

ИНСТРУМЕНТИ УПРАВЉАЊА ИНТЕГРАЛНИМ УРБАНИМ РАЗВОЈЕМ НА ПРИМЕРУ ГРАДА ПАНЧЕВА

КАТАЛОГ ИЗЛОЖБЕ ЗАВРШНИХ РАДОВА

ГЕНЕРАЦИЈА СТУДЕНАТА **2014/2015**

Уредници:
Данијела Миловановић Родић, Марија Маруна, Ратка Чолић

др Александра Ступар, ванредни професор
Универзитет у Београду - Архитектонски факултет

Каталог изложбе завршних радова студената Мастер академских студија Интегралног урбанизма 2015/2016, под називом Инструменти управљања интегралним урбаним развојем на примеру града Панчева, представља истинско освежење на професионалној планерској сцени. Мастер пројекти приказани у оквиру ове публикације резултат су веома успешне сарадње Архитектонског факултета у Београду и града Панчева, тако да је свих 26 предлога уклопљено у оквир 'Стратегије развоја града Панчева 2014-2020'. Разрађујући неколико тема - Град који живи на реци, Праведан град и активне заједнице, Град унапређене мобилности, Град културе и активiranог наслеђа, Здрав, одговоран и безбедан град, Добар живот на селу и Добро управљање, аутори су се фокусирали на реалне проблеме, посматрајући их и решавајући кроз призму савремених трендова и иновација које прате актуелни урбани развој и трансформације.

Симултано анализирајући друштвене, технолошке и еколошке потенцијале и ограничења која простор нуди и детектујући спремност заједнице и локалне управе за унапређењем тренутног стања, будући стручњаци су покрили читав спектар могућих активатора простора - од туризма, креативне индустрије, ревитализације и регенерације индустријског наслеђа, урбаног баштованства, разних типова предузетништва, брендирања, до ефикасних метода еколошки одговорног управљања и унапређења природног, урбаног и руралног окружења. Рад на терену и интензивна интеракција са бројним актерима, комбиновани са знањем које је стечено на мастер програму, престављали су добру основу за рад студената, тако да њихови пројекти пружају врло квалитетне идеје, развијене до високог степена апликативности у простору и локалној заједници.

Синергија теорије и праксе, младости и искуства, глобалних тенденција и локалних жеља и могућности, показала се још једном као успешна за све учеснике у процесу. Наравно, да ли ће и у којој мери понуђени пројекти бити инкорпорирани у будуће акције, планове и стратегије Панчева зависи од низа околности. Ипак, евидентна је спремност града да пружи прилику младим људима и њиховим идејама, што су студенти Интегралног урбанизма искористили на најбољи могући начин - демонстрирајући креативност, енергију и ентузијазам, који би требало да их прате и даље, у немирним водама наше професионалне свакодневице.

У Београду, 6. Октобра 2016. године

др Александра Ђукић, ванредни професор
Универзитет у Београду - Архитектонски факултет

Каталoшки приказ двадесет шест завршних радова студената мастер академских студија „Интегрални урбанизам” школске 2015/2016 године на Архитектонском факултету Универзитета у Београду, рађених под менторством три наставника са Департмана са урбанизам, пружа драгоцени увид у интегрални приступ у урбанизму и примену иновативних метода у изради завршних радова. Радови су проистекли из сарадње факултета са локалном самоуправом града Панчева, са фокусом на 15 тема које су кључне за планирање одрживог развоја града. Студенти Архитектонског факултета су током рада на мастер тези и пројекту сарађивали са представницима локалне самоуправе и јавних предузећа. Овогодишња студија случаја је рађена на конкретној локацији у Србији, на полигону градске општине Панчево, која је изложена највећим еколошким ризицима и загађењу.

Овај каталoшки приказ, пружа увид у рад ментора и консултаната са студентима, кроз различите актуелне теме и задатке, који су комплексни, интердисциплинарни и специфични. Актуелне теме, у функцији формирање платформе за „отпорни и одрживи град” са фокусом на решавање проблема еколошких загађења, се односе на: заштиту животне средине, управљање отпадом, развој туризма, брендирање града, промовисање зеленог вида транспорта – бициклизма и пешачења, очување индустријског наслеђа и његове промоције у функцији туристичке понуде, развијање одрживих видова становања, регенерацију отворених градских простора, јачање партиципације грађана, локални економски развој, јавну својину, на имплементацију постојећих стратегија рађених за потребе града и управљање ризицима.

Публиковање овог каталога, као још једног у низу, корисно је за стручну и академску јавност, пружајући модел интегралног и интердисциплинарног приступа у решавању проблема грађене средине, како на регионалном тако и на локалном нивоу. Креативни, другачији начин промишљања о могућностима решавања препознатих проблема, пружају другачији поглед и отварају нове могућности на релацијама између урбанисте, локалне управе, грађана и града.

У Београду, 4. Октобра 2016. године

др Бисерка Митровић, ванредни професор
Универзитет у Београду - Архитектонски факултет

„Инструменти управљања интегралним урбаним развојем на примеру града Панчева” - каталог изложбе завршних радова генерације студената 2014/2015. године на мастер курсу Интегрални урбанизам представља успешан наставак сарадње између локалних заједница и Архитектонског факултета Универзитета у Београду, започете интегралним пројектима везаних за стратегију развоја града Крагујевца, а настављене кроз заједнички студијски пројекат о управљању ризиком од катастрофа у Обреновцу. На овај начин, менторски тим, уједно и тим уредника ове публикације доказује посвећеност интегрисању академског рада и едукације са реалистичним потребама и аспирацијама локалних заједница у Србији.

Резултат рада студената, менторског тима и консултантског тима стручњака из праксе јесте 26 иновативних пројеката који дотичу кључне потенцијале и проблеме развоја града Панчева. Доказ квалитета ових радова је и наставак сарадње тима Архитектонског факултета и сада већ дипломираних инжењера урбанизма и регионалног развоја са градом Панчевом, у процесу партиципативног буџетирања најбољих пројеката студената, изабраних од стране грађана Панчева.

Радови студената у Каталогу „Инструменти управљања интегралним урбаним развојем на примеру града Панчева” поставили су нове стандарде за израду мастер теза и пројеката на Архитектонском факултету. Интегративни приступ, кроз израду мастер теза и пројеката приказаних у Каталогу добио је ново значење, обједињујући теме које представљају велики изазов и за искусне урбанисте и планере, мотивишући и мобилишући студенте да заједничком сарадњом креирају платформу за боље планирање и одлучивање у градовима и општинама у Србији и створе додатну вредност која може да се такмичи са професионалном праксом.

Ова публикација представља круну резултата рада који је осим очекиваног високог квалитета у настави, донео и низ нових облика сарадње и презентације академског рада, иновације у приступу, садржају и форми, те стога пружа прилику и за бољу комуникацију међу стручњацима различитих профила – урбанистима, архитектама, планерима, социолозима, инжењерима, али и политичарима, научним истраживачима и другима којих се ова тема тиче. Из свих ових разлога, Каталог „Инструменти управљања интегралним урбаним развојем на примеру града Панчева” препоручујем будућим студентима, као и стручњацима из праксе као инспиративан материјал и искорак из уобичајеног који даје неопходну ширину и дубину потребну за адекватно сагледавање и третирање питања урбаног и регионалног развоја.

У Београду, 8. Октобра 2016. године

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР / др Владан Ђокић

8

ПРЕДГОВОР / Саша Павлов

9

УВОД / др Данијела Миловановић Родић, др Марија Маруна и др Ратка Чолић

10

МАСТЕР ПРОЈЕКТИ13

ГРАД КОЈИ ЖИВИ НА РЕЦИ

16

Катарина Љубојевић / ЕКОЛОШКИ И СОЦИЈАЛНО СЕНЗИТИВНО АКТИВИРАЊЕ ТУРИСТИЧКИХ ПОТЕНЦИЈАЛА ПРИОБАЉА КАО ПОДРШКА ЕКОНОМСКОМ РАЗВОЈУ ПАНЧЕВА НА ПРИМЕРУ ГРАДСКЕ ШУМЕ

22

Ивана Јаношевић /ЗЕЛЕНИ МЕРИДИЈАН ПАНЧЕВА ЗА УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА ОД ПОПЛАВА

28

Јелена Словић / РЕБРЕНДИРАЊЕ КАО ИНСТРУМЕНТ ПОДРШКЕ ОДРЖИВОМ РАЗВОЈУ ГРАДА ПАНЧЕВА - БИОФИЛНА ГРАДСКА ПЛАЖА

34

Сања Спасенић / ПАРТНЕРСТВО ЈАВНОГ, ПРИВАТНОГ И ЦИВИЛНОГ СЕКТОРА КАО ИНСТРУМЕНТ ОЖИВЉАВАЊА БРАУНФИЛД ЛОКАЦИЈЕ “ПРВИ ПАРНИ МЛИН” У ЦЕНТАР СТАРИХ ЗАНАТА

38

Никола Цветановић / ЛОКАЛНО СТРАТЕШКО ПАРТНЕРСТВО ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОСЛОВАЊА МАЛИХ И СРЕДЊИХ ПРЕДУЗЕЋА. ПИЛОТ ПРОЈЕКАТ: УРЕЂЕЊЕ КУПАЛИШТА

ПРАВЕДАН ГРАД И АКТИВНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

44

Софија Недељковић / ФОРМИРАЊЕ ЦЕНТРАЛНОГ УДРУЖЕЊА ЗА РАЗВОЈ ЛОКАЛНИХ ЗАЈЕДНИЦА У ПАНЧЕВУ КАО ПОДРШКА УКЉУЧИВАЊУ ГРАЂАНА У ПРОЦЕС АКТИВАЦИЈЕ ЈАВНИХ ПРОСТОРА НА ПРИМЕРУ КОТЕЖА 2

48

Марина Пешић / ОДБОР СУСЕДСТВА У АКТИВИРАЊУ НЕИСКОРИШЋЕНИХ ЈАВНИХ ПРОСТОРА У ЦЕНТРАЛНОЈ ГРАДСКОЈ ЗОНИ ПАНЧЕВА

52

Божена Стојић / ПРОГРАМ ПОДРШКЕ РАЗВОЈУ СОЦИЈАЛНОГ ПРЕДУЗЕТНИШТВА КРОЗ УСТУПАЊЕ ПРАЗНИХ ПОСЛОВНИХ ПРОСТОРА ГРАДА У СТАРОМ ГРАДСКОМ ЈЕЗГРУ ПАНЧЕВА

58

Ирена Костић / УРБАНЕ БАШТЕ КАО ОДРЖИВ НАЧИН КОРИШЋЕЊА ЗАПУШТЕНИХ ПРОСТОРА ГРАДА ПАНЧЕВА

ГРАД УНАПРЕЂЕНЕ МОБИЛНОСТИ

64

Милош Бабовић / РАЗВОЈ БИЦИКЛИСТИЧКОГ САОБРАЋАЈА У ПАНЧЕВУ: ПРИКЉУЧИВАЊЕ ЕУРОВЕЛО МРЕЖИ

ГРАД КУЛТУРЕ И АКТИВИРАНОГ НАСЛЕЂА

70

Милош Узелац / ФИЛМСКЕ ТУРИСТИЧКЕ РУТЕ - КРЕИРАЊЕ ТУРИСТИЧКЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ НА ПРИМЕРУ ДЕЛА СТАРОГ ГРАДСКОГ ЈЕЗГРА ГРАДА ПАНЧЕВА

76

Анђелка Влајић / ИНДУСТРИЈСКИ ТУРИЗАМ КАО ИНСТРУМЕНТ РЕВИТАЛИЗАЦИЈЕ ИНДУСТРИЈСКОГ НАСЛЕЂА НА ПРИМЕРУ СТАРЕ ИНДУСТРИЈСКЕ ЗОНЕ У ПАНЧЕВУ

80

Сузана Петровић / КРЕАТИВНЕ ИНДУСТРИЈЕ КАО ИНСТРУМЕНТ РЕВИТАЛИЗАЦИЈЕ ИНДУСТРИЈСКОГ НАСЛЕЂА НА ПРИМЕРУ ФАБРИКЕ СТАКЛА У ПАНЧЕВУ - ПРОЈЕКАТ ФАБРИКА КУЛТУРЕ

84

Милош Николић / ПОЗИЦИОНИРАЊЕ КУЛТУРНЕ ПОНУДЕ ПАНЧЕВА У МРЕЖУ КУЛТУРНЕ ПОНУДЕ ДУНАВСКЕ РУТЕ

88

Марта Минић / РЕВИТАЛИЗАЦИЈА ИНДУСТРИЈСКОГ НАСЛЕЂА- ОСТВАРИВАЊЕ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ САРАДЊЕ

92

Борјан Максимовић / РЕВИТАЛИЗАЦИЈА ИНДУСТРИЈСКОГ НАСЛЕЂА ПУТЕМ ЈАВНО-ПРИВАТНИХ ПАРТНЕРСТАВА

ЗДРАВ, ОДГОВОРАН И БЕЗБЕДАН ГРАД

98

Ива Михаела Бабкова / МАПИРАЊЕ ЗАГАЂИВАЧА У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И КРЕИРАЊЕ ГИС БАЗЕ ПОДАТАКА НА ПРИМЕРУ ПАНЧЕВА

102

Сара Бастони / ОДРЖИВИ СИСТЕМ УПРАВЉАЊА ОПАСНИМ ОТПАДОМ ИЗ ДОМАЋИНСТВА И ПОЉОПРИВРЕДНИХ ГАЗДИНСТВА НА ТЕРИТОРИЈИ ПАНЧЕВА

108

Ана Јовановић / ИНТЕГРАЛНИ СИСТЕМ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ У ПАНЧЕВУ

114

Михајло Жикић / ИЗГРАДЊА БИОГАСНОГ ПОСТРОЈЕЊА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА ПАНЧЕВА

ДОБАР ЖИВОТ НА СЕЛУ

120

Растко Крстић / ЗАДРУЖНО ДЕЛОВАЊЕ ЗА ПОДСТИЦАЈ ОРГАНСКЕ ПРОИЗВОДЊЕ. ПИЛОТ ПРОЈЕКАТ: „ЗАДРУГА ОРГАНСКЕ ПРОИЗВОДЊЕ У ДОЛОВУ”

124

Катарина Пантић / РУРАЛНИ ТУРИЗАМ КАО ЧИНИЛАЦ РАЗВОЈА РУРАЛНИХ ПОДРУЧЈА НА ТЕРИТОРИЈИ ПАНЧЕВА: СТУДИЈА СЛУЧАЈА – ИВАНОВО

ДОБРО УПРАВЉАЊЕ

132

Богдан Николичић / Е-ПА ПЛАТФОРМА РАЗВОЈНИХ ИДЕЈА

136

Александра Милошевић / ПОГУШЋАВАЊЕ ГРАДСКИХ БЛОКОВА КРОЗ ПРИВАТНО -ЈАВНА ПАРТНЕРСТВА

140

Драгана Јоксимовић / ИНТЕГРАЛНО БРЕНДИРАЊЕ КАО ИНСТРУМЕНТ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ИМИЦА ГРАДА ПАНЧЕВА

144

Михаило Микавица / МОНИТОРИНГ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА - НОВИ МОДЕЛ ПРАЂЕЊА И ИЗВЕШТАВАЊА

Као једна од најзначајнијих институција архитектонске и урбанистичке струке у нашој земљи, Архитектонски факултет тежи сталном унапређењу и актуализацији професија које су кроз историју показале значај и утицај на друштвено обликовање. У том контексту, неопходно је успостављање стратегије за подизање и ширење знања и стварање квалитетно образованих стручњака, који су друштвено освешћени. Стога је сарадња са Градом Панчевом у изради мастер завршних радова на Мастер академским студија Интегрални урбанизам омогућила дипломцима упознавање са методолошким принципима повезивања стечених знања и вештина и искорак у реално окружење праксе.

Урбана подручја истовремено представљају генераторе развоја и места концентрисаних конфликта, те је управљање урбаним развојем сложени и стратешки процес који се свакодневно развија и унапређује новим инструментима и методама, те је тема завршног рада „Инструменти управљања интегралним урбаним развојем“ врло релевантна и врло важна у образовању будућих урбаниста. Задатак студената био је комплексан и изазован, а њихов одговор и пројекти свеобухватни и разноврсни. Захваљујући контакту са реалним професионалним окружењем, дипломци су своје радове развили кроз интеграцију претходних знања и првих искустава са актуелном локалном праксом, истражујући, планирајући и осмишљавајући интегрално решење за друштвене, економске, еколошке, климатске, демографске и просторне захтеве локације.

Збирка дипломских радова која је пред нама сведочи о још једној успешној генерацији и важности прилагођавања образовања актуелним друштвеним и развојним околностима. Иновативност и иницијатива које су присутне у радовима студената подстрек су за наредне генерације и нада за градове будућности.

Проф. др. Владан Ђокић, декан, Универзитет у Београду, Архитектонски факултет

Град Панчево је током 2016. године имао успешну сарадњу са Архитектонским факултетом Универзитета у Београду у поступку израде мастер теза и мастер пројеката студената на предмету Интегрални урбанизам. Полигон за израду интегралних урбаних пројеката је била територија града Панчева, а развојни оквир „Стратегија развоја града Панчева 2014-2020“.

На овај начин, град је добио 27 иновативних предлога, који на интегралан начин решавају питања развоја у областима важним за квалитет живота наших грађана, као што су управљање отпадом, органска производња, активирање индустријског наслеђа, унапређење управљања јавном својином и друго. Током припреме мастер теза и пројеката, студенти су имали прилику да се упознају са релевантном документацијом у свакој од одабраних области, али и да разговарају са више од 25 стручњака из Градске управе, јавних и јавно-комуналних предузећа и установа културе града Панчева. Верујем да су зато, али и због посвећеног рада студената и менторског тима, пројекти утемељени на реалним подацима, проблемима и потребама.

Публикација која је пред вама представља збирку студентских радова, а нама у Панчеву важан преглед пројектних идеја. Како су радови изузетног квалитета, а облик остварене сарадње између научно-образовне институције и града пример јачања партиципације и учешћа грађана у доношењу одлука на локалном нивоу, ми смо Архитектонски факултет, менторски тим и ауторе позвали да наставимо сарадњу у оквиру процеса партиципативног буџетирања за 2017. годину. Пракса укључивања академске заједнице у процес креирања буџета биће иновативна за град Панчево, а верујем и за Архитектонски факултет. Грађани Панчева ће непосредним гласањем бирати најбољи студентски пројекат чија ће реализација бити финансирана средствима буџета града за наредну годину.

Град Панчево је Стратегију развоја града Панчева 2014-2020 креирао уз активно учешће свих заинтересованих страна и веома ми је драго што са том праксом настављамо. Управо ће један од пројеката који се темељи на стратешким приоритетима града бити реализован уз партиципацију грађана. Верујемо да на тај начин можемо да изнедримо квалитет, да унапредимо поверење у институције, а Панчево учинимо лепшим и привлачнијим за живот и рад.

Наша звезда водиља у испуњавању мисије и стратешких развојних циљева је „Паметна будућност Панчева“, а сарадња Града и Архитектонског факултета је отелотворење такве идеје у пракси која ће, сигуран сам, значити напредак и у извођењу наставе и у раду локалне самоуправе, на добробит грађанки и грађана Панчева.

Саша Павлов, градоначелник града Панчева

У овој публикацији су представљени завршни радови треће генерације студената Мастер академских студија “Интегрални урбанизам” Архитектонског факултета Универзитета у Београду урађени у току пролећног семестра школске 2015-16. године. Као и претходних година, а у складу са разумевањем да квалитет академске едукације, те тиме и студентских пројеката, у великој мери зависи од квалитета сарадње академских институција и институција из праксе, завршни радови су рађени са конкретним институцијама и за конкретну територију – територију Панчева и у сарадњи са институцијама Града Панчева.

Основна тема овогодишњих студентских радова је “Инструменти управљања интегралним урбаним развојем”, са фокусом на инструментима за “Управљање урбаним развојем на више нивоа власти”. Настава је концептирана тако да два дела завршног рада – мастер теза и мастер пројекат – представљају јединствену целину. Задатак мастер тезе је био да на основу истраживања: (а) теоријских радова, међународних докумената и добрих пракси студенти буду оспособљени да на теоријско-методолошком нивоу разумеју и формулишу “пожељни модел” управљања урбаним развојем са фокусом на инструментима, и (б) регионалног, националног и локалног развојног контекста, институционалног и регулаторног оквира идентификују теме и “простор за деловање”. Задатак мастер пројекта је био формулисање интегралног пројекта који представља одрживо решење за препознат проблем у датом развојном контексту уз спецификацију инструмената за његово формулисање и реализацију, а у складу са пожељним моделом дефинисаним у мастер тези. Интегрални пројекти су могли бити тематски и садржајно различити, бавити се делом или целокупном територијом Панчева, са фокусом на просторном, институционалном или дизајну програма, једнократни или циклични, краткорочни или дугорочни по времену реализације. Без обзира на ту њихову разноликост, сви пројекти су утемељени на разумевању да је одрживи урбани развој могуће остварити уколико се (а) оствари активна и континуирана сарадња различитих заинтересованих страна у процесу формулисања и реализације решења, (б) изврши интеграција различитих секторских политика, (ц) омогући координација између различитих нивоа управљања за реализацију интегралних урбаних пројеката, (д) обезбеди праћење реализације и (е) омогући промена и адаптирање институција и њихових политика у складу са промена развојног контекста.

Полазни основ за разумевање територије је била “Стратегија развоја града Панчева за период 2014-2020” која представља актуелни развојни оквир Панчева. Ради омогућавања увида у “реално окружење” урбаног развоја Панчева, али и осталих насеља у Србији данас, студентима је омогућено да комуницирају са представницима градске власти, градске управе и јавним предузећима Панчева. Поред комуникације са представницима јавног сектора, ове године је по први пут, обезбеђена сарадња и са представницима асоцијација предузетника – Привредног савета града Панчева и Регионалне привредне коморе Панчево. Као и претходних година, у процес израде завршних радова, поред актера из локалног контекста, на радионицама су у форми консултаната учествовали и представници угледних националних институција из области планирања и управљања урбаним развојем – Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Инжењерске коморе Србије, ЈП “Урбанистички завод Београда” и Сталне конференције градова и општина (СКГО).

Комуникација са “спољним актерима” се одвијала у целокупном процесу рада у различитим видовима и са различитим сврхама и исходима:

- | Уз подршку градске управе организована је презентација просторних и урбанистичких планова и целодневни групни обилазак територије уз стручно вођење од стране представника ЈП “Дирекција за изградњу и уређење Панчева”,
- | Привредни савет је организовао пријем и разговор са студентима у седишту једне од већих приватних компанија у Панчеву, током којег су студентима представљене карактеристике привредног амбијента из предузетничке перспективе,

- | Градска већница за подручје рада, запошљавање и социјалну политику Панчева је у име Тима за израду “Стратегије развоја града Панчева 2014-2020” одржала предавање о контексту, садржају и процесу њене израде,
- | Експерт из СКГО-а је одржао предавање на факултету о програмском буџету у локалним самоуправама као инструменту за јасније усмеравање средстава ка циљевима развоја,
- | Одржане су две радионице на факултету на којима су студенти представљали налазе истраживања, идеје и концепте решења, на којима су активно учествовали градоначелник, представници градске управе, јавних предузећа, привредног савета Панчева и националних и београдских институција,
- | Одржана је радионица у просторијама СКГО-а на којој су експерти из различитих области одржали тематске презентације и консултације о изворима финансирања, начинима аплицирања за различите фондове и примерима добре праксе у складу са темама студентских радова,
- | Градска секретарка Секретаријата за привреду и економски развој Панчева је обезбедила приступ подацима, документима и представницима кључних градских институција, од значаја за укупно разумевање територије, али и за сваког студента понаособ у складу са специфичношћу теме којом се студент бавио. Представницима тих институција су обезбеђена овлашћења и били су информисани о контексту и сврси комуникације и сарадње са студентима који су им се лично обраћали и договарали сарадњу,
- | Организована је јавна презентација финалних завршних радова у згради општине Панчева. Поред представника институција са којима је остварена сарадња у току израде радова, презентацији су присуствовали и заинтересовани грађани.

Сви наведени догађаји су били праћени од стране локалних медија и вести су пласиране на РТВ Панчево, официјелном сајту Града Панчева и локалним новинама “Панчевац”.

Чланови Консултантског тима, који су овим различитим формама сарадње допринели унапређењу квалитета наставе и студентских радова су:

- | Саша Павлов, дипл.прав., Градска управа Града Панчева, Градоначелник
- | Анђелија Борзановић, дипл.инж.арх., Градска управа Града Панчева, Секретар
- | Секретаријата за привреду и економски развој и Координатор за сарадњу АФ-град Панчево испред Града
- | Сузана Јовановић, дипл. политик., чланица Градског већа за подручје рада, запошљавања и социјалне политике, Град Панчево
- | Оливера Драгаш, дипл.инж.арх., ЈП “Дирекција за изградњу у уређење Панчева”, Панчево, Заменик руководиоца Сектора за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање
- | Наташа Митрески, дипл.инж.арх., “Дирекција за изградњу у уређење Панчева”, Панчево, Сектор за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање
- | Мирко Миладиновић, дипл.инж.арх., Инжењерска комора Србије, Потпредседник Скупштине
- | Клара Даниловић, Стална конференција градова и општина, Секретарка одбора за урбанизам, становање и изградњу
- | Марија Лалошевић, дипл.инж.арх., ЈП “Урбанистички завод Београда”, Београд
- | Филип Перић, дипл.екон., члан Привредног Савета Града Панчева и члан Управног одбора Регионалне привредне коморе Панчево
- | мр Зоран Радосављевић, дипл.прос.план., Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије, Шеф одсека за припрему урбанистичких планова у оквиру Сектора за урбанизам и становање

Предавања по позиву су одржали:

- | Сузана Јовановић, дипл. политик., чланица Градског већа за подручје рада, запошљавања и социјалне политике, Град Панчево
- | Александар Маринковић, дипл. екон., Стална конференција градова и општина Србије координатор општинског планирања и SLAP на EU EXCHANGE 4 пројекту

Овом приликом се захваљујемо градоначелнику Града Панчева Саши Павлову, консултантима, представницима институција Панчева и предавачима по позиву за активно и стпрљиво учешће, креативне инпуте, конструктивну критику и подршку у реализацији наставе. Сматрамо да је оваква сарадња омогућила озбиљан искорак у спровођењу наставе из области планирања интегралног урбаног развоја и значајно допринела квалитету студентских радова. Поред тога, сматрамо да је ово практично оријентисано и колаборативно учење на реалним полигонима омогућило унапређење знања и разумевања, не само студената, већ свих нас који смо учествовали у процесу.

Значајан допринос унапређењу процеса рада дале су и јуниор менторке, мастер инжењери архитектуре асс. Александра Ђорђевић, асс. Јелена Радосављевић и сар. Јована Бугарски. Посебну захвалност им дугујемо због преданог рада на приређивању ове публикације.

Након јавне презентације радова градоначелник Панчева Саша Павлов је упутио позив Архитектонском факултету, менторском тиму наставника и студената (тада већ дипломираних стручњака) да буду партнер Граду Панчеву у процесу партиципативног буџетирања за реализацију развојних пројеката за 2017. годину. Након тродневне презентације радова, започет је процес одабира оних радова који ће бити разрађени од стране стручних служби Градске управе, уз подршку и учешће дипломираних студената и менторског тима, за представљање грађанима Панчева. Оваква пракса представља иновацију на пољу повезивања академске едукације и света праксе и има велики потенцијал за подизање капацитета обеју страна за суочавање са комплексним развојним проблемима у будућности.

У овим динамичним и неизвесним временима, градовима Србије су и биће потребни професионалци који ће бити способни на интелигентан, креативан и инспиративан начин да учествују у планирању, дизајнирању и изградњи одрживих градова у којима је лепо живети. И ова генерација студената је потврдила да имамо потенцијал, те да је, осим додатног рада на њиховом развоју, пре свега потребно радити на развоју прилика у којима ће они моћи да практикују и унапређују своја знања и вештине.

уредници: Данијела Миловановић Родић, Марија Маруна, Ратка Чолић

МАСТЕР ПРОЈЕКТИ

ГРАД КОЈИ ЖИВИ НА РЕЦИ		
СТУДЕНТИ	МАСТЕР ПРОЈЕКТИ	
Ментор и менторска комисија		
КАТАРИНА ЉУБОЈЕВИЋ Ментор: доц. др Данијела Миловановић Родић / Комисија: доц. мр Бисерка Митровић, доц. др Ана Никезић		ЕКОЛОШКИ И СОЦИЈАЛНО СЕНЗИТИВНО АКТИВИРАЊЕ ТУРИСТИЧКИХ ПОТЕНЦИЈАЛА ПРИОБАЉА КАО ПОДРШКА ЕКОНОМСКОМ РАЗВОЈУ ПАНЧЕВА НА ПРИМЕРУ ГРАДСКЕ ШУМЕ
ИВАНА ЈАНОШЕВИЋ Ментор: доц. др Ратка Чолић / Комисија: в.проф. др Александра Ђукић, в.проф. Иван Рашковић		ЗЕЛЕНИ МЕРИДИЈАН ПАНЧЕВА ЗА УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА ОД ПОПЛАВА
ЈЕЛЕНА СЛОВИЋ Ментор: доц. др Данијела Миловановић Родић / Комисија: доц. мр Бисерка Митровић, доц. др Ана Никезић		РЕБРЕНДИРАЊЕ КАО ИНСТРУМЕНТ ПОДРШКЕ ОДРЖИВОМ РАЗВОЈУ ГРАДА ПАНЧЕВА - БИОФИЛНА ГРАДСКА ПЛАЖА
САЊА СПАСЕНИЋ Ментор: в.проф. др Марија Маруна / Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић, в.проф. др Александра Ступар		ПАРТНЕРСТВО ЈАВНОГ, ПРИВАТНОГ И ЦИВИЛНОГ СЕКТОРА КАО ИНСТРУМЕНТ ОЖИВЉАВАЊА БРАУНФИЛД ЛОКАЦИЈЕ "ПРВИ ПАРНИ МЛИН"У ЦЕНТАР СТАРИХ ЗАНАТА
НИКОЛА ЦВЕТАНОВИЋ Ментор: в.проф. др Марија Маруна / Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић, в.проф. др Александра Ступар		ЛОКАЛНО СТРАТЕШКО ПАРТНЕРСТВО ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОСЛОВАЊА МАЛИХ И СРЕДЊИХ ПРЕДУЗЕЋА. ПИЛОТ ПРОЈЕКАТ: УРЕЂЕЊЕ КУПАЛИШТА

ЕКОЛОШКИ И СОЦИЈАЛНО СЕНЗИТИВНО АКТИВИРАЊЕ ТУРИСТИЧКИХ ПОТЕНЦИЈАЛА ПРИБОЉА КАО ПОДРШКА ЕКОНОМСКОМ РАЗВОЈУ ПАНЧЕВА НА ПРИМЕРУ ГРАДСКЕ ШУМЕ

Циљеви пројекта

Opшти cilj projekta je održivo korišćenje i promocija prirodnog i kulturno-istorijskog nasleđa Pančeva i reka Dunav i Tamiš u cilju unapređenja turističke ponude grada i lokalne ekonomije.

Специфични циљеви пројекта су:

- Уређење, активирање и промоција приобаља реке Тамиш (Градска шума), и
- Повезивање приобаља са централним градским језгром Панчева.

Опис проблема који се пројектом решава

- Недовoljno razvijena turistička infrastruktura i turistička ponuda grada Pančeva, uprkos postojanju različitih tipova resursa za razvoj turizma,
- Neuređenost i nedovoljna iskorišćenost javnih prostora u priobalja, i
- Loša povezanost priobalja sa gradskim centrom.

Просторни обухват решења/место реализације

Просторни обухват овог пројекта је приобални део реке Тамиш на територији Градске шуме.

Програмски концепт

Пројекат је у складу са важећим Планом генералне регулације и реализује се на два нивоа:

Институционална интервенција - тиче се боље и интензивније сарадње и умрежавања институција града Панчева са националним туристичким кластерима (Војводина, Банат, Београд, Дунавски туристички кластер), међународним дестинацијским менаџмент организацијама, и грађанским удружењима из области спорта, културе и екологије Панчева.

Просторна интервенција - тиче се уређења и активирања једног дела приобаља реке Тамиш у близини градског центра, који ће омогућити очување и промоцију природног богатства и културног наслеђа кроз едукацију и рекреацију, у оквиру три подцелине/фазе:

Подцелина уз обалу реке Тамиш: активирање и уређење простора увођењем стаза које повезују просторе у функцији рекреације и едукације корисника - разгледање птица, одржавање изложби и радионица на отвореном, простори за пецање, вежбалишта на отвореном, игралишта за децу исл.:

- Пешачке стазе на мочварном подручју,
- Бициклистичке стазе у шуми, и
- Пешачке и стазе за трчање у шуми.

Подцелина заштићених шума у оквиру Градске шуме:
- Програми су слични онима у првој фази у складу са условима заштите шума.

Повезивање Градске шуме са централном зоном града у почетку речним превозом (бродићи), а затим пасарелом.

Укључени актери

Носиоци пројекта су град Панчево, Туристичка организација Панчева, Секретеријат за заштиту животне средине и Секретаријат за привреду. Главни партнери су Јавно предузеће Војводина шуме и Шумско газдинство „Банат“ Панчево. Остали укључени актери су националне и покрајинске туристичке организације и организације цивилног друштва са територије Панчева и околине.

Интеграција - комплементарност са другим текућим иницијативама

На предметном подручју су већ покренута два
комплементарна пројекta:

- Пројекат „Нова пешачка стаза на подручју Градске шуме“ у оквиру Градске шуме. Изведен је 2015. уз подршку Секретеријата за заштиту животне средине, а на иницијативу Планинарско –еколошког клуба „Соко“, који су обележили нову пешачку стазу и поставили едукативне табле.
- Пројекат „Туристички брод града Панчева“ који је изабран у процесу Партиципативног буџетирања у току 2015. године и чија је реализација у току.

Извори финансирања

- IPA програм прекограничне сарадње - пројектни предloзи би требало да спадају у једну од наведених области: одрживи туризам, млади и животна средина.
- Национални фондови за развој туризма.
- Буџет града Панчева.

Спецификација инструмента/инструмената

На регионалном и међународном нивоу:

- Укључивање у програме и повезивање са Кластером Војводина, Кластером Београд и Кластером дунавске земље.
- Укључивање у програме и боља сарадња са Дестинациским менаџмент организацијама (ДМО) за тематски туризам (екотуризам, спортски туризам, ловни и риболовни туризам, културни туризам)

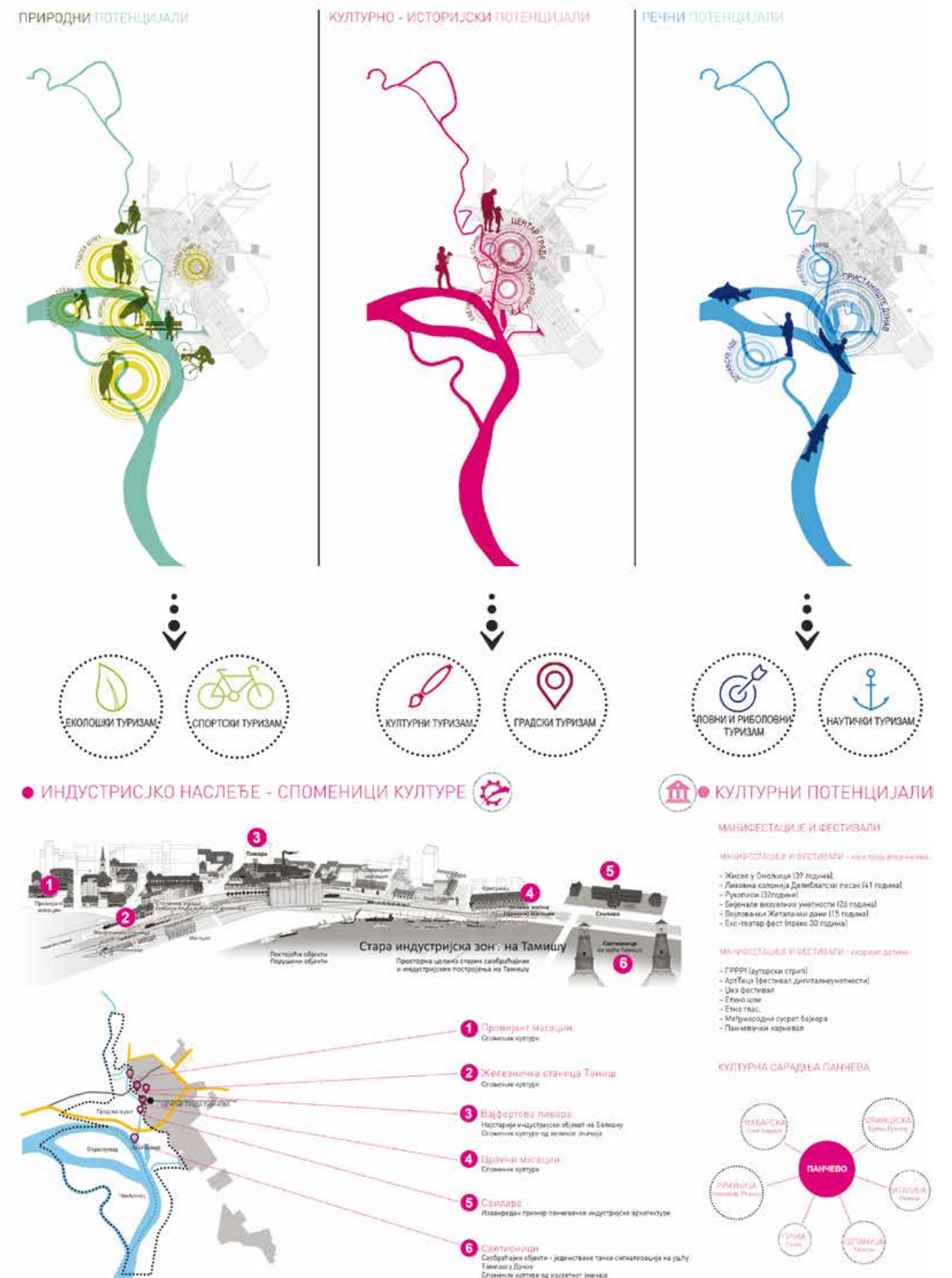
На локалном нивоу:

- Партициптивно буџетирање: Град Панчево организује конкурс за пројекте који ће допринети унапређењу туристичке понуде града.
- Партиципација грађана: у процесу избора, али и волонтерским акцијама у реализацији сегмената пројекта.

Студент: Катарина Љубојевић

Ментор: доц. др Данијела Миловановић Родић

Комисија: доц. мр Бисерка Митровић,
доц. др Ана Никезић

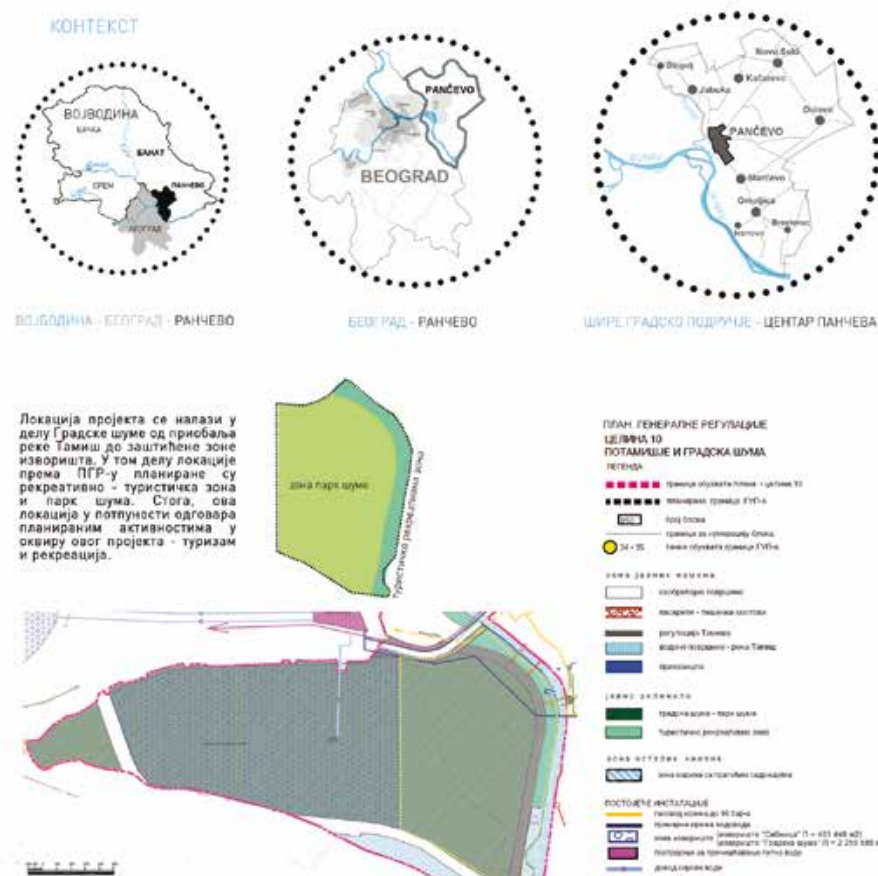
● ПРИРОДНИ ПОТЕНЦИЈАЛИ

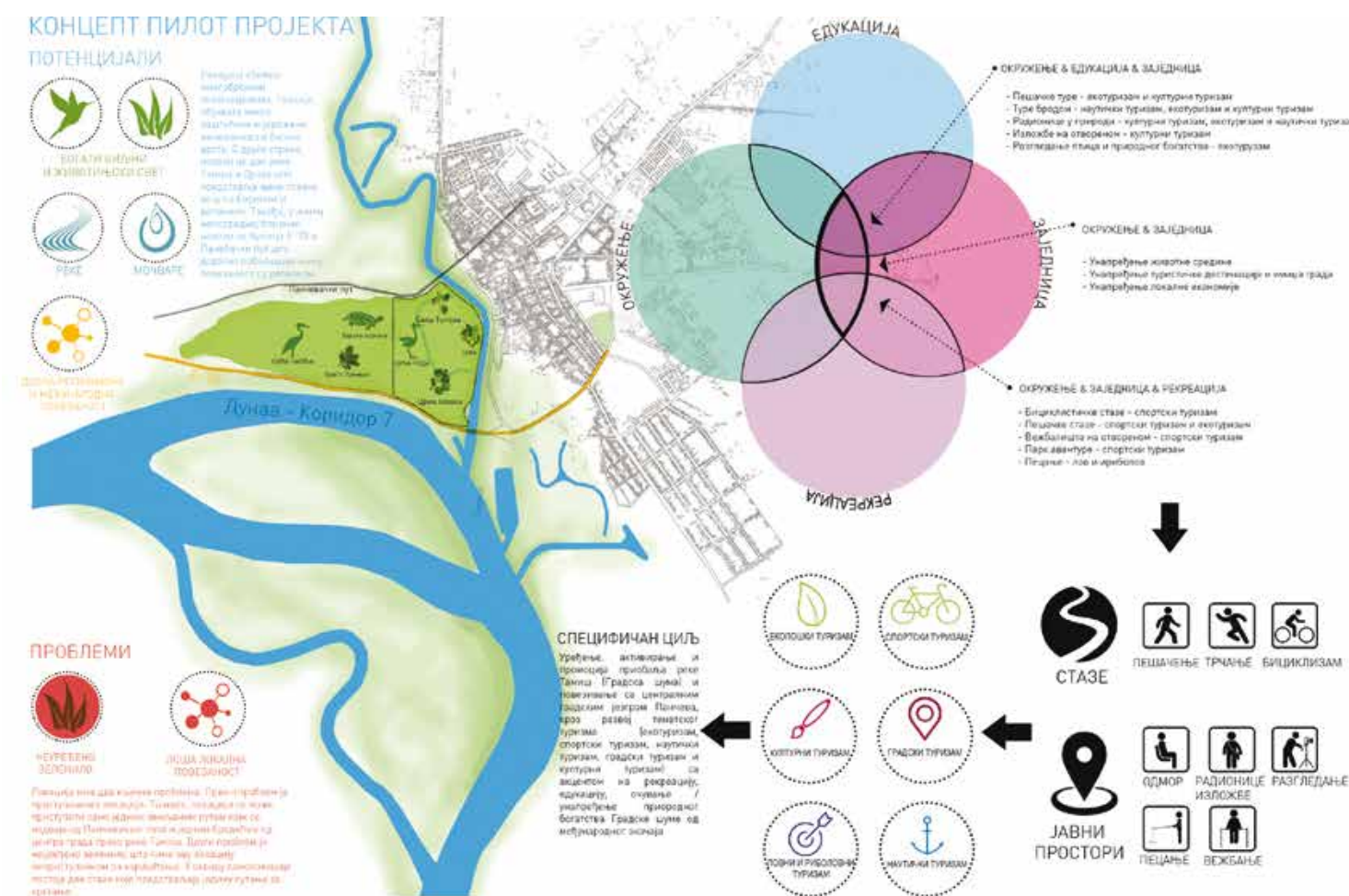
ЛОКАЦИЈА ПИЛОТ ПРОЈЕКТА

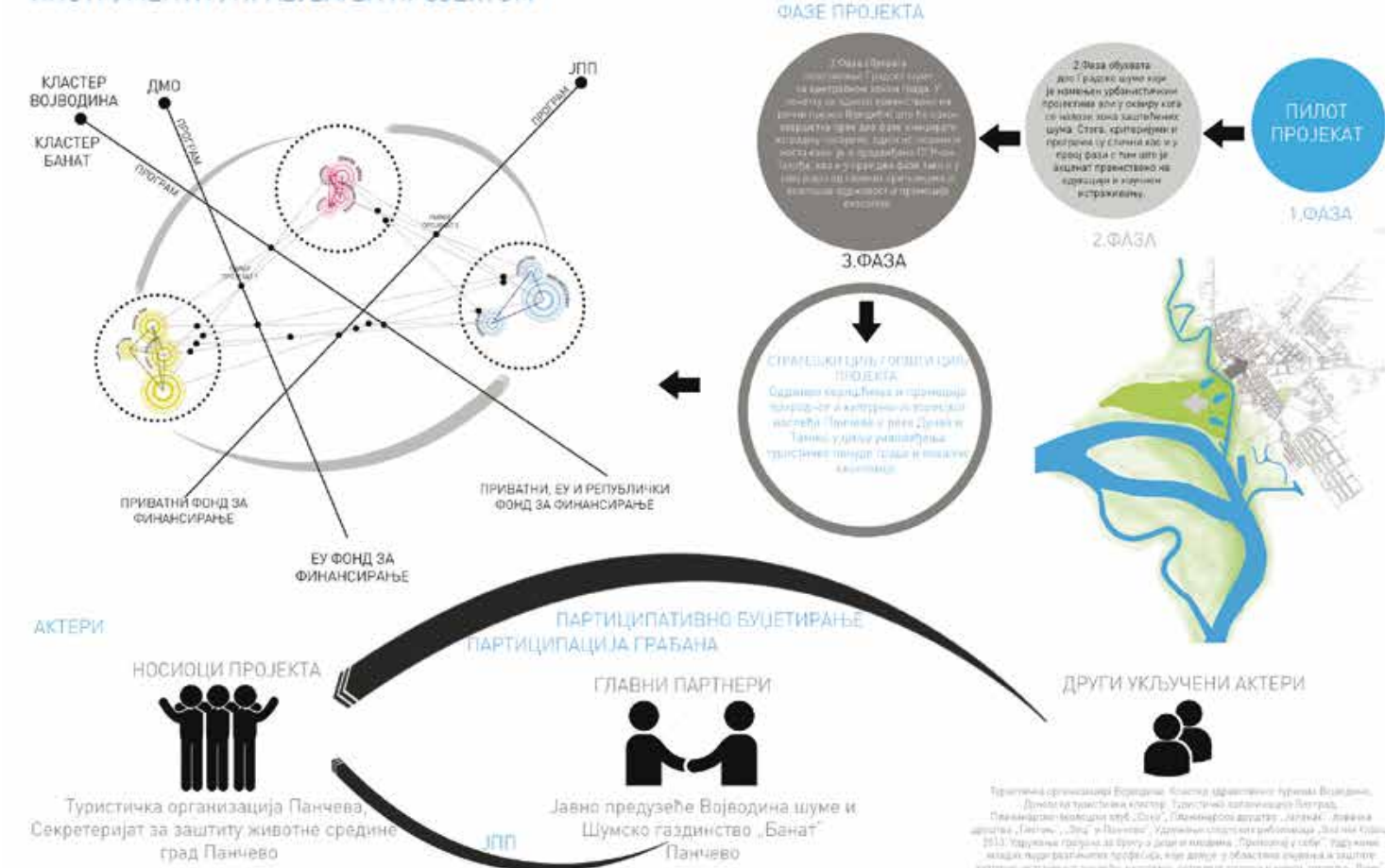
КОНТЕКСТ

КОНЦЕПТ ПИЛОТ ПРОЈЕКТА

ИНСТРУМЕНТИ УПРАВЉАЊА ПРОЈЕКТОМ

Циљеви пројекта

Циљ пројекта је унапређење управљања ризиком од поплава града Панчева кроз уређење зелене мочварне зоне по принципу креирања мултифункционалних јавних рекреативних простора зеленом инфраструктуром.

Опис проблема који се пројектом решава

Зона од улице Марка Кулића до Тамиша је слабо обезбеђена од високих вода и годинама има проблем са плављењем земљишта и подрума објеката. Надлежни (ДВП „Тамиш-Дунав“) су, у тренутку поплава 2014. године поставили насип који је тренутно у јако лошем стању. Такође, многа домаћинства фекалну и кишну канализацију одводе у мочвару која је заправо део Тамиша па се на тај начин додатно загађује и река.

Просторни обухват решења/место реализације

Део градске шуме на десној обали Тамиша у старом градском центру, омеђен је улицама: Марка Кулића, Моше Пијаде и железничким мостом у њеном наставку.

Програмски концепт

Концепт пројекта за наведену локацију је креирање „зеленог меридијана“ у приобаљу у центру Панчева. Зелени меридијани представљају комбинацију више типова зелене инфраструктуре на једном потезу, а које чине: урбане шуме, алеје, паркови и други јавни простори, урбане баште, мочварна поља, идр.

Укључени актери

Носилац пројекта: ЈП Дирекција за изградњу и уређење Панчева,

Остали укључени партнери: ДВП Тамиш-Дунав, ЈКП Градско зеленило, ЈКП Водовод и канализација, ЈКП Хигијена Панчево, Министарство пољопривреде и заштите животне средине

Временски оквир реализације пројекта, фазе у реализацији

9 месеци реализације

Опис главних активности на пројекту

- Формирање тима за реализацију пројекта
- Припрема услова за реализацију пројекта Зелени меридијан, до привођења простора планираној намени
- Аплицирање за фондове,
- Садња зелене инфраструктуре- паркови, алеје, урбане баште, мочваре, мокра поља, биретензије, канали, језера, урбане шуме, зелени и плави крбови, идр.

—

- Укључивање у мрежу градова Дунава, који имају проблематику адаптација на климатске промене, плављења и примене зелене инфраструктуре.

Очекивани резултати пројекта

„Зелени меридијан Панчева“ представља развојни потенцијал, у смислу, новог начина заштите од поплава у Србији, као и умрежавања са другим подунавским градовима који негују принцип одбране од поплава зеленом инфраструктуром.

Интеграција- комплементарност са другим текућим иницијативама

Уређење мочварног подручја кроз креирање „Зеленог меридијана“ и унапређење управљања поплавама укључује град у мрежу Европских и светских градова који се боре са поплавама и климатским променама уз помоћ зелене, природне, инфраструктуре. Дунавска стратегија Европске Уније за Дунавски регион велику пажњу придаје управљању водама и уређењу приобаља на одржив и резистентан начин. ГУП-ом Панчева, зона мочваре се једним делом планира да буде парковска површина са рекреативном зоном и уређеним кејом, док се на обали преко пута планира креирање зеленог линијског репера у улози туризма и рекреације. Из овога се може закључити да се ови планови, за будуће пројекте, могу надовезати на „Зелени меридијан Панчева“ и постати његов саставни део.

Буџет пројекта

Гантограм буџетирања пројекта: 27 милиона динара

Извори финансирања

Фонд дунавског транснационалног програма
 "Европски послови", намењен АПВ, који се тиче
 јачања транснационалног управљања водама и
 превенција ризика од поплава; ERDF програм
 транснационалне сарадње у Југоисточној Европи;
 Буџет АПВ, буџет Панчева

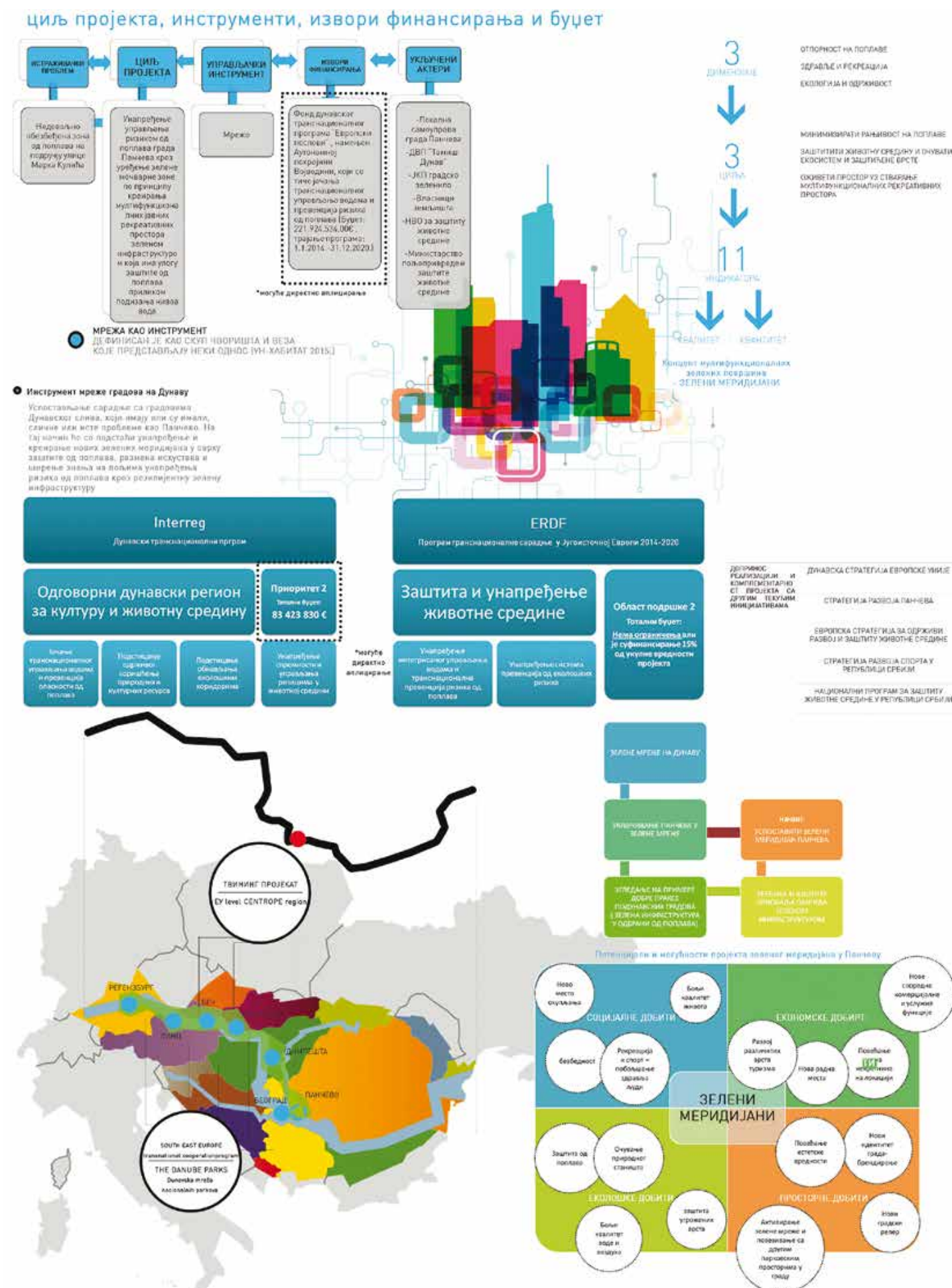
Спецификација инструмента/инструмената

Инструмент мреже се дефинише као скуп чворишта и веза које представљају неки однос. У смислу управљања, инструмент мрежа се користи ради развијања односа између група, организација или читавих градова, држава или региона. Инструмент Твининг (Twinning), који је развила Европска комисија, се дефинише као стварање партнерских односа између државних управа у земљама Европе (чланице и кандидати) или партнера, где се успоставља међусобна размена знања, искуства и идеја при реализацији заједничких пројеката. Односно, намењен је за креирање заједничких пројеката између различитих државних управа.

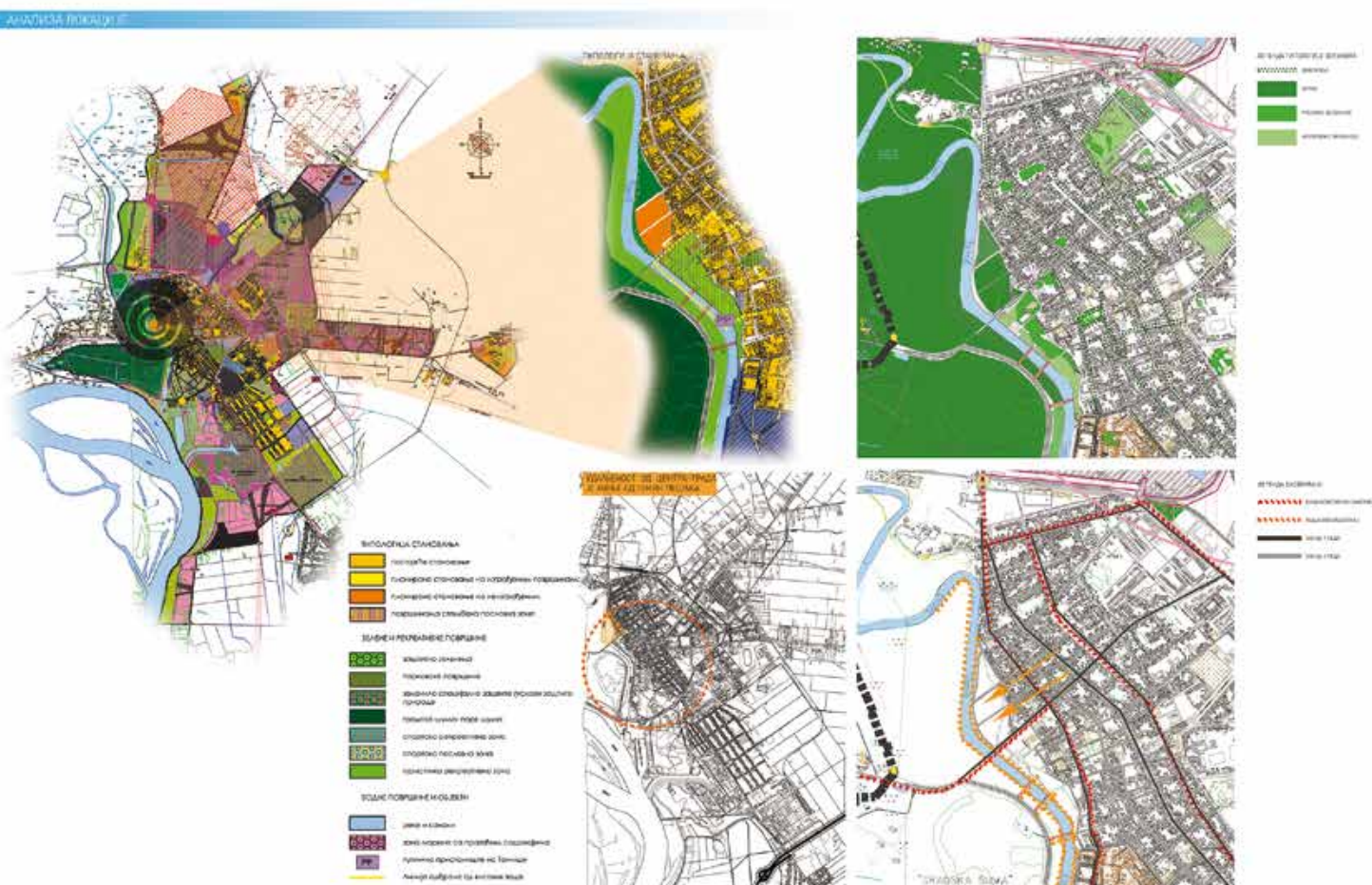
Студент: Ивана Јаношевић

Ментор: доц. др Ратка Чолић

Комисија: в.проф. др Александра Ђукић
в.проф. Иван Рашковић

Студент: Ивана Јаношевић
Ментор: доц. др Ратка Чолић
Комисија: в.проф. др Александра Ђукић
в.проф. Иван Рашковић

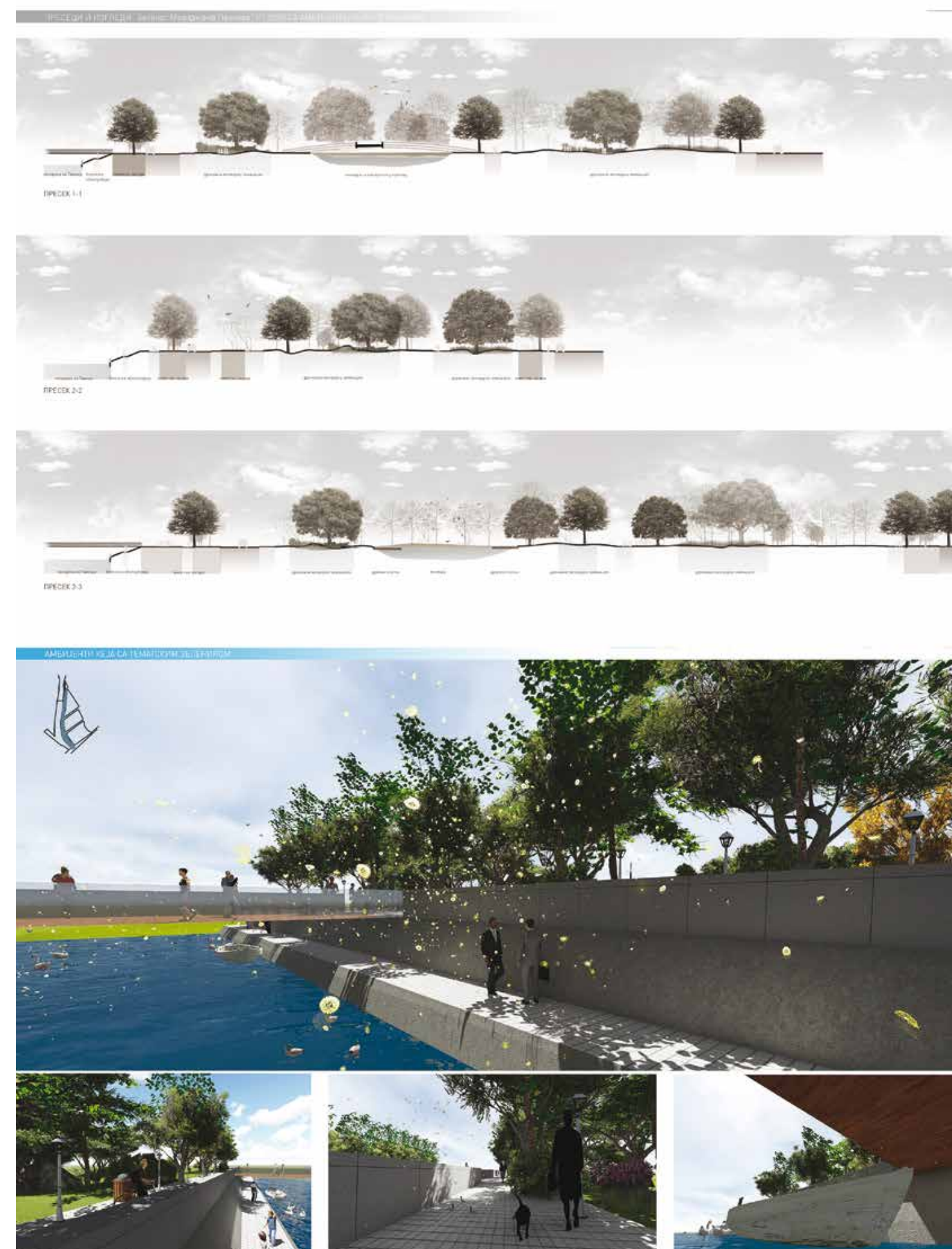
Студент: Ивана Јаношевић
Ментор: доц. др Ратка Чолић
Комисија: в.проф. др Александра Ђукић
в.проф. Иван Рашковић

Студент: Ивана Јаношевић
Ментор: доц. др Ратка Чолић
Комисија: в.проф. др Александра Ђукић
в.проф. Иван Рашковић

Студент: Ивана Јаношевић
Ментор: доц. др Ратка Чолић
Комисија: в.проф. др Александра Ђукић
в.проф. Иван Рашковић

РЕБРЕНДИРАЊЕ КАО ИНСТРУМЕНТ ПОДРШКЕ ОДРЖИВОМ РАЗВОЈУ ГРАДА ПАНЧЕВА - БИОФИЛНА ГРАДСКА ПЛАЖА

Циљеви пројекта

Општи циљ је формирање новог бренда Панчева као „Града који се активно бори против свог загађења“.

Специфични циљеви су:

- Увести нову јавну зелену политику грађења ради унапређења квалитета животне средине (воде, ваздуха, замљишта),
- Изградња нове градске плаже по принципима биофилног дизајна на приобаљу Тамиша као иницијалног пројекта уређења приобаља и умрежавања зелених градских површина

Опис проблема који се пројектом решава

Проблеми на које пројекат даје одговор су:

- Загађеност ваздуха, воде и земљишта Панчева који негативно утичу на квалитет здравља становника,
- Осим тог негативног утицаја, загађеност животне средине представља и једну од кључних компоненти имица града - Панчево је у Србији и шире препознат као један од најзагађенијих градова у региону. То значајно умањује и његову атрактивност за привлачење инвестиција и нових становника.

Просторни обухват решења/место реализације

Пројекат се састоји из два дела. Први део се односи на формирање зелене политике грађења, а други на изградњу биофилне градске плаже. Просторни обухват формирања зелене политике је општина града Панчева која ће се примењивати на читавој територији општине, док се пројекат градске плаже реализује на обали Тамиша - 3,5 км од центра града ка Јабучи, у близини МЗ Караула.

Програмски концепт

Програмски концепт је произашао из идеје да нови бренд директно одговори на проблем загађености и брендира се као град који се активно бори против свог загађења:

- Потребно је основати тим људи које ће се активно бавити успостављањем новог бренда и организацијом активности на његовој реализацији,
- Формулисање зелене политике грађења и синхронизација са постојећим пројектима и плановима ради реализације „зелених“ пројеката који ће бити одговор на оба проблема:
 - Развити сет међусобно интегрисаних „зелених“ пројеката,
 - Подржати и подстаћи формирање партнерстава за реализацију „зелених“ пројеката,
 - Реализовати први пилот зелени пројекат – биофилну градску плажу. Плажа обухвата око 1,5км речног тока: 500 m припада тзв. зони регенерације (базени са флором и фауном који функционишу као пречишћивачи воде из II и III категорије у I и II категорију која је безбедна за купање људи), а 1000 m уређеној градској плажи

са пратећим комерцијалним и рекреативним садржајима.

Укључени актери

Носиоц пројекта је нова Канцеларија за брендирање града Панчева, а главни партнери су Секретаријат за привреду и Секретаријат за заштиту животне средине. Остали партнери су Министарство пољопривреде и заштите животне средине, Војводина шуме – Шумско газдинство Баната, ТО Војводине и Баната и ЈП Градско зеленило. Остали актери су: Универзитет у Београду, Новом Саду и Нишу, Савет зелене градње Србије и ОЦД из области заштите животне средине и здравих стилова живота.

Временски оквир реализације пројекта

Временски оквир за:

- Формирање Канцеларије, локалне зелене политике градње, ревизије и постојеће планске и пројектене документације, формирање стратегије брендирања града и синхронизације са постојећим документима је 18 месеци.
- Формулисање и усвајање зелене политике грађења, обезбеђивање услова за зелено грађење, формулисање зелених пројеката и формирање партнерстава за њихову реализацију је 12 месеци.
- Израду пројекта уређења биофилне градске плаже, његову реализацију, формулисања и реализације пратећих програма и промоцију је 15 месеци.

Интеграција - комплементарност са другим текућим иницијативама

Пројекат је комплементаран постојећим документима:

- Дунавска стратегија Европске Уније за Дунавски регион ,
- Стратегија развоја града Панчева 2014-2020,
- ГУП Панчева.

Извори финансирања

Европски фондови (ИПА, Фонд дунавског транснационалног програма “Европски послови” намењен АП Војводина, ЕРДФ програм транснационалне сарадње у Југоисточној Европи 2014-2020), Национални фонд за заштиту животне средине, Покрајински буџет за заштиту животне средине, Национални програм заштите животне средине Републике Србије, Буџет града Панчева.

РЕБРЕНДИРАЊЕ КАО ИНСТРУМЕНТ ПОДРШКЕ ОДРЖИВОМ РАЗВОЈУ ГРАДА ПАНЧЕВА - БИОФИЛНА ГРАДСКА ПЛАЖА

Студент: Јелена Словић

Ментор: доц. др Данијела Миловановић Родић

Комисија: доц. мр Бисерка Митровић, доц. др Ана Никезић

АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋЕ СТРАТЕШКЕ И ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ

ГУП ПАНЧЕВА (2012)

11.1. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ - ПЛАН РАЗВОЈА

11.1.2. Основни циљеви и начела заштите животне средине

- **повећање квалитета живота грађана,**
- **заштита и очување природних вредности** (...земљишта, шума, простора, биодиверзитета односно станишта пади подстицања њиховог раста)
- **смањење притиска на капацитет животне средине, посебно на залихе природних ресурса**
- **смањење загађености ваздуха и нивоа буке**
- **одрживо коришћење шумског земљишта**
- **подстрек развоју интегралног система управљања заштитом животне средине** према европским нормама и стандардима

11.1.4. Унапређење фонда за заштиту животне средине града Панчева

Предвиђа се **фонд за финансирање еколошког мера** при чему је дефинисано да новац треба да иде великим еколошким пројектима попут Локалног еколошког акционог плана, надоградња еколошког информационог система, подизање заштитних зелених појасева и зеленила, суфинансирање изградње постројења за пречишћавање комуналних вода, **подршка додатном еколошком образовању у школама.**

У складу са тим овај фонд може да се користи између осталог за **суфинансирање стручног оспособљавања и усавршавања кадрова у научним, стручним и управним организацијама** у области заштите животне средине **и унапређења средине од значаја за општину;** као и **суфинансирање програма заштите и развоја заштићених природних добара и технолошких решења заштитеприродне средине и нових атрактивних подручја (репти екосистеми, туристичка места и нтд).**

ГУПом се такође предвиђа **увањање свих испуста штетних вода у Тамиш и преусмерење истока на Дунав.**

СТРАТЕГИЈА УРБАНОГ РАЗВОЈА ГРАДА ПАНЧЕВА 2014-2020 (2014)

У оквиру стратегије дефинисано је пет развојних циљева укључују којих се **ребрендирање Панчева** налази у оквиру анализе Локалног економског развоја. Као први кључни проблем у овој области наведен је **негативан имиц града,** а у оквиру кључних препорука за решавање тог проблема наведено је **приступањепроцесу брендирања града, утврђивање идентитета и развој новог идентитета - бренда.**

СТУДИЈА ФИЗИЧКОГ, ХЕМИЈСКОГ И БИОЛОШКОГ СТАТУСА РЕКЕ ТАМИШ (2010)

Река Тамиш је до Панчева **категорије квалитета воде II, III I IV,** с тим што је лошијег квалитета тек пред ушће у Дунав. Квалитет воде за купање би требало да буде I или II категорије.

ЗАКОН О ШУМАМА (СЛ. ГЛАСНИК 89/10) ЧЛАН 9 - МЕРЕ ОЧУВАЊА ШУМА

> **повећање укупног шумског фонда,** као и удела државног власништва у шумама у Републици Србији, а нарочито у шумама са посебном наменом

> **финансирање очувања, заштите и унапређивања стања постојећих и подизања нових шума,** израдепланова и програма газдовања шумама преко Буџетског фонда за шуме Републике Србије, као и Буџетског фонда за шуме аутономне покрајине

> **Доношење програма развоја шумарства,** планова газдовања шумама и њиховог спровођења

> **Чување и заштита шума** као чинилаца животне средине

ПРОСТОРНИ ПЛАН ГРАДА ПАНЧЕВА

ПОТЕНЦИЈАЛИ ПАНЧЕВА

> успостављање и унапређење постојећих транспортних веза између Београда и Панчева (железнички и аутобуски саобраћај)
> **ниво озелењености града је ники** (19,8%) од препорученог за градове на реци у Србији (30%) па је потребно додатно радити на **пошумљавању Панчева**
> велика **природна вредност екосистема и биодиверзитета у Јабучком** и Глогољском рити

ШАНСЕ ПАНЧЕВА

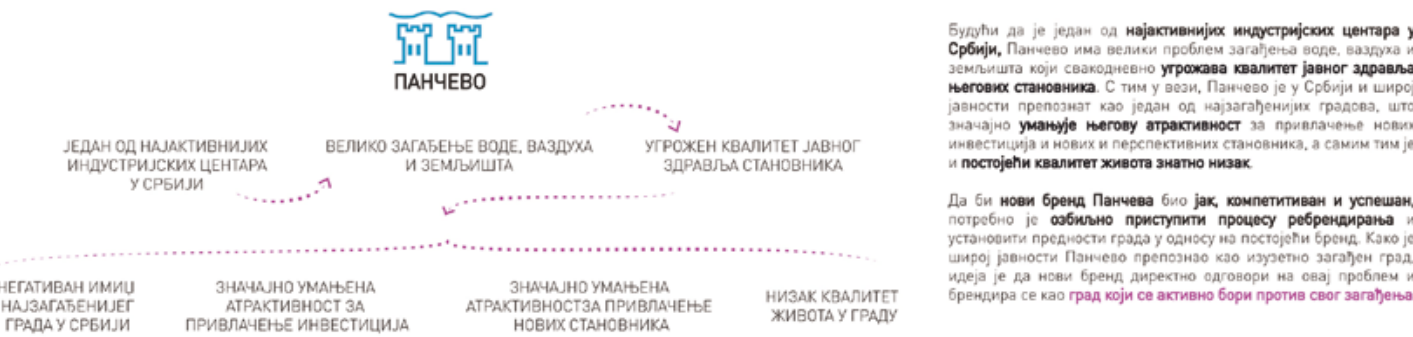
> **повећање шумовитости** недовољно пошумљених и непошумљености на територији града
> побољшање **микроклиматских услова**
> **вишефункционално коришћење** постојећих шумских површина
> **образовање кадрова**
> **одрживо коришћење** природних ресурса
> **креативно управљање** природним и стеченим ресурсима

ЗАДАЦИ

> **опремање туристичких зона** у складу са принципима одрживог развоја
> одредити се за оне облике туризма који су конкурентни на тржишту
> на територији Панчева **оформити ново, ванградско зеленило** - пошумљене туристичке и рекреативне зоне
> око **водотока и водених површина** (Надел, Тамиш, Дунав) **обновити деградирано зеленило и омогућити формирање рекреативно-туристичких локација**
> формирати што више зелених површина у циљу **санитарне заштите, декорације и рекреације**

АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА / ПРОБЛЕМ КОЈИ СЕ ПРОЈЕКТОМ РЕШАВА

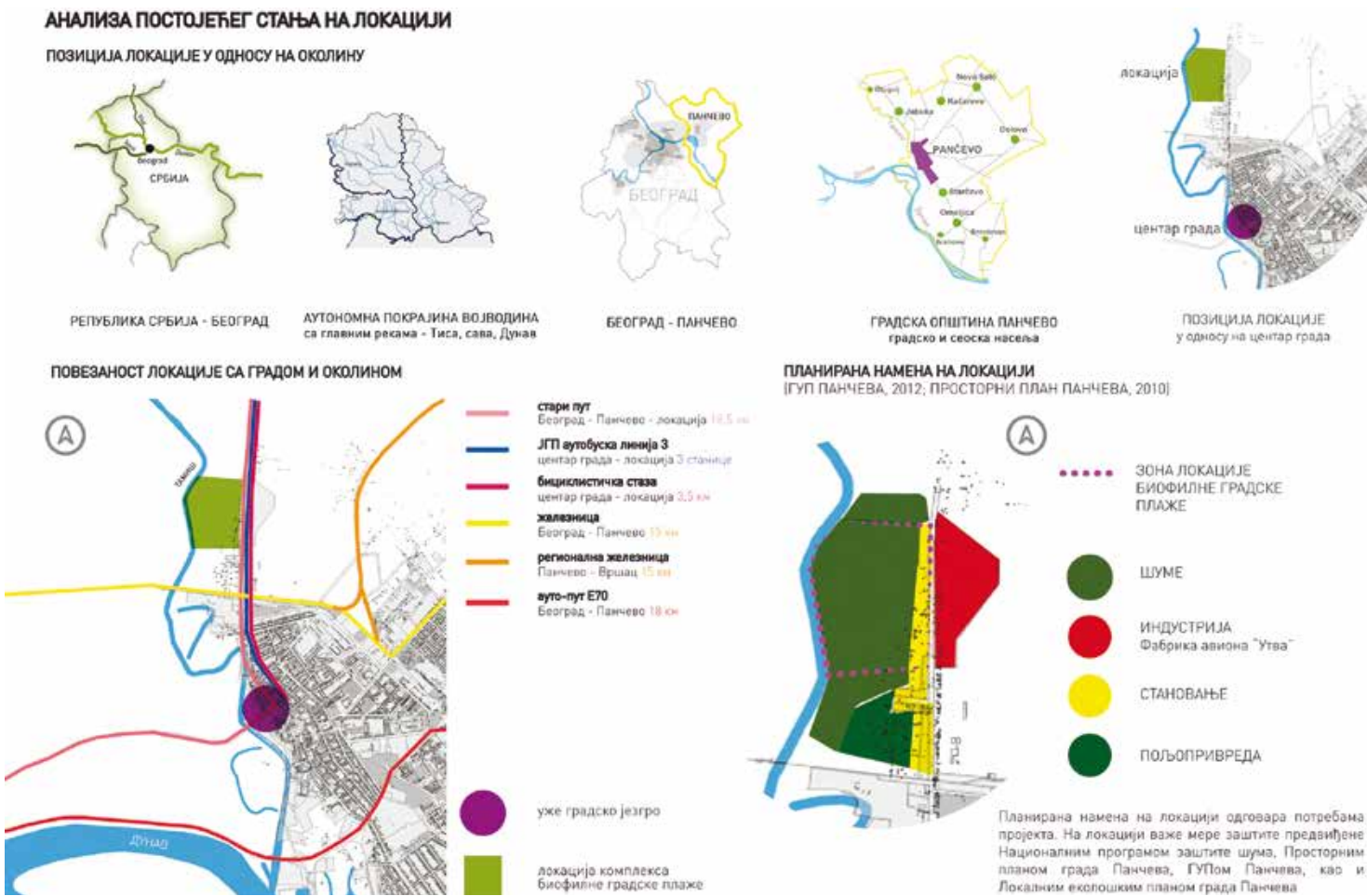
ПРЕДЛОГ РЕШЕЊА - ИНСТРУМЕНТ УПРАВЉАЊА БРЕНДИРАЊЕМ ПАНЧЕВА

РЕБРЕНДИРАЊЕ КАО ИНСТРУМЕНТ ПОДРШКЕ ОДРЖИВОМ РАЗВОЈУ ГРАДА ПАНЧЕВА - БИОФИЛНА ГРАДСКА ПЛАЖА

Студент: Јелена Словић
Ментор: доц. др Данијела Миловановић Родић
Комисија: доц. мр Бисерка Митровић,
доц. др Ана Никезић

30

ОПШТИ ЦИЉ ПРОЈЕКТА

ФОРМИРАЊЕ НОВОГ БРЕНДА ГРАДА ПАНЧЕВА КАО ГРАДА КОЈИ СЕ АКТИВНО БОРИ ПРОТИВ СВОГ ЗАГАЂЕЊА

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ ПРОЈЕКТА

- У ОКВИРУ ЈАВНЕ ПОЛИТИКЕ УВЕСТИ НОВУ, ЗЕЛЕНУ ПОЛИТИКУ ГРАЂЕЊА РАДИ УНАПРЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ (ВОДЕ, ВАЗДУХА, ЗЕМЉИШТА), А У ЦИЉУ ПОДСТИЦАЊА ОЗЕЉЕЊАВАЊА ЈАВНИХ ПОВРШИНА И ФОРМИРАЊА НОВОГ АТРАКТИВНОГ ЈАВНОГ ПРОСТОРА
- ИЗГРАДЊА НОВЕ ГРАДСКЕ ПЛАЖЕ ПО ПРИНЦИПИМА БИОФИЛНОГ ДИЗАЈНА НА ПРИОБАЉУ ТАМИША, КАО ИНИЦИЈАЛНОГ ПРОЈЕКТА УРЕЂЕЊА ПРИОБАЉА И УМРЕЖАВАЊА ЗЕЛЕНИХ ГРАДСКИХ ПОВРШИНА

ПРОГРАМСКИ КОНЦЕПТ
ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ

- ФОРМИРАЊЕ КАНЦЕЛАРИЈЕ ЗА БРЕНДИРАЊЕ која ће се активно бавити развојем новог брэнда града
- ФОРМИРАЊЕ СЕТА КРИТЕРИЈУМА ЗА РАЗВОЈ ЗЕЛЕНИХ ПРОЈЕКТА
- ФОРМИРАЊЕ ПАРТНЕРСТАВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ЗЕЛЕНИХ ПРОЈЕКТА
- РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОЈЕКТА ГРАДСКЕ ПЛАЖЕ

АКТИВНОСТИ

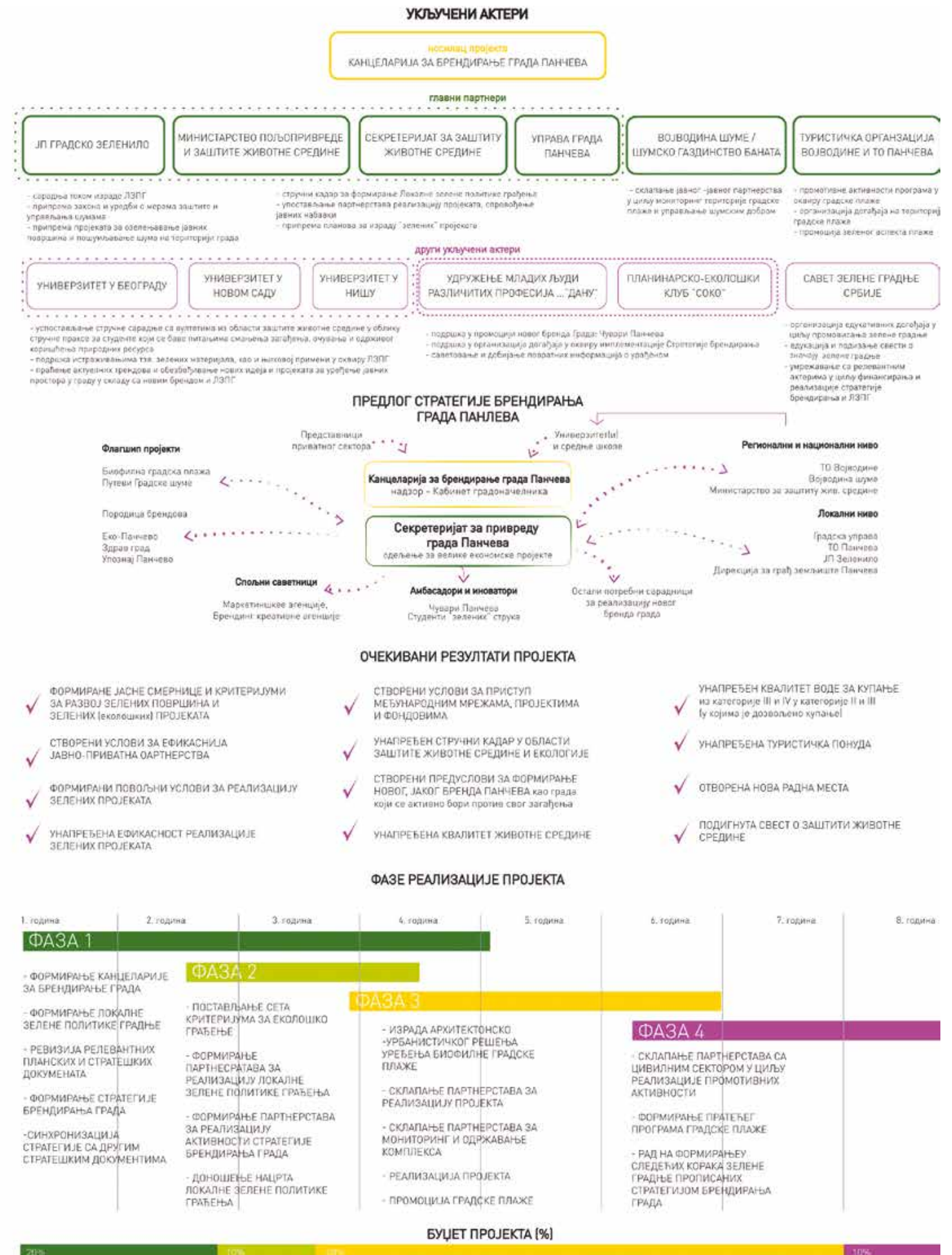
- 1.1. Формирање Канцеларије за брендирање**
 - Одабир стручњака за
 - Формирање Радне групе за доношење Зелене политике грађевња
 - Ревизија релевантних докумената за формирање Зелене политике грађевња (ГУП Панчева, Локални еколошки акциони план Панчева, Стратегија урбаног развоја града Панчева, Стратегија развоја туризма, ...)
 - Доношење Зелене политике грађевња
- 1.2. Формирање Стратегије брендирања града Панчева**
 - Ревизија релевантних стратешких и планских докумената за формирање Стратегије брендирања како би процес брендирања био конзистентан и успешан
 - Склапање партнерстава за реализацију Стратегије брендирања
 - Синхронизација Стратегије са Зеленом политиком грађевња
 - Планирање промотивних активности зелених пројеката: склапање партнерстава са локалним еколошким клубовима
- 2.1. Припрема пројекта Биофилна градска плажа**
 - Израда архитектонско-урбанистичког пројекта
 - Склапање партнерстава са ...
 - Успостављање сарадње са ... у промотивне сархе
 - Склапање партнерства са ... у циљу стручног одржавања екосистема и простора плаже
- 2.2. Реализација пројекта Биофилне градске плаже**
 - Склапање партнерстава за реализацију пројекта
 - Израда базе са билкама за пречишћавање воде - зона ревитализације
 - Уређивање простора за купање
 - Израда приступних стаза и простора за комерцијалне садржаје
 - Промотивне активности пројекта у сарадњи са Еколошким клубом СОКО, ТОП и ТОВ

РЕБРЕНДИРАЊЕ КАО ИНСТРУМЕНТ ПОДРШКЕ ОДРЖИВОМ РАЗВОЈУ ГРАДА ПАНЧЕВА - БИОФИЛНА ГРАДСКА ПЛАЖА

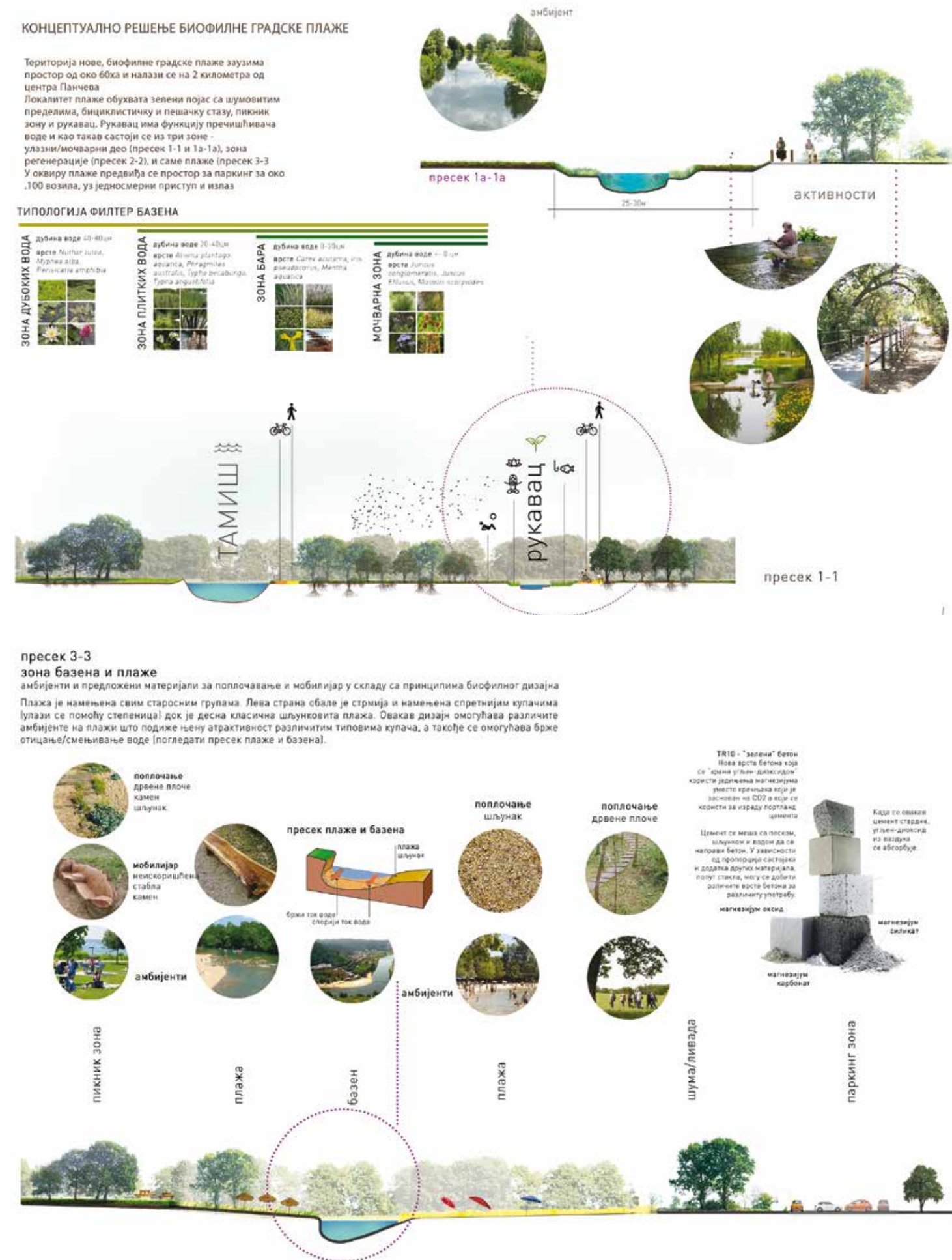
Студент: Јелена Словић
Ментор: доц. др Данијела Миловановић Родић
Комисија: доц. мр Бисерка Митровић,
доц. др Ана Никезић

31

Студент: Јелена Словић
Ментор: доц. др Данијела Миловановић Родић
Комисија: доц. мр Бисерка Митровић,
доц. др Ана Никезић

Студент: Јелена Словић
Ментор: доц. др Данијела Миловановић Родић
Комисија: доц. мр Бисерка Митровић,
доц. др Ана Никезић

ПАРТНЕРСТВО ЈАВНОГ, ПРИВАТНОГ И ЦИВИЛНОГ СЕКТОРА КАО ИНСТРУМЕНТ ОЖИВЉАВАЊА БРАУНФИЛД ЛОКАЦИЈЕ "ПРВИ ПАРНИ МЛИН"У ЦЕНТАР СТАРИХ ЗАНАТА

Циљеви пројекта

Општи циљ пројекта представља допринос друштвеном и локалном економском развоју града Панчева путем оживљавања браунфилд локације "Први парни млин" кроз модел социо-економског оснажења друштвено угрожених група. Сврха пројекта (специфични циљеви) огледа се у: (1) повећању социјалне кохезије и стварања услова за запошљавање теже запошљивих лица кроз унапређење вештина и подстицање социјалног предузетништва, чиме се утиче на смањење сиромаштва, (2) очувању традиције занатства кроз стварање услова за развој и унапређење старих заната, (3) доприносу партиципативном процесу и интегралном приступу регенерације браунфилд локације кроз партнерство јавног, приватног и цивилног сектора.

Опис проблема који се пројектом решава

Концепт пројекта формиран је на основу неколико различитих проблема који нису директно повезани, али уз заједничко решење могуће је унапредити постојеће стање Панчева са неколико аспеката. Са једне стране, проблем се односи на неискоришћен потенцијал браунфилд локација као ресурса за локални економски развој. Са друге стране, забележена је висока незапосленост. Такође, препозната је потреба за социјалним предузетништвом.

Просторни обухват решења/место реализације

Одабир одговарајуће браунфилд локације за ревитализацију кроз модел социјалног предузетништва подразумевао је анализу карактеристика 17 браунфилда са интерактивне мапе - јединствене базе локација за инвестирање на територији града Панчева. Пажљивом вишекритеријумском анализом, као просторни полигон за реализацију пројекта је изабрана локација "Парни млин".

Програмски концепт

Парни млин, заједно са осталим објектима и споменицима културе груписаним уз ток Тамиша, који су имали привредну намену, сведочи о богатом индустријском наслеђу и традицији Панчева као индустријског центра региона. Објекат парног млина представља непокретно културно добро које ужива претходну заштиту. Радови на ревитализацији морају бити у складу са посебним условима, мерама техничке и друге заштите који се прибављају у Заводу за заштиту споменика културе Панчева. Град Панчево има дугу традицију занатства. Међутим, занати полако одумиру и њихово место заузимају мала и средња предузећа. У складу са тиме планиран програм

оживљавања ове локације подразумева пренамену објекта парног млина у центар старих заната са изложбено-продајним просторима, као и просторима за радионице и едукацију у овој области.

Укључени актери

Носилац пројекта: Удружење грађана "Панонке" (предлог пројекта за аплицирање ЕУ донаторима у оквиру Програма прекограничне сарадње Румунија-Србија 2014-2020)

Главни партнери: Секретаријат за јавне службе и социјална питања, Одељење за подршку пројектима у оквиру Секретаријата за привреду и економски развој, Национална служба за запошљавање - Филијала Панчево, Агенција за регионални развој АП Војводине, Завод за заштиту споменика културе у Панчеву, Акционарско друштво за производњу прехранбених производа "Ратар" Панчево

Други укључени актери: Представници Канцеларије за европске интеграције Владе РС, Заједнички технички Секретаријат Прекограничног програма Румунија-Србија, Консултантска кућа.

Интеграција - комплементарност са другим текућим иницијативама

Стратегија развоја града Панчева 2014-2020:

- Стратешки приоритет 1 – Унапређивање пословног амбијента
- Стратешки приоритет 2 - Повећање запослености кроз увођење стимулативних мера у области локалног економског развоја и запошљавања
- Стратешки приоритет 9 – Унапређење социјално-економског положаја друштвено осетљивих група.
- Неговање старих заната и едукација у овој области представља један од главних циљева деловања невладине организације "Панонке".

Извори финансирања

ЕУ фондови кроз Програм прекограничне сарадње Румунија-Србија 2014-2020.

- Потенцијални извори финансирања развоја социјалног предузетништва:
- Министарство економије и регионалног развоја
 - Фонд за развој Републике Србије
 - Национална служба за запошљавање
 - Фонд за финансирање повећања запослености
 - Фонд за микро развој
 - Централноевропска иницијатива - CEI
 - Немачка организација за техничку сарадњу - GIZ
 - Словачка помоћ

Спецификација инструмента/инструмената

- а) Партнерство јавног, приватног и цивилног сектора
Умрежавање ресурса и капацитета
б) Финансијски инструмент - ЕУ фондови
- ИПА инструмент за претприступну помоћ за подршку земљама кандидатима и потенцијалним кандидатима за чланство у Европској Унији
- Програм прекограничне сарадње Румунија-Србија 2014-2020

ПАРТНЕРСТВО ЈАВНОГ, ПРИВАТНОГ И ЦИВИЛНОГ СЕКТОРА КАО ИНСТРУМЕНТ ОЖИВЉАВАЊА БРАУНФИЛД ЛОКАЦИЈЕ "ПРВИ ПАРНИ МЛИН"У ЦЕНТАР СТАРИХ ЗАНАТА

Студент: Сања Спасенић

Ментор: в.проф. др Марија Маруна

Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић
в.проф. др Александра Ступар

Приказ и анализа постојећег стања

Подаци о власништву и фотографије преузети са интерактивне мапе браунфилд локација - <https://gis.pancevo.rs/lokalije/>

Одабир браунфилд локације према дефинисаним критеријумима

K1 // Решења имовинско-правни односи	K2 // Усклађеност потенцијалне намене са планираним наменама	K3 // Повезаност локације са градом јавним градским превозом	K4 // Близина центра града
Разлог примене Критеријум се примењује у сврху елиминације браунфилда са нежељеним власничким статусом за који је прелиминарно одређено да неће бити предмет промене власничке структуре, што може довести до неизвесности и одговарајућег процеса оживљавања.	Разлог примене Критеријум се односи на поштовање планског одвирања за планирану намену. Неопходно је потврдити усклађеност планираних намена са важећим урбанистичким плановима.	Разлог примене Критеријум се односи на повезаност локације са различитим деловима града линијама јавног градског превоза. С обзиром да намена која се пројектом предлаже подразумева коришћење простора од стране социјално угрожених група, које ивертно не поседују индивидуална возила, пожељно је поставити више линија ЈЗП-а, које омогућавају приступ свим грађанима.	Разлог примене Критеријум се примењује у сврху одабира браунфилд локација позиционираних у централној градској зони, или у њеном непосредном окружењу, чиме се постиже виши степен поступачности.
Показатељ Јединствена база локација за инвестирање на територији града Панчева, подаци о власништву објеката.	Показатељ Карта планираних намена у оквиру важећег урбанистичког плана (ГУП / ППР).	Показатељ Број линија јавног градског превоза које повезују локацију са различитим деловима града.	Показатељ Најкраћа удаљеност од центра града.

Решења имовинско-правни односи	Усклађеност потенцијалне намене са планираним наменама	Повезаност локације са градом јавним градским превозом	Близина центра града
Багремар	✓	линије 3, 24	2
Црвени магацин	✓	линије 2, 3, 24	3
к.п. 1226/1, Димитрија Туцовића бр. 121	✓	линија 9	1
"Техномаркет" - Новоселански пут 40	✓	линија 4	1
ДОО "Агрокив-промет"	✓	линије 5а и 14	2
ДОО "Промет Панчево"	✓	линије 5а и 14	2
БОСАЛ - "Утва Алуминиум"	✓	линије 5а и 14	2
ДП Индустија стакла Панчево	✗		
ДП "Утва - Стиг"	✗		
Зграда здравствене станице	✗		

к.п. 1226/1, Димитрија Туцовића бр. 121
Објекат Првог парног млина

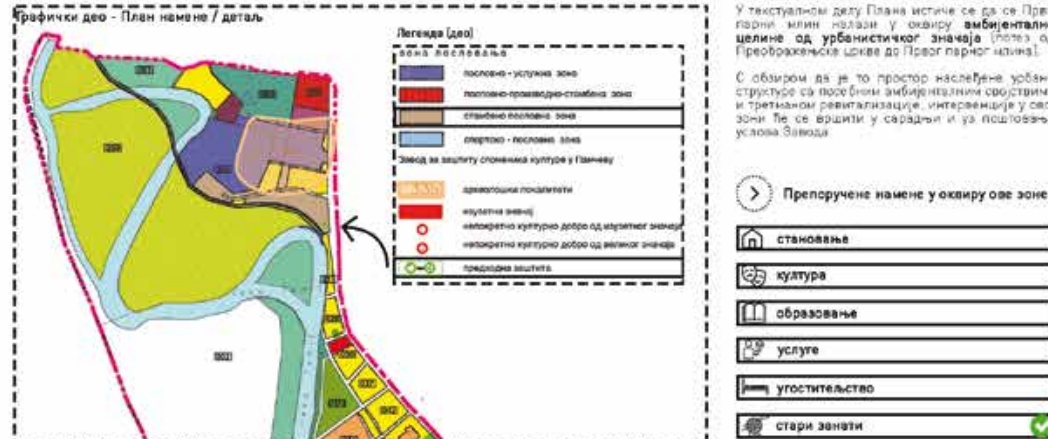
Студент:Сања Спасенић
Ментор: в.проф. др Марија Маруна
Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић
в.проф. др Александра Ступар

Приказ и анализа изабране браунфилд локације - Први парни млин

ПЛАНСКИ ОСНОВ

ПГР Целина 10 Потпишје и Градска шума ("Са. лист града Панчева" бр. 40/12)

SWOT АНАЛИЗА

S	W	O	T
предности - Споменик културе под претходном заштитом - Амбиентална целина од урбанистичког значаја - Објект излази на државни пут I реда - Добра поведљивост са оствареном градо линијама (ПТ-а 12, 3 и 24)	слабости - деградирани и запустели објекти - запушеност отпадом - изузетна загађеност - опасност од одрона фасаде и конструктивних елемената	шансе - апликације за ЕУ фондове - ожиљивање објекта у Центар старих заната - запошљавање социјално угрожених група - подизање атрактивности локације	претње - услови Завода за заштиту споменика културе - неизвесна будућност коришћења простора (жале и намере власника) - пропадање културно-историјског наслеђа - губитак идентитета

УКЉУЧЕНИ АКТЕРИ

Цивилни сектор	Јавни сектор	Приватни сектор
Носилац пројекта Удружење грађана "Панонке" Невладино и непрофитно удружење грађана главни циљ неговане старих заната, руковојина и етно културе други циљеви одржавање и неговане израде руковојина традиционалним техникама израде ефикација грађана, а посебно деце и младих о значењу очувања културног и етнографског наслеђа Удружење сарађује са маргинализованим социјалним групама (као што су жене ромске националности, деца са посебним потребама, ромска деца, жене у изоблишћеној). У циљу пружања моралне и финансијске подршке.	Партнери Управа града Панчева Секретаријат за јавне службе и социјална питања - пружање стручне помоћи у писању пројеката удружења грађана Секретаријат за привреду и економски развој - Одељење за подршку пројектима - пружа методолошку подршку у изради пројектног предлога и припреми пројектне апликације Национална служба за запошљавање - Филијала Панчево - анализа података о незапосленима из тежје запошљаиве Завод за заштиту споменика културе Панчево - услове, мере техничке и друге заштите за Први парни млин Агенција за регионални развој АП Војводине - сектор за управљање пројектима / израда и имплементација предлога пројекта	Партнер Акционарско друштво за производњу прехранбених производа "Ратар" Панчево Власник: браунфилд локације Први парни млин Услуге просторија Првог парног млина Удружењу грађана "Панонке" Други укључени актери Представници Канцеларије за европске интеграције Владе РС - мониторинг пројекта Заједнички технички Секретаријат Прекограничног програма Румунија - Србија - мониторинг пројекта Консултантска кућа - потребе менаџмента удружења

Студент: Сања Спасенић
Ментор: в.проф. др Марија Маруна
Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић
в.проф. др Александра Ступар

СПЕЦИФИКАЦИЈА ИНСТРУМЕНТА

Финансијски инструмент - ЕУ фондови

ИПА инструмент за претприступну помоћ за подршку земљама кандидатима и потенцијалним кандидатима за чланство у Европској Унији

Програм прекограничне сарадње Румунија-Србија

ПРИОРИТЕТНА ОСА	СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ
Промовисање запошљавања и основних услуга за јачање инклузивног раста Издавано: 18 милиона Е Износ финансирања од стране донатора: 85%	1.1. Запошљавање и кретање радника: Унапређење потенцијала програмске области за инклузиван раст побољшањем приступа пројекту рада посло даваоца и могућности запошљавања у програмској области Удруживање са локалним актерима градова Румуније са заједничким циљем који подржава стварање услова за запошљавање ранијих група

ВРЕМЕНСКИ ОКВИР ПРОЈЕКТА СА ОПИСОМ ГЛАВНИХ АКТИВНОСТИ

РЕЗУЛТАТИ ПРОЈЕКТА

ЛОКАЛНО СТРАТЕШКО ПАРТНЕРСТВО ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОСЛОВАЊА МАЛИХ И СРЕДЊИХ ПРЕДУЗЕЋА. ПИЛОТ ПРОЈЕКАТ: УРЕЂЕЊЕ КУПАЛИШТА

Циљеви пројекта

Дугорочни циљеви: Подстицање локалног економског развоја унапређењем финансијске стабилности малих и средњих предузећа на локалном нивоу кроз њихово анагажовање за рад на уређењу јавних објеката и површина. Циљ је ангажовање оних предузетника којима је посао најпотребнији, а који имају кредибилитет да ће реализовати одређени посао. Пројекат је усмерен ка решавању јаза између приватног и јавног сектора, чија је сарадња на локалном нивоу до сада показала слабе резултате.

Краткорочни циљеви пројекта: Уређење приобаља Тамиша на делу градског купалишта, са посебним акцентом на уређење и унапређење постојеће инфраструктуре. Привлачење нових корисника и ревитализација читавог простора увођењем нових садржаја, повећањем капацитета и реконструкцијом постојећих.

Опис проблема који се пројектом решава

Иако Панчево излази на две реке, Тамиш и Дунав, не постоји ни једна уређена плажа. Садашња зона градског купалишта у Панчеву је запуштена и непосећена, без развијених садржаја. Заузима једну од најатрактивнијих локација у оквиру ширег центра града. Постојећи урбани мобилијар је неатрактиван и недовољан за одвијање рекративних активности. Поред тога, преклапају се функције шеталишта и марине, што је изражено нарочито приликом великог водостаја.

Просторни обухват решења/место реализације

Лева обала реке Тамиш од Моста до ресторана „Шаран“.

Програмски концепт

- Креирање отвореног амфитеатра,
- Ново шеталиште,
- Плажа,
- Приступне пешачке и колске саобраћајнице,
- Нова инфраструктура,
- Атрактиван урбани мобилијар.

Укључени актери

Носилац пројекта: Локална самоуправа

Главни партнери: Локална самоуправа, Секретаријат за Урбанизам, ЈП Дирекција за изградњу града, ЈКП Зеленило, ЈКП Хигијена, Привредни савет Панчева (Сектор за ЛЕР), Удружење занатлија Панчево.

Интеграција - комплементарност са другим текућим иницијативама

- Генерални урбанистички план града Панчева 2014-2020.

- Стратегија развоја града Панчева 2014-2020.

Извори финансирања

Буџет града Панчева.

Међународни програми финансијске подршке малим и средњим предузећима:

- Програм светске банке
- Гонд револвинг кредита
- Програм европске еанке за обнову и развој
- Програм европске инвестиционе банке

Билатерални програми:

- Кредитна линија владе Републике Италије
- Донација краљевине данске – програм ЛЕДИБ
- Седми оквирни програм еу за истраживање и развој

Програми институција Републике Србије:

- Фонд за развој Републике Србије
- Агенција за осигурање и финансирање извоза
- Министарство привреде (у сарадњи са банкама, реализовало пилот програм под називом „програм подршке малим предузећима за набавку опреме у 2013. години)
- Национална агенција за регионални развој (програм подршке за развој конкурентности МСПП)
- Фонд за развој АП Војводине
- Гаранцијски фонд АП Војводине

Спецификација инструмента/инструмената

Локално стратешко партнерство као специфични облик јавно-приватног партнерства. Основна делатност партнерства је анализа и разрада планираних јавних пројеката. Подразумева формирање стручног тима, са представницима оба сектора, који ће се бавити креирањем плана реализације јавних пројеката путем категоризације и спецификације потребних послова. Од представника локалне самоуправе и надлежних институција се очекује подршка у изради документације, а од приватног сектора њихова реализација. Представник приватног сектора може бити Удружење занатлија Панчева који у оквиру своје организације већ има разврстане фирме по категоријама, односно врстама делатности.

Одабир фирми које ће бити ангажоване на пројекту може се вршити према евиденцији сајта скоринг, који пружа детаљан увид у пословање и кредибилитет фирми. Евиденција стања пословања фирми омогућава креирање списка фирми којима је посао тренутно најнеопходнији. Евиденција стања пословања би била предмет сталног ажурирања. Формирани стручни тим би био задужен за одабир фирми. Након одабира фирми, уследила би анализа буџета пројекта и обезбеђење финансирања из алтернативних извора у виду међународних и домаћих развојних фондова. На тај начин би се формирао план реализације пројекта који би се подносио локалној самоуправи на проверу и усвајање. Након тога би се формирао уговор о јавно-приватном партнерству, у виду јавног уговора без елемената концесија, у ком случају локална самоуправа новчано исплађује накнаду за услуге одабраним фирмама.

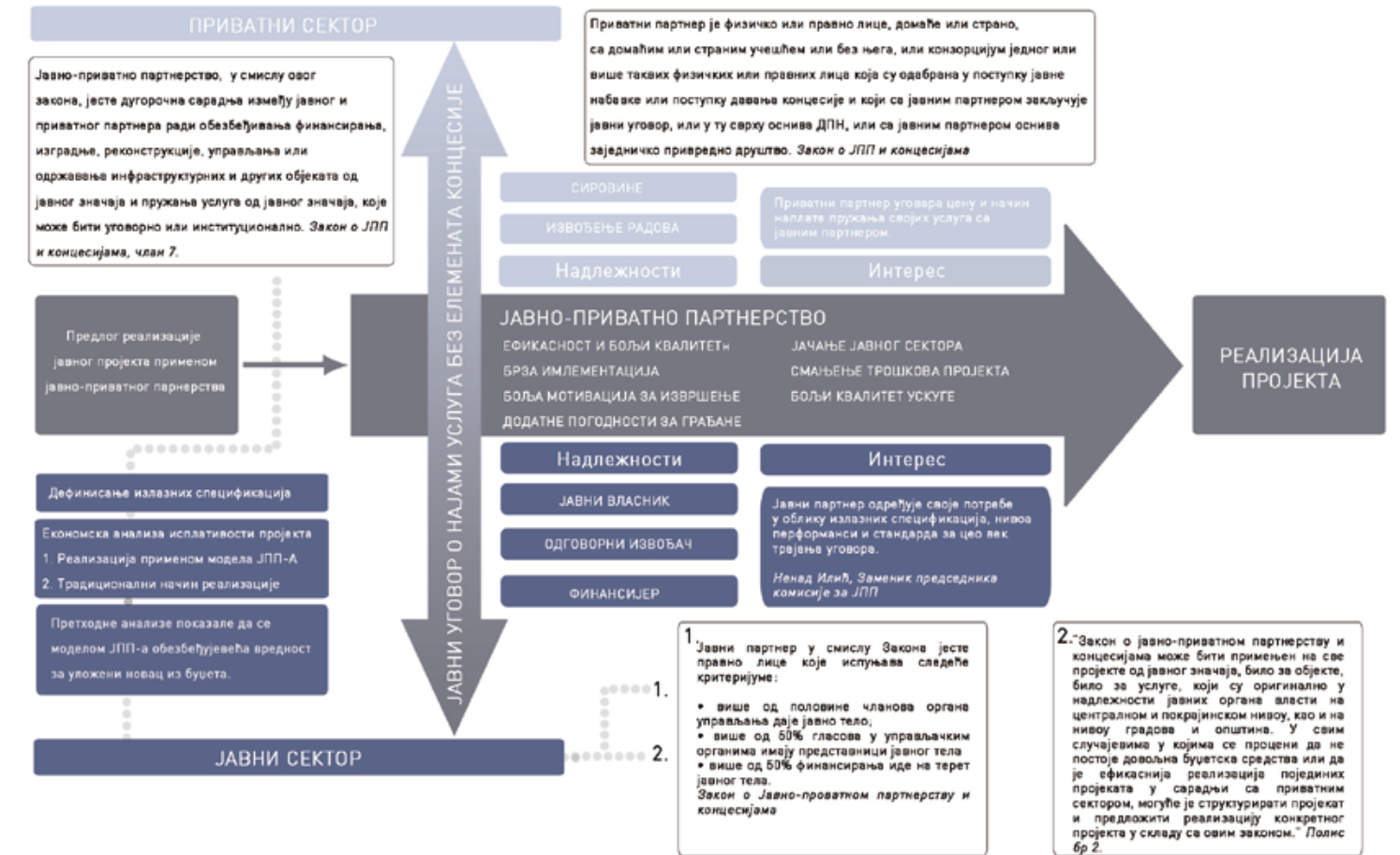
ЛОКАЛНО СТРАТЕШКО ПАРТНЕРСТВО ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОСЛОВАЊА МАЛИХ И СРЕДЊИХ ПРЕДУЗЕЋА. ПИЛОТ ПРОЈЕКАТ: УРЕЂЕЊЕ КУПАЛИШТА

Студент: Никола Цветановић

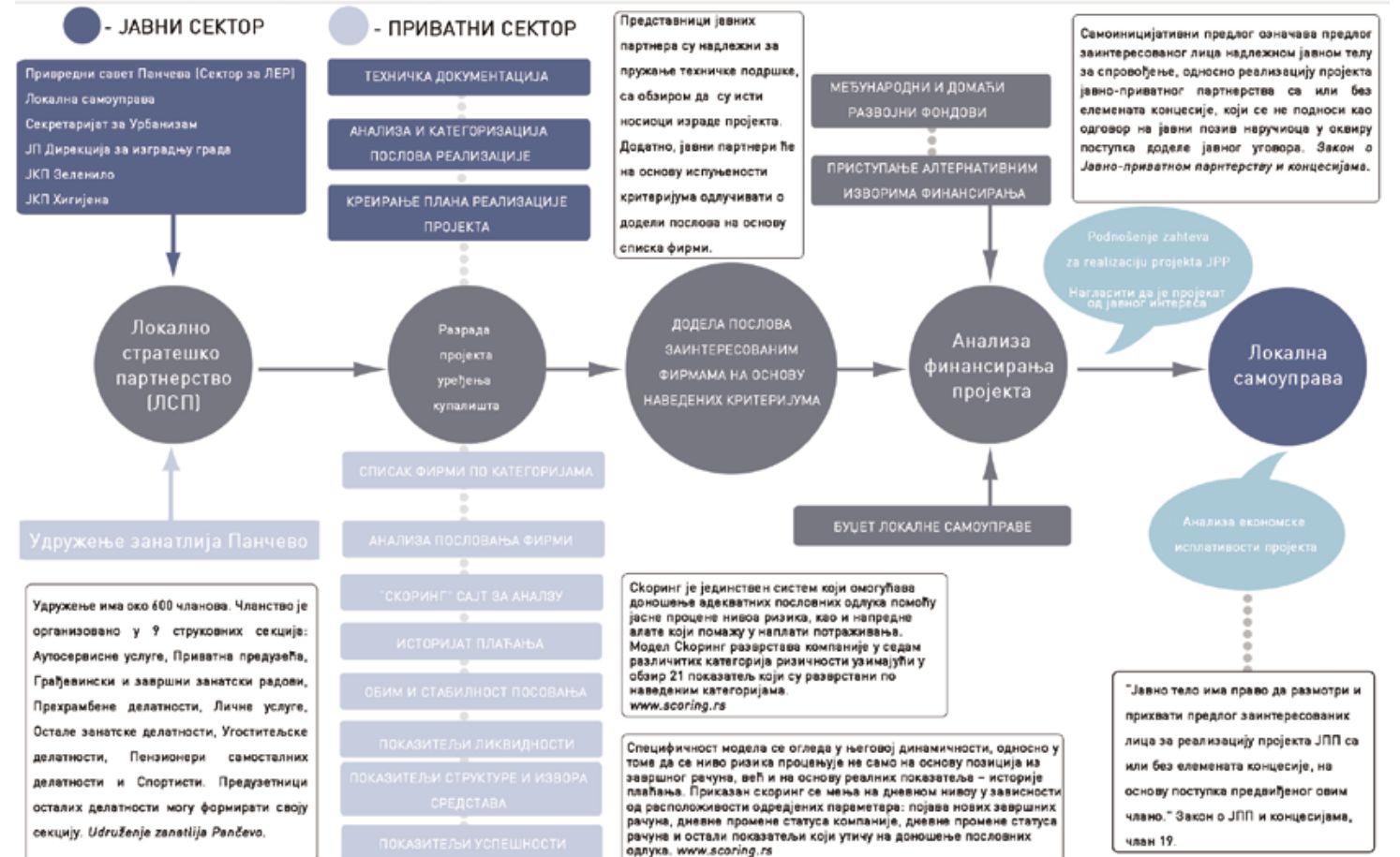
Ментор: в.проф. др Марија Маруна

Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић
в.проф. др Александра Ступар

Примена јавно-приватних партнерстава на реализацији јавних пројеката

Модел ЛСП-а за реализацију пројекта уређења купалишта

Студент: Никола Цветановић
Ментор: в.проф. др Марија Маруна
Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић
в.проф. др Александра Ступар

Модел организације реализације пројекта на основу категорија послова и доступних фирми

Р.Б.	Расположиве фирме	ПОЗ. #	ОЦЕНА (1-10)	БУЏЕТИРАЊЕ ПРОЈЕКТА	
				Буџет града Панчева	Други извори
1.0	Радови на изградњи објекта Амфитеатра	ФИРМА 1	1.0	7.5	
1.1	Припремни радови	ФИРМА 2	1.0	5.1	
1.2	Земљани радови	ФИРМА 3	1.0	2.5	
1.3	Бетонски радови	ФИРМА 4	1.0	9.1	
1.4	Бетонирање бетонских темља за трибине Бетоном МБ 20	ФИРМА 5	1.0	4.8	
1.4.1	Бетонирање армирано бетонског зида трибине д=25цм, у двостраној оплати бетоном МБ 30	ФИРМА 6	1.0	5.2	
1.4.2	Набавка, транспорт и израда бетонских трибина бетоном МБ20	ФИРМА 7	2.1 2.3	6.2	
1.4.3	Облагање зидова трибине каменом преко слоја цем. малтера	ФИРМА 8	2.1 2.3	2.3	
2.0	Радови на уређењу простора око амфитеатра	ФИРМА 9	2.1 2.3	4.7	
2.1	Припремни радови	ФИРМА 10	2.1 2.3	7.9	
2.2	Земљани радови	ФИРМА 11	2.1 2.3	1.7	
2.2...	На местима назначеним за зеленило извршити сетву траве	ФИРМА 12	2.2		
2.2...	Садња садница високих четинаре старости 8-10 година	ФИРМА 13	2.2	8.1	
2.3.0	Бетонски радови	ФИРМА 14	2.2	7.8	
2.3.1	Набавка, транспорт и уградња бетонских сивих ивичњака димензија 18/24 цм на слоју зеленила,стаза, игралишта и др.	ФИРМА 15	2.4	9.5	
2.3.2	Набавка, транспорт и уређивање - поплочавање стаза и платова бетонским "Бехтон" плочама д=45т, на слоју песка д=2-3см.	ФИРМА 16	2.4	8.1	
		ФИРМА 17	2.4	6.7	
			2.4	7.5	
2.4	Електричне инсталације	ФИРМА 1	3.1 - 3.3	7.5	
2.4	Испорука и набавка светилки за осветљење, комплет са метал-халогеним сијалицама и осветним стубовима	ФИРМА 2	3.1 - 3.3	5.1	
		ФИРМА 3	3.1 - 3.3	2.5	
		ФИРМА 4	3.1 - 3.3	9.1	
3.0	Радови на уређењу шеталишта поред обале реке Тамиш	ФИРМА 5	3.1 - 3.3	4.8	
3.1	Припремни радови	ФИРМА 6	3.1 - 3.3	5.2	
3.2	Земљани радови	ФИРМА 19	3.1 - 3.3	7.0	
3.3	Бетонски радови	ФИРМА 20	3.1 - 3.3	7.3	
3.4	Разни радови	ФИРМА 27	3.4.1	5.3	
3.4.1	Израда и монтажа заштитне оградe. Ограду чине правоугаони метални стубови дим. 60х70х2mm	ФИРМА 28	3.4.1	3.6	
		ФИРМА 29	3.4.1	7.9	
3.4.2	Набавка и монтажа типских клупа за седење, са дрвеним тапацима, на ливеном постољу, лежалњи и сунцобрана у свему према детаљним пројектанта	ФИРМА 30	3.4.1	8.4	
		ФИРМА 31	3.4.2-3.4.3	7.7	
		ФИРМА 32	3.4.2-3.4.3	8.2	
3.4.3	Набавка и монтажа типских канти за смеће	ФИРМА 33	3.4.2-3.4.3	3.4	

Анализа докумената и постојећег стања на дефинисаном полигону приобаља

Зона центра (управа, пословање, становање) и остали централни садржаји

Просторни обухват плана

АНАЛИЗА ПОСОЈЕЋЕГ СТАЊА

У том смислу, развојне могућности су:

- формирање и развој марине са пратећим садржајима,
- подизање нивоа квалитета уређења и функционалности обалног подручја за потребе спорта, рекреације, одмора и рекреативног саобраћаја,
- изградња и уређење приобалне зоне ради остваривања потенцијално атрактивних локација за различите намене, као што су рекреативне површине, зеленило, културни и забавни садржаји.

Генерални урбанистички план града Панчева, март, 2012

Услови за уређењу плажу тренутно у Граду Панчеву задовољавају једино качаревачко језеро и базен. (Радио Телевизија Панчева, 2015)

УОЧЕНИ ПРОБЛЕМИ

Иако се налази на једној од најатрактивнијих локација у граду простор је неискоришћен, односно нема никаквих садржаја који би привукли луѓе да проведу више времена поред реке а да није разлог купане, са обзиром да у реци купање није препоручљиво.

Постојеће уређење је неадекватно у погледу капацитета лежалњи и клупа за седење са обзиром да град Панчево има преко 70 00 становника

Само шеталиште уз обалу је неадекватно уређено, долази до мешања функције шеталишта и марине, из разлога што је само шеталиште одређено у праву па ширина истог зависи од нивоа воде.

Постојеће стазе за пешаке и зелене површине су неуређене, на њима нема поплочања. На свим правцима кретања пешака недостају канти за отпатке.

Један од најозбиљнијих проблема јесте недостатак осветљења на свим пешачким правцима, и на шеталишту поред обале што чини локацију неатрактивном и несигурном, нарочито ноћу.

РЕШЕЊА

Привлачење нових корисника креирањем отвореног амфитеатра на позицији 1. Амфитеатар у комбинацији са новим шеталиштем, може служити као центар сакупљања људи како преко дана тако и ноћу, додатно на самом амфитеатру се могу одржавати бројне приредбе, скупови и презентације различитијих врста и карактера.

Проширити шеталиште креирањем армирано бетонске плоче које ће на свом крају степеницама савијати у реку. На овај начин се спречава подизање воде на само шеталиште и креира се простор за повећање капацитета лежалњи и клупа.

Унапређење посете стаза и шеталишта набавком канти за отпатке и бандера за осветљење.

Поплочавање потребних траса и унапређење поплочања постојећих

Студент: Никола Цветановић
Ментор: в.проф. др Марија Маруна
Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић
в.проф. др Александра Ступар

Постојеће стање

Будуће стање

Постојеће стање

Будуће стање

ПРАВЕДАН ГРАД И АКТИВНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ		
СТУДЕНТИ	МАСТЕР ПРОЈЕКТИ	
Ментор и менторска комисија		
СОФИЈА НЕДЕЉКОВИЋ Ментор: в.проф. др Марија Маруна / Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић, в.проф. др Александра Ступар		ФОРМИРАЊЕ ЦЕНТРАЛНОГ УДРУЖЕЊА ЗА РАЗВОЈ ЛОКАЛНИХ ЗАЈЕДНИЦА У ПАНЧЕВУ КАО ПОДРШКА УКЉУЧИВАЊУ ГРАЂАНА У ПРОЦЕС АКТИВАЦИЈЕ ЈАВНИХ ПРОСТОРА НА ПРИМЕРУ КОТЕЖА 2
МАРИНА ПЕШИЋ Ментор: доц. др Ратка Чолић / Комисија: в.проф. др Александра Ђукић, в.проф. Иван Рашковић		ОДБОР СУСЕДСТВА У АКТИВИРАЊУ НЕИСКОРИШЋЕНИХ ЈАВНИХ ПРОСТОРА У ЦЕНТРАЛНОЈ ГРАДСКОЈ ЗОНИ ПАНЧЕВА
БОЖЕНА СТОЈИЋ Ментор: доц. др Данијела Миловановић Родић / Комисија: доц. мр Бисерка Митровић, доц. др Ана Никезић		ПРОГРАМ ПОДРШКЕ РАЗВОЈУ СОЦИЈАЛНОГ ПРЕДУЗЕТНИШТВА КРОЗ УСТУПАЊЕ ПРАЗНИХ ПОСЛОВНИХ ПРОСТОРА ГРАДА У СТАРОМ ГРАДСКОМ ЈЕЗГРУ ПАНЧЕВА
ИРЕНА КОСТИЋ Ментор: в.проф. др Марија Маруна / Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић, в.проф. др Александра Ступар		УРБАНЕ БАШТЕ КАО ОДРЖИВ НАЧИН КОРИШЋЕЊА ЗАПУШТЕНИХ ПРОСТОРА ГРАДА ПАНЧЕВА

ФОРМИРАЊЕ ЦЕНТРАЛНОГ УДРУЖЕЊА ЗА РАЗВОЈ ЛОКАЛНИХ ЗАЈЕДНИЦА У ПАНЧЕВУ КАО ПОДРШКА УКЉУЧИВАЊУ ГРАЂАНА У ПРОЦЕС АКТИВАЦИЈЕ ЈАВНИХ ПРОСТОРА НА ПРИМЕРУ КОТЕЖА 2

Циљеви пројекта

Општи циљ пројекта је побољшање квалитета живота индивидуа и заједница везујући се за два аспекта: људе и простор. Прецизније, пројекат је усмерен на подстицање грађана на укључивање у процесе активације јавних простора. У складу са тим, циљ је да се унапреде односи и сарадња између грађана и локалне самоуправе. Поред тога, пројекат је усмерен на креирање социјално и еколошки унапређених јавних простора чије интервенције је иницирало локално становништво, приметивши њихов неискоришћен потенцијал.

Како би се кроз пројекат омогућило успостављање одрживог механизма, неопходно је да новооформљена организација послује креативно, флексибилно, социјално иновативно, а у складу са карактеристикама Локалног стратешког партнерства, као водећег инструмента имплементације европских политика управљања на више нивоа власти.

Опис проблема који се пројектом решава

Према анализи опште анкете за грађане урађеној за потребе израде Стратегије развоја града Панчева 2014-2020, грађани, као другу највећу слабост града Панчева, наводе недовољну ефикасност градске управе, месних заједница, ЈП и ЈКП у пружању услуга грађанима, док се на петом месту исте анкете наводе недовољна пошумљеност и недостатак зелених површина. Осим тога, анализом анкета грађана становника насеља Котеж 2, донет је закључак да влада опште неповерење грађана у градску управу.

Просторни обухват решења/место реализације

Насеље Котеж 2 у Панчеву.

Програмски концепт

Савез комшилука је невладина, непрофитна и нестраначка организација усмерена на свеобухватно унапређење квалитета живота у локалним заједницама. Послује као удружење грађана и представља централну организацију свих панчевачких насеља, место коме се грађани могу обратити за сва релевантна питања из области унапређења јавних простора.

Укључени актери

Носилац пројекта: НВО „Савез комшилука“

Главни партнери: СЕНС мрежа; Секретаријат за јавне службе и социјална питања; Секретаријат за урбанизам, грађевинске и стамбено-комуналне послове; Секретаријат за заштиту животне средине, ЈКП Зеленило; ЈКП Хигијена.

Други укључени актери: Председници скупштина станара; заинтересовани грађани; Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине; Агенција за регионални развој АП Војводине; Министарство рада и социјалне политике

Интеграција - комплементарност са другим текућим иницијативама

Пројекат је у потпуности комплементаран са Стратегијом развоја града Панчева 2014-2020. Осим тога, према Изменама и допунама плана генералне регулације целине 1 шири центар (круг обилазнице) у насељеном месту Панчево, насеље Котеж 2 спада међу просторно одређене али функционално недовршене центре. Односно, поменуто подручје није формирано до краја, функционално је неприлагођено и обликовно недовршено. Затим, нови Закон о становању налаже да свака стамбена зграда мора именовати председника скупштине станара, у супротном, председник јој бива додељен од стране јединице локалне самоуправе.

Извори финансирања

Међу најважнијим изворима финансирања налазе се:

- Делегација Европске Уније у Србији (EaSI, EIDHR фондови),
- Фондација Траг (програм Активне заједнице и Центрифуга);
- Суфинансирање из буџета града Панчева;
- Порески подстицаји за непрофитне организације.

Спецификација инструмента/инструмената

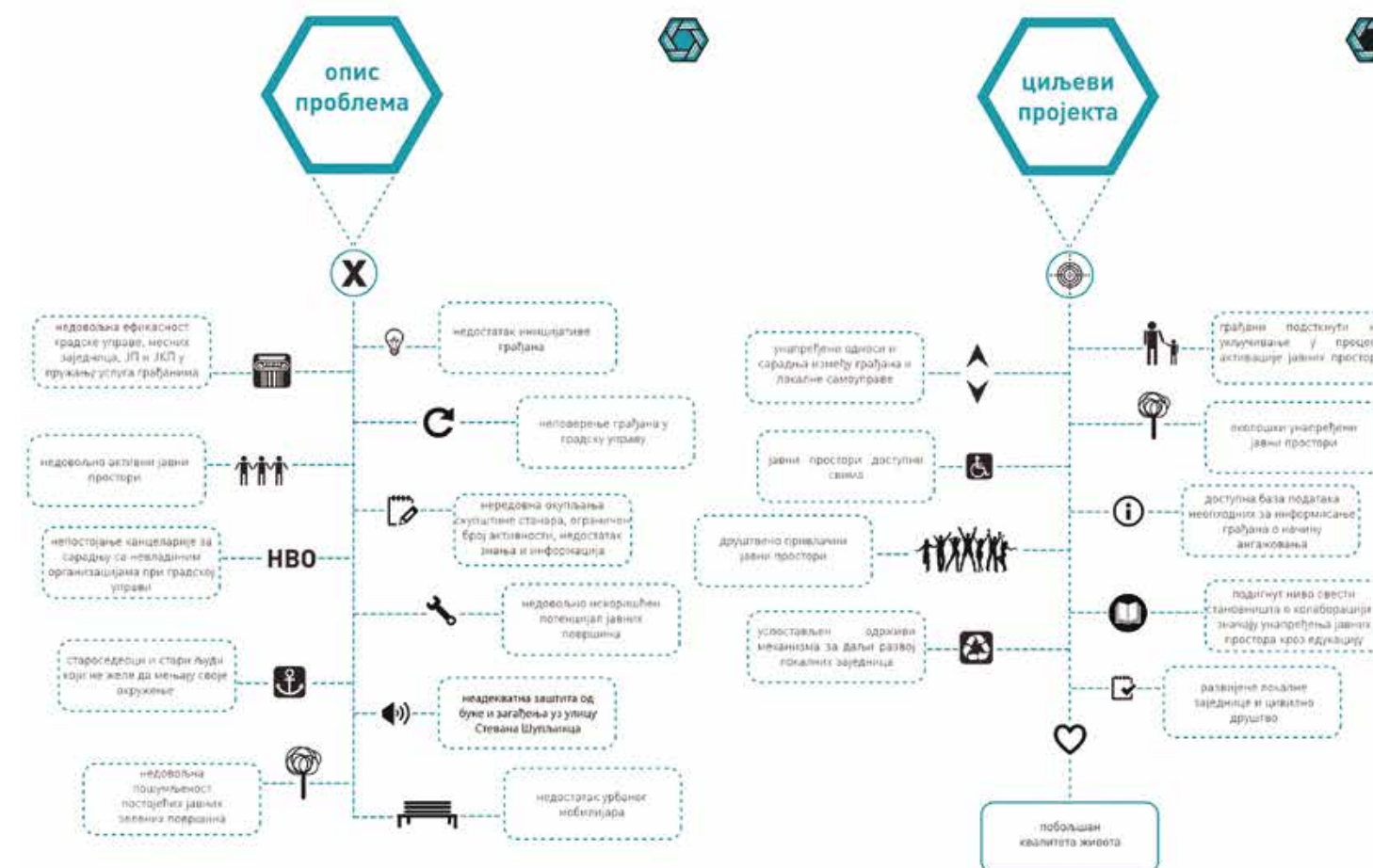
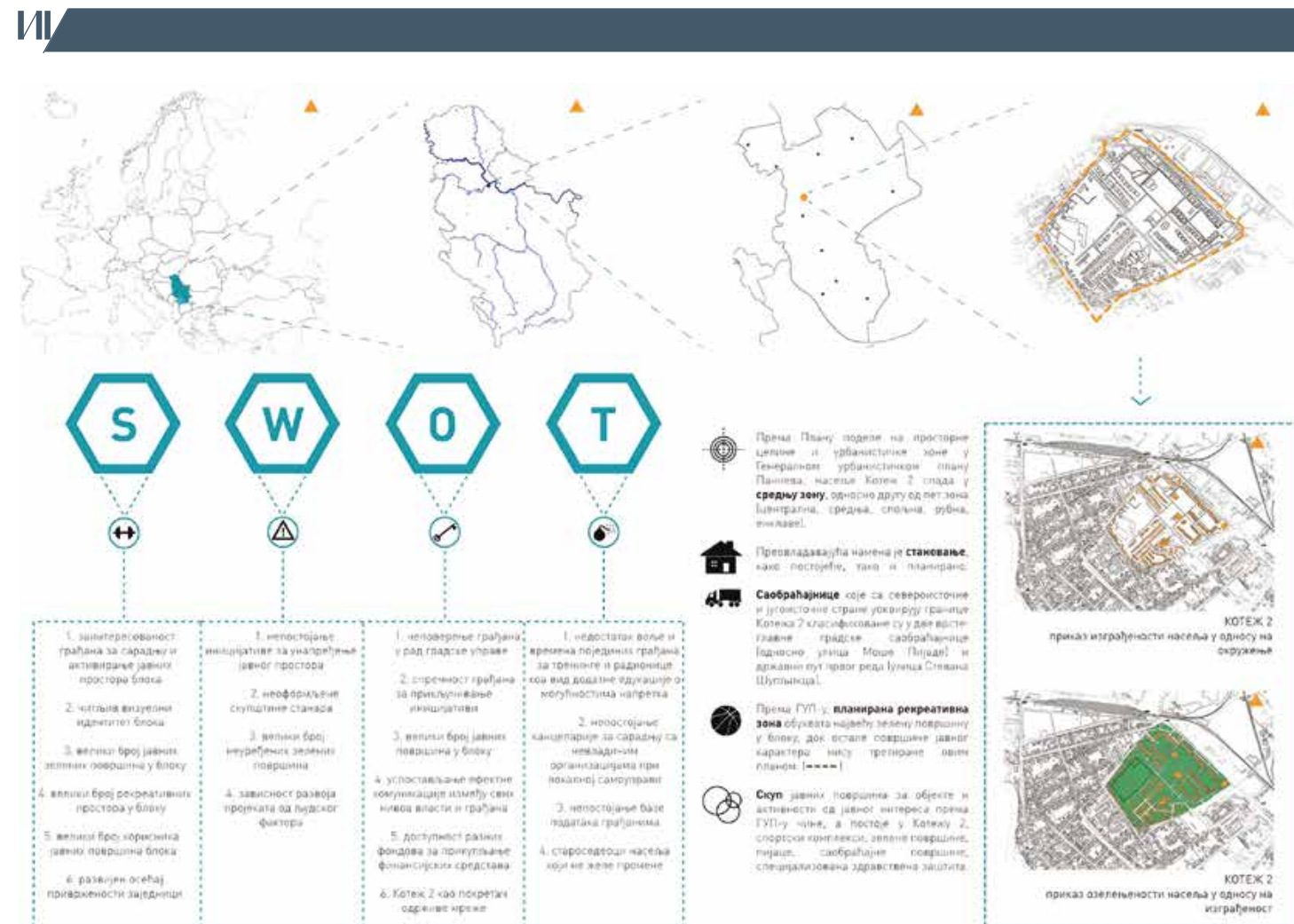
Локално стратешко партнерство засновано је на концепту који је социјано иновативан, креативан и довољно флексибилан да омогући експериментисање и да обезбеди партиципацију различитих актера из јавног и приватног сектора, невладиних организација, грађанских удружења и самих грађана. Овим инструментом дефинишу се проблеми и приоритети заједнице, развијају се иновативне идеје и праксе које ће олакшати учешће локалних заједница у доношењу одлука, омогућавају се међусобне размене искустава и учења и промовише се транспарентна и стална комуникација. У оквиру наведеног инструмента формирају се Локални акциони тимови чији задатак је да дефинишу пројекте предложене од стране заједнице, што подразумева и сарадњу са грађанима, али и јавним сектором са циљем побољшања квалитета живота у локалним заједницама.

ФОРМИРАЊЕ ЦЕНТРАЛНОГ УДРУЖЕЊА ЗА РАЗВОЈ ЛОКАЛНИХ ЗАЈЕДНИЦА У ПАНЧЕВУ КАО ПОДРШКА УКЉУЧИВАЊУ ГРАЂАНА У ПРОЦЕС АКТИВАЦИЈЕ ЈАВНИХ ПРОСТОРА НА ПРИМЕРУ КОТЕЖА 2

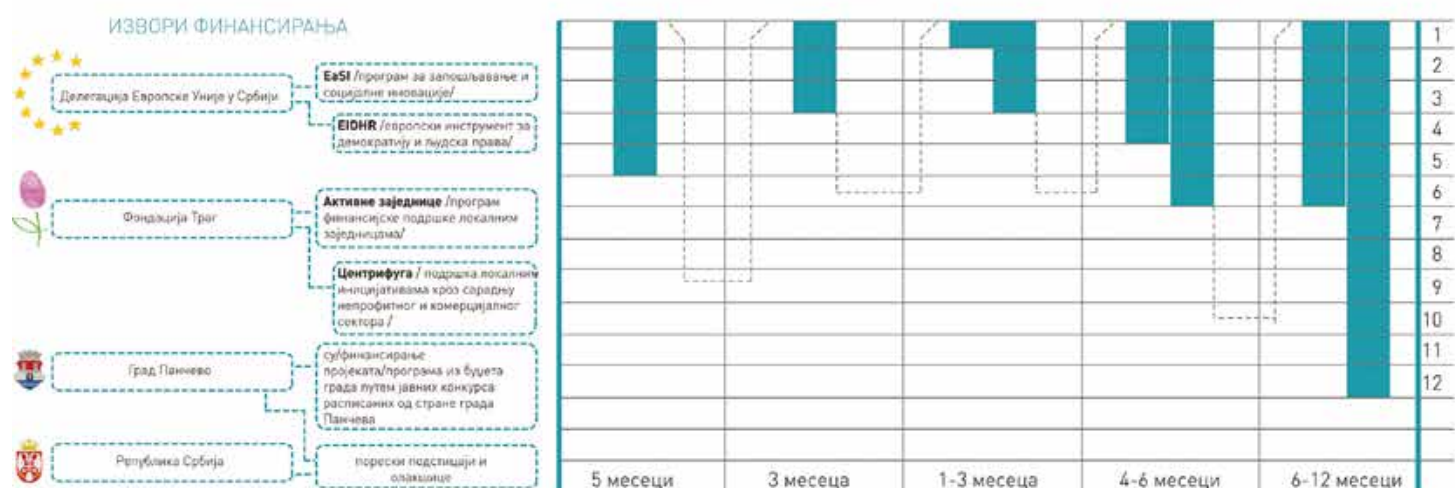
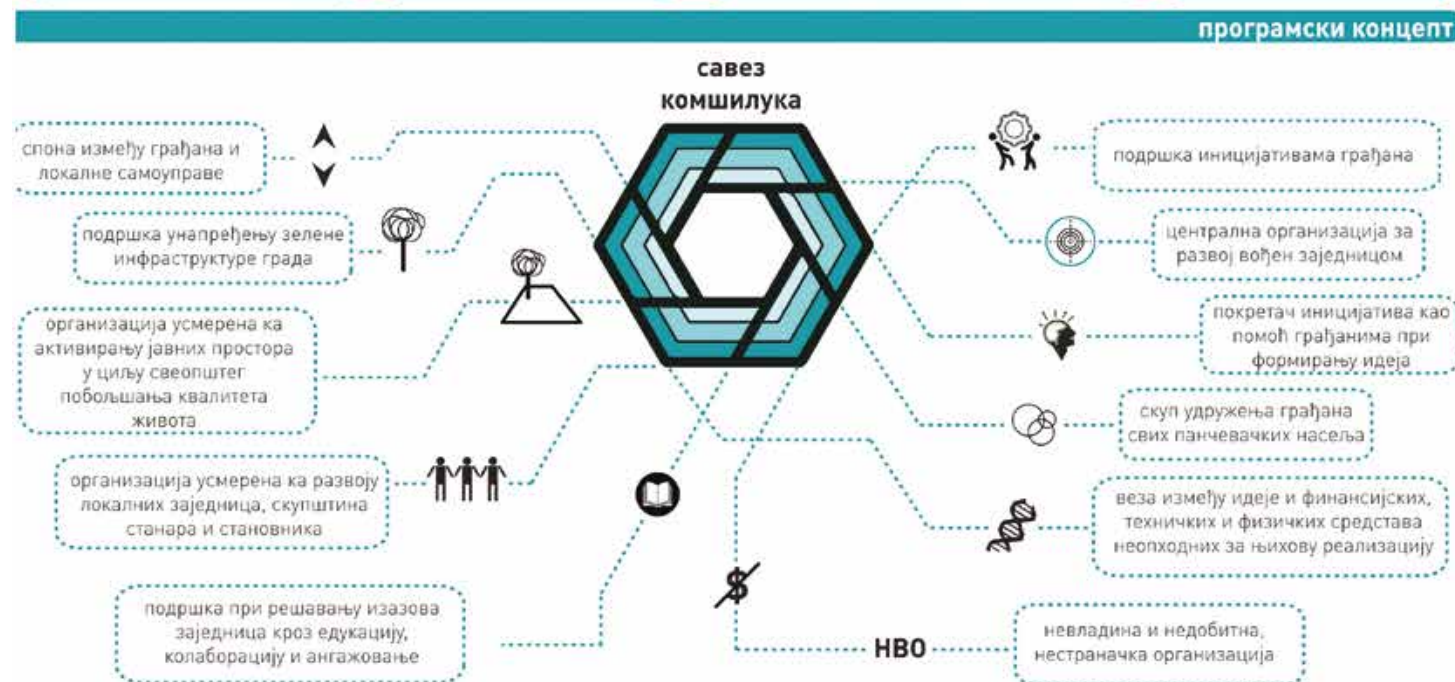
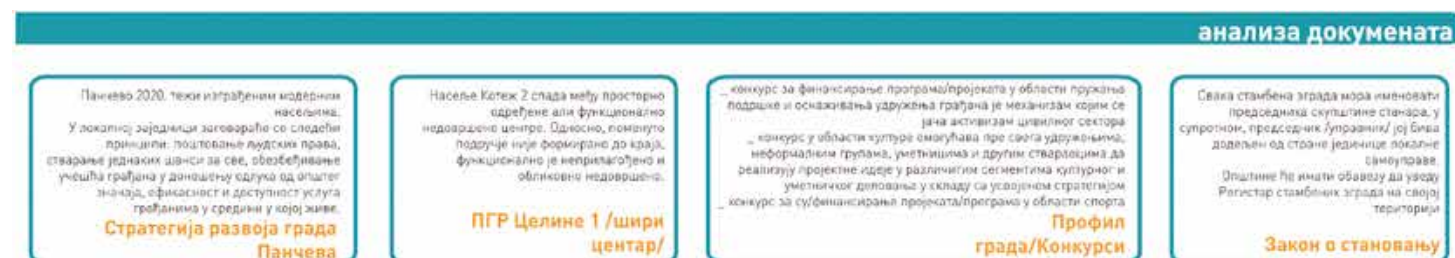
Студент: Софија Недељковић

Ментор: в.проф. др Марија Маруна

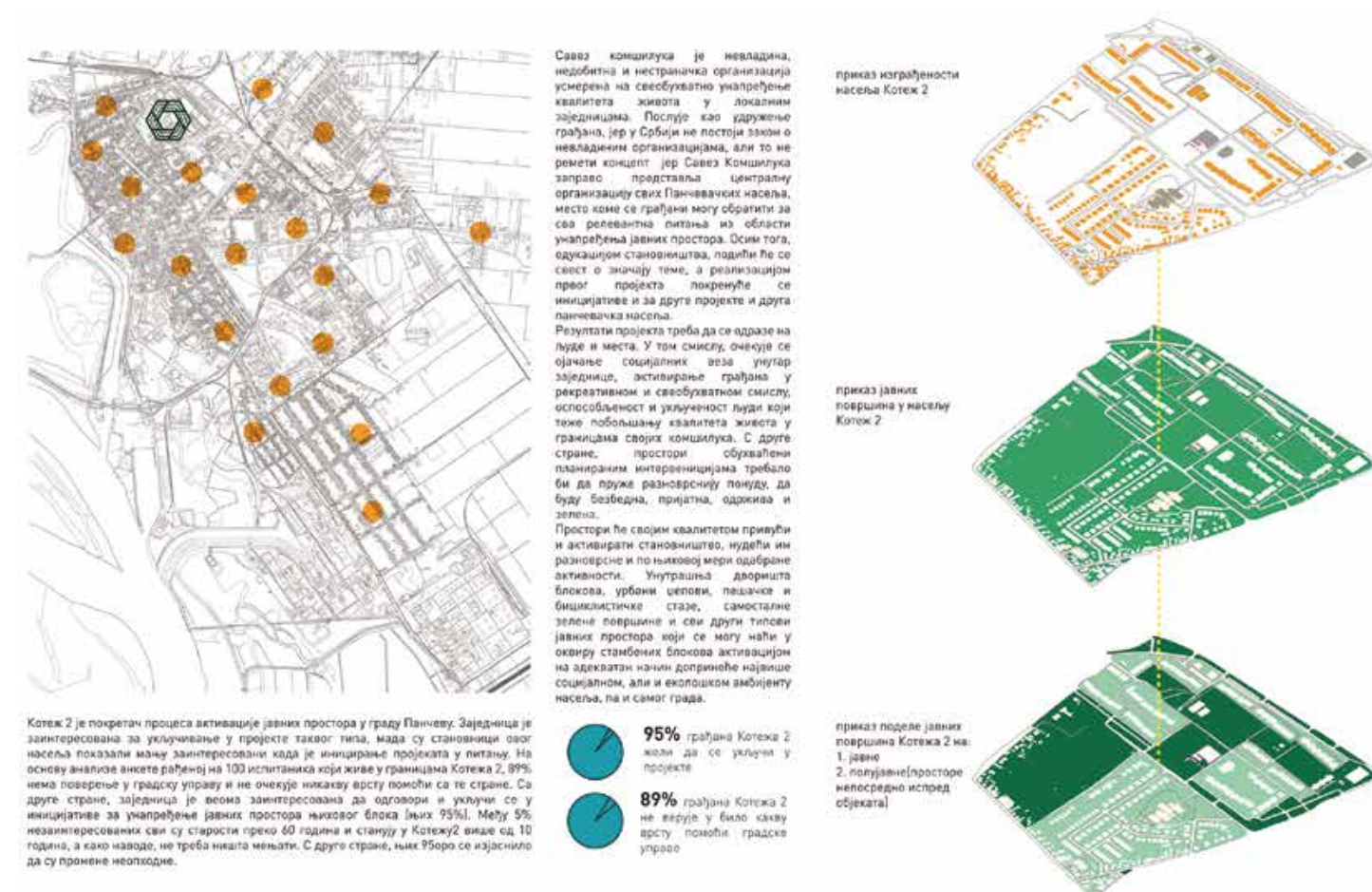
Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић
в.проф. др Александра Ступар

Студент: Софија Недељковић
Ментор: в.проф. др Марија Маруна
Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић
в.проф. др Александра Ступар

Студент: Софија Недељковић
Ментор: в.проф. др Марија Маруна
Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић
в.проф. др Александра Ступар

ОДБОР СУСЕДСТВА У АКТИВИРАЊУ НЕИСКОРИШЋЕНИХ ЈАВНИХ ПРОСТОРА У ЦЕНТРАЛНОЈ ГРАДСКОЈ ЗОНИ ПАНЧЕВА

Циљеви пројекта

Циљ пројекта је уређење унутарблоковских јавних простора у одређеним блоковима у централној градској зони Панчева. Такође, тежи се томе да се путем интервенција подигне значај јавних простора и унапреди квалитет животне средине.

Опис проблема који се пројектом решава

Лоше стање и неодржавање фасада, дечијих игралишта, паркова и осталих зелених површина у унутрашњости градских блокова, представља озбиљну проблематику, која чини да је општи изглед неактиван и запуштен. Локално становништво врло мало користи унутрашња дворишта за слободно време. Ови простори су неактивни и слабо посећени, слабо одржавани и на естетски ниском нивоу.

Просторни обухват решења/место реализације

Просторни обухват интервенције су блокови у централном градском језгру Панчева: простор ограничен улицама Браће Јовановића, Димитрија Туцовића, Генерала Петра Арачића и Мученичка

Програмски концепт

Применом партиципативног приступа и институционализацијом одбора суседства као носиоца интервенције, сагледавају се приоритетни проблеми унутарблоковских површина и дају предлози интервенција. Применом метода Радионица-Иницијатива-Интервенција прави се искорак у односу на постојећи начин деловања и решавања проблема.

Укључени актери

Носилац пројекта: ЈКП Дирекција за изградњу и уређења Панчева

Главни партнери: Градска стамбена агенција Панчева, ЈКП Зеленило Панчево

Други укључени актери: Град Панчево, ЈКП Хигијена, Здравствена амбуланта Медицине рада „Центар“, Гимназија „Урош Предић“ Панчево

Временски оквир реализације пројекта, фазе у реализацији

2017-2026 (10 година реализације)

Опис главних активности на пројекту

Партиципација, тј. учествовање становништва, представља камен темељац овог пројекта, јер – помаже у фазама у којима треба препознати проблем и дати предлоге решења. За потребе израде пројекта обављени су разговори са представницима Градске стамбене агенције Панчева, ЈКП Дирекције за изградњу и уређење Панчева, Градске управе, као

и са једним од председника скупштина станара. У разговору са овим актерима – од јавних предузећа до цивилних лица – тражила се заправо провера, односно потврда њиховог слагања у ученој проблематици и у предлозима решења. Следећи корак активности треба да буде радионица за рад са председницима скупштина станара у циљу темељне провере проблематике и свих предлога решења. Из такве перспективе међусобних односа произилазе и примарне интервенције.

Очекивани резултати пројекта

Први резултат јесте заједничка обнова фасада, а могућа је и иницијатива за измену плана и урбанистичко-архитектонског решења паркинга или простора за децу. Други резултат је конкретна просторна интервенција, односно реализација једног од предлога решења. Трећи резултат је повезивање унутрашњих дворишта блокова са мрежом јавних површина.

Интеграција- комплементарност са другим текућим иницијативама

Активирањем јавних простора блокова и пословног простора у приземљима зграда створили би се синергијски ефекти.

Буџет пројекта

Видети „Извори финансирања“.

Извори финансирања

(Пријављивање путем конкурса) Буџет града Панчева: 70% од укупне цене трошкова

Скупштине станара: 30% од укупне цене трошкова

Спецификација инструмента/инструмената

Одбор суседства (‘‘neighbourhood committie’’) представља главни управљачки инструмент овог пројекта. У односу на скупштину станаре зграде представља виши облик удруживања грађана у оквиру једног суседства, блока. Одбор суседства је представничка, формална група грађана (удружење грађана), који делују на нивоу једног блока, а коју чине представници појединачних Скупштина станара у том блоку. Ова група представља најнижи ниво управљања, који путем вертикалне сарадње са вишим нивоима управе може да утиче на проблематику и будуће развијање блока. Применом приступа „одоздо на горе“ – становници својим активним деловањем у заједници могу да учествују у доношењу одлука, дефинисању приоритетних проблема и њиховом решавању. То могу да буду реновирање крова, уређење фасаде, реновирање заједничких простора, пренамена јавног земљишта, итд...

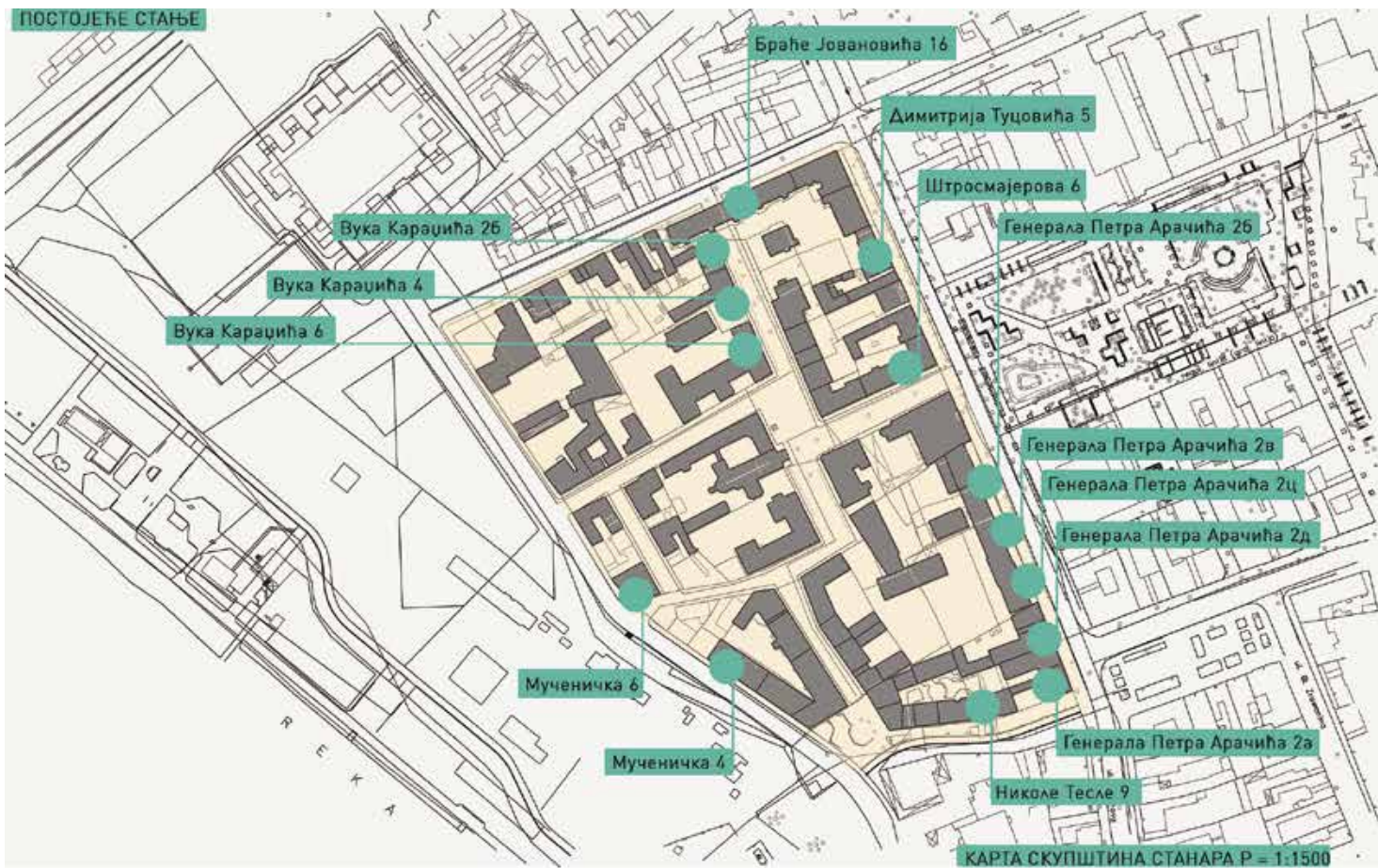
Друга, виша врста партиципације-учествовања јесте укључивање свих локалних актера. Суштина примене партиципативног приступа јесте да се примењује у препознавању проблема и предлозима решења.

ОДБОР СУСЕДСТВА У АКТИВИРАЊУ НЕИСКОРИШЋЕНИХ ЈАВНИХ ПРОСТОРА У ЦЕНТРАЛНОЈ ГРАДСКОЈ ЗОНИ ПАНЧЕВА

Студент: Марина Пешић

Ментор: доц. др Ратка Чолић

Комисија: в.проф. др Александра Ђукић
в.проф. Иван Рашковић

Студент: Марина Пешић
Ментор: доц. др Ратка Чолић
Комисија: в.проф. др Александра Ђукић
в.проф. Иван Рашковић

Аутор овог рада симулирао је сличан вид партиципативног процеса. Наиме, био је организован разговор са једним од председника скупштине станара у центру Панчева. Њему су били представљени - како уочена проблематика, тако и предлози решења за овај блок. На основу ове презентације председник скупштине станара дао је своје мишљење о самој проблематици и планираном стању. Његов закључак је био да фасаде зграда представљају најургентнији проблем када је у питању општи изглед блока. Закључено је да ће почетна интервенција бити реновирање фасада.

ИНИЦИЈАЛНА РЕШЕЊА - У НАЈКРАЋЕМ МОГУЋЕМ РОКУ

Конкурс градског програма „Поправимо заједно“ - у ранијим годинама примењивао се у Београду у оквиру реновирања фасада, кровова и лифтова стамбених зграда. Град је учествовао са 70%, а скупштине станара са 30% средстава. Пријављивањем за конкурс станари зграда показују високу свест о потреби да се живи сигурније и удобније, али и да град - поготову његово централно језгро - буде што лепши. Чувањем историјски важне грађевине, допринеће се да град буде уређенији и задржи свој културни идентитет. Наиме, град Београд је омогућио власницима станова да им њихова иницијатива за реновирањем фасада буде што лакша.

ВРЕМЕНСКА СКАЛА ПРОЈЕКТА

Студент: Марина Пешић
Ментор: доц. др Ратка Чолић
Комисија: в.проф. др Александра Ђукић
в.проф. Иван Рашковић

3. НОВИ ПАРКИНГ ЗА СТАНАРЕ БЛОКОВА

БУДУЋЕ ИНТЕРВЕНЦИЈЕ - ПО ДУГОРОЧНОМ ПЛАНУ

ИНИЦИЈАТИВА ЗА ИЗМЕНУ ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ

Непрописно паркирање на површинама које нису предвиђене за такву врсту коришћења земљишта - представља велики проблем у централној зони Панчева. Дакле, други резултат радионице јесте иницијатива за измену плана Генералне регулације у једном делу центра - у смислу пренамене земљишта за нови паркинг простор, као и урбанистичко-архитектонско решење истог.

ПОВЕЗИВАЊЕ УНУТРАШЊИХ ДВОРИШТА БЛОКОВА СА МРЕЖОМ ЈАВНИХ ПОВРШИНА

БУДУЋЕ ИНТЕРВЕНЦИЈЕ - ПО ДУГОРОЧНОМ ПЛАНУ

Блокови у питању - заокружени којом Тамиша и тргом Краља Петра - налазе се на најатрактивнијем делу центра Панчева. У оваквом делу града - где је у питању активни центар - празнине и неактивни простори у урбаном ткиву не би требали да постоје. Наиме, суштина активирања ових простора јесте да се уведу у мрежу свих јавних простора у граду. Због близине Трга Краља Петра и због њиховог изванредног положаја између реке Тамиша и остатка града - ови блокови представљају највећи потенцијал умрежавања јавних простора у целом граду. Повезивањем ових простора са тргом и којом ствара се један континуални потез јавних простора који се простире од кеја преко центра града - чинећи на тај начин континуалну мрежу квалитетних јавних простора.

Божена Стојић

ПРОГРАМ ПОДРШКЕ РАЗВОЈУ СОЦИЈАЛНОГ ПРЕДУЗЕТНИШТВА КРОЗ УСТУПАЊЕ ПРАЗНИХ ПОСЛОВНИХ ПРОСТОРА ГРАДА У СТАРОМ ГРАДСКОМ ЈЕЗГРУ ПАНЧЕВА

Циљеви пројекта

Циљ пројекта је унапређење локалног економског развоја и активирање централне зоне града путем социјалних иновација:

- Развој програма подршке социјалном предузетништву уступањем неискоришћених пословних простора у јавној својини у централној зони града.
- Унапређење одрживости цивилног друштва: ОЦД-а чије је деловање у области јавног интереса и социјалној инклузији друштвено осетљивих група.
- Отварање нових предузећа у зони Старог градског језгра, која новим производима и услугама повећавају запосленост у Панчеву и активирају ову зону.

Опис проблема који се пројектом решава

Пројекат даје одговор на два проблема:

- Пословни простори у јавној својини на територији Старог градског језгра представљају ресурс економског и друштвеног развоја - њихова неискоришћеност утиче негативно на економске активности и укупан живот централне зоне града.
- Организације цивилног друштва (ОЦД не могу закупити пословни простор у јавној својини за своја социјална предузећа по повлашћеним ценама. Пословни простор (јавну својину) је могуће уступити организацијама цивилног друштва по ценама нижих од тржишних, али уз забрану обављања привредне делатности - могу га користити искључиво за обављање регистроване делатности у домену јавног интереса.

Просторни обухват решења/место реализације

Просторни обухват решења је зона заштићене околине Старог градског језгра Панчева.

Програмски концепт

Пројектом је конципиран програм подршке развоју социјалног предузетништва:

- Програмом се врши мобилисање и подстицање ОЦД-ова да пријаве идеје о покретању социјалног предузећа.
- Програм предвиђа финансијску, едукативну и подршку у виду уступања празних пословних простора у власништву града.

Укључени актери

Носиоци пројекта су Секретаријат за привреду града Панчева и ЈП „Дирекција“. Министарство привреде је главни партнер пројекта због текућег програма „Година предузетништва 2016“ који је извор финансирања предметног програма. Партнери у пројекту су: Агенција за имовину, Форум за одговорно

пословање и SENS. Повремено укључени актери су Привредна комора Панчева, мала и средња предузећа Панчева (менторска подршка ОЦД-има) и Градско веће и градоначелник Панчева (усвајање и доношење одлука, надзор пројекта, и формирање потребних комисија).

Временски оквир реализације пројекта, фазе у реализацији

Реализација пројекта одвија се активностима распоређеним у 4 фазе у трајању од 24 месеца.

Очекивани резултати пројекта

Очекивани резултати пројекта су:

- Отварање нових предузећа и развој предузетничке културе у правцу друштвено одговорног пословања.
- Повећање броја запослених и развој концепта samozaposljavanja,
- Запошљавање особа које припадају осетљивим друштвеним групама и тиме виши степен њихове друштвене инклузије и осамостаљивања за живот.
- Смањење трошкова града – град не губи новчана средства на одржавање простора који нису у употреби, као ни на социјалну помоћ,
- Повећање финансијских прилива у буџет од закупа пословних простора, такси, пореза и доприноса које плаћају предузећа,
- Креирање нових и оригиналних услуга и производа који ће допринети активирању централне зоне града.

Интеграција - комплементарност са другим текућим иницијативама

Пројекат је комплементаран са Стратегијом развоја града Панчева 2014-2020 и програмима и пројектима на локалном (Програм финансијске подршке започињању микро, малих и средњих предузећа и предузетништва, Програм за подршку почетницима у бизнису и конкурси за издавање у закуп пословног простора ОЦД-има) и републичком нивоу који подржавају развој микро, малих и средњих предузећа и предузетништва и развој социјалног предузетништва.

Буџет пројекта

Буџет пројекта се процењује на 18.610 € .

Извори финансирања

- Део програма града Панчева за финансијску подршку микро, малим и средњим предузећима и предузетницима,
- Министарство привреде Републике Србије кроз програм „Година предузетништва“
- Развојна агенција Србије кроз програм „Start-up“
- ИПА фонд – „Развој ефективних услуга заједнице у области образовања и социјалне заштите на локалу“
- Дунавски транснационални програм 2014-2020 – програмски приоритет број 1 .

Студент: Божена Стојић
Ментор: доц. др Данијела Миловановић Родић
Комисија: доц. мр Бисерка Митровић,
доц. др Ана Никезић

1. Анализа развојних и законских докумената града Панчева

Стратегија развоја града Панчева 2014-2020

Град Панчево, мала са већим бројем малих и средњих предузећа, опремљеним радним зонама, са бројним занатским радњама, развијеним пољопривредном производњом, изграђеним модерним насељима, развијеном туристичком понудом, чистијим рекама, уређеним обалама, шеталиштима, плажама, са више зеленила и паркова, грађанским и приватним возилама, јавним просторима, са развијеном инфраструктуром, са бројним пословним просторима и трговачким магацима. У граду је одговорно функционисати јавне службе, кроз примену ефикаснијих процедура и механизма за пружање услуга грађанима и побољшање квалитета живота и рада.

локални економски развој — једноство пословних активности у центру, неискоришћени развојни ресурси

друштвени развој — у различитим одлукама и пројектима неуслађено је регулисање исте материје, велики број професионалних и активних ОЦД, развијено партнерство са међународним организацијама у коришћењу донаторских средстава

урбанизам и инфраструктура — непостојање евиденције о градској имовини, неактивне локације у центру

Унапређење пословног амбијента — Програм мера подршке за развој ММСП у Панчеву

Унапређење социјално-економског положаја друштвено осетљивих група — Унапређење становања и запошљавања друштвено осетљивих група

Унапређење пословног простора — Дефинисање зоне унапређеног пословања у Старом градском језгру

Унапређење пословног простора — Повећање запослености кроз увођење симултаних мера у области локалног економског развоја

Унапређење пословног простора — Модернизација и унапређење рада јавних служби и потпуније коришћење надлежности ЈЛС

Унапређење пословног простора — Унапређење имовином града

Унапређење пословног простора — Развој туризма, укључивање у туристичку понуду Београда

Унапређење пословног простора — Ревитализација Старог градског језгра

Унапређење пословног простора — Завршетак изградње Старог градског језгра према постојећој пројектној документацији

Одлука о пословном, магацинском простору и гаражама града Панчева [Сл. лист града Панчева, бр. 2/2013, 24/2013]

Одлуком је пре свега дефинисано да се, управљање магацинским и пословним простором поверава ЈП „Дирекција“, које је, поред осталих задужења, у обавези да изрази и достави годишњи Програм делатности у закуп пословног, магацинског простора и гаража.

Пословни, магацински простор и гаражи дају се у закуп јавним надметањем, путем оглашавања у локалним листовима, на огласној табли ЈП „Дирекција“, или неком од дневних листова. Закуп је предвиђен на одређено време - пет година.

ЈП „Дирекција“ приликом расписивања огласа за давање у закуп пословног простора одређује делатности које ће се обављати у пословном простору.

Одлуком су дефинисане пословне зоне (које су различито дефинисане у односу на мате економског развоја) - те се зоне деле на:

1. екстра пословну зону
2. прву зону
3. другу зону
4. трећу зону
5. четврту зону

[Екстра пословна зона и прва зона обухватају просторни обухват овог пројекта]

Цене закупа пословног и магацинског простора су дефинисане према припадајућим зонама, као и према врстама закупа - правна и физичка лица, удружења грађана, политичке странке, индивидуални уметници или групе уметника.

УСТУПАЊЕ ПРОСТОРА ПОД ЗАКОПОМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА ЦИВИЛНОГ ДРУШТВА: Висина закупнине за закупце који у пословном простору искључиво обављају дефицитарне делатности које утврђује градоначелник Града својим закључком, као и закупце који обављају старе уметничке занате и народну радност утврђује се у висини од:

зона	пословна	дин/м2	магацински	пословна	дин/м2	магацински	пословна	магацински
екстра	296,00		148,00	/	59,00		29,00	
прва	211,00		106,00	85,00	42,00	42,00	21,00	

2. Типологија празних пословних простора у Панчеву

1. према типу простора:

4. према положају у објекту:

2. према зонама:

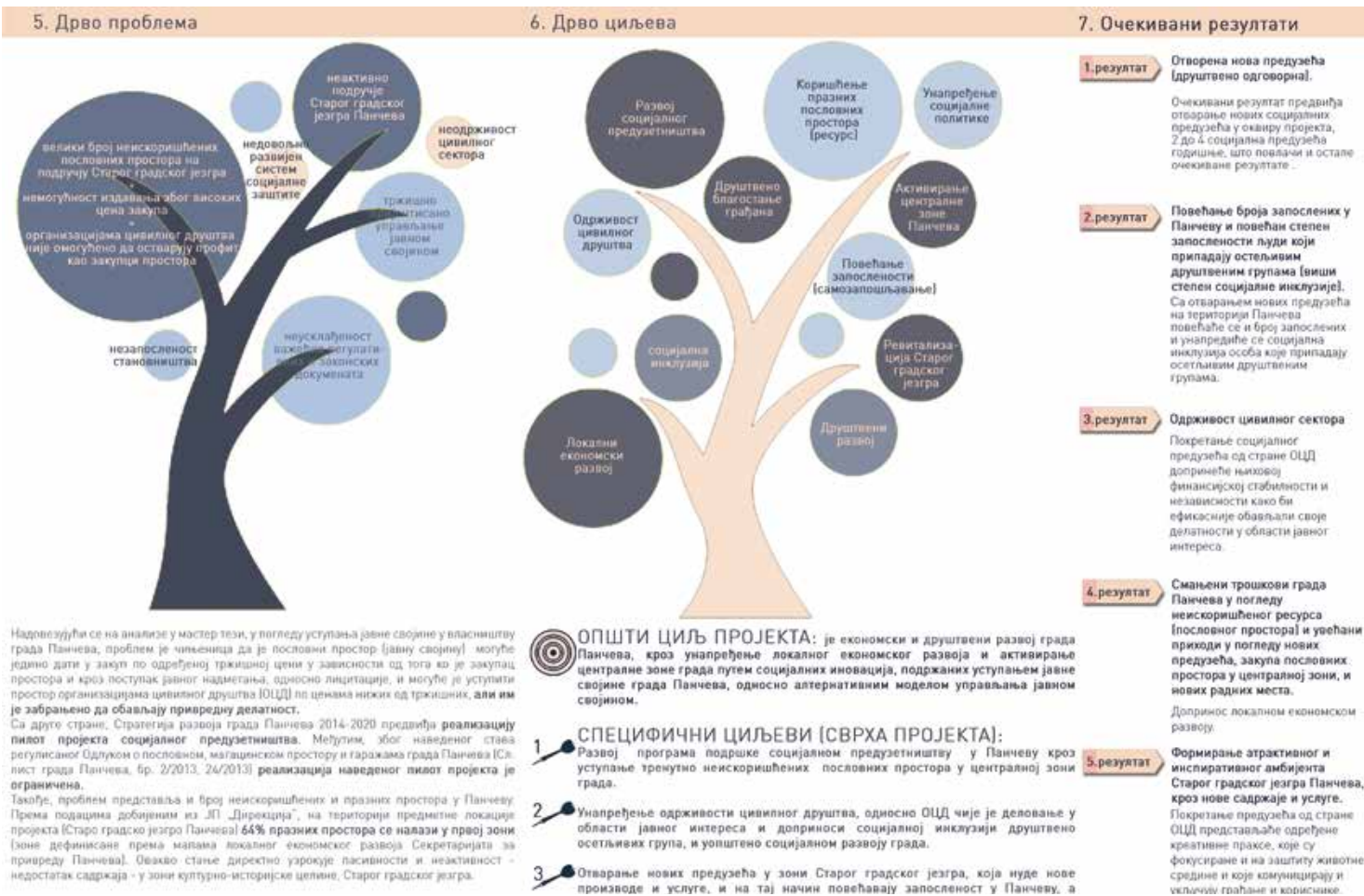
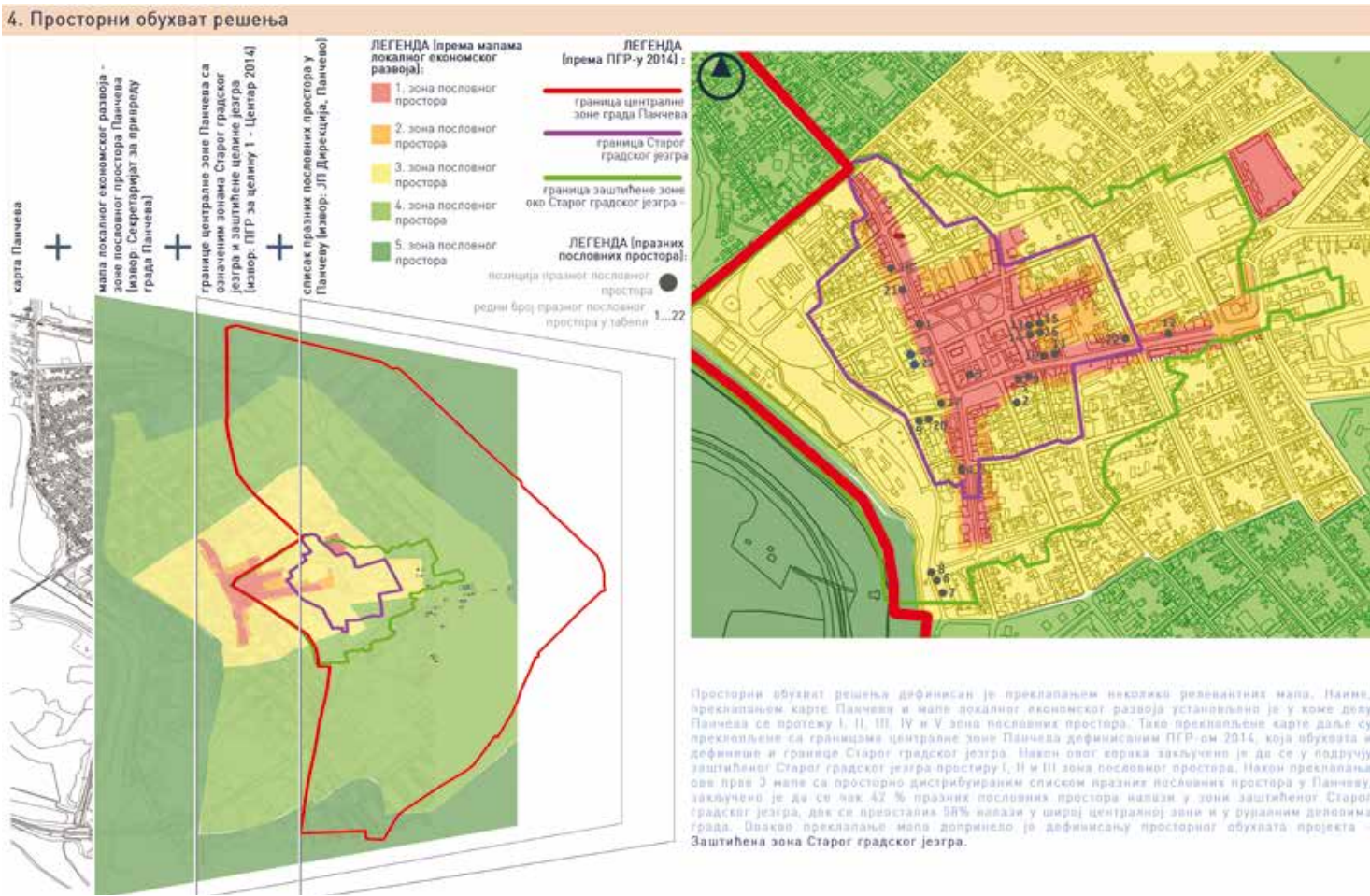
3. према површини:

3. Типологија ОЦД у Панчеву

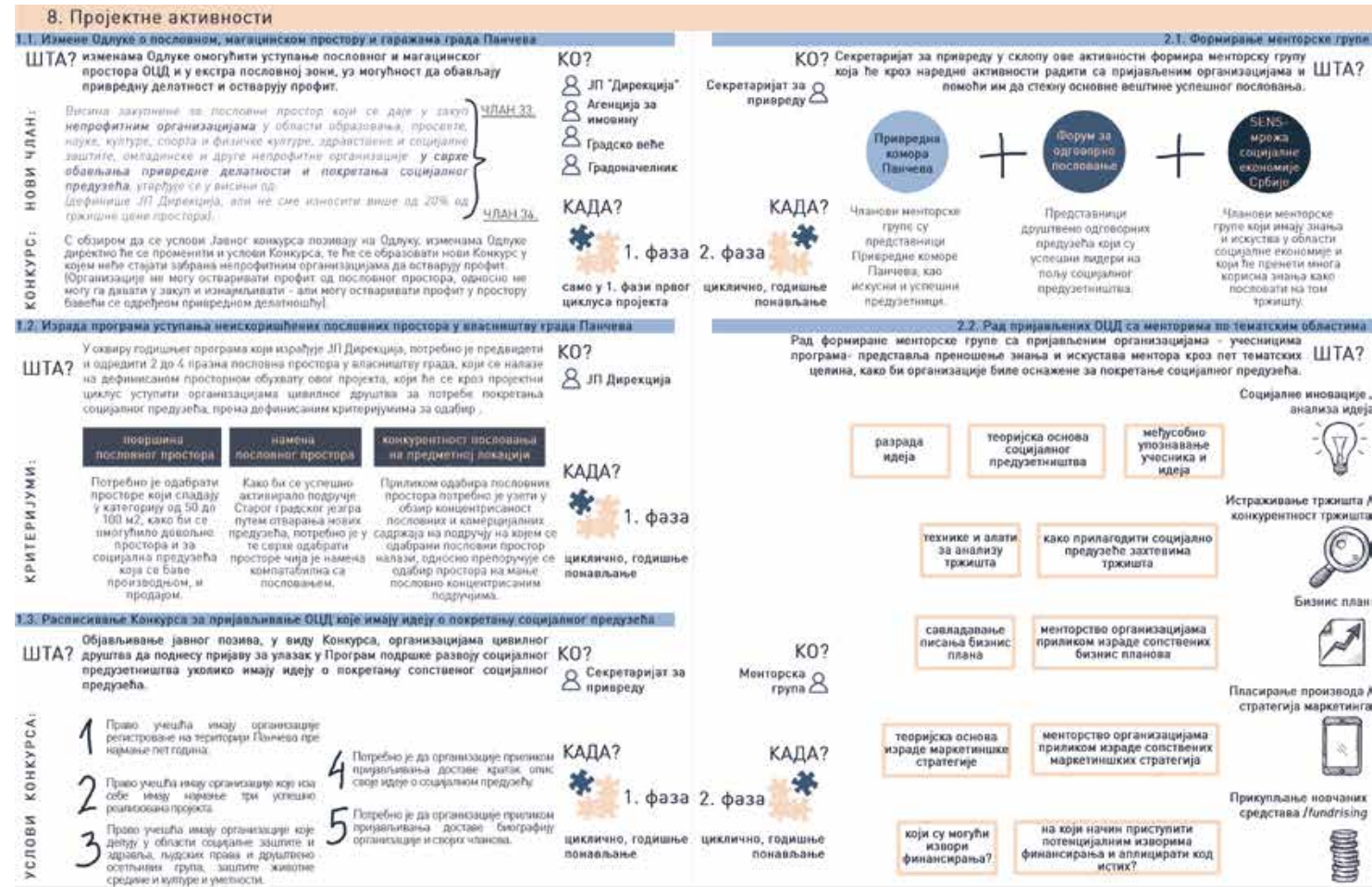
- табела основних података о празним пословним просторима

Р.бр.	Адреса пословног простора	Зона	Површина у м2	Магацинска површ. у м2	Намена према ГПР-у на нивоу блока
1	Димитрија Туцовића 1а	1		182,25	- становање са компатибилним наменама
2	Жарка Зрењанина 5	3	подрум	43,23	- становање са компатибилним наменама
3	Војводе Радимира Путника 2 подрум	1	81,13		- становање са компатибилним наменама
4	Војводе Петра Боровића 10	2	71,81		- становање са компатибилним наменама
5	Трг слободе 1	1	13,89		- становање са компатибилним наменама
6	Др Жарка Форгаша-Црв. магацин	3	1408,34		- становање са компатибилним наменама
7	Др Жарка Форгаша-Црв. магацин	3	612		- становање са компатибилним наменама
8	Алекса Црвеног магацин	3	109,41		- становање са компатибилним наменама
9	Војводе Радимира Путника 2	1	25		- становање са компатибилним наменама
10	Војводе Радимира Путника 9	1	12		- становање са компатибилним наменама
11	Војводе Радимира Путника 9	1	66,54		- становање са компатибилним наменама
12	Војводе Радимира Путника 25	1	44,54		- становање са компатибилним наменама
13	Војводе Живојина Мишића 6	1	70,50		- становање са компатибилним наменама
14	Војводе Живојина Мишића 6	1	54,84		- становање са компатибилним наменама
15	Војводе Живојина Мишића 6	1	111,16		- становање са компатибилним наменама
16	Војводе Живојина Мишића 6	1	подрум	95,33	- становање са компатибилним наменама
17	Николе Тесле 2	2	25		- становање са компатибилним наменама
18	Светозара Милетића 11	1	83,22		- становање са компатибилним наменама
19	Николе Тесле 5	3	17,50		- становање са компатибилним наменама
20	Николе Тесле 5	3		7	- становање са компатибилним наменама
21	Димитрија Туцовића 7	1	120		- становање са компатибилним наменама
22	Војводе Радимира Путника 15	1	19,27		- становање са компатибилним наменама
23	Петра Драпшина 26	3	18		- становање са компатибилним наменама
24	Петра Драпшина 26	3	16,84		- становање са компатибилним наменама

Студент: Божена Стојић
Ментор: доц. др Данијела Миловановић Родић
Комисија: доц. мр Бисерка Митровић,
доц. др Ана Никезић

Студент: Божена Стојић
Ментор: доц. др Данијела Миловановић Родић
Комисија: доц. мр Бисерка Митровић,
доц. др Ана Никезић

ФАЗЕ ПРОЈЕКТА	АКТИВНОСТИ У ОКВИРУ СВАКЕ ФАЗЕ	2017.	2018.
ПРИПРЕМА ФАЗА	Прва фаза представља фазу припрема у којој је предвиђено да се реализују активности које се претежно односе на измене постојећих одлука и осталих регулативних аката града Панчева, као и израда nacрта и усвајање нових, како би се осигурao законски и правни оквир пројекta.	Измене Одлуке о пословном, магацинском простору и гаражама града Панчева Израда програма уступања неконкурсићених пословних простора у власништво града Панчева у зони заштитеног Старог градског језгра Расписивање Конкурса за пријављивање ОЦД које имају идеју о покретању социјалног предузетништва	1. фаза – 5 месеци
МЕНТОРСКА ФАЗА	Кроз другу фазу реализују се активности које се односе на едукацију и стручну помоћ пријављеним организацијама (менторске активности), како би успешно конкурисали за програм подршке социјалном предузетништву и како би стекли знања и вештине потребне за успешно управљање предузећем.	Формирање менторских група Рад пријављених ОЦД са менторима по тематским областима Формирање комисије која одлучује о уступању простора и додељивању финансијске подршке	2. фаза – 6 мес. 12 месеци
КОНКУРСНА ФАЗА	Трећа фаза обухвата активности које се односе на конкурисање организација за добијање финансијске подршке и уступање празног пословног простора као подршке покретању социјалног предузећа.	Расписивање Конкурса на основу дефинисаних критеријума Преглед пристиглих пријава и доношење одлуке о уступању простора и доделе финансијске подршке Потписивање уговора о закупу простора на 5 година и додела финансијске подршке	3. фаза – 4 месеца
МОНИТОРИНГ И ПОДРШКА	Последња фаза представља праћење и подршку новонасталим социјалним предузећима у виду консултација, правне и књиговодствене подршке и прехлапа се прве три фазе новог циклуса овог пројекta.	Контрола рада нових социјалних предузећа на свика 4 месеца Консултативна подршка социјалном предузећу у периоду од 12 месеци	4. фаза – 12 месеци

МОНИТОРИНГ се врши током целокупног трајања пројекта, на крају сваке фазе, али и у оквиру подјачинах фаза – по завршетку активности. Мониторинг се врши од стране носиоца пројекта, али и других актера који су били укључени у пројекат кроз извештаје пројекта по завршетку активности.	ЕВАЛУАЦИЈА се врши по завршетку пројекта, и њоме се потврђује да је ли пројекат остварио очекиване резултате и да ли он доспире до оствареног општег циља пројекта. Евалуацију би требало да врши тело независно у односу на пројекат – нпр. Министарство привредне или Регионална развојна агенција – према индикаторима наведеним у Матрици логике пројекта.	Дунавски транснационални програм 2014-2020 – програмски приоритет број 1 Импозитни и друштвени одговори пословајућим унутар Дунавског региона. ИПА фонд – Национални програм за помоћ у транзицији и грађевини капитала; у развојне ефективне у заједнице у области образовања и социјалне заштите на локалу који за подршку иницијативама социјалних предузетништва, овај програм издваја 1 милион евра. Министарство привредне Републике Србије – финансирање пројекта кроз Национални програм „Година предузетништва“. Развојна агенција Србије могуће конкурентна на Национални програм „Поддршка иницијативама започетиме посла – Start-up“. Град Панчево има тежиште Програм финансијске подршке започетиме микро, малих и средњих предузећа и предузетништва, као и Програм за подршку појединцима у бизнису (првено финансијско саветовање) – али они не обухватају развој социјалних предузетништва – што може бити промишљено за реализацију овог пројекта.
---	--	---

ОПРЕДЛУЈУЋИ ПРОЈЕКТ	ИНТЕРЕСИ АКТОРА	КОМПЕТЕНЦИЈЕ АКТОРА	УЛОГА У ПРОЈЕКТУ
 Носиоци пројекта	Секретаријат за привреду града Панчева ЈП "Дирекција"	Израдује програме и спровођење пројекта локалног економског развоја и стара се о унапређењу општег оквира за привређивање града.	Координатор пројекта; расписивање конкурса, формирање менторске групе, формирање комисије, потписивање уговора о подршци; консултативно тело у менторској групи.
 Партнери у пројекту	Привредна комора Панчева Форум за одговорно пословање SENS - мрежа социјалне економије Србије	Архитектонске, инжењерске делатности и послова, техничко саветовање, управљање индустријским заједницама. Комора прати и анализира привредне токове, процену улоге привређивања, утиче на доношење мерно економске политике, прати њихове ефекте, предлаже евентуалне корекције. Комора пружа стручну помоћ својим чланцима. Помоћу лидере из пословног света и представника других делова друштва, подстицају тиме друштвено-грађанску и размену добрих искустава.	Координатор пројекта, израда предлога измена Одлуке, израда програма уступања пословних простора, формирање комисије; потписивање уговора о уступању пословног простора града. Консултативно тело, члан менторске групе
 Други укључени актори	Агенција за имовину града Панчева ОЦД на територији града Панчева Градско веће Секретаријат за купштинске послове, послове градоначелника и градског већа	Одржиће управљање имовином града Панчева у погледу имовинско-правних послова. Организаици имају различите интересе у зависности од свој поља деловања, али се сви интереси подводе под јавни интерес грађана. Управљање градин и његовом развојем у свим аспектима и у интересу свих грађана. Ефикасно и организовано управљање пословима купштине града, градоначелника и градског већа.	Консултативно тело, члан менторске групе Консултативно тело, члан менторске групе Консултативно тело, члан менторске групе Саставља предлог измена Одлуке о пословном, магацинском пројекту и гаражама града Панчева Картице пројекта
Почетна вредност реализације активности пројекта			

Удружење "На пола пута" друштво за помоћ МНРО

Друштво за помоћ МНРО помаже ментално недовољно развијеним особама и њиховим породицама да се укључе у нормалне токове живота.

Удружење обавља акусне и збицидне стручне и волонтере различитих професија: дефектологе, психологе, социјалне раднике, специјалне педагоге као и студенте разних факултета.

Осниовано је 2006. године, у Панчеву.

Основна услуга коју Удружење пружа је становање уз подршку за особе са интелектуалним тешкоћама из примарних породица. Поред услуге становања Удружење организује низ активности намењених овој популацији (радни центар, култане, рад са дефектологом, фолклор, базен, драмски клуб).

2007. године удружење је поставио прва организација која је формирала заједницу становања уз подршку за особе са интелектуалним тешкоћама које потичу из сопствених породица. Ова заједница постоји и данас и укључена је у редовне услуге социјалне заштите града Панчева.

Удружење би помоћу финансијске подршке и успуљеног пословног простору окаму овог програма:

- купило машине за "мивење" пластике и пластичног отпада
- запослило ментално недовољно развијене особе
- запослило би произвођице декоративне предмете и намештај од рециклиране пластике и продавали га

организовало би:

- креативне радионице за децу
- хуманитарне догађаје

дистрибуиало би:

- социјалну инклузију МНРО
- заштити животне средине
- умрежавању локалне заједнице
- активирању подручја у којем се предузеће налази

Управа града уступа социјалним предузетницима пословни простор у којем се развијају

Социјална предузећа пружају алтернативне услуге локалној заједници

Локална заједница пружа проверу квалитета услуга социјалним предузетницима

Организације покрећу нова социјална предузећа и активирају подручје

КОНЦЕПТ ПОСЛОВАЊА СОЦИЈАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА извор дијаграму: www.clear-village.org

Организација "На пола пута"

Оснила предузеће

Запошљава МНРО

Локална заједница снабдева предузеће пластиком и пластичним отпадом

Предузеће за производњу декоративног намештаја од рециклиране пластике

Продаја декоративног намештаја

Профит

Платење пореза, закупа, и сличних трошкова

Плате и доприноси запосленима

Реинвестирање новца у предузеће, основачку организацију или локалну заједницу

Принципи пословања:

- предузетничке пословних активности са јасним циљем остваривања социјалног учинка и користи за друштво или одређену друштвену групу
- управљање предузећем засновано на принципу "један члан - један глас"
- партиципација
- ограничена расподела профита
- континуирана активност на производњи робе и/или пружању услуга
- ексклузивна аутономија
- комбинација волонтерског и платеног рада

Допринос предузећа:

- јачање локалне економије
- отварање радних места
- поштом градској власти у решавању социјалних проблема
- заштита животне средине
- оснаживање МНРО
- активирање подручја у којем се предузеће налази
- јачање капацитета локалне заједнице
- умрежавање локалне заједнице

Додатне активности:

- креативне радионице за децу и младе [о рециклажи и заштити животне средине]
- музички и културни догађаји викендом отворени за локалну заједницу (зарад уклањања баријера и предрасуда о МНРО)
- хуманитарни догађаји [продаја декоративних производа и реинвестирање прихода у хуманитарне сврхе]

Циљеви пројекта

Пројекат има за циљ умрежавање и инклузију локалне заједнице, као и подстицање локалне економије кроз развој урбаних башти у оквиру општине Панчево. Развој се базира на одрживом коришћењу постојећих ресурса, односно плодног пољопривредног земљишта у сврху унапређења запušтених површина путем агрикултуре.

Опис проблема који се пројектом решава

Један од проблема града Панчева, који је препознат у “Стратегији развоја града Панчева 2014-2020” у оквиру развоја пољопривреде, јесте управо запуштеност и деградираност земљишта, која ствара негативан утицај на окружење у еколошком, социјалном и економском смислу.

Наиме, према подацима из Републичког геодетског завода – Служба за катастар непокретности за КО Панчево, 31,4% пољопривредног земљишта је у државној својини и добар део се не користи из разлога што се земљиште издаје у закуп без накнаде само институтима, док се за све остале издаје у закуп са накнадом по тржишним ценама које су јако високе.

Просторни обухват решења/место реализације

Просторни обухват пројектног решења чини парцела кп 13741/1 на Баваништанском путу бб, 6км од центра Панчева.

Програмски концепт

Водећи се развојним и законским документима града Панчева, концепт овог пројекта развио се у правцу креирања урбаних башти као одрживог начина коришћења запуштених простора Панчева кроз уступање празних пољопривредних земљишта у државној својини која се дају у закуп. Конкретно, препорука је да прва локација за креирање урбаних башти буде пољопривредно земљиште на Баваништанском путу 66 у државној својини, која је дата на коришћење привредној јединици "Надел" која представља затворску економију.

Наиме, на парцели која је површине 40ха, земљиште се користи у пољопривредне сврхе за потребе корисника окружног затвора. Овим пројектом се предвиђа унапређење земљишта кроз просторне интервенције – уређење и активирање самог простора, и социјална кохезија кроз интерактивни приступ локалног становништва, путем којег се ствара јачи осећај заједништва.

Укључени актери

Носилац пројекта: Локално становништво и АМА
центар и грађанска иницијатива “Башталиште”

Главни партнерi: град Панчево, Градска управа
за заштиту животне средине, ЈП за заштиту и
унапређење животне средине, Министарство одбране

Други укључени актери: WWOOF Србија, невладине организације, професионална удружења

Интеграција - комплементарност са другим текућим иницијативама

У Стратегији развоја града Панчева 2014-2020, у оквиру стратешког приоритета 4 – унапређивање пољопривредне производње – једне од активности мера су планирање и подршка развоју пољопривреде и програм заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта што је у потпуној комплементарности са овим пројектом.

Такође, организовано је више трибина и едукативних радионица, у организацији Удружења грађана “Други нови центар” из Панчева, на тему “концепт градских баштенских заједница” и “Органска храна и градске баштенске заједнице” са циљем заговарања систематског укључивања градских башта у локалне урбанистичке планове.

Извори финансирања

- ИПАРД фонд- инвестиције у изградњу, реконструкцију и набавку опреме за пољопривредне произвођаче
- Министарство пољопривреде и заштите животне средине
- Буџет града Панчева.

Спецификација инструмента/инструмената

Инструменти који су кључни за пројекат се пре свега тичу успостављања сарадње између јавног, приватног и цивилног сектора (Public-Private-People partnership – PPP partnership). Базира се на препознавању заједничких циљева и користи које сектори могу имати уколико удруже снаге. То подразумева удруживање финансијских средстава, знања и стручног искуства у циљу побољшања услуга за све кориснике.

Велику предност представља и чињеница да се у партнерству друштвена одговорност комбинује са финансијама и ефикасним управљањем. За остваривање квалитетног партнерства неопходно је следеће:

- Компатибилни циљеви
- Оријентисаност ка резултатима
- Подржавајућа околина
- Транспарентност.

Студент: Ирена Костић
Ментор: в.проф. др Марија Маруна
Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић
в.проф. др Александра Ступар

// ЦИЉЕВИ ПРОЈЕКТА

Пројекат има за циљ умрежавање и inkluzivni lokalne zajednice, kao i podsticanje lokalne ekonomije kroz razvoj urbanih bashi u okviru opštine Plančevo. Razvoj se bazira na održivoj korišćenju postojećih resursa, odnosno plodno poljoprivrednog zemljišta u svrhu unapređenja zapuštenih površina putem agrikulture.

[illegible]

// УЉУЧЕНИ АКТЕРИ

КО ?
Грађански сектор
Локално становништво
Корисници окружног затвора
АМА центар
Грађанска иницијатива "Башталиште"
WWOOF Србија
Јавни сектор
Градоначелник
Градска управа за заштиту животне средине
Градска комунална предузећа
ЈП Дирекција за планирање и изградњу
ЈП за заштиту и унапређење животне средине
Министарство правде
Министарство одбране
Министарство пољопривреде
Приватни сектор
Акционарско друштво за производњу прехранбених производа "Ратар"
Панчево
Професионална удружења
Невладине организације
Инвеститори
Медији

// СПЕЦИФИКАЦИЈА ИНСТРУМЕНТА

// Партнерство јавног, приватног и цивилног сектора

II. ФИНАНСИРАЊЕ

// ВРЕМЕНСКИ ОКВИР ПРОЈЕКТА И ОПИС ГЛАВНИХ АКТИВНОСТИ

1 ФАЗА - ПРИПРЕМА ПРОЈЕКТА	
1	Диктирање стандарника и локалне самоуправе
2	Самовољно иницијативно удруживање грађана и АМА центар
3	Станице и трибине
4	Идентификација површина погодних за урбане баште
5	Прикупљање информација за набавку материјала
2 ФАЗА - РЕАЛИЗАЦИЈА	
1	Формирање јавно-приватног партнерства
2	Едукација становника
3	Уплате у основна средства / набавка материјала
4	Рад на терену
3 ФАЗА - ПРАЋЕЊЕ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ	
1	Контрола од стране дирекције за урбанизам
2	Одржавање мониторинг и евалуација

[illegible]

- Препорука је да прва локација буде земљиште на Базанштанском путу које се већ користи у пољопривредне сврхе за потребе корисника околних затвора у Панчеву
- Провера испуњености са стратегијом Панчева и важећим планским документима
- Пратеће имплементације како би се спроводиле неопходне измене

Бременски пазир-припреме и реализације пројекта са основним активностима приказан је у временском периоду од годину дана према месецима.

Студент: Ирена Костић
Ментор: в.проф. др Марија Маруна
Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић
в.проф. др Александра Ступар

// РЕЗУЛТАТИ ПРОЈЕКТА

// ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ И СТАЊЕ НАКОН ИНТЕРВЕНЦИЈЕ

ПРИКАЗ И АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

// Пољопривредно земљиште као највреднији природни потенцијал

Са аспекта вредности природних ресурса и вредности, може се рећи да је територија општине Панчево изузетно плодно подручје, пре свега због поворинских токова Дунава, Тамиса и Надела. Највреднији природни потенцијал представља пољопривредно земљиште одличног квалитета, повољна клима и добре геоморфолошке, геолошке и хидролошке карактеристике. По пољопривредним ресурсима, Панчевачка општина спада у богатије општине у Србији. Основни проблеми су значајне површине које су запуштене или деградирале, самим тим и недовољна искоришћеност потенцијала, али и неуређене комасације.

Према Стратегији развоја града Панчева 2014-2020, један од кључних ресурса су природне погодности за ратарску, воћарску и виноградарску производњу.

// КО Панчево статистика

// Извор података: веб сајт РСРС Институт "Тамис", www.poj.savetodavstva.vojvodina.gov.rs/dokumenta

// Извештај о оговарању без накнаде пољопривредног земљишта у државној својини

редни број	назив корисника	намена	период коришћења	Катастарска општина	површина (ха)
1	Институт за проучавање лековитог биља "ДР Јосиф Панчић"	пољопривредна производња	2012-2017	Панчево	58.4742
2	Окружни затвор у Панчеву привредна јединица "Надел" Панчево	пољопривредна производња	2012-2017	Панчево	40,60
3	Пољопривредна школа "Јосиф Панчић" Панчево	пољопривредна производња	2013-2016	Панчево	22.7566
4	ПСС Панчево д.о.о	пољопривредна производња	2013-2017	Панчево	2.9275

// Извор података: Републички геодетски завод - Служба за катастар непокретности Панчево

// Правила коришћења пољопривредног земљишта

Према просторном плану општине Панчево, урбанистичким плановима и Основним заштитним, коришћења и уређења пољопривредног земљишта:

1. Пољопривредно земљиште се користи за пољопривредну производњу и не може се користити у друге сврхе.
2. Пољопривредно земљиште које је одређено за грађевинско земљиште, може се дати у закуп до 5 година да се користи за пољопривредну производњу.
3. Пољопривредно земљиште у државној својини може се дати на коришћење, без плаћања накнаде образовним, високообразовним и социјалним установама.

// Процент површина пољопривредног земљишта (КО Панчево) у односу на Град Панчево

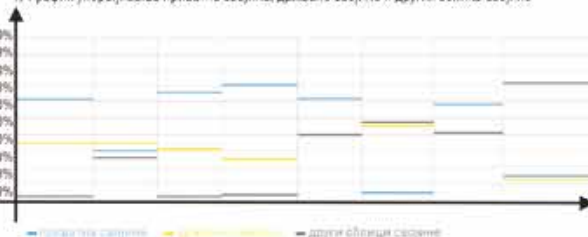

// извор података: Републички геодетски завод - Служба за катастар непокретности Панчево

// Преглед површина пољопривредног земљишта по облицима својине (КО Панчево)

облици својине	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ (ха)						
	обрађиво пољопривредно земљиште						
	њиве	вртови	воћњаци	виногради	пашњаци	рибњаци, трстици и мочваре	остало земљиште
приватна земљина	5001,4540	2,8961	85,5040	39,5334	12,3591	8,2827	30,8108
државна земљина	2836,5676	3,2372	40,7244	14,2023		78,0760	189,5239
други облици својине	319,3741	3,1678	3,0516	1,5786	8,1521	82,1654	22,0984

// График употребљивости приватне својине, државне својине и других облика својине

Студент: Ирена Костић
Ментор: в.проф. др Марија Маруна
Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић
в.проф. др Александра Ступар

// ПРОСТОРНИ ОБУХВАТ РЕШЕЊА // ОДАБИР ПОТЕНЦИЈАЛНИХ ЛОКАЦИЈА ЗА УРБАНЕ БАШТЕ

K1 // ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ У ДРЖАВНОЈ СВОЈИНИ КОЈЕ СЕ ДАЈЕ У ЗАКУП

// Карта пољопривредног земљишта у државној својини које се даје у закуп

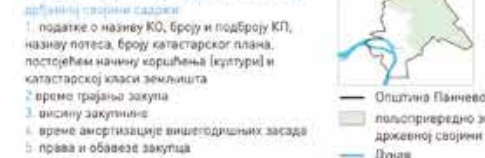

// Закон о пољопривреди

Према члану 61. овог закона, пољопривредно земљиште у државној својини може се дати на коришћење без накнаде образовним установама (школе, пољопривредне службе) и социјалним установама у површини која је премерена делатности којом се баве.

Према члану 62. овог закона, пољопривредно земљиште у државној својини може се дати у закуп, ако је годишњим планом заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта предвиђено за давање у закуп физичком лицу за период који не може бити краћи од једне године.

// Процес у закуп пољопривредног земљишта у државној својини

Обавеза коришћења пољопривредног земљишта

Према члану 59. овог закона, корисник пољопривредног земљишта дужан је:

1. да обрадио земљиште редовно обрађује и примењује мере прописане овим законом;
2. да поступа по правилима кодике добре пољопривредне праксе.

Карта површине пољопривредног земљишта које се даје у закуп у односу на површину Општине Панчево

K2 // УДАЉЕНОСТ ОД НАЈЗАГАЂЕНИЈИХ ПРОСТОРА ОПШТИНЕ ПАНЧЕВО

// Карта најугроженијих простора КО Панчево (загађеност)

зона загађења	узрок
Зоне индустријске зоне	постојеће утицаје различитих типова извора емисија/сагоревање горива са високим садржајем сумпора у индустријским ложиштима, испаравање нафтних деривата из дифузијских извора емисија
зона око реке Тамис	колектор индустријских и комуналних отпадних вода
зона око реке Надел	депонису се отпадне воде индустријских предузећа
градска депонија	такође колектор комуналног отпада Града

K3 // ТИП ЗЕМЉИШТА

// Геоморфолошка карта Панчева

// Педолошка карта Панчева

извор: Студија случаја затеченог стања на животну средину, Панчево

// Програм пољопривреде 2016 (Панчево)

Општина Панчево - основни тип земљишта је **песковити чернозем**. Овај тип земљишта простира се на највећем делу рељефа од свих подтипова чернозема, па је под утицајем подземних вода дошло до оплењивања леса. У сушним годинама има сличну производњу способности као и чернозем на лесној тераси. Одликује се највећим садржајем кумуса од свих чернозема. **Чернозем карбонат** простира се на око 10% површине и има највишу производњу способности од свих типова земљишта. **Алувијум** се простира око 10% површине и заузима подручје уз речне токове. Одликује се ниским садржајем кумуса.

Дати критеријуми се примењују у сврху одабира одговарајућих локација за урбане баште

K1 - се примењује у сврху елиминације парцела које нису позициониране у зони пољопривредног земљишта (према плану намене Панчево), а које је Служба за катастар непокретности Панчево дефинисала као земљиште које се даје у закуп.

K2 - се односи на удаљеност потенцијалних локација за урбане баште од зона највећег загађења које су утврђене према "Студији процене утицаја затеченог стања на животну средину Панчево".

K3 - се примењује ради одабира дела територије са нивоом земљишта који има највишу производњу способности.

// ПРИКАЗ И АНАЛИЗА ИЗБАРАНЕ ЛОКАЦИЈЕ

// зона интервенције у односу на КО Панчево

// ПЛАНСКИ ОСНОВ

// Дистанцирање целине ба у односу на град Панчево

// ППР Целина 5, подцелина ба - Баванштански пут ("Службени лист града Панчево" Број 25/09)

Територија у оквиру грађевинског подручја града Панчево је концептом разрада кроз планове генералне регулације подељена на 11 просторно-функционалних целина. Зона интервенције - Баванштански пут спада под Целину 5, подцелину ба, подцелину ба.

Подцелина ба се налази у источном делу града, надовезује се на Целину 2 и Целину 3 и простира се дуж пута Панчево - Баванштански. Подцелина Баванштански пут обухвата по једну дуж сваке стране пута Панчево - Баванштански.

// ППР Целина 6, подцелина ба Баванштански пут (Баванштански)

ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ	зона интервенције	Баванштански пут 66
1. централне функције [планиран простор за центар МЗ и потребити централне садржаје]	зона интервенције	грађевинско земљиште у државној власности
2. социјално-медицинске службе: Дом за лица са оштећеним видом и стара лица "Збривавање"	зона интервенције	Окружни затвор у Панчеву - ПЈ Надел
3. ЈКП "Земљиште Панчево"	зона интервенције	пољопривредно земљиште
4. Окружни затвор у Панчеву привредна јединица "Надел"	зона интервенције	2012-2017
5. Институт за проучавање лековитог биља "ДР Јосиф Панчић"	зона интервенције	КО Панчево
6. инфраструктурни комплекси и коридори	зона интервенције	13741/1
7. војни комплекс	зона интервенције	чернозем карбонат
8. саобраћајне/комуналне површине	зона интервенције	ниша 1 класе
9. зелене површине/заштитно зеленило	зона интервенције	40,60ха

СТУДЕНТИ
Ментор и менторска комисија

МАСТЕР ПРОЈЕКТИ

ГРАД УНАПРЕЂЕНЕ МОБИЛНОСТИ

МИЛОШ БАБОВИЋ
Ментор: доц. др Ратка Чолић / Комисија: в.проф. др Александра Ђукић, в.проф. Иван Рашковић

РАЗВОЈ БИЦИКЛИСТИЧКОГ САОБРАЋАЈА У ПАНЧЕВУ: ПРИКЉУЧИВАЊЕ ЕУРОВЕЛО МРЕЖИ

РАЗВОЈ БИЦИКЛИСТИЧКОГ САОБРАЋАЈА У ПАНЧЕВУ: ПРИКЉУЧИВАЊЕ ЕУРОВЕЛО МРЕЖИ

Циљеви пројекта

Циљ пројекта је да се створи јединствена тематска понуда за бициклистички туризам у Панчеву, тојест специфична понуда за одређену териоријалну целину која поседује специфичне амбијенталне и друге вредности.

Опис проблема који се пројектом решава

Непостојање туристичке понуде у Панчеву, може се навести као главни проблем, али и као главни потенцијал, с обзиром на то да је град богат активностима које је могуће искористити са циљем стварања јединствене туристичке понуде. Везивањем са локалним активностима се постиже партиципација са грађанима, а планирањем бициклизма на тај начин да те активности постану доступне, отвара се могућност стварања јединствене бициклистичке понуде у области цикло-туризма. ЕуроВело 6 рута, која пролази кроз Панчево, доноси многе погодности и предности које, свакако, могу имати огроман значај за развој града. Разноврсност догађаја у Панчеву представља неисцрпан извор могућности, у комбинацији са добро планираним бициклистичким турама. Увезивање догађаја и стварање јединствене туристичке понуде кључна је идеја.

Просторни обухват решења/место реализације

Град Панчево

Програмски концепт

Цикло-туризам је у последњих неколико година снажно одјекнуо у Европи као активност која пружа многа задовољства са циљем упознавања различитих предјела Европе, као и различитих култура. Ово је један облик туризма који је, прије свега, одржив, а, свакако, заговара и здрав начин живота и осврт на природу и животну средину. Стављајући приоритет на развој бициклистичког туризма, јавља се потреба за преиспитивањем постојећих стандарда, али и мапирање локалитета (или подручја) који би били најпогоднији за развој ове активности. Неопходни кораци у циљу унапређења туристичке понуде кроз развој бициклизма су:

Програмски

- Одређивање циљних група у оквиру разраде просторног акционог рјешења
- Спровођење мјера у циљу сагледавања капацитета и односа према теми туристичког бициклизма као и према претпостављеној циљној групи –брендирање града, грађани као стејколдери.
- Одређивање потребних финансијских средстава
- Идентификовање заинтересованих страна на међународном нивоу
- Сакупљање потребних података и представљање пројекта на више нивоа власти

Просторни

- Мапирање и унапређење
 - Бициклистичке инфраструктуре
 - Хотелских капацитета
 - Сесрвисних услуга у оквиру циљне групе
 - Информационе опремљености стаза и безбједности
 - Локација од посебног значаја за град
 - Туристичких организација
 - Додатних услуга
- У односу на циљну групу дати три различите варијанте:
 - Главну руту / Алтернативну руту / Тематску руту
- Повезати постојеће догађаје у приградским насељима и створити јединствени тематски пакет понуде.

Укључени актери

Носиоци активности: Туристичка организација Панчева

Главни партнери: Секретаријат Градске Управе Панчево за привреду (туризам), бициклистичка удружења, хотели

Временски оквир реализације пројекта, фазе у реализацији

2016 – 2018

Очекивани резултати пројекта

- Предлог стандарда за унапређивање туристичке понуде кроз развој бициклизма у Панчеву и укључивање у ЕуроВело 6 мрежу
- Реконструкција хотелских комплекса до нивоа стандарда
- Културно-туристичка бициклистичка рута Панчева

Интеграција- комплементарност са другим текућим иницијативама

Комбинација са другим облицима туризма, као што су рурални туризам, филмски туризам и слично, велика је шанса за стварање нових брендова и промовисање истих на интернационалној сцени. Пројекат овог типа на територији Града Панчева подржава тренутне иницијативе градских власти за унапређење културне и туристичке понуде.

Извори финансирања

IPA програм прекограничне сарадње: Мађарска – Србија 2014-2020, Румунија – Србија 2014-2020

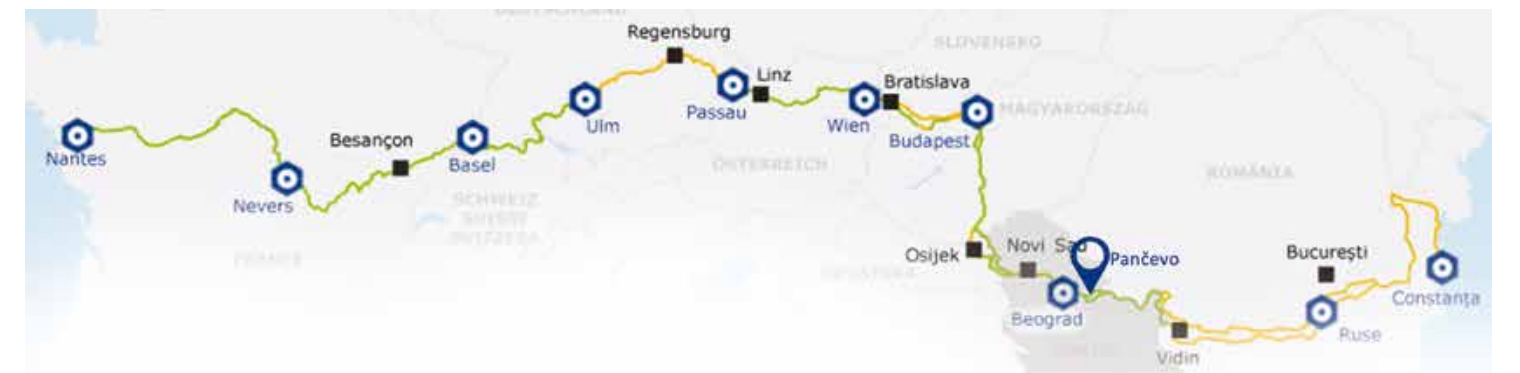
Спецификација инструмента/инструмената

Повезујући тематику управљања урбаним развојем са одрживим видовима транспорта, важно је напоменути да умрежавање као инструмент подстиче координисање територијаних мрежа, односно повезивање акционих планова у региону, а са циљем успостављања сарадње између региона и градова. Даље рјешавање овог проблема везано је за суфинансирање пројекта као важног инструмента управљања.

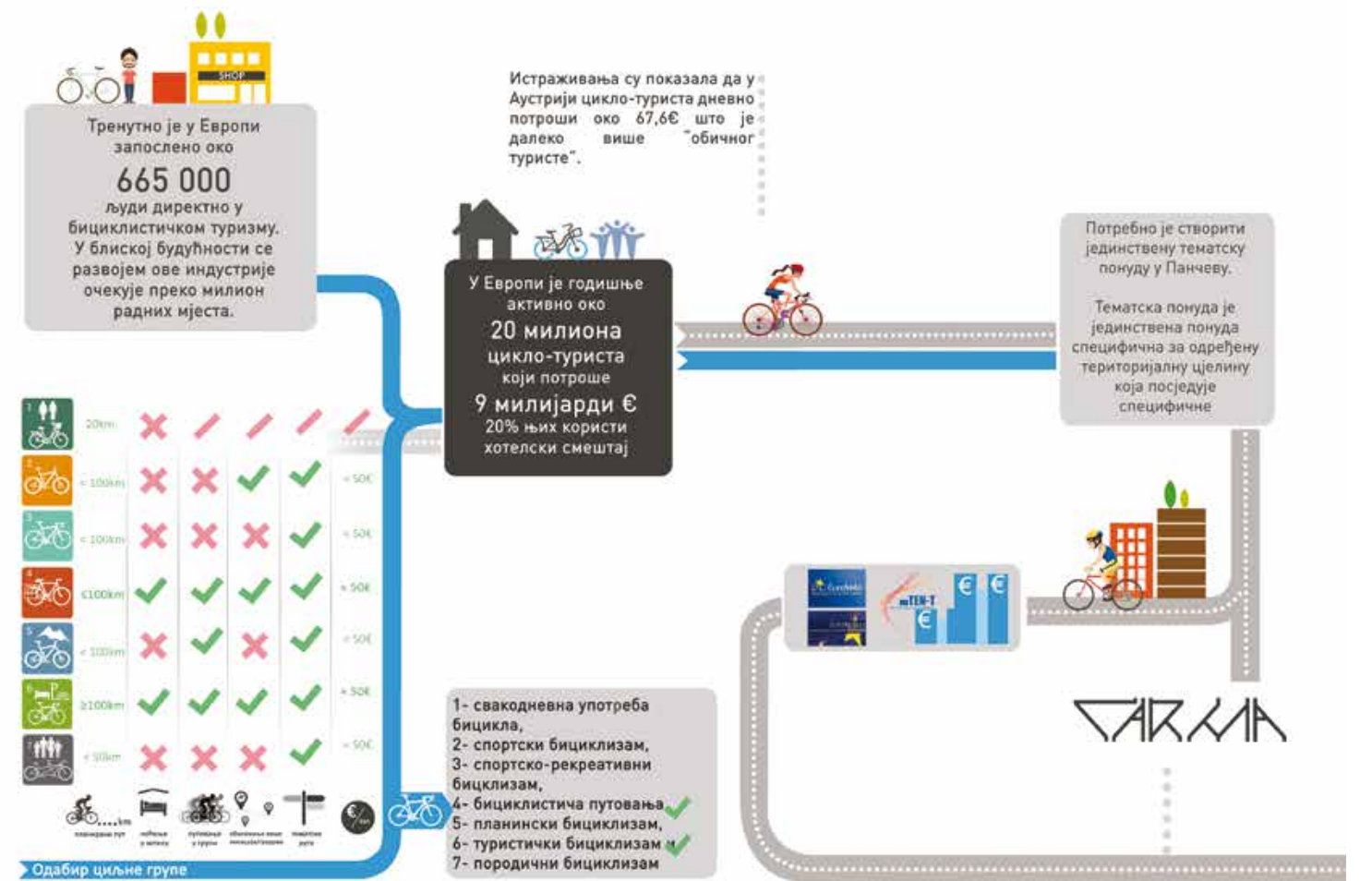
Студент: Милош Бабовић

Ментор: доц. др Ратка Чолић

Комисија: в.проф. др Александра Ђукић
в.проф. Иван Рашковић

Бициклистички туризам представља бизнис од којег је могуће прихловати доста средстава. Студија коју је иницирала ЕУ, а која се бави могућностима и изазовима везаним за бициклистички туризам . даје податак да је допринос бициклистичког туризма у економском смислу велики и да се годишње прихловује 43 милијарде евра. Занимљиво је рећи да се на годишњем нивоу оствари око 20 милиона ноћења и путовања, а запосли се око 400.000 људи. Главно средство које доприноси развоју јесте управо ЕуроВело рута и прва међу њима која је добила сертификат, односно рута 15. Овај пројекат има велики потенцијал, када је у питању проширење циљног тржишта, али је, такође, могуће искористити и суфинансирање од стране ЕУ за сличне пројекте.

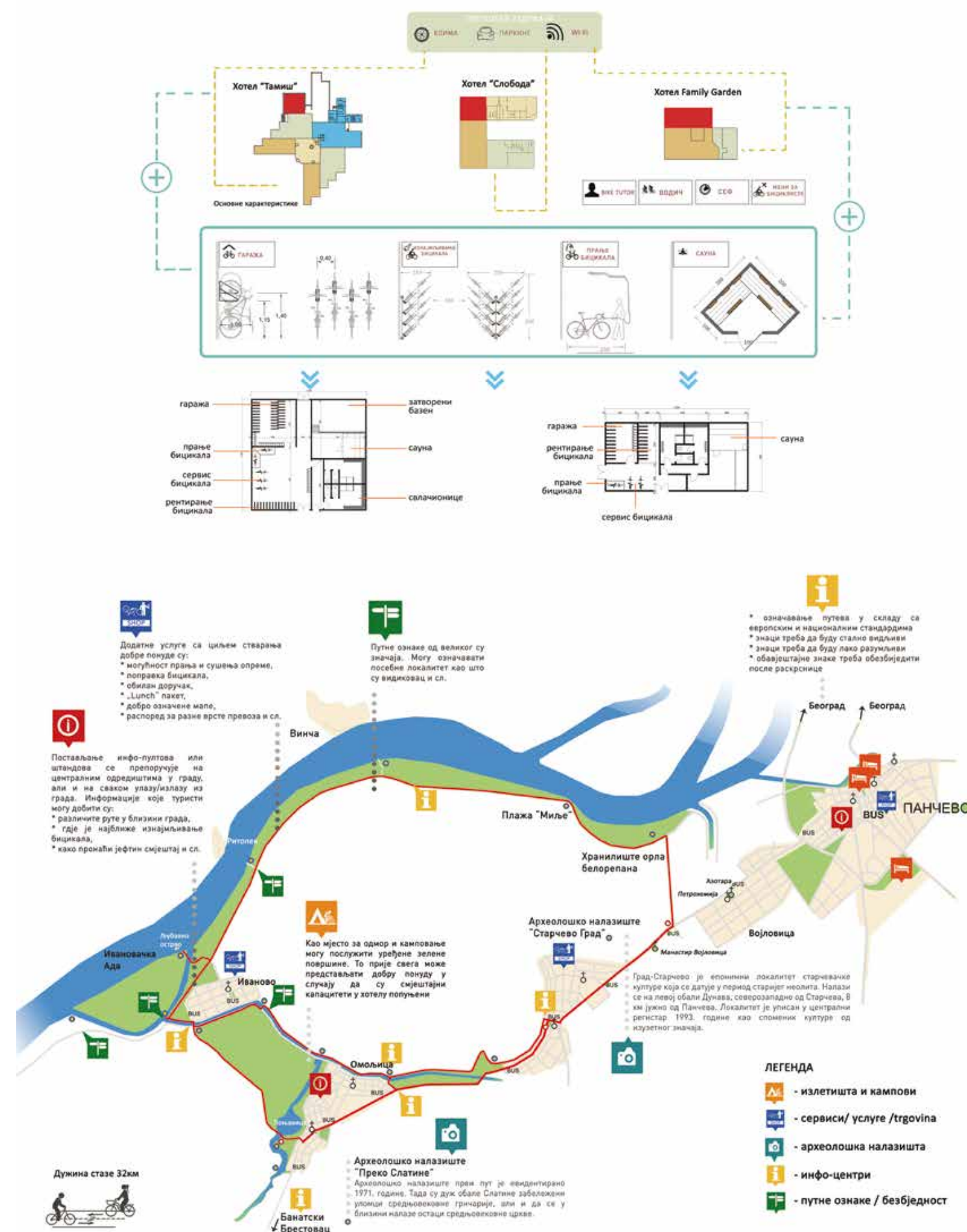

"Carma" је организација која се бави израдом бицикала од дјелова аутомобила и учесник је у многим европским пројектима везаним за бициклизам.

Студент: Милош Бабовић
Ментор: доц. др Ратка Чолић
Комисија: в.проф. др Александра Ђукић
в.проф. Иван Рашковић

Студент: Милош Бабовић
Ментор: доц. др Ратка Чолић
Комисија: в.проф. др Александра Ђукић
в.проф. Иван Рашковић

ГРАД КУЛТУРЕ И АКТИВИРАНОГ НАСЛЕЂА		
СТУДЕНТИ	МАСТЕР ПРОЈЕКТИ	
Ментор и менторска комисија		
МИЛОШ УЗЕЛАЦ Ментор: в.проф. др Марија Маруна / Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић, в.проф. др Александра Ступар		ФИЛМСКЕ ТУРИСТИЧКЕ РУТЕ - КРЕИРАЊЕ ТУРИСТИЧКЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ НА ПРИМЕРУ ДЕЛА СТАРОГ ГРАДСКОГ ЈЕЗГРА ГРАДА ПАНЧЕВА
АНЂЕЛКА ВЛАЈИЋ Ментор: доц. др Данијела Миловановић Родић / Комисија: доц. мр Бисерка Митровић, доц. др Ана Никезић		ИНДУСТРИЈСКИ ТУРИЗАМ КАО ИНСТРУМЕНТ РЕВИТАЛИЗАЦИЈЕ ИНДУСТРИЈСКОГ НАСЛЕЂА НА ПРИМЕРУ СТАРЕ ИНДУСТРИЈСКЕ ЗОНЕ У ПАНЧЕВУ
СУЗАНА ПЕТРОВИЋ Ментор: доц. др Данијела Миловановић Родић / Комисија: доц. мр Бисерка Митровић, доц. др Ана Никезић		КРЕАТИВНЕ ИНДУСТРИЈЕ КАО ИНСТРУМЕНТ РЕВИТАЛИЗАЦИЈЕ ИНДУСТРИЈСКОГ НАСЛЕЂА НА ПРИМЕРУ ФАБРИКЕ СТАКЛА У ПАНЧЕВУ - ПРОЈЕКАТ ФАБРИКА КУЛТУРЕ
МИЛОШ НИКОЛИЋ Ментор: доц. др Ратка Чолић / Комисија: в.проф. др Александра Ђукић, в.проф. Иван Рашковић		ПОЗИЦИОНИРАЊЕ КУЛТУРНЕ ПОНУДЕ ПАНЧЕВА У МРЕЖУ КУЛТУРНЕ ПОНУДЕ ДУНАВСКЕ РУТЕ
МАРТА МИНИЋ Ментор: доц. др Ратка Чолић / Комисија: в.проф. др Александра Ђукић, в.проф. Иван Рашковић		РЕВИТАЛИЗАЦИЈА ИНДУСТРИЈСКОГ НАСЛЕЂА- ОСТВАРИВАЊЕ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ САРАДЊЕ
БОРЈАН МАКСИМОВИЋ Ментор: доц. др Данијела Миловановић Родић / Комисија: доц. мр Бисерка Митровић, доц. др Ана Никезић		РЕВИТАЛИЗАЦИЈА ИНДУСТРИЈСКОГ НАСЛЕЂА ПУТЕМ ЈАВНО-ПРИВАТНИХ ПАРТНЕРСТАВА

ФИЛМСКЕ ТУРИСТИЧКЕ РУТЕ - КРЕИРАЊЕ ТУРИСТИЧКЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ НА ПРИМЕРУ ДЕЛА СТАРОГ ГРАДСКОГ ЈЕЗГРА ГРАДА ПАНЧЕВА

Циљеви пројекта

Општи циљ јесте активирање и оживљавање дела старог градског језгра кроз увођење адекватних, аутентичних и иновативних садржаја у сврху развоја филмског туризма.

Специфични циљеви:

- Представити алтернативни модел управљања пројектима од јавног значаја,
- Представити Панчево као филмски град - аутентична туристичка дестинација са иновативним садржајима и активностима.

Опис проблема који се пројектом решава

Старо градско језгро Панчева поседује изузетне амбијенте који презентују културни и историјски значај овог дела града, због чега су ови амбијенти очувани у великој мери. Иако има велики културни и историјски значај, недостају му активности које би учиниле овај простор „релевантним“. Такође на овај проблем утицала је и изградња Авив парка (тржног центра), који тренутно представља нови центар Града. Као посебни проблеми се издвајају:

- Запуштен (неактиван) део старог градског језгра,
- Непостојање употребе алтернативних модела финансирања и управљања пројектима,
- Непостојање туристичке понуде града Панчева,
- Недостатак стручног кадра за писање пројектних апликација за европске фондове.

Панчево има велики број манифестација и фестивала, али су они слабо посећени и лоше усаглашени. Панчево филмски фестивал је изузетак. Први пут се одиграо 2014. године и забележио је огроман успех у виду посећености људи ван Панчева, па чак и људи изван Србије. 2015. година је била још успешнија, али су се организатори сусрели са истим проблемима. Ограничен просторни капацитет за велике догађаје, као и ограничена туристичка инфраструктура која је неопходна за даљи развој овог фестивала и умрежавање са већим фестивалима.

Просторни обухват решења/место реализације

Део подручја централног градског језгра.

Програмски концепт

Регенерација дела старог градског језгра кроз активирање одређених просторних целина, аутентичних по сценама из филмова, и њихово просторно и програмско повезивање у циљу стварања аутентичних туристичких рута.

Укључени актери

Носилац пројекта:

- Град Панчево,
- Панчево филм фестивал,
- Културни центар Панчево,

- Секретаријат за привреду и економски развој

Главни партнери:

- Туристичка организација Панчево,
- Радио телевизија Панчево,
- Завод за заштиту споменика културе у Панчеву
- Град Лугош (Румунија)

Други укључени актери:

- „Film in Serbia“,
- „Euroscreen“,
- „Cinema city“,
- Предузетници из Панчева,
- Остали локални медији,
- Туристи,
- Локално становништво

Интеграција - комплементарност са другим текућим иницијативама

- Пројекти прекограничне сарадње са Румунијом.
- Дунавска мрежа фестивала.

Извори финансирања

Главни извори финансирања:

- Буџет издвојен за културу и развој града Панчева,
- Програм прекограничне сарадње Румуније и Србије,
- Европски фонд: Креативна Европа.

Алтернативни извори финансирања:

- Министарство трговине, туризма и телекомуникација,
- Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова Аутономне покрајине Војводине,
- Нафтна индустрија Србије – Програм: култура без граница

Спецификација инструмента/инструмената

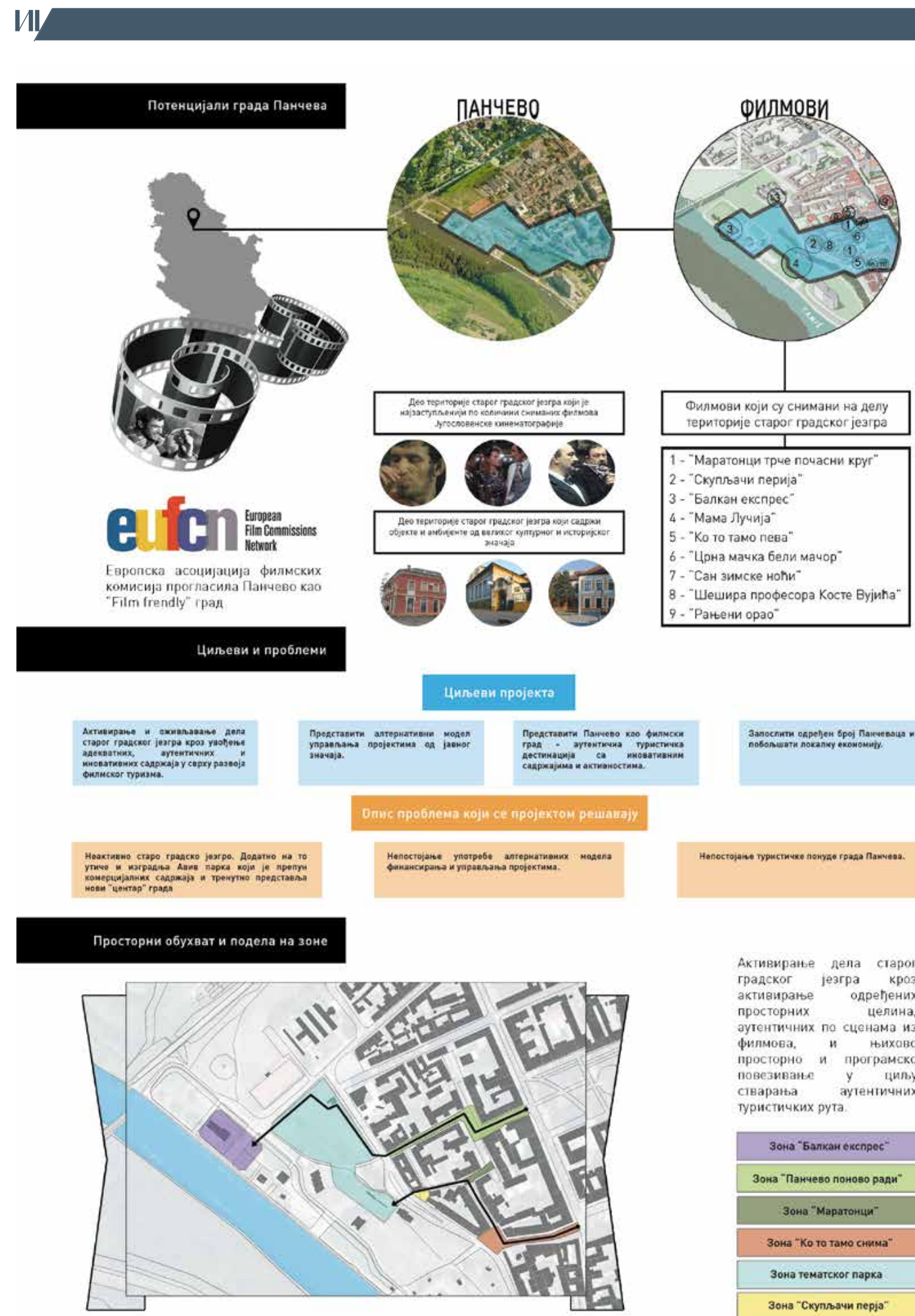
Кључни инструменти коришћени на овом пројекту јесу мреже и програми прекограничне сарадње. Програм прекограничне сарадње Румуније и Србије представља инструмент за финансирање инсталације туристичке инфраструктуре која би након њене реализације омогућила Панчево филмском фестивалу да прерасте у озбиљног конкурента највећим фестивалима у Земљи. ЕУ кроз програм прекограничне сарадње Румуније и Србије пројекте развоја туризма финансира у границама од 150 000 до 1 000 000 евра. Ова сума се односи на пројекте развоја туризма, увођењем иновативних садржаја и обогаћивањем туристичких понуда посебно кроз културни туризам.

ФИЛМСКЕ ТУРИСТИЧКЕ РУТЕ - КРЕИРАЊЕ ТУРИСТИЧКЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ НА ПРИМЕРУ ДЕЛА СТАРОГ ГРАДСКОГ ЈЕЗГРА ГРАДА ПАНЧЕВА

Студент: Милош Узелац

Ментор: в.проф. др Марија Маруна

Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић
в.проф. др Александра Ступар

Студент: Милош Узелац
Ментор: в.проф. др Марија Маруна
Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић
в.проф. др Александра Ступар

Зона интервенције број 1

На овој локацији су снимане неке од легендарних сцена угословенских филмова, између којих је и једна од најупечатљивијих сцена из филма "Маратонци трче почасни круг" где лав Ђенко лепи плакат на Гимназијском тргу и даје деци ситан новац да би они викали "Поново ради Биоскоп! Поново ради Биоскоп!"

Почетак руте и улазак у зону туристичке понуде креће од овде, што би требало да се и назначи постављањем ознака и инфо табле

Укључивање ресторана "Cruiser" у понуду града Панчева, постављање монтажних платна за пуштање филмова у оквиру ресторана као и опремање униформи запослених у духу филма. Унапређење мобилијара информацијама о новим понудама насталих након реализације пројекта.

Укључивање ресторана "Златни праг" у понуду града Панчева, постављање монтажних платна за пуштање филмова у оквиру ресторана као и опремање униформи запослених у духу филма.

Зона интервенције број 2

У филму "Mamma Lucia" главну улогу је имала чувена Италијанска глумица Софија Лорен. Она се и неколико година након снимања филма, као туриста вратила у Панчево и тамо провела одређени период. Ова локација у Панчеву је била идеална за продуcente јер је Град имао пругу у непосредној близини старог градског језгра. Изградњом монтажних платна око пруге продуценти су оживели изглед старог њујорка.

Укључивање кафеа "Bos" у понуду града Панчева, постављање монтажних платна за пуштање филмова у оквиру ресторана као и опремање униформи запослених у духу филма.

За тематски парк би се расписао урбанистички конкурс како би се изабрало најприхватљивије решење ове просторне целине. Постоји могућност продуживања пруге, постављања монтажних платна, изградње иновативних садржаја за децу и мобилијара потребног за културне манифестације.

Потпуна реконструкција паркинга који се налази уз тематски парк и обалу реке Тамиш. Постављање платна за пуштање филмова. Амерички концепт "drive in cinema".

Студент: Милош Узелац
Ментор: в.проф. др Марија Маруна
Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић
в.проф. др Александра Ступар

Зона интервенције број 3

У овој зони интервенције сниман је велики број сцена из филма "Балкан експрес". Ресторан "Хероја Марка Кулића" је већ дуже време култна локација након снимања филма, тако да представља одличан пример за пуштање филмова и печат града Панчева.

У овом делу зоне постоји могућност исцртавања мурала на поплочању или урадити мозаик са поплочањем у складу са филмом "Балкан експрес". Такође постоји могућност инсталације монтажне тезге у прометној серви, првенствено за кориснике које.

Укључивање ресторана "Херој Марко Кулић" у понуду града Панчева, постављање монтажних платна за пуштање филмова у оквиру ресторана као и опремање униформи запослених у духу филма. Овај пут платно за пуштање филмова би морало да стоји на виси због бољег погледа корисника ресторана као и због раста водене линије реке Тамиш.

Зона интервенције број 4

У филму "Ко то тамо снима" последњи кадарови су снимани баш на овој локацији. У последњој сцени аутобус са путницима стаје јер се чују авиони који облећу небом и бомбардују град, када изненада једна од бомби пада и на канџи.

Кап и на почетку прве руте улазак у зону туристичке понуде креће од овде, што би требало да се и назначи постављањем ознака и инфо табле

Постављање реплика аутобуса из филма "Ко то тамо снима" за потребе промоције туристичке понуде града Панчева као и продају промотивног материјала (мајице, бечвице, цдова...)

Студент: Милош Узелац
Ментор: в.проф. др Марија Маруна
Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић
в.проф. др Александра Ступар

Зона интервенције број 5

Зона интервенције број 6

Студент: Милош Узелац
Ментор: в.проф. др Марија Маруна
Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић
в.проф. др Александра Ступар

Програмски концепт

Е-платформа

Мапиране све активности и садржаји на једној интегралној, интерактивној мапи. Она би служила у промотивне и навигационе сврхе. Поред локација свих активности постојале би и друге информације, као што је радно време услужних објеката, трајање одређених манифестација, њихов програм и значајности, као и термини пројекција филмова на свим локацијама у Граду.

Интеграција са Панчевачким филмским фестивалом

Дом омладине Панчева у сарадњи са Панчево филм фестивалом - Осмислили програм "Документарна средина"

Главне активности и фазе у реализацији

I ФАЗА - 6 МЕСЕЦИ

II ФАЗА - 9 МЕСЕЦИ

III ФАЗА - 3 МЕСЕЦА

ИНДУСТРИЈСКИ ТУРИЗАМ КАО ИНСТРУМЕНТ РЕВИТАЛИЗАЦИЈЕ ИНДУСТРИЈСКОГ НАСЛЕЂА НА ПРИМЕРУ СТАРЕ ИНДУСТРИЈСКЕ ЗОНЕ У ПАНЧЕВУ

Циљеви пројекта

- Развој индустријског туризма као вида подршке ревитализацији Старе индустријске зоне на обали Тамиша.
- Урбана обнова Старе индустријске зоне кроз ревитализацију и повезивање појединачних објеката индустријског наслеђа.
- Укључивање у међународне мреже које пружају подршку развијању индустријског туризма и промовишу индустријско наслеђе.

Опис проблема који се пројектом решава

Главни проблеми су:

- Некоришћење или неадекватно коришћење објеката,
 - Запуштеност, лош бонитет и одсуство мера за заустављање даљег пропадања објеката,
 - Нерешени имовинско правни односи, који онемогућавају решавање претходна два проблема.
- Стара индустријска зона се налази између центра града и реке и представља функционални и амбијентално-естетски прекид који негативно утиче на различите аспекте живота града.

Просторни обухват решења/место реализације

Стара индустријска зона се налазе на обали Тамиша и чине је следећи објекти: Провијант магацин, Стара железничка станица Тамиш, Стара Вајфертова пивара, Водоторањ, Црвени магацин, Контумац и Свицара. Прва фаза пројекта се реализује у Црвеном магацину.

Програмски концепт

Пројектом су дефинисане локације и програми који се у оквиру њих организују. Манифестациони туризам и организација малих догађаја представљају кључне инструменте демонстрације промене која је у току, а која ће се даље развијати кроз друге развојне инструменте. Имају за циљ привлачење пажње туриста и покретање нових начина коришћења постојећих запуштених индустријских локација (изложбе, локални културни догађаји, домаће и међународне научне или културне конференције, исл.). У првој фази се планира формирање Центра за развој индустријског туризма и промоцију индустријског наслеђа (лоциран у Црвеном магацину). У другој фази се креирају руте ради просторног (пешачке и бициклистичке стазе) и програмског (манифестације чији се сегменти програма реализују на свим или на више локација у оквиру зоне) умрежавања објеката унутар зоне, и у трећој фази се врши обнова и ревитализација објеката у зони и прикључивање међународним мрежама индустријског наслеђа.

Укључени актери

- Градска управа, Градски секретаријат за привреду, Завод за заштиту споменика културе, ЈП Дирекција за уређење и изградњу, остала комунална предузећа, инвеститори и грађани.
- Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Министарство културе и информисања и Агенција за страна улагања и промоцију извоза Републике Србије (СИЕПА).
- ЕРИХ - међународна мрежа за развој индустријског туризма и промоцију индустријског наслеђа.

Интеграција - комплементарност са другим текућим иницијативама

Међународне: Дунавска стратегија (макрорегионална стратегија ЕУ) и Европска рута индустријског наслеђа (ЕРИХ).

Националне: Стратегија просторног развоја Србије 2009-2020. и Протокол о пратнерској сарадњи на интегралној заштити индустријског наслеђа од историјског, техничког, друштвеног, архитектонског и научног значаја на територији РС.

Локалне: Стратегија развоја Панчева 2014-2020, Стратегија културног развоја 2010-2015, План приоритетних капиталних инвестиција 2009-2012, пројекат и студија изводљивости за Црвени магацин.

Извори финансирања

Комбинација локалних, покрајинских и националних са средствима из међународних програма / фондова за развој индустријског туризма (European Heritage Days, European Cultural Routes, European Route of Industrial Heritage-ERIH, European Heritage Classes и European Foundation for Heritage Skills) и/или за ревитализацију браунфилд локација (у оквиру ИПА и ИБА програма).

Спецификација инструмента/инструмената

Инструменти покретања индустријског туризма као подршке ревитализацији индустријског наслеђа су:

- Институционализација Центра
- Израда пројекта активирања Старе индустријске зоне (покретање нових, повезивање с постојећим манифестацијама и туристички атрактивних програма и њихова реализација у што већем броју различитих објеката индустријског наслеђа у оквиру зоне).
- Мрежа заинтересованих страна за подршку ефикасне комуникације између сектора и рано ангажовање заинтересованих страна.
- Маркетиншка стратегија.
- Јавно-приватна, јавно-цивилна и јавно-јавна партнерства.
- Међународни институционални и финансијски програми подршке.

ИНДУСТРИЈСКИ ТУРИЗАМ КАО ИНСТРУМЕНТ РЕВИТАЛИЗАЦИЈЕ ИНДУСТРИЈСКОГ НАСЛЕЂА НА ПРИМЕРУ СТАРЕ ИНДУСТРИЈСКЕ ЗОНЕ У ПАНЧЕВУ

Студент: Анђелка Влајић

Ментор: доц. др Данијела Миловановић Родић

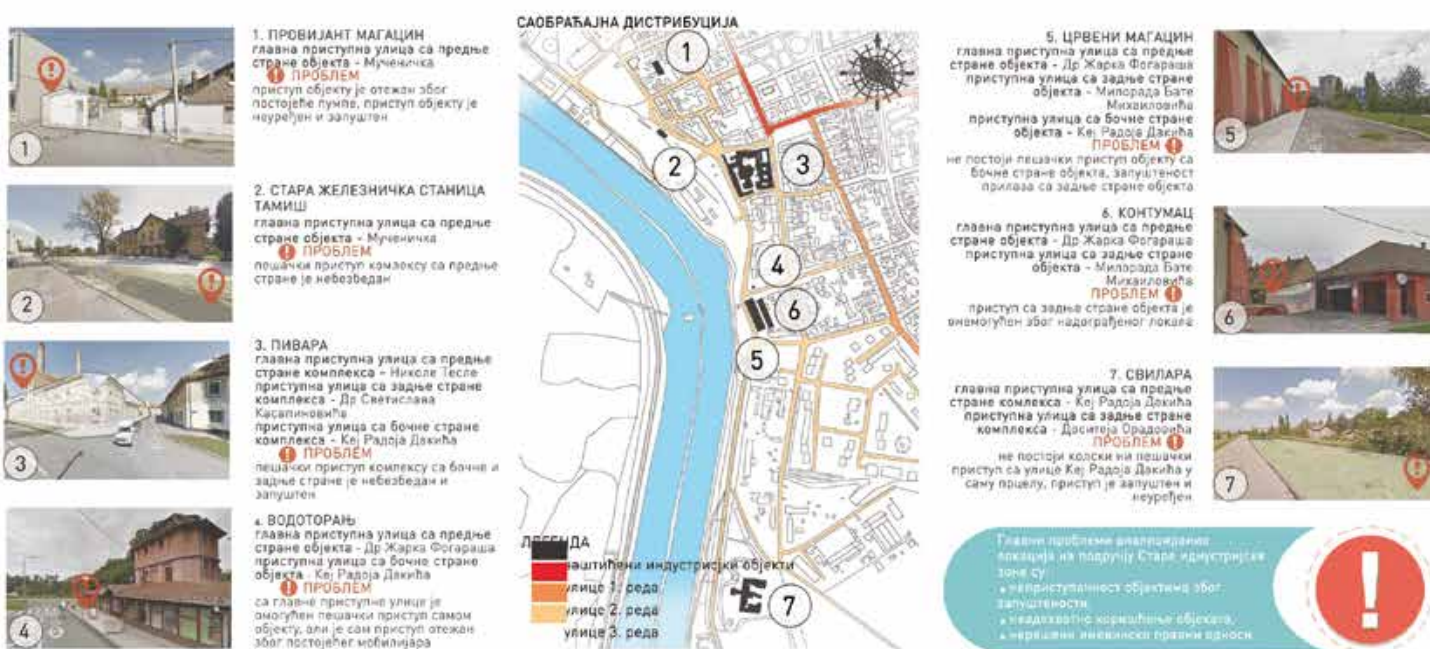
Комисија: доц. мр Бисерка Митровић,
доц. др Ана Никезић

ПРОСТОРНИ ОБУХВАТ ПРОЈЕКТА / ЦИЉЕВИ ПРОЈЕКТА

АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА СТАРЕ ИНДУСТРИЈСКЕ ЗОНЕ / ОПИС ПРОБЛЕМА

АНАЛИЗА ПРИСТУПАЧНОСТИ

АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋИХ ПРОБЛЕМА

КОНЦЕПТ ПРОЈЕКТА

ФАЗА 01

ПРОГРАМ 01

- туристички инфостандар, туризам
- изложбени простор, едукација
- конгресни простор
- сајачки простор, трговина
- кафе бар, угоститељство

ФАЗА 01

ИНДИВИДУАЛНА КАПИТАЛА

Центар за развој индустријског туризма и промоције индустријског наслеђа

ФАЗА 02

ПРОГРАМ 02

- критеријум пешачки и бициклистички стаза, просторно уређивање
- уређење приступа објектима, просторно уређивање
- фестивал на локацијима индустријског наслеђа, програмско уређивање

ФАЗА 02

КРИТЕРИЈУМ

Просторно-програмско уређивање објекта Старе индустријске зоне

ФАЗА 03

ПРОГРАМ 03

- ревитализација објеката у зависности од могућности и приоритета
- пружање међународних средстава индустријског наслеђа

ФАЗА 03

РЕВИТАЛИЗАЦИЈА

Обнова објекта Старе индустријске зоне у Тамишу

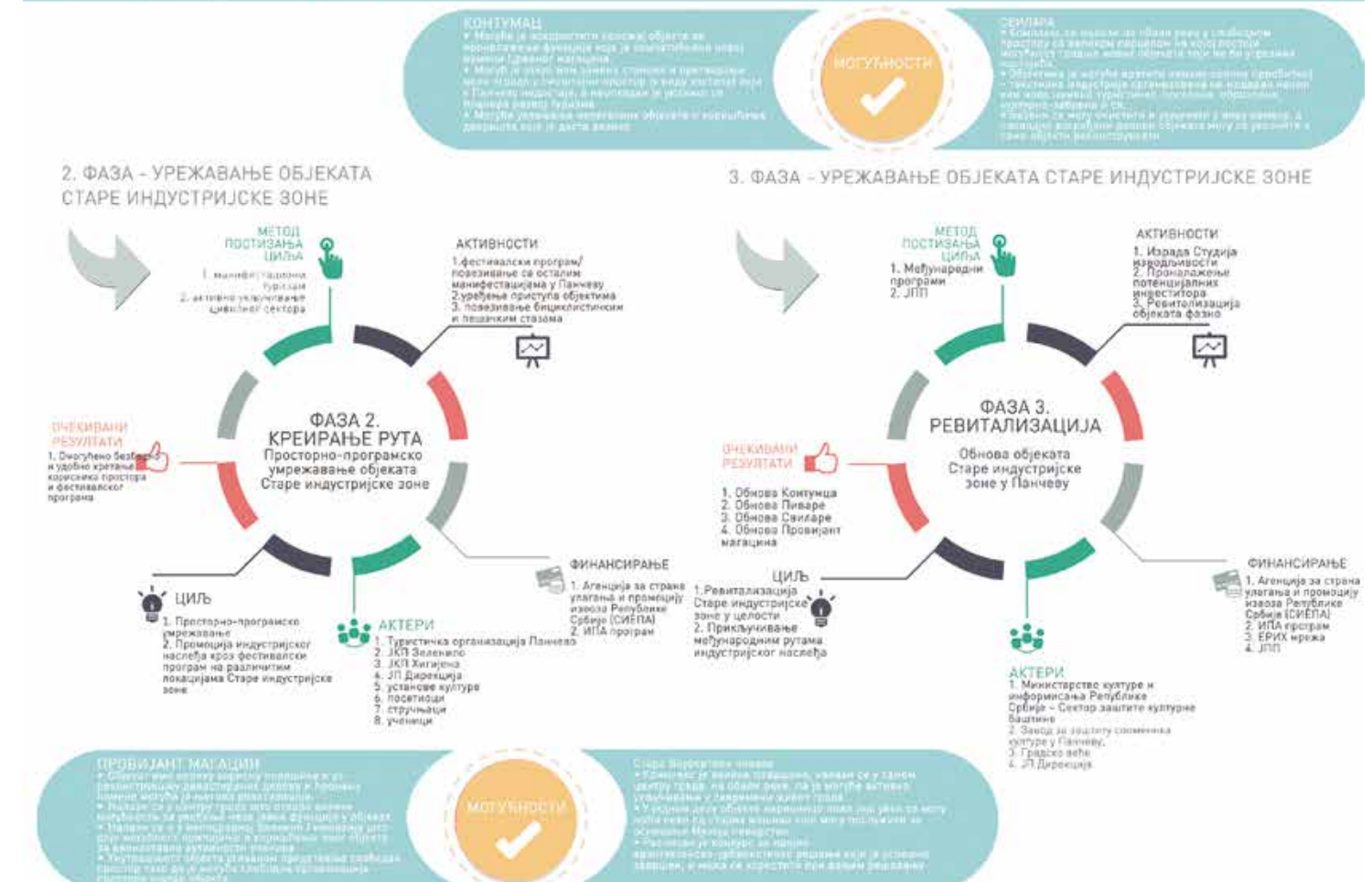
КРИТЕРИЈУМИ НА ОСНОВУ КОЈИХ ЈЕ ОДРЕЂЕНО КОЈИ ЋЕ ОБЈЕКАТ БИТИ ПОМЕТНА КАПИТАЛА - 1. ФАЗА

критеријуми су одређени на основу програмско-просторног концепта 1. фазе

Стара железничка станица Тамиш и Водоторај неће бити предмет ове анализе јер се користе адекватно и одржавају

критеријум	Пројант магацин	Стара Вајфертова магацин	Црвени магацин	Контнац	Сеилара
ВЛАСНИШТВО	-	-	+	-	-
КАПАЦИТЕТ	+	+	+	+	+
БОНИТЕТ	-	-	+	+	-
ПРИСТУПАНОСТ	-	+	+	+	-
ЕВАЛУАЦИЈА	1	2	4	3	1

На анализе подуче Старе индустријске зоне и клучних објеката индустријског наслеђа у односу на циљеве пројекта закључено је да је простор ЦРВЕНОГ МАГАЦИНА најпогоднији за реализацију 1. ФАЗЕ пројекта.

КРЕАТИВНЕ ИНДУСТРИЈЕ КАО ИНСТРУМЕНТ РЕВИТАЛИЗАЦИЈЕ ИНДУСТРИЈСКОГ НАСЛЕЂА НА ПРИМЕРУ ФАБРИКЕ СТАКЛА У ПАНЧЕВУ - ПРОЈЕКАТ ФАБРИКА КУЛТУРЕ

Општи циљ је ревитализација дела простора Фабрике
Стакла у Панчеву путем креативних индустрија, што
за последицу има увођење нових намена и обнову
физичке структуре.

- Решавање имовинско-правних односа
- Обнављање простора и његово отварање за јавност
- Формирање посредничког тела
- Издавање простора уметницима и предузетницима из области креативних индустрија
- Подстицање локално-економског развоја

- Проблем неадекватног коришћења простора Фабрике
- Проблем недостатка радног простора за потребе уметника алтернативне културне сцене Панчева
- Мали број младих који се одлучују на живот и рад у Панчеву
- Недовољно и неадекватно пласирање културних производа .

Фабрика се налази у индустријској зони града Панчева, 17 км од Београда, 2 км од речне луке Дунав, на раскрсници друмског, речног и железничког транспорта. У близини се налази Спортски центар Стрелиште, Народна башта, Парк Барутана и Хиподром, Тржни Центар Авив Парк. Површина земљишта на локацији фабрике износи 252.650m², а површина производних капацитета 100.000m². Комплекс чине двадесет објеката, од којих су шест и даље у функцији, два су девастирана, пет објеката није у функцији, али их је могуће привести намени, док за шест објеката нема података о њиховом бонитету и тренутном коришћењу.

У првој фази ревитализације предвиђено је уређење приступа објектима, формирање мреже кретања унутар блока, као и његово повезивање са околним садржајима. Након тога је предвиђена обнова три објекта, а за сваки је прописан посебан програмски концепт. Друга фаза ревитализације подразумева санирање девастираних објеката у зони друге фазе ревитализације, њихову пренамену и проширење мреже кретања на нивоу целог комплекса.

- Органи државне власти, нарочито главни повериоци и фабрике у стечају: Фонд за развој републике Србије, Пореска управа и Јавно предузеће Србија гас.
- Локална самоуправа: Економски савет града Панчева, Савет за запошљавање града Панчева, Секретаријат за урбанизам, грађевинске и стамбено-комуналне послове, Секретаријат за привреду и економски развој и Филијала националне службе за запошљавање.
- Влада Аутономне Покрајине Војводине
- Регионална привредна комора Панчево
- Цивилни сектор

У свим важним стратешким документима Панчева су ревитализација индустријског наслеђа, развој културе и подстицање запошљавања и самозапошљавања истакнути као приоритети, што представља одличан полигон за примену концепта креативних индустрија у циљу ревитализације индустријског наслеђа.

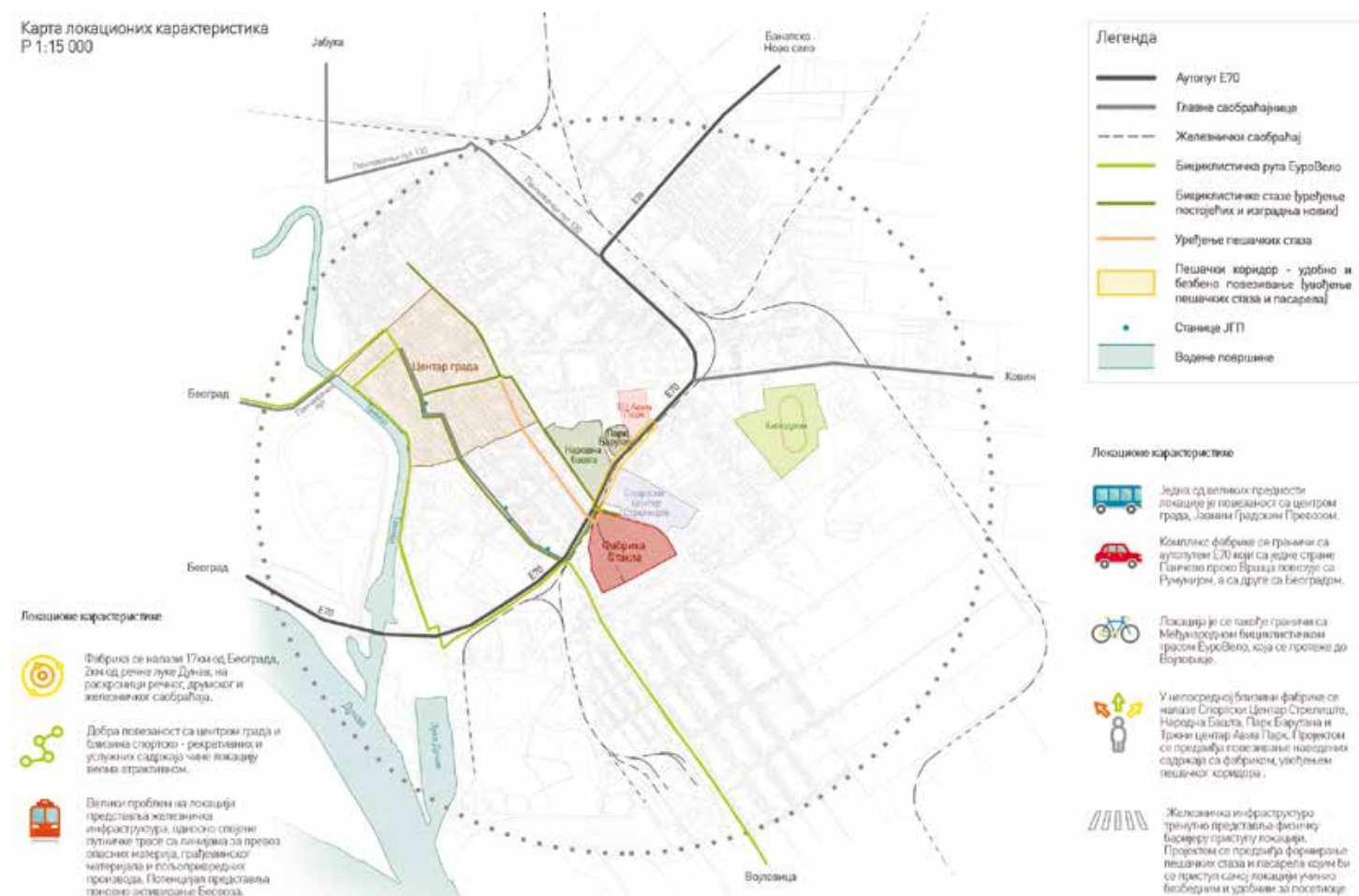
- Еаси програм за запошљавање и социјалне иновације 2014- 2020 (ЕУ) и Креативна Европа (ЕУ).
- Конкурси министарства културе и информисања:
(1) Конкурс за суфинансирање пројеката у области културног наслеђа и (2) Конкурс за финансирање и суфинансирање пројеката из области савременог стваралаштва.

- Развоjni fond Autoномне покрајине Војводине.
- Локални ниво: (1) Јавни позив за доделу субвенција за samozapoшљавање, (2) Јавни позив за доделу субвенција за отварање нових радних места, (3) Конкурс у области културе намењен удружењима, неформалним групама, уметницима и другим ствараоцима за реализацију пројектних идеја, (4) Конкурс за реализацију Акционог плана бриге о младима.

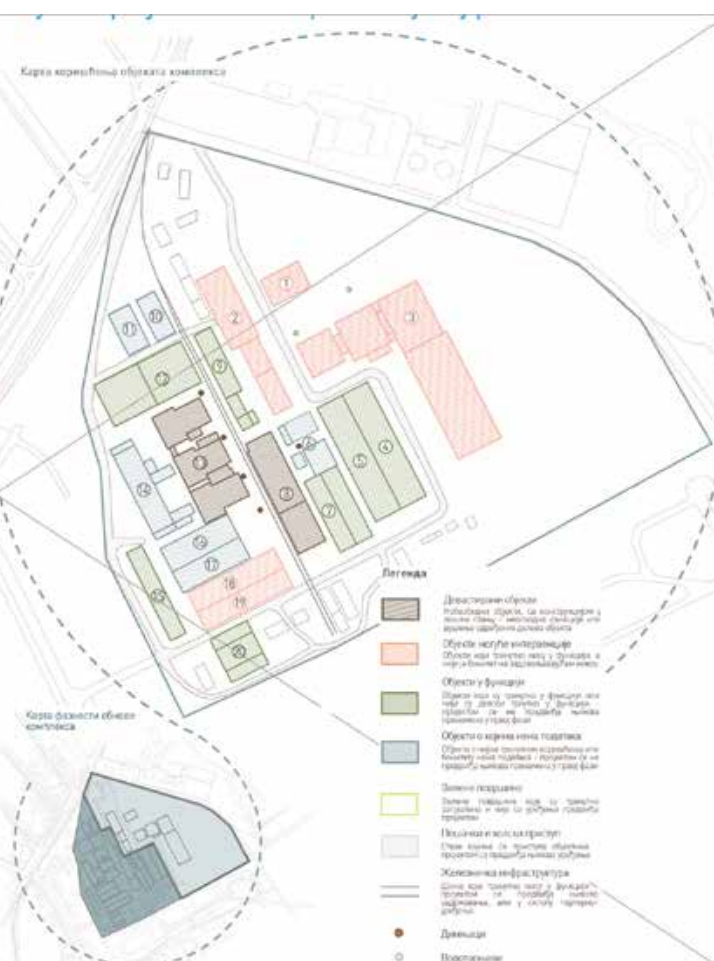
- Нови Правни модел koji ће omogućiti lokalnoj upravi da odlučuje o načinu korišćenja prostora.
- Razvojna strategija kulturnih industrija i kulturnih politika
- Konkurs za dobijanje radnog prostora fabrike na izdavanje.
- Lokalni ekspertski tim za rešavanje imovinsko-pravnih odnosa.
- Posredničko telo kao pomoć pri apliciranju za fondove i savetodavno telo u domenu finansija
- Dodela subvencija za samozapošljavanje - startap krediti

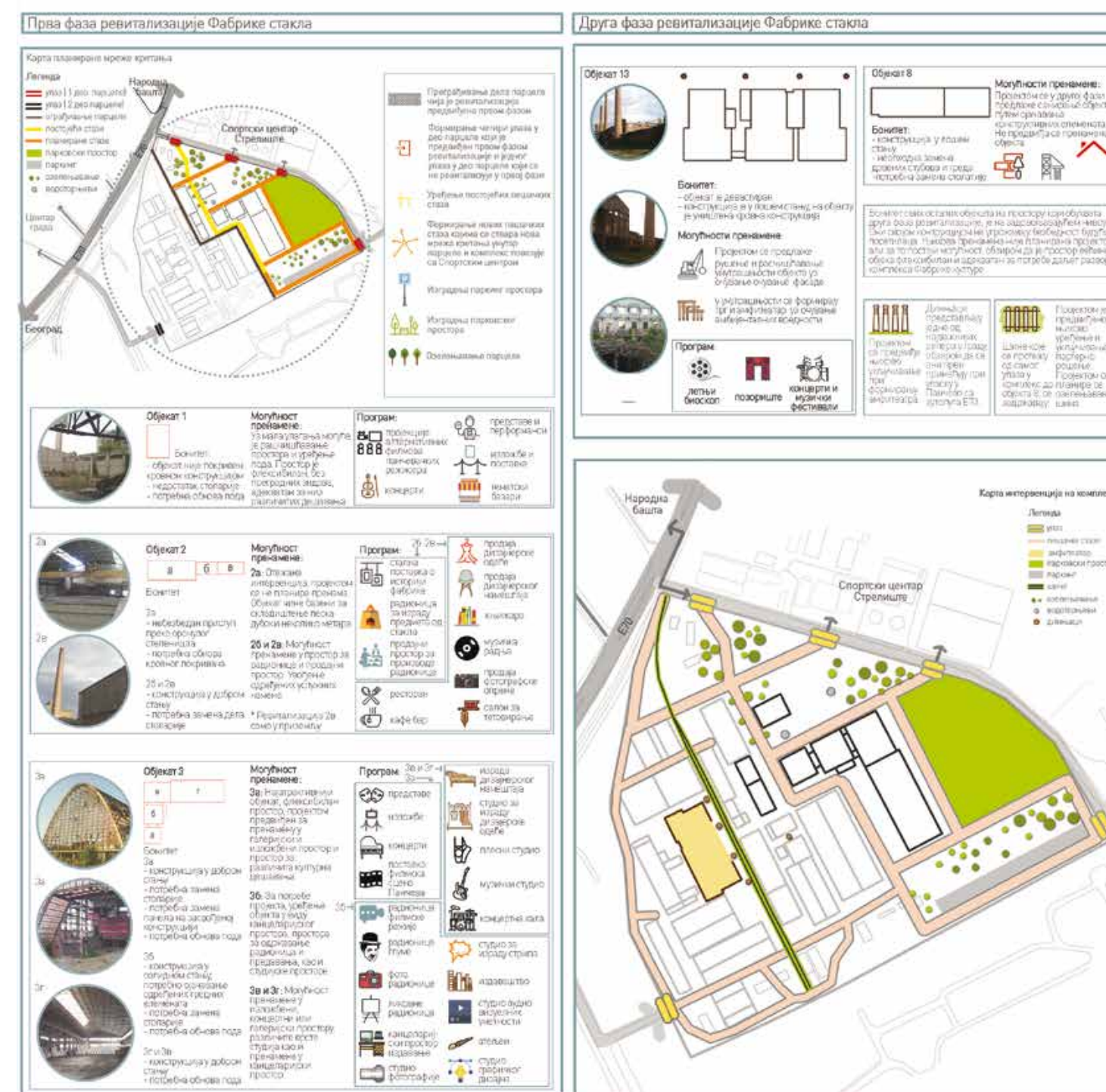
Студент: Сузана Петровић
Ментор: доц. др Данијела Миловановић Родић
Комисија: доц. мр Бисерка Митровић,
доц. др Ана Никезић

Табеларни приказ објекта комплекса								
Објект	Назив	Површина (м ²)	Димензије (м × м)	Стубовски систем	Спољна конструкција	Тип радње		
	1	Младен-ов простор	1300 м ²	45м × 30м	П	ниша подстица	чврсто-бетонски	
	2a	Зграда техничког саопштења	2720 м ²	83м × 33м	П	8 м	чврсто-бетонски	
	2b	Зграда техничког саопштења	777 м ²	31м × 27м	П	чврсто-бетонски	чврсто-бетонски	
	2c	Зграда техничког саопштења	365 м ²	43м × 27м	П-2	чврсто-бетонски	чврсто-бетонски	
	3a	Истакнута зграда за Техничко-техничко-техничко	1521 м ²	33м × 30м	П	10.8 м	чврсто-бетонски	
	3b	Конструктивни простор	1800 м ²	45м × 44м	П-1/6	чврсто-бетонски	чврсто-бетонски	
	3c	Резиденција	2081 м ²	47м × 63м	П	чврсто-бетонски	чврсто-бетонски	
	3d	Лепи димензиони	8035 м ²	120м × 87м	П	чврсто-бетонски	чврсто-бетонски	
	4	Капелана II	421 м ²	130м × 37м	П	8 м	чврсто-бетонски	
	5	Генерална-проектна зграда за саопштење	429 м ²	130м × 37м	П	8 м	чврсто-бетонски	
	6	Материјални простор	18.883 м ²	40м × 24м	П	чврсто-бетонски	чврсто-бетонски	
	7	Проектна зграда за саопштење	18.103 м ²	40м × 24м	П	чврсто-бетонски	чврсто-бетонски	
	8	Стежа мачишница	4183 м ²	130м × 32м	П	чврсто-бетонски	чврсто-бетонски	
	9	Зграда техничког саопштења	2125 м ²	66.75м × 30м	П	чврсто-бетонски	чврсто-бетонски	
	10	Материјални простор	1100 м ²	50м × 20м	П	чврсто-бетонски	чврсто-бетонски	
	11	Младен-ов простор	3205 м ²	40м × 25м	П	чврсто-бетонски	чврсто-бетонски	
	12	Фасадни простор	6145 м ²	105м × 48м	П	чврсто-бетонски	чврсто-бетонски	
	13	Куќа	укупно 6100 м ²	при објекту	П-1	чврсто-бетонски	чврсто-бетонски	
	14	Капелана I	проектна зграда за саопштење	2075 м ²	157м × 29м	П	10 м	чврсто-бетонски
	15	Зграда техничког саопштења	1708 м ²	50м × 27м	П	3.5 м	чврсто-бетонски	
	16	Лепи димензиони	2202 м ²	40м × 17м	П	чврсто-бетонски	чврсто-бетонски	
	17	Лепи димензиони	2000 м ²	40м × 25м	П	чврсто-бетонски	чврсто-бетонски	
	18	Капелана II	2488 м ²	80м × 24м	П	чврсто-бетонски	чврсто-бетонски	
	19	Истакнута зграда за Техничко-техничко-техничко	2142 м ²	80м × 27м	П	3 м	чврсто-бетонски	
	20	Материјални простор	2284 м ²	110м × 68м	П	5.5 м	чврсто-бетонски	

Студент: Сузана Петровић
Ментор: доц. др Данијела Миловановић Родић
Комисија: доц. мр Бисерка Митровић,
доц. др Ана Никезић

Милош Николић

ПОЗИЦИОНИРАЊЕ КУЛТУРНЕ ПОНУДЕ ПАНЧЕВА У МРЕЖУ КУЛТУРНЕ ПОНУДЕ ДУНАВСКЕ РУТЕ

Циљеви пројекта

Циљ пројекта је позиционирање културне понуде Панчева у мрежу културне понуде Дунавске руте. Специфични циљеви пројекта су: стварање мреже установа културе и културне понуде града Панчева и 9 насељених места; популаризација и промоција активности домова културе у 9 насељених места у циљу очувања традиције, језика и обичаја ових мултиетничких и мултиконфесионалних места, и јачање локалне препознатљивости и идентитета града и насељених места.

Опис проблема који се пројектом решава

Главни проблем na културној сцени Панчева је слаба посета културних догађаја. Проблеми у сектору културе су преклапање догађаја, одсуство најаве сезонских програма, неуслађеност понуде и потражње, недостатак учешћа публике у креирању садржаја, испитивање укуса публике и др.

Просторни обухват решења/место реализације

Територија општине Панчево

Програмски концепт

Да би се одговорило на захтеve публике мора се спровести детаљно истраживање, а након тога, уз учешће релевантних актера, унапредити културне програме кроз формирање нове културне понуде града.

Укључени актери

Носиоци активности: Установе и организације у области културе и туризма: Културни центар Панчева и Дом омладине Панчево, Домови културе у насељеним местима; Народни музеј Панчево; Историјски архив Панчево, Градска библиотека и Завод за заштиту споменика културе

Главни партнерi: Установе и организације у области културе и туризма: Културни центар Панчева и Дом омладине Панчево, Домови културе у насељеним местима; Народни музеј Панчево; Историјски архив Панчево, Градска библиотека и Завод за заштиту споменика културе

Временски оквир реализације пројекта, фазе у реализацији

2016 – 2018

Опис главних активности на пројекту

- Спровођење детаљног истраживања о културним потребама
- Унапређење културне понуде Панчева у сарадњи градских власти и свих 15 установа културе
- Стварање визуелног идентитета културне понуде Панчева

- Избор слогана на српском и енглеском језику
- Промоција и оглашавање помоћу медија и на начине који су најближи локалном становништву
- Посета међународним и домаћим сајмовима са циљем промоције културе Панчева
- Повезивање са дугим градовима у циљу унапређења, као и саме промоције Панчева
- Спровођење roadshow активности са циљем промоције пројеката и развојних потенцијала и активности на централним нивоима власти, страним представништвима и институцијама

Очекивани резултати пројекта

- Подигнут је ниво заинтересованости и укључености локалног становништва у културна дешавања на територији Панчева и насељених места
- Културна понуда је унапређена и квалитетна, и примамљива локалној и екстерној публици
- Повећан је број туриста на територији града Панчева

Интеграција- комплементарност са другим текућим иницијативама

Пројекат овог типа на територији Града Панчева подржава тренутне иницијативе градских власти за унапређење културне и туристичке понуде - Стратегија културног развоја града Панчева 2010-2015; 2016-2020; АП за Наслеђе 2016-2020.; АП Публика 2016-2020.; АП Уставне културе 2016-2020. и АП Савремено стваралаштво 2016-2020.

Буџет пројекта

≈ 25.000.000 - 50.000.000 динара

Извори финансирања

Буџет за културу Града Панчева, Јавни конкурс Панчева у области културе, Европска Унија: Европа за грађане и грађанке, Креативна Европа, ERDF – Програм транснационалне сарадње у Југоисточној Европи (Јадранско-Јонски програм 2014-2020, Дунавски транснационални програм 2014-2020); IPA програм прекограничне сарадње: Мађарска – Србија 2014-2020, Румунија – Србија 2014-2020; Министарство културе и информисања, Нафтна индустрија Србије: Програм Култура без граница, Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање: Конкурси за финансирање и суфинансирање програма и пројеката у области културе у АП Војводини.

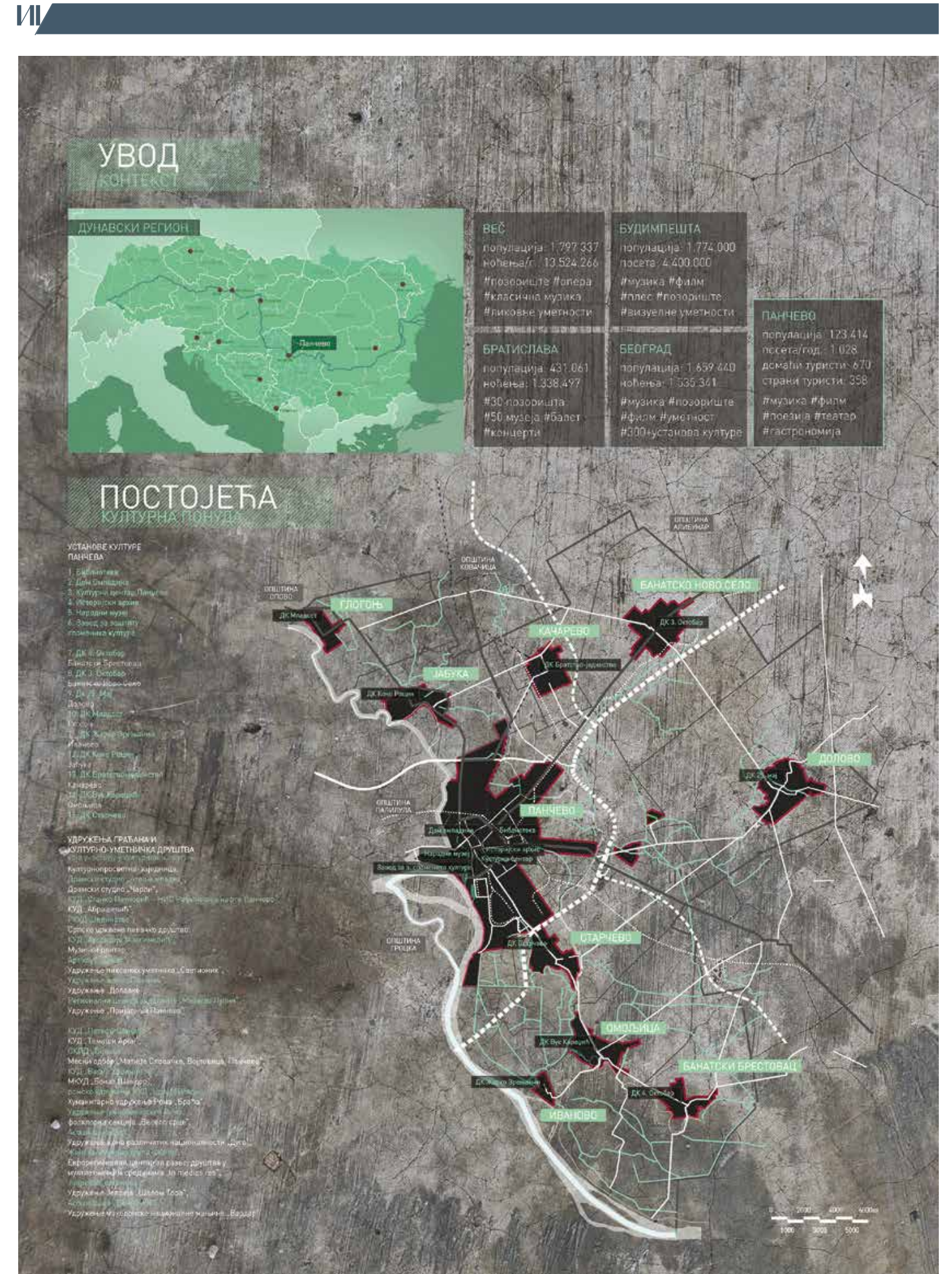
Спецификација инструмента/инструмената

Кључни инструмент за остваривање овог пројекта представљају мреже. 6 градских и 9 установа у насељеним местима морају да заједнички делују, како би резултати били снажнији и извеснији. Посебно је значајно да се ради на развоју међусекторског повезивања, комуникације и комендагента.

Студент: Милош Николић

Ментор: доц. др Ратка Чолић

Комисија: в.проф. др Александра Ђукић
в.проф. Иван Рашковић

Марта Минић

РЕВИТАЛИЗАЦИЈА ИНДУСТРИЈСКОГ НАСЛЕЂА - ОСТВАРИВАЊЕ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ САРАДЊЕ

Циљеви пројекта

Циљ пројекта је креирање подлоге за ревитализацију објеката индустријског наслеђа Панчева - Вајфертове пиваре, Црвеног магацина и комплекса Свиларе и успостављање предлога интервенција којим би се индустријско наслеђе укључило у дунавску мрежу културе и европску мрежу индустријског наслеђа.

Опис проблема који се пројектом решава

Сва три објекта су проглашена за споменике културе, од којих је Пивара споменик културе од великог значаја, али сва три локалитета карактерише запуштеност и девастираност, као последица више фактора - имовинско-правни односи, недостатак финансијских средстава, неусклађеност планске документације и сл.

Просторни обухват решења/место реализације

Просторни обухват пројектног решења чине три локалитета на обали реке Тамиш: Вајфертова пивара, Црвени магацин и комплекс Свиларе.

Програмски концепт

Основу за процену стања представља институционална и међусекторска сарадња која је кључна у процесу ревитализације индустријског наслеђа. Како би се успоставила, потребно је узети у обзир позицију индустријског наслеђа и начин на који се третира од стране различитих институција

Укључени актери

Носилац пројекта: Туристичка организација Панчева, Завод за заштиту споменика културе у Панчеву, град Панчево

Остали учесници: Дирекција за урбанизам и изградњу Панчева, Републички завод за заштиту споменика културе, власник дела Вајфертове пиваре, власник Свиларе, Секретаријат за привреду и економски развој, Град Нови Сад, Bel Art Галерија НС, Дунавска мрежа културе (Danube Cultural Cluster), ERIH – европска мрежа индустријског наслеђа

Временски оквир реализације пројекта, фазе у реализацији

две године

Опис главних активности на пројекту

- израда детаљне SWOT анализе сва три објекта на основу којих је могуће одредити конкретне потребе за интервенцијама;
- примена критеријума за улазак у европску мрежу индустријског наслеђа које прописује ERIH (European Route of Industrial Heritage), али и доступне изворе финансирања;
- дефинисање потреба, предлога интервенција, мера

- које треба да омогуће активирање објеката
- инфраструктурно опремање, програми везани за културу и сл;
- остваривање сарадње са Новим Садом као предуслов за приступ европским фондовима, конкретно фондовима Дунавске стратегије;
- омогућавање приступа дунавској мрежи културе;
- дугорочни предлози интервенција за предметне локалитете, у складу са критеријумима европске мреже индустријског наслеђа;
- провера испуњености ERIH-ових критеријума - предуслов за аплицирање за учешће у мрежи.

Очекивани резултати пројекта

Очекивани резултати односе се на укључивање у мрежу индустријског наслеђа, путем Дунавске стратегије и дефинисање доступних извора финансирања. Из тих резултата проистичу и конкретни предлози интервенција за три индустријска објекта. Индустријско наслеђе представља потенцијал за развој туризма, и самим тим и локални економски развој.

Интеграција- комплементарност са другим текућим иницијативама

Ревитализација индустријског наслеђа у Панчеву представља допринос иницијативи Туристичке организације Панчева да се дати објекти уврсте у туристичку понуду, која би се потом уврстила у туристичку понуду Београда. Пројекат је и у складу са стратешким приоритетом подстицања локалног економског развоја што се постиже понудом локалитета као браунфилда. Такође, пројекат доприноси и развоју постојећих иницијатива као што су Дани Вајферта.

Буџет пројекта

око 1 000 000€.

Извори финансирања

- Дунавски транснационални фонд 2014-2020 – еколошки културно и одговорно деловање унутар дунавског региона – подстицање одрживог коришћења природног и културног наслеђа и ресурса.
- Министарство културе – програм Креативна Европа
- Буџет града Панчева.

Спецификација инструмента/инструмената

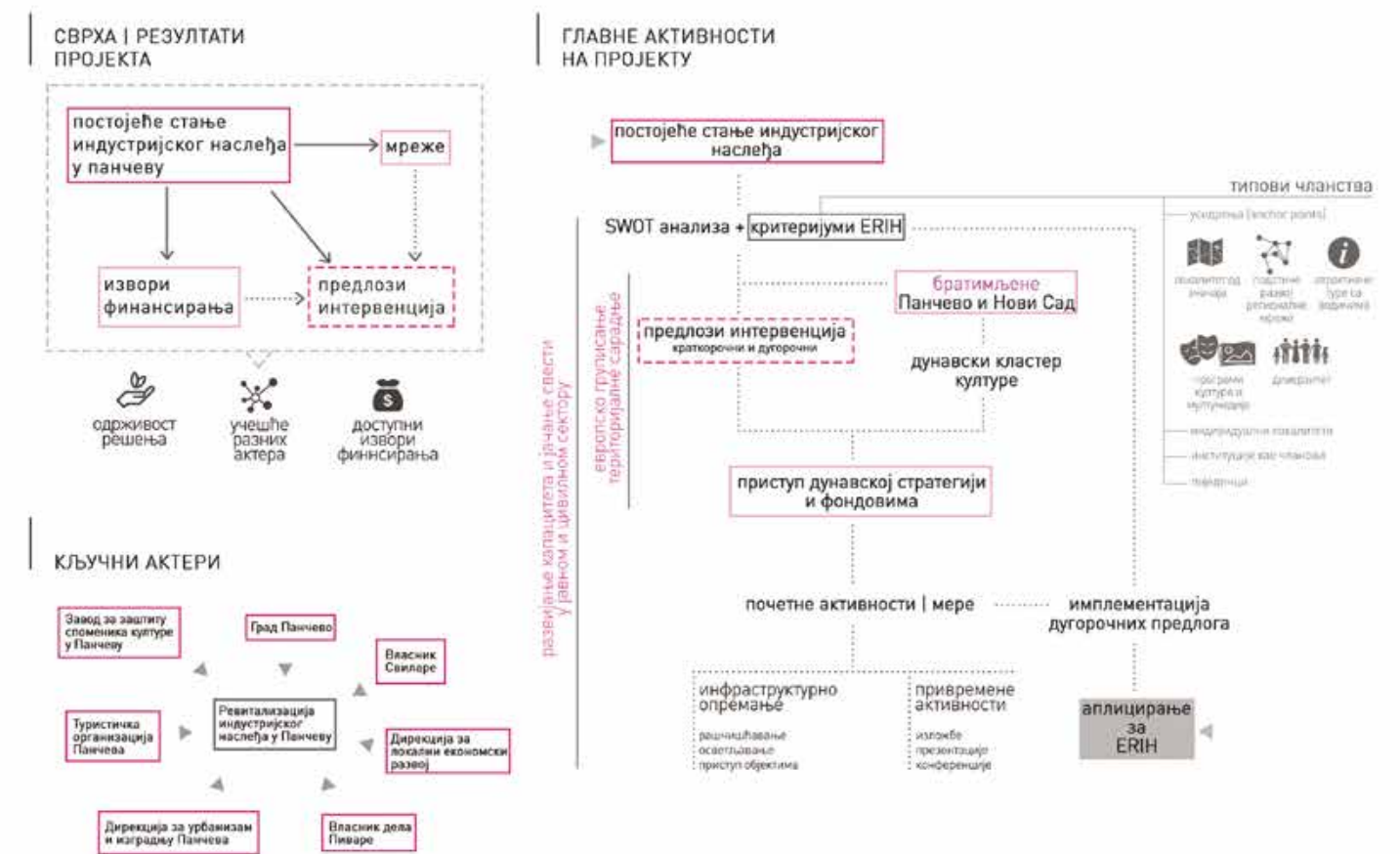
Инструменти који су кључни за пројекат се пре свега тичу успостављања сарадње са градовима који се баве тематиком индустријског наслеђа. У питању су инструменти за фасилитацију територијалне сарадње, братимљења, развоја капацитета и јачања свести у јавном и цивилном сектору. У оквиру инструмената за фасилитацију територијалне сарадње издваја се европско груписање територијалне сарадње који чини координисану територијалну мрежу, засновану на територијалним акционим плановима. Кроз све активности пројекта развијају се капацитети у оквиру јавног сектора који су неопходни за имплементацију пројекта.

Студент: Марта Минић

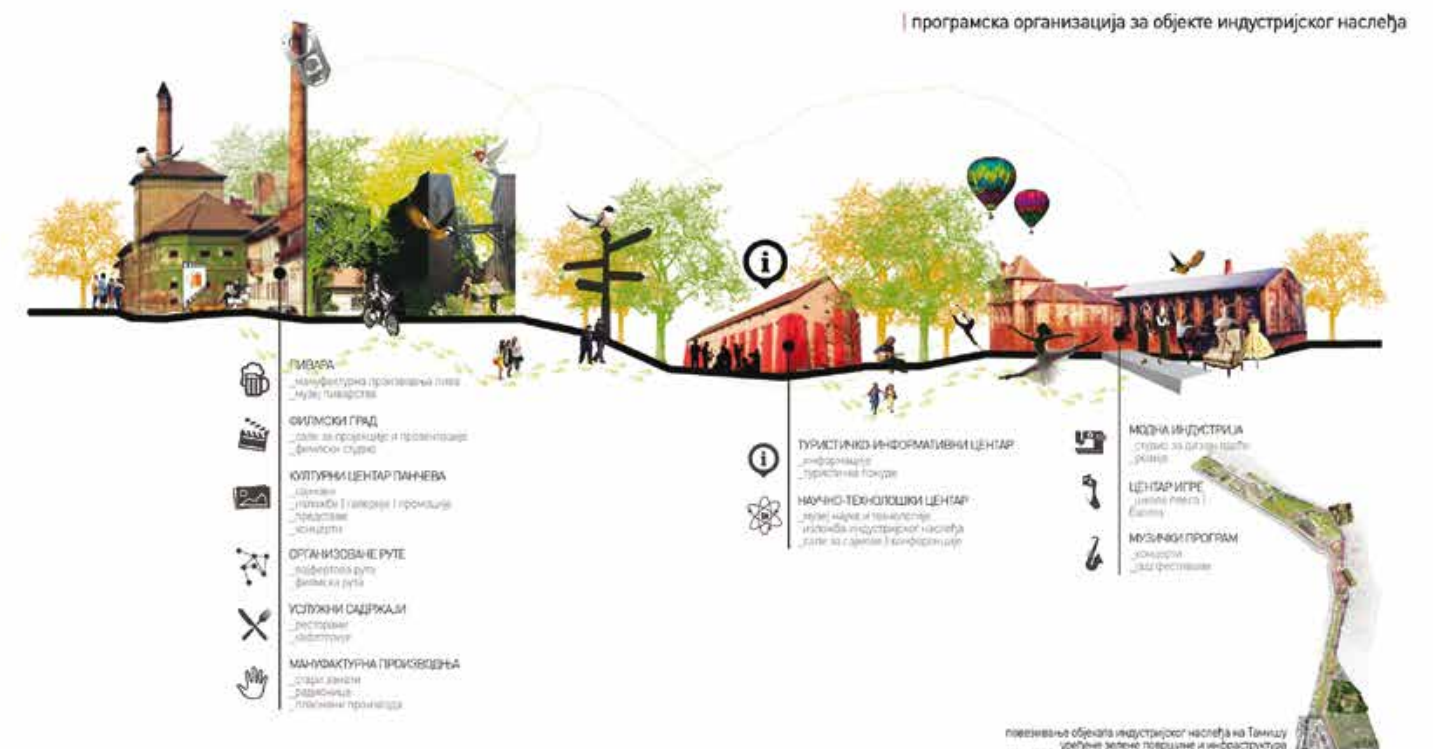
Ментор: доц. др Ратка Чолић

Комисија: в.проф. др Александра Ђукић
в.проф. Иван Рашковић

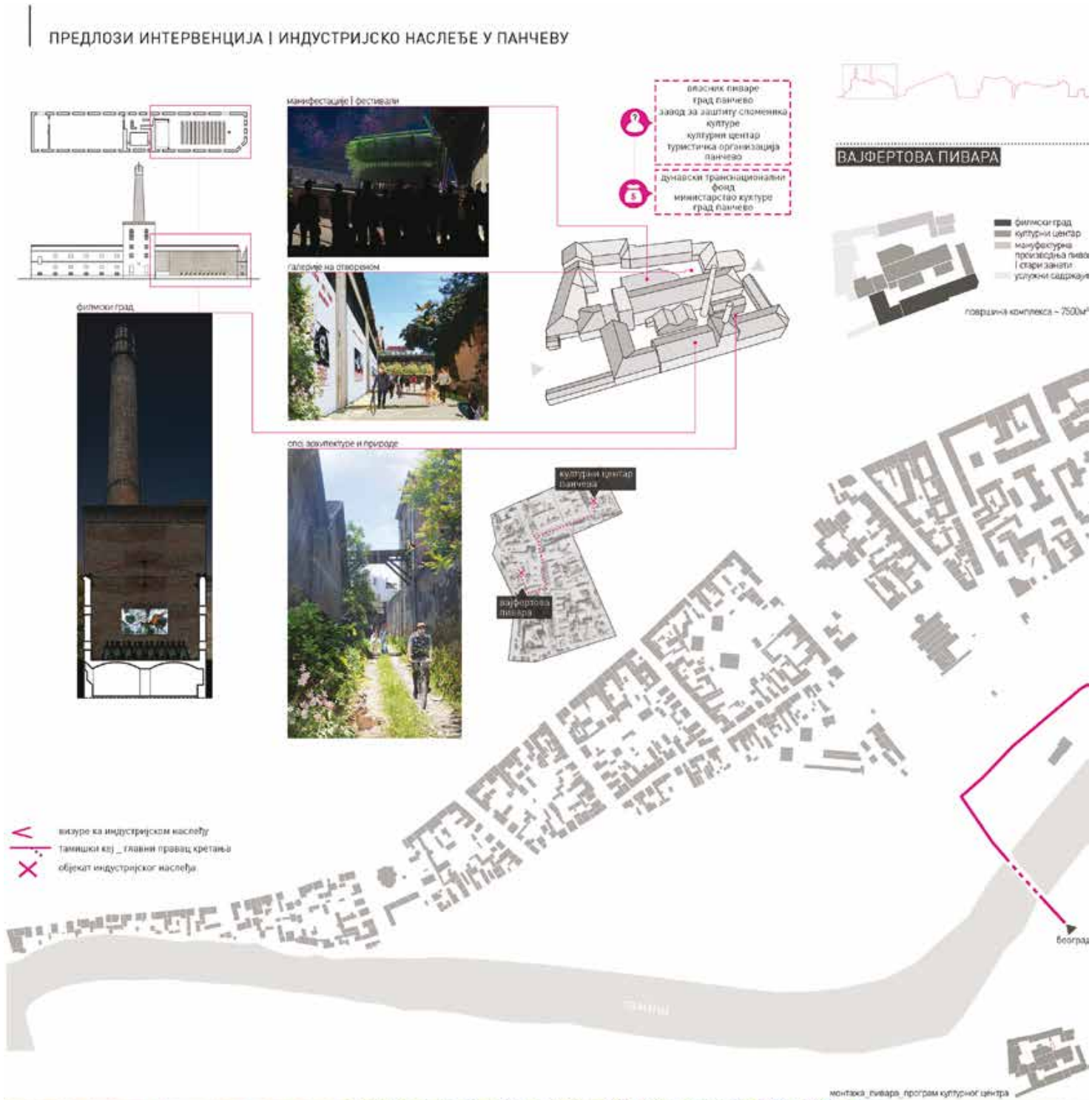
ИИ

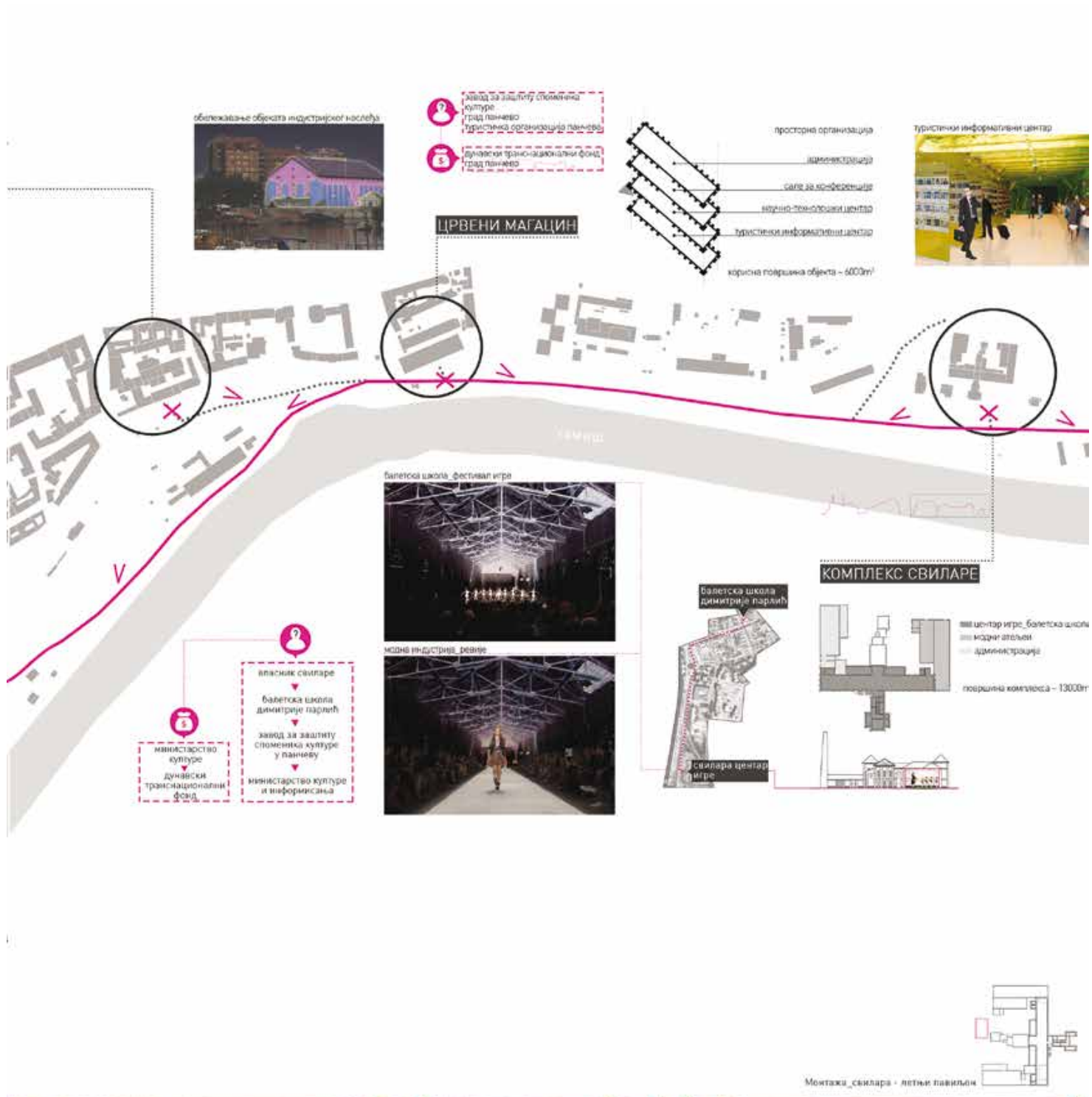
ПРЕДЛОЗИ ИНТЕРВЕНЦИЈА | ИНДУСТРИЈСКО НАСЛЕЂЕ У ПАНЧЕВУ

Студент: Марта Минић
Ментор: доц. др Ратка Чолић
Комисија: в.проф. др Александра Ђукић
в.проф. Иван Рашковић

Студент: Марта Минић
Ментор: доц. др Ратка Чолић
Комисија: в.проф. др Александра Ђукић
в.проф. Иван Рашковић

РЕВИТАЛИЗАЦИЈА ИНДУСТРИЈСКОГ НАСЛЕЂА
ПУТЕМ ЈАВНО-ПРИВАТНИХ ПАРТНЕРСТАВА

Циљеви пројекта

Циљ пројекта је активација запуштених и девастираних отворених простора у индустријским комплексима приобаља (атрактивног положаја у непосредној близини старог градског језгра, центра града и обала ријека) увођењем различитих типова програма (примјерених културно-историјским затеченим вриједностима), побољшањем бонитета затечених грађевина и простора и њиховим повезивањем са обалом и центром града.

Активација објеката и простора доприноси изградњи позитивног имица, економском напретку и промоцији подручја/града. Адекватном ревитализацијом, која је у складу са духом мјеста и времена, доприносимо стварању економске, еколошке и социјалне кохезије

Опис проблема који се пројектом решава

Проблем који се решава овим пројектом је везан за напуштене индустријске објекте, који су у физичком смислу девастирани, а у економском и функционалном смислу застаријели и неуређене јавне просторе између истих.

Просторни обухват решења/место реализације

Мјесто реализације пројекта је дио старе индустријске зоне на Тамишу.

Програмски концепт

Пројекат се одвија у двије фазе:

- Прву фазу чине припремне активности - припрема документације, анализа локације, анализа терена, решавање имовинско-правних односа, израда пројекта ревитализације објеката.
- Друга фаза је везана за оживљавање простора у индустријским комплексима – реализацију пројеката који ће омогућити безбедно коришћење и приступ јавним просторима.

Укључени актери

У формулисање и реализацију пројекта су укључени различити актери:

- Јавни сектор: (1) Национални ниво: Министратсво културе, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфратруктуре, Републички завод за заштиту спосменика културе и ТО Србије, (2) Регионални ниво: покрајински Секретаријат за културу и покрајински Завод за заштиту споменика културе, и (3) Локални ниво: Градска управа Панчева, ЈП Дирекција, ТО Панчева и Завод за заштиту споменика културе Панчева.
- Приватни сектор: Привредни савет, Регионална привредна комора, удружење МСП, приватна предузећа.
- Цивилни сектор: удружења уметника различитих профила, локални и национални ОЦД из области

заштите градитељског и културног наслеђа, уметности, спорта, рекреације, младих и сл.

Временски оквир реализације пројекта, фазе у реализацији

Временски оквир реализације пројекта је између једне и двије године.

Очекивани резултати пројекта

Очекивани резултати пројекта су:

- Унапређење туристичког и привредног развоја града Панчева и привлачење нових инвестиција,
- Побољшање физичких/естетских вриједности индустријског наслеђа и стварање посебног амбијента који ће бити посебан и препознатљив,
- Унапређење културних и умјетничких садржаја у Панчеву,
- Повезивање Старе индустријске зоне са непосредним окружењем у просторном, функционалном и обликовно-амбијенталном смислу,
- Оживљавање приобаља и старог градског језгра,
- Унапређење методологије и процедура обнове браунфилд локација.

Извори финансирања

Извори финансирања су директно везани за инструменте тј. за јавно-приватна партнерства. Поред Града Панчева и јавних предузећа, у оквиру јавног сектора пројекат може да се финансира и из буџета Републике Србије. Са друге стране, финансијери из приватног сектора су приватна предузећа који проналазе свој интерес у овом пројекту. Потенцијални извори средстава су и фондови Европске уније намењени ревитализацији индустријског наслеђа.

Спецификација инструмента/инструмената

Јавно-приватно партнерство је уговорни однос између јавне агенције (националне, покрајинске и/или локалне) и представника приватног сектора.

Кроз уговорни однос вјештине и имовина сваког сектора (приватног и јавног) дијеле се у циљу испоруке услуге или инфраструктуре која ће се користити као опште добро. Јавно приватно партнерство је формални уговор креиран у циљу испоруке специфичних резултата путем трансакционих односа. ЈПП имају четири заједничке карактеристике:

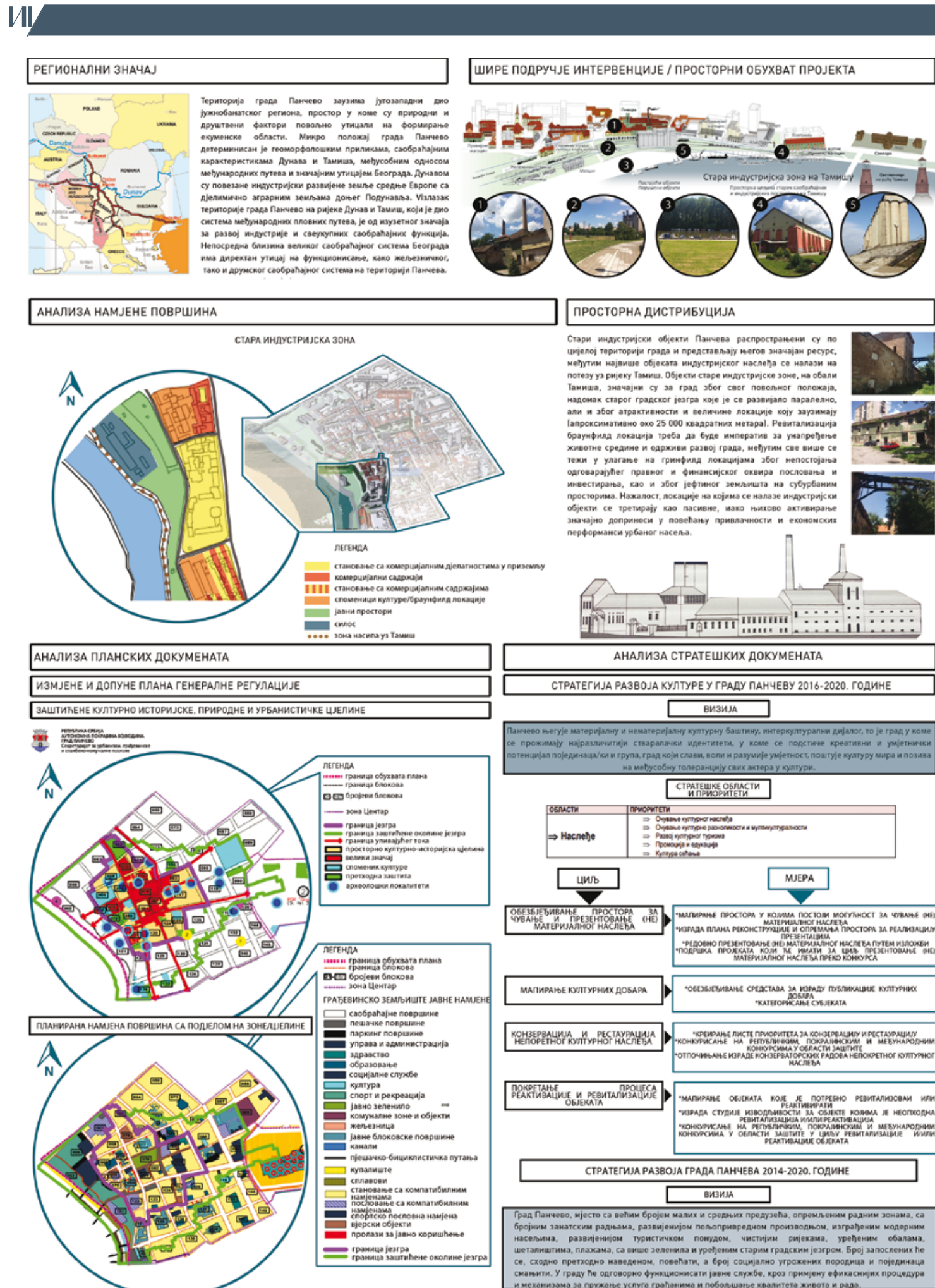
- Дугорочно трајање (често између 25. и 99. година),
- Постојање суфинансирања из јавног сектора,
- Важна улога економског оператера,
- Ризици су подијељени у складу са капацитетом сваког партнера.

РЕВИТАЛИЗАЦИЈА ИНДУСТРИЈСКОГ НАСЛЕЂА ПУТЕМ ЈАВНО-ПРИВАТНИХ ПАРТНЕРСТАВА

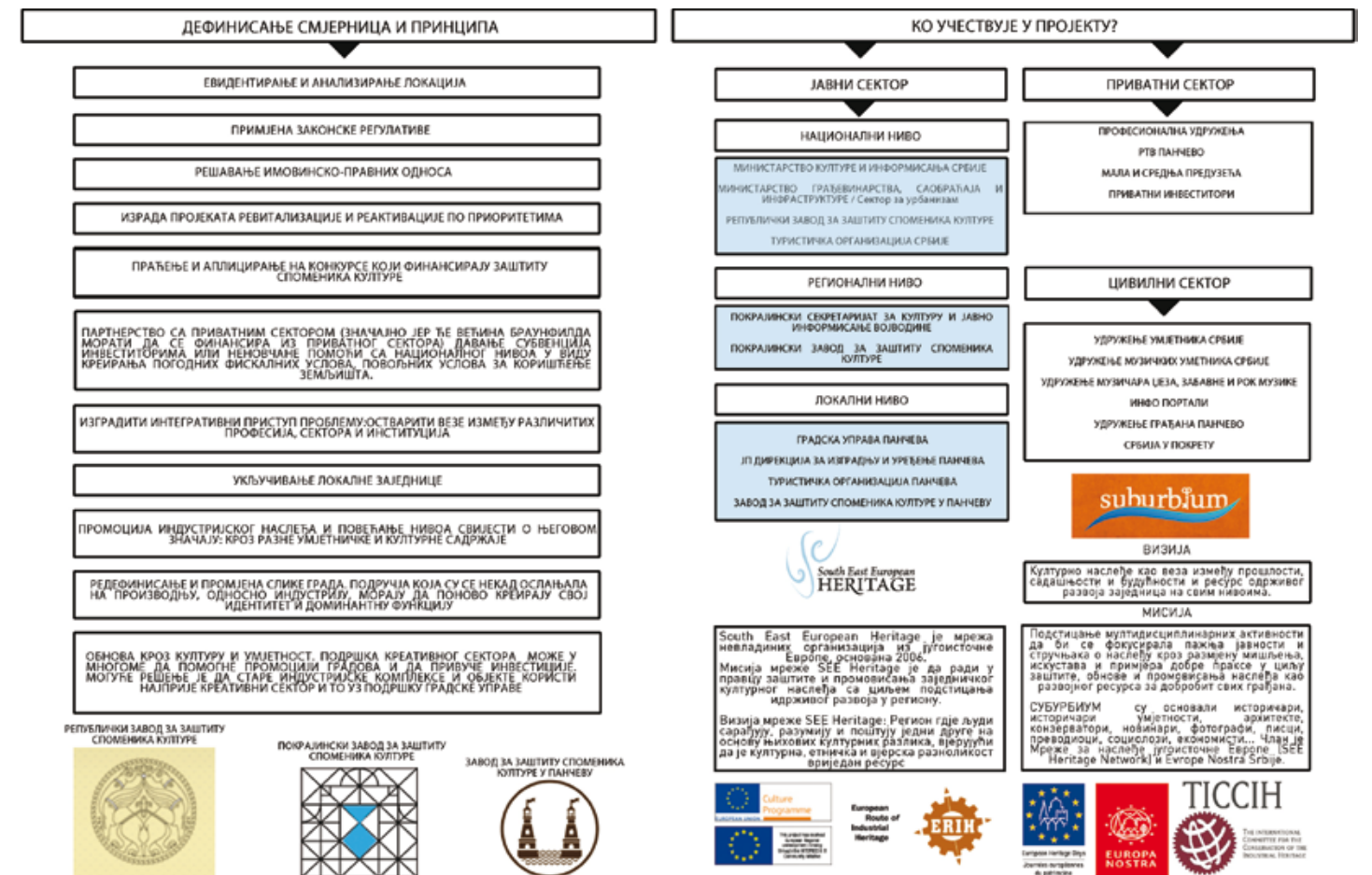
Студент: Борјан Максимовић

Ментор: доц. др Данијела Миловановић Родић

Комисија: доц. мр Бисерка Митровић,
доц. др Ана Никезић

Студент: Борјан Максимовић
Ментор: доц. др Данијела Миловановић Родић
Комисија: доц. мр Бисерка Митровић,
доц. др Ана Никезић

ЗДРАВ, ОДГОВОРАН И БЕЗБЕДАН ГРАД		
СТУДЕНТИ	МАСТЕР ПРОЈЕКТИ	
Ментор и менторска комисија		
ИВА МИХАЕЛА БАБКОВА Ментор: доц. др Ратка Чолић / Комисија: в.проф. др Александра Ђукић, в.проф. Иван Рашковић		МАПИРАЊЕ ЗАГАЂИВАЧА У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И КРЕИРАЊЕ ГИС БАЗЕ ПОДАТАКА НА ПРИМЕРУ ПАНЧЕВА
САРА БАСТОНИ Ментор: доц. др Данијела Миловановић Родић / Комисија: доц. мр Бисерка Митровић, доц. др Ана Никезић		ОДРЖИВИ СИСТЕМ УПРАВЉАЊА ОПАСНИМ ОТПАДОМ ИЗ ДОМАЋИНСТВА И ПОЉОПРИВРЕДНИХ ГАЗДИНСТВА НА ТЕРИТОРИЈИ ПАНЧЕВА
АНА ЈОВАНОВИЋ Ментор: в.проф. др Марија Маруна / Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић, в.проф. др Александра Ступар		ИНТЕГРАЛНИ СИСТЕМ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ У ПАНЧЕВУ
МИХАЈЛО ЖИКИЋ Ментор: доц. др Данијела Миловановић Родић / Комисија: доц. мр Бисерка Митровић, доц. др Ана Никезић		ЗГРАДЊА БИОГАСНОГ ПОСТРОЈЕЊА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА ПАНЧЕВА

МАПИРАЊЕ ЗАГАЂИВАЧА У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И КРЕИРАЊЕ ГИС БАЗЕ ПОДАТАКА НА ПРИМЕРУ ПАНЧЕВА

Циљеви пројекта

Циљ пројекта је подизање свести о значају очувања животне средине применом ГИС базе података о загађивачима на територији града Панчева и апликацијом „Smart trash report“, која омогућава партиципацију и транспарентност у очувању калитета животне средине.

Опис проблема који се пројектом решава

Подаци о загађивачима града, како њиховим појединачним утицајима, тако и кумулативним дејствима, нису доступни локалној јавности. Израдом ГИС базе података, мапирањем и константним мониторингом загађивача омогућиће се јавност података.

Просторни обухват решења/место реализације

Пројекат „Smart trash report“ ће бити реализован на локалном нивоу, чију иницијативу ће подржати локални и национални нивои који ће омогућити успостављен систем између државних и локалних органа а грађанима ће бити омогућена доступност информација.

Програмски концепт

База података ће имати мапиране индустријске загађиваче, загађиваче ваздуха, вода, комуналног отпада, буке, земљишта, као и кумулативна дејства свих загађивача.

„Smart trash report“ је апликација која омогућава грађанима да сарађују са локалном управом која прикупља и обрађује податке о загађивачима. Свако има могућност да приступи овој апликацији, при чему када наиђе на неко загађење он га услика својим „смарт“ телефоном, након чега шаље оператеру преко скинуте апликације „Smart trash report“. Оператер који управља и обрађује податке након што добије пријављено загађење, опис и локацију, има задатак да то загађење ажурира у базу података и након тога преусмерава нотификациону поруку надлежној јавној служби која ће бити задужена да загађење санира. Када надлежна служба санира загађење, оператер је дужан да ажурира „завршено“ загађење при чему кориснику апликације који је послао фотографију шаље обавештење да је загађење које је он послао успешно реализовано. „Smart trash report“ апликација приказује пријављене активности, активности у току и завршене активности.

Укључени актери

Носилац пројекта: Градска управа – Секретаријат за заштиту животне средине

Главни актери: Локална самоуправа, Републички Геодетски завод (РГЗ)

Други укључени актери: НИС рафинерија нафте Панчево, Дирекција за изградњу и уређење Панчева, Завод за заштиту здравља Панчева, Дирекција за урбанизам Панчева, ЈКП „Хигијена“, ЈКП „Грејање“, Индустрија Скроба Јабука, Млекара Панчево, Пивара Панчево, ЈКП „Водовод и канализација“ Панчево, ЈКП „Зеленило“, ЈП „Градска стамбена агенција“ Панчево, ЈКП „Аутотранспорт – Панчево“ Панчево.

Временски оквир реализације пројекта, фазе у реализацији

17,5 месеци

Опис главних активности на пројекту

- Организовање тима стручњака
- Прикупљање података
- Израда дигиталне катастарско топографске подлоге
- Мапирање загађивача
- Ажурирање загађивача
- Израда апликације
- Израда базе података са координатним тачкама
- Интеграција базе података у једну информациону базу и формирање тематских мапа
- Пробни рад и тестирање
- Реализација пројекта

Очекивани резултати пројекта

Очекивани резултат пројекта је смањење загађења, побољшање здравља људи, квалитета начина живљења.

Интеграција- комплементарност са другим текућим иницијативама

Пројекат је комплементаран са пројектом „Унапређење ГИС-а у Панчеву“ који је започет 2009. године, међутим није изведен до краја. Иницијатива за интегрисани систем за прикупљање и обраду података у Панчеву потиче још из деведесетих година.

Буџет пројекта

Буџет пројекта износи: 100.000 Еура

Извори финансирања

Локални буџет, надлежна јавна предузећа, Програм транснационалне сарадње „Југоисточна Европа“ (South East European Space – SEE), Exchange 3 – Програм је усмерен на увођење ЕУ модела у функционисање и побољшање капацитета и ефикасности локалних самоуправа у Србији, GIZ, Fond revolving – кредита Народне банке Србије.

Спецификација инструмента/инструмената

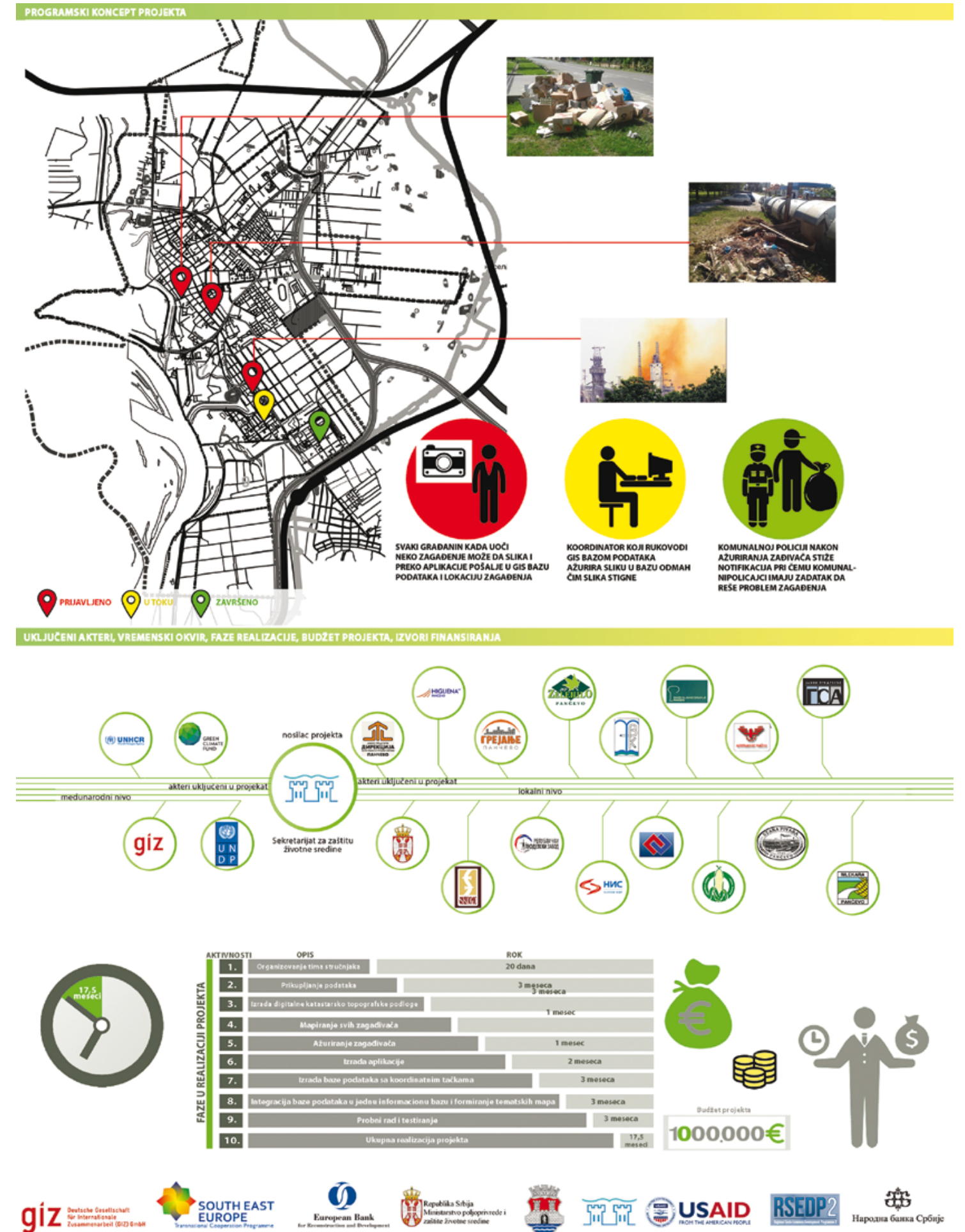
Избор управљачког инструмента јесте ГИС база података. Улога ГИС-а је да се прикупљају и обрађују подаци при чему се унапређује информисаност грађана и подиже свест о значају очувања и заштите животне средине.

МАПИРАЊЕ ЗАГАЂИВАЧА У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И КРЕИРАЊЕ ГИС БАЗЕ ПОДАТАКА НА ПРИМЕРУ ПАНЧЕВА

Студент: Ива Михаела Бабкова

Ментор: доц. др Ратка Чолић

Комисија: в.проф. др Александра Ђукић
в.проф. Иван Рашковић

Студент: Ива Михаела Бабкова
Ментор: доц. др Ратка Чолић
Комисија: в.проф. др Александра Ђукић
в.проф. Иван Рашковић

INTEGRACIJA SA DRUGIM INICIJATIVAMA, OČEKIVANI REZULTATI, SPECIFIKACIJA INSTRUMENTATA

PRIMER 1: GIS OPŠTINE INDIJA

PRIMER 2: GIS SERVIS ZA PREGLED ZAGAĐIVAČA U TOKU RIJEKE VRBAS

PRIMER 3: LITTERGRAM APLIKACIJA

PRIMER 4: GIS CENTAR ZRENJANIN

SMART TRASH REPORT

1 Svaki građanin kada naiđe na neko zagađenje ima mogućnost da ga preko svog mobilnog telefona uslika

2 Nakon što uslika zagađenje može da skine aplikaciju Smart Trash Report

3 Slanje slike zagađenja operatoru aplikacije Smart Trash Report

4 Nakon što je zagađenje prijavljeno operator ažurira sliku i lokaciju zajedno sa opisom u Bazu podataka Smart Trash Report

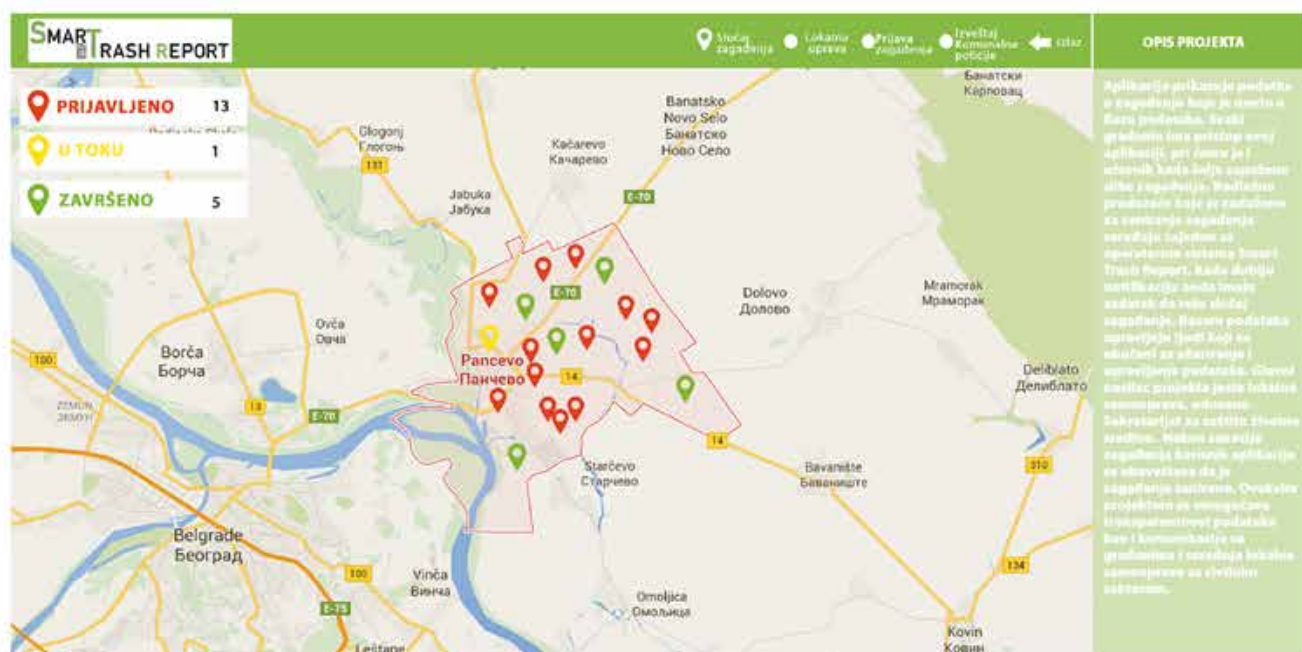

5 Operator šalje notifikaciju o zagađenju nadležnoj službi ili preduzeću koja će imati za ulogu da sanira zagađenje

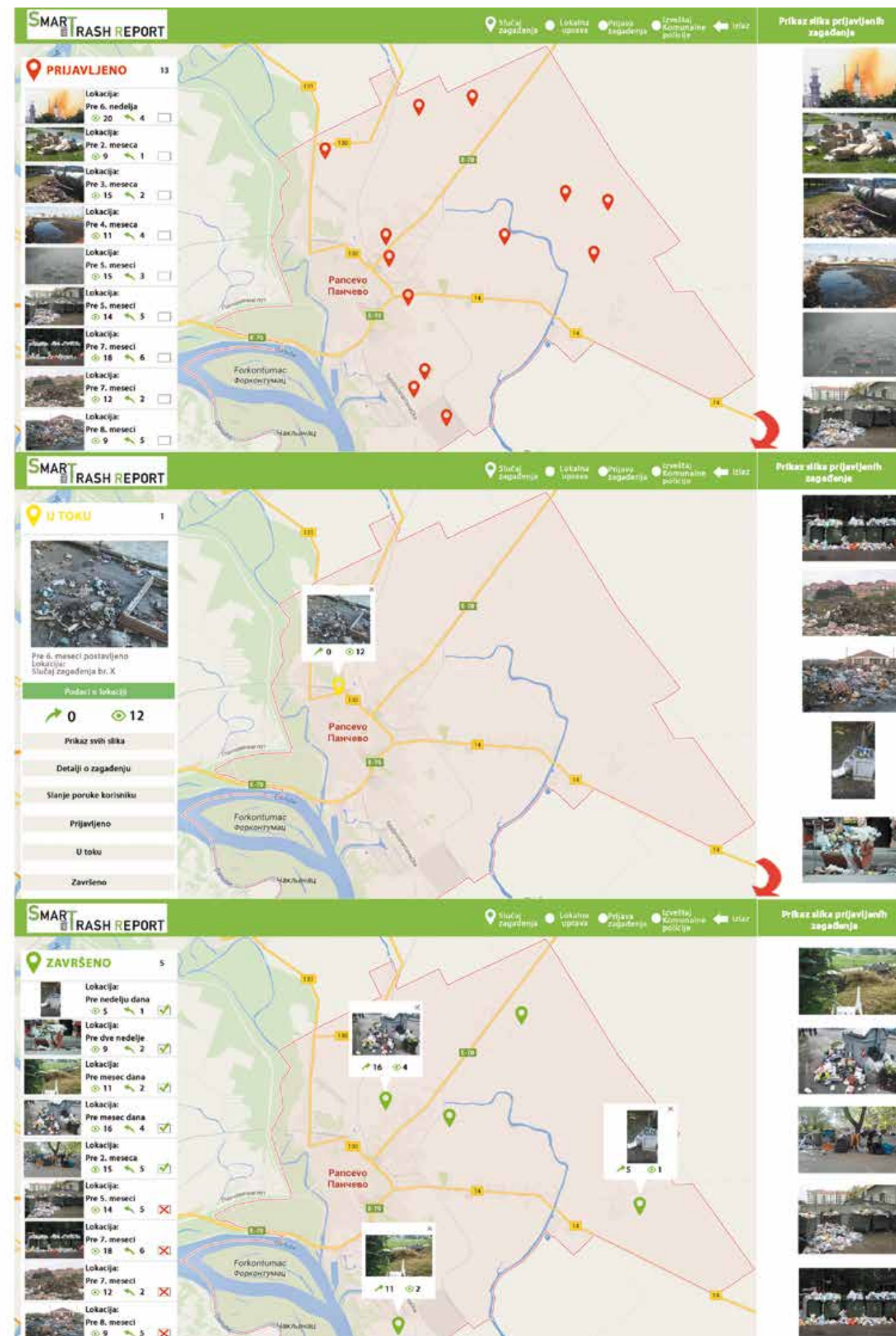

6 Kada se zagađenje sanira obaveštava se građanin koji je poslao prethodno sliku zagađenja, da je zagađenje uspešno sanirano

PROJEKAT SMART TRASH REPORT

Студент: Ива Михаела Бабкова
Ментор: доц. др Ратка Чолић
Комисија: в.проф. др Александра Ђукић
в.проф. Иван Рашковић

ОДРЖИВИ СИСТЕМ УПРАВЉАЊА ОПАСНИМ ОТПАДОМ ИЗ ДОМАЋИНСТВА И ПОЉОПРИВРЕДНИХ ГАЗДИНСТВА НА ТЕРИТОРИЈИ ПАНЧЕВА

Циљеви пројекта

Циљ пројекта је успостављање одрживог система управљања опасним отпадом из домаћинства и пољопривредних газдинства на територији општине Панчева. Пројектом се дефинишу активности које је потребно предузети у току животног циклуса опасног отпада.

Реализација пројекта је у функцији заштите и унапређења здравља становништва, животне средине, био и геодиверзитета. Поред тог првог сета ефеката, реализација пројекта би допринела и економском развоју града, подизању еколошке свести грађана (укључивањем у процес доношења и спровођења одлука) и умрежавању јавно-приватних и приватно-приватних актера.

Опис проблема који се пројектом решава

Предлог овог пројекта решава проблем одсуства система селективног прикупљања опасног отпада из домаћинства и пољопривредних газдинства, сузбијајући непрописно одлагање овакве врсте отпада на депоније неопасног комуналног отпада или његово директно испуштање у биосверу:

- Проблем ниског нивоа јавне ангажованости и свести о постојању проблема, његовој заступљености, последицама или могућој санацији
- Проблем постојања деградираних просторних подручја и угроженог јавног здравља

Просторни обухват решења/место реализације

Просторни обухват пројекта представља територија општине Панчево, односно град Панчево са девет руралних насеља: Глогоњ, Јабука, Качарево, Банатско Ново Село, Долово, Старчево, Омољица, Банатски Брестовац и Иваново у зависности од карактера одређене активности и потреба самог локалитета шире територије, али са јединственим циљем свеобухватног напретка и подизања квалитета читавог града.

Програмски концепт

Програмски концепт пројекта базира се на процесу одрживог управљања отпадом током читавог његовог животног циклуса, у пракси познатог као систем cradle-to-grave. Базиран је на Еко-дизајну који захтева да производ у свакој фази живота учине повољно на очување животне средине. Формиране су групе активности по фазама уз обавезу праћења одабира адекватности техника третирања специфично опасног отпада (оцена њихове ефикасности и ефективности ради прилагођавања решења специфичним потребама и могућностима града Панчева.

Укључени актери

Пројектом су укључени актери из приватног, јавног и цивилног сектора који учествују у различитим фазама реализације пројекта али и у више њих истовремено.

Носилац пројекта је ЈКП „Хигијена“. Главни партнер је Секретаријат за заштиту животне средине.

Други укључени актери су: (1) Јавни сектор - Министарство животне средине и просторног планирања, Градска управа Панчева, СКГО, Завод за заштиту природе Србије, ЈКП „Старчевац“, ЈКП „Долово“, ЈКП „Омољица“, ЈКП „Карачево“, ЈКП „Глогољ“, ЈКП „ВОД-КОМ“, ЈКП „КОМ-БРЕСТ“, ЈКП „БНС“, ЈП Дирекција за изградњу и уређење Панчева, (2) Цивилни сектор - Становници територије Панчевачке општине, ОЦД из области заштите животне средине, природе, исл., Асоцијација потрошача Панчева, (3) Приватни сектор – Локални медији, НИС и приватна предузећа на територији Панчева.

Временски оквир реализације пројекта, фазе у реализацији

Временски оквир реализације пројекта је 4 године. Девет фаза реализације пројекта (превенција, генерисање, сакупљање, складиштење, транспорт, рециклажа, третман, ремедијација и депоновање) су међусобно минимално условљене, те се неке активности могу одвијати паралелно.

Очекивани резултати пројекта

Очекивани резултати су:

- Смањење загађења од неадекватног одлагања отпада,
- Коришћење отпада као ресурса / сировине,
- Повећање броја радних места у пословима рециклаже,
- Смањење трошкова за будуће санације земљишта легалних и илегалних депонија,
- Унапређење јавног здравља грађана,
- Унапређење нивоа свести и знања становништва.

Буџет пројекта

Буџет пројекта износи око 150.000 евра.

Извори финансирања

Могући извори финансирања су: Програм транснационалне сарадње у југоисточној Европи (ЕРДФ), Регионални центар за животну средину (РЕЦ), Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије, градски Фонд за заштиту животне средине

Спецификација инструмента/инструмената

Инструменти управљања који највише доприносе развоју система и унапређењу управљања опасним отпадом из домаћинства и пољопривредних домаћинства су јавно-приватна партнерства и партиципација грађана у процесу формулисања, имплементације и експлоатације пројекта.

ОДРЖИВИ СИСТЕМ УПРАВЉАЊА ОПАСНИМ ОТПАДОМ ИЗ ДОМАЋИНСТВА И ПОЉОПРИВРЕДНИХ ГАЗДИНСТВА НА ТЕРИТОРИЈИ ПАНЧЕВА

Студент: Сара Бастони

Ментор: доц. др Данијела Миловановић Родић

Комисија: доц. мр Бисерка Митровић,
доц. др Ана Никезић

ИИ

ФАЗЕ СИСТЕМА ОДРЖИВОГ УПРАВЉАЊА ОПАСНИМ ОТПАДОМ

CRADLE-TO-GRAVE
СИСТЕМ
УПРАВЉАЊА

ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА СИСТЕМА У ПРАКСИ НА ПРИМЕРУ ИНТЕГРАЛНЕ ПОВЕЗАНОСТИ ГРАДА ПАНЧЕВА И ЊЕГОВОГ ОБЛИЖЊЕГ СЕЛА СТАРЧЕВО

Превенција подразумева преузимање мера пре него што производи, материјали или супстанце постану опасан отпад, где у колико је већ неминовна његова производња, неопходно ју је минимизирати у највећој могућој мери.

Специфични циљеви:
- смањење количине насталог опасног отпада на извору
- сузбијање штетних последица на здравље становништва у његовој околици
- достижање нивоа "самодовољности"
- економска одрживост система и ефикасност заједнице

Потребне мере:
- избегавање производа који за производ имају опасан отпад или немају "еко-животни циклус"
- прибеглавање употреби алтернатива при коришћењу употреби
- продужавање животног века производа
- остваривање високог степена јавне ангажованости, свести и знања о заступљености проблема и његовој санацији

Активности:
- формирање едукативног програма и активности за децу у основним школама
- организовање радионица за младе
- креирање специјализираног едукативног програма за власника пољопривредних газдинства
- одржавање индивидуалних тренинга јавно-комуналних предузећа
- креирање система доброволне размене добара
- редовно јавно објављивање статистичких података о опасном отпаду из домаћинства и пољопривредних газдинства
- креирање и одржавање доследног тематског фестивала на годишњем нивоу

Средства:
- аниматор за радионице
- асистент и тренер
- простори локалитети за одржавање митинга
- тим за креирање програма, дневних активности и организацију јавног догађаја
- портал за јавно оглашавање путем интернета

ДЕЦА - ЕДУКАТИВНИ ПРОГРАМ И АКТИВНОСТИ ЗА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

МЛАДИ - МУЗИЧКО-ЕДУКАТИВНИ ФЕСТИВАЛ "ОПАД-ОПАД"

ПРОГРАМ ФЕСТИВАЛА:		
годишња	дан 1	дан 2
пре подне	за децу	за младе и одрасле
после подне	наставни програм	радионице
увече	едукативне презентације	питања и дебате
	за све узрасте	предлози и сугестије
	музички и забавни програм	музички и забавни програм

ОДРАСЛИ - ТРЕНИНГ УНУТАР СЕКТОРА ЈАВНЕ ЕДУКАЦИЈЕ

СТЕЖКОЛДЕРИ

- скуп одбор за комуналне делатности и енергетике/ заштиту животне средине
- ЈКП Хигијена
- савез омладине и спорта
- локални медији (Панчевац)

БУЏЕТ

- промотивни материјал - 500€
- фестивал - 2.000€

ВРЕМЕ ТРАЈАЊА

- и након завршетка пројекта

РЕЗУЛТАТИ

- еколошко јачање заједнице
- анулирање загађења
- економско јачање заједнице
- анулирање трошкова
- социјално јачање заједнице
- размена инфо. и добара

МОНИТОРИНГ

- на годишњем нивоу
- врши га: носилац пројекта
- на шест месеци врши га: скуп

Студент: Сара Бастони
Ментор: доц. др Данијела Миловановић Родић
Комисија: доц. мр Бисерка Митровић,
доц. др Ана Никезић

1

ГЕНЕРИСАЊЕ ОПАСНОГ ОТПАДА

Генерисање опасног отпада подразумева његово настајање односно производњу, кроз човекове многобројне производне активности, развој модерних технологија и примену нових материјала, па са њима и примену готових производа.

корак I

корак II

корак III

Специфични циљеви:

- обезбеђивање могућности и услова за даље дефинисање мера и спровођења активности и кроз наредне фазе, неопходних за достизање одрживости и ефикасности система одрживог управљања опасним отпадом из домаћинства и пољопривредних газдинстава.
- остваривање позитивне основе за формирање стратешких планова управљања опасним отпадом из домаћинства и пољопривреде.

Потребне мере:

- постављање критеријума за идентификацију и категоризацију опасног отпада из домаћинства - праћење - праћење опасног отпада из домаћинства и пољопривредних газдинстава
- омогућавање оперативних и поузданих статистичких података

Активности:

- идентификације опасног отпада из домаћинства на основу његових карактеристика, односно - особина и састава кроз законску регулативу - доношење подзаконског акта
- формирање листа категорија различитих врста опасног отпада који настаје од производа из домаћинства
- формирање базе евидентираних генератора и података о количини и врсти њиховог отпада -мапирање ризика

Средства:

- правни органи градског већа
- тип оперативна ГИС апарата за прикупљање и мапирање података
- тип стручњака у функцији надзорног органа

категорије генератора по количини опасног отпада који су у стању да произведу			
категорија	мали генератор	средњи генератор	велики генератор
критеријум	домаћинство у оквиру стамбене зграде	индивидуално породично домаћинство (кућа)	пољопривредно газдинство
индикатор	производи за свакодневну употребу - средства за личну хигијену и чистиће, е-отпад, батерије, ситнице, јестива уља	производи за свакодневну употребу - бањенско хубрило	производи за свакодневну употребу - материјали за фарбу, бензин, јестива и моторна уља, пропанско боце

СТЕЈКХОЛДЕРИ

БУЏЕТ

ВРЕМЕ ТРАЈАЊА

РЕЗУЛТАТИ

МОНИТОРИНГ

2

САКУПЉАЊЕ ОПАСНОГ ОТПАДА

Сакупљање опасног отпада се односи на обавезу генератора опасног отпада, да након његовог настанка, исти припрема за складиштење, односно да га селективно прикупља на одговарајућ начин.

корак I

корак II

корак III

Специфични циљеви:

- развијање одговорности генератора према сопственом опасном отпаду
- оптимизација ефикасности система управљања опасним отпадом из домаћинства и пољопривредних газдинстава.

Потребне мере:

- спроведене сопствене дужности појединца као генератора опасног отпада, у виду прикупљања, одлагања и уклањања на за то предвиђен начин
- организовање одржавања Месеца јавног сакупљања опасног отпада из домаћинства и пољопривредних газдинстава, на годишњем нивоу
- омогућавање корисницима враћања опасног отпада који је настао као производ производа, онемо од кога су га купили

Активности:

- селективно сакупљање опасног отпада на нивоу домаћинства, у класификоване специјалне контејнере
- депонирање специјализираних врећа, контејнера и буреци за сепаративно прикупљање отпада
- креирање рекламне програма и изаваљање опреме за одржавање Месеца јавног сакупљања опасног отпада из домаћинства и пољопривредних газдинстава, на годишњем нивоу.

Средства:

- материјал потребан за сакупљање опасног отпада на месту настанка, односно у домаћинству са и без пољопривреде
- деловни јавни простор од града
- људство за рад на месту прикупљања
- кампони у којима се тренутно одлаже скупљен отпад

КОРОЗИВНИ

ТОКСИЧНИ

РЕАКТИВНИ

ЗАПАЉИВИ

КОРОЗИВНИ
акумулатори, батерије, пасте за чишћење

ТОКСИЧНИ
пестициди, отрови за глодаре, средства за чишћење

РЕАКТИВНИ
аеросоли, разриједилачи за боје

ЗАПАЉИВИ
боје и фарбе, бензин, јестива и моторна уља, пропанске боце

МЕСЕЦ ЈАВНОГ САКУПЉАЊА ПРОИЗВОДА ОПАСНОГ ОТПАДА ИЗ ДОМАЋИНСТВА

ВРАЋАЊЕ ОТПАДА ОД ПРОИЗВОДА ЊИХОВОМ ПРОЛАЗНИМ

СТЕЈКХОЛДЕРИ

БУЏЕТ

ВРЕМЕ ТРАЈАЊА

РЕЗУЛТАТИ

МОНИТОРИНГ

ОДРЖИВИ СИСТЕМ УПРАВЉАЊА ОПАСНИМ ОТПАДОМ ИЗ ДОМАЋИНСТВА И ПОЉОПРИВРЕДНИХ ГАЗДИНСТВА НА ТЕРИТОРИЈИ ПАНЧЕВА

Студент: Сара Бастони
Ментор: доц. др Данијела Миловановић Родић
Комисија: доц. мр Бисерка Митровић,
доц. др Ана Никезић

105

3

СКЛАДИШТЕЊЕ ОПАСНОГ ОТПАДА

Складиштење опасног отпада подразумева процес састављен из два корака, односећи се на привремено складиштење, где након неопходно предузетих мера третирања, опасан отпад се пребације на посебно за то уређен простор - складиште

корак I

корак II

Специфични циљеви:

- акумулација сепаративног опасног отпада
- субвенција настајања дијалог деловија
- постизање високог степена безбедности и током наредних фаза
- задовољавање одговарајућих услова за одлагање опасног отпада до наредног процеса
- лако праћење кретања опасног отпада све до самог краја животног циклуса

Потребне мере:

- обучено људство из области управљања и руковања опасним отпадом
- добра међусобна сарадња између цивилног и јавног сектора
- предвиђени и испоштовани законски оквири
- људска радна снага

Активности:

- формирање и увођење система наплате комуналних услуга одвојеног отпада унапред за унапред прикупљеног опасног комуналног отпада
- јавно одлагање мреже локација која су у функцији привременог сакупљања отпада у Панчеву и по свом селу
- акција деконтаминације и адаптације старе депоније са циљем ренамења

Средства:

- потребна прописом задата сигнализација и означавачи транспорта и локација
- потребна правно верификована овлашћења локалним самоуправаљачким центрима
- материјал за паковање: буреци, танкови, резервоари
- безбедност опрема за раднике и руководиоце центара
- особље које прима и третира пристигле пошљке

Складиштење

Складиштење представља незаобилазну и ризичну фазу система одрживог управљања опасним отпадом, претварајући транспорту до третмана. С обзиром да постоје велика сличности објеката за складиштење и депонирање опасног отпада, при свакој у складу са циљевима основне функције, иста се односи и на испуњавање основних захтева за њихово пројектовање и процес изградње. Као објекти за складиштење могу се применити, јаме, јазули, подземне и надземне просторије које су пројектоване тако да је отпад лако доступан, те је могуће континуирана употреба. Обави простор постоји у Панчеву на месту старе градске депоније ископане иноваче, који након деконтаминације и прилагођавања инфраструктуре преузима функцију складишта за опасан отпад из домаћинства, а који складишти и сав опасан отпад са пољопривредних газдинстава сакупљен у привременим складиштима сепских насеља.

СТЕЈКХОЛДЕРИ

БУЏЕТ

ВРЕМЕ ТРАЈАЊА

РЕЗУЛТАТИ

МОНИТОРИНГ

4

ТРАНСПОРТ ОПАСНОГ ОТПАДА

Транспорт опасног отпада подразумева њеново преношење од места настанка до места складиштења, третмана или одлагања, и као такав представља најкомплекснији сегмент целокупног система управљања опасним отпадом.

корак I

корак II

Специфични циљеви:

- решавање организационих и техничких питања уско везаних за њихово одлагање
- обезбеђивање неметаног континуитета у циклусном животу опасног отпада
- задовољавање свих потреба у циклусу за постизање максимално оствариве одрживости

Потребне мере:

- задовољавајући инфраструктурни капацитети
- међусекторска сарадња
- извршене обављајући захтева од стране ЕЕА за транспортска предузећа и транспортска постројења
- анализа најоптималније транспортске руте и методе
- осигуравање безбедности подручја

Активности:

- анализа постојећих и потребних транспортних капацитета
- мапирање ризика
- мапирање постојећих и алтернативних маршрута
- унапређење постојеће саобраћајне инфраструктуре и повећање капацитета
- константно праћење и информисање надлежних о тренутној локацији отпада
- редовно подношање извештаја
- удруживање техничких средстава свих ЈКП на територији за јединствени систем, лакши преглед и бољи надзор

Средства:

- комуналне кампони за транспорт контејнера
- набавка танкер станица за течни опасан отпад
- ознаке за транспортна средства
- обучени возачи за осетљивост у случају несреће или пошљке

Транспорт

кретање опасног отпада од места генератора до места складиштења

Ниво

кретање опасног отпада од постројења за складиштење до постројења за његово третирање

Ниво

кретање опасног отпада од постројења за складиштење до постројења за његово третирање

Ниво

кретање опасног отпада од постројења за складиштење до постројења за његово третирање

Начин транспорта зависи од:

- количина генерисаног опасног отпада
- удалености
- економичности
- ризика од акцидената

МОГУЋИ ВИДОВИ ТРАНСПОРТА

- су друмски и железница

Класификација транспорта

- генератори који сами транспортују опасан отпад до објекта за складиштење или третман
- транспорт од стране објекта за складиштење или третман

Обавезујући захтеви за транспорт

- поседавање идентификационог броја ЕПА "контрола активности транспорта"
- постављање система Uniform Hazardous Waste Manifest "Документ о попису транспортног отпада"
- сношење одговорности услед инцидента "маршруте одређују сами па и ризик"

Транспорт станице

се користе у случају када се транспорт не одвија у континуитету, па обављају функцију привременог складишта, препакисања и премештања опасног отпада, тако што се течни део отпада испуњава, док се муљ и чврст отпад оставља у контејнерима за сакупљање у којима се даље транспортује.

у процесу транспорта складиштење не сме трајати дуже од 10 дана

33
1088

Таблица упозорава за обележавање транспортних возила

СТЕЈКХОЛДЕРИ

БУЏЕТ

ВРЕМЕ ТРАЈАЊА

РЕЗУЛТАТИ

МОНИТОРИНГ

ИНТЕГРАЛНИ СИСТЕМ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ У ПАНЧЕВУ

Циљеви пројекта

Циљ пројекта је успостављање интегралног и одрживог система управљања комуналним отпадом у Панчеву, као и подизање нивоа еколошке свести код грађана, путем развоја система „плати колико рециклираш“ и бољег управљања токовима отпада од места настанка до коначног одлагања.

Специфични циљеви пројекта су:

- Смањење трошкова града Панчева и ЈКП „Хигијена“ у области управљања отпадом,
- Едукација грађана у области рециклаже,
- Подстицање рециклаже.

Опис проблема који се пројектом решава

Управљање отпадом је препознато као кључни и приоритетни проблем за еколошки развој Панчева. Град Панчево је у последњих неколико година уложио бројне напоре и унапредио комуналне делатности и услуге у области управљања отпадом, али се и даље сусреће са проблемима који онемогућавају да овај систем у целисти правилно функционише. Услед недостатка финансијских средстава, није набављена довољна количина опреме, Центар за рециклажу није завршен у свим својим фазама, не постоји примарна селекција отпада на одговарајућем нивоу, а грађани су у јако малом проценту мотивисани за рециклажу отпадног материјала.

Град нема довољно капацитета у виду институција и инспекције која би благовремено деловала на решавање овог проблема, што доводи до повећаних трошкова и додатних губитка ЈКП „Хигијена“. Непостојање примарне селекције отпада на нивоу домаћинства доводи до великих трошкова радне снаге која ручно врши секундарну селекцију отпада на депонији, што је превазиђен и застарео систем.

Просторни обухват решења/место реализације

Пројекат обухвата градско ткиво Панчева у целисти.

Програмски концепт

Концепт пројекта се базира на промени, односно побољшању управљања токовима отпада од места настанка па до места одлагања (Рециклажног центра), као и на успостављању јасних и бољих одговорности, како корисника тако и пружаоца услуга.

Укључени актери

Носилац пројекта: град Панчево

Главни партнери: ЈКП Хигијена, Приватно предузеће за рециклажу пластике

Други укључени актери: Секретаријат за заштиту животне средине Панчево, Секретаријат за урбанизам, грађевинске и стамбено-комунане послове, комунална инспекција

Интеграција - комплементарност са другим текућим иницијативама

У Стратегији развоја града Панчева (2014-2020) у оквиру главних развојних циљева, истиче се развој одрживог система управљања отпадом. Такође, град је покренуо бројне иницијативе и активности у овој области:

- Акција “5. за ПЕТ” са основним и средњим школама у Панчеву
- “ВАШУ АМБАЛАЖУ У РЕЦИКЛАЖУ”
- Новогодишње чишћење – отпремање отпадног папира из установа, институција и организација у Панчеву
- “Стаклена недеља” – преузимање стаклене амбалаже од грађана
- “Кош за чист град” – сакупљања Ал-лименки у сарадњи са школама
- Акција сакупљања ЕЕР отпада
- “Папир и картон у рециклажу – сачувајмо шуму нашу” – сакупљање папира и картона у школама у Панчеву
- Промоција система примарне сепарације амбалажног отпада и реиклаже на прослави Дана Европе
- Учешће на еко – фестивалу Green days уз мото “улазница за концерт у замену за амбалажни отпад”
- Пројекат скупљања тетрапак амбалаже
- Пројекат “Врати башти оно што ти даје”
- Пројекат са школама “Сакупи и уштеди-видећеш да вреди” итд.

Извори финансирања

Буџет града Панчева, Приватна предузећа за рециклажу, ЈКП „Хигијена“

Спецификација инструмента/инструмената

а)Јавно-приватно партнерство, уговор о услугама- Овим уговором јавни партнер ангажује приватног ради остварења једног или више специфичних задатака у одређеном периоду. Јавни партнер бира приватног путем јавне набавке или конкурса. Права и обавезе обе стране уређују се Законом о комуналним делатностима, а трајање уговорне обавезе је 1-3 године.

б)Јавно-приватно партнерство, уговор о закупу- Овим уговором приватни партнер преузима одговорност за одређене услуге у целини, уз обавезу одржавања квалитета истих. Главне ресурсе обезбеђује јавни сектор, док приватник суфинансира постројења или опрему, у замену за рад и бесплатно коришћење простора у јавном власништву на одређено време, у зависности од уложених ресурса. Ови уговори се склапају за период 10-20 година.

ИНТЕГРАЛНИ СИСТЕМ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ У ПАНЧЕВУ

Студент: Ана Јовановић

Ментор: в.проф. др Марија Маруна

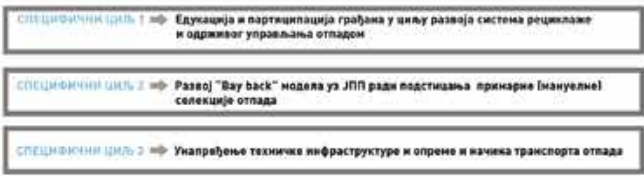
Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић
в.проф. др Александра Ступар

ПРИКАЗ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ У ПАНЧЕВУ

ВИЗИЈА И ЦИЉЕВИ

“Панчево 2020. године је град изграђеног еколошког идентитета, преиспитан по јачкој локалној самоуправи и одрживом систему управљања отпадом. Развој система базира се на високом степену рециклаже који је подржан јаким инфраструктуром, и великим бројем укључених грађана који доприносе развоју.”

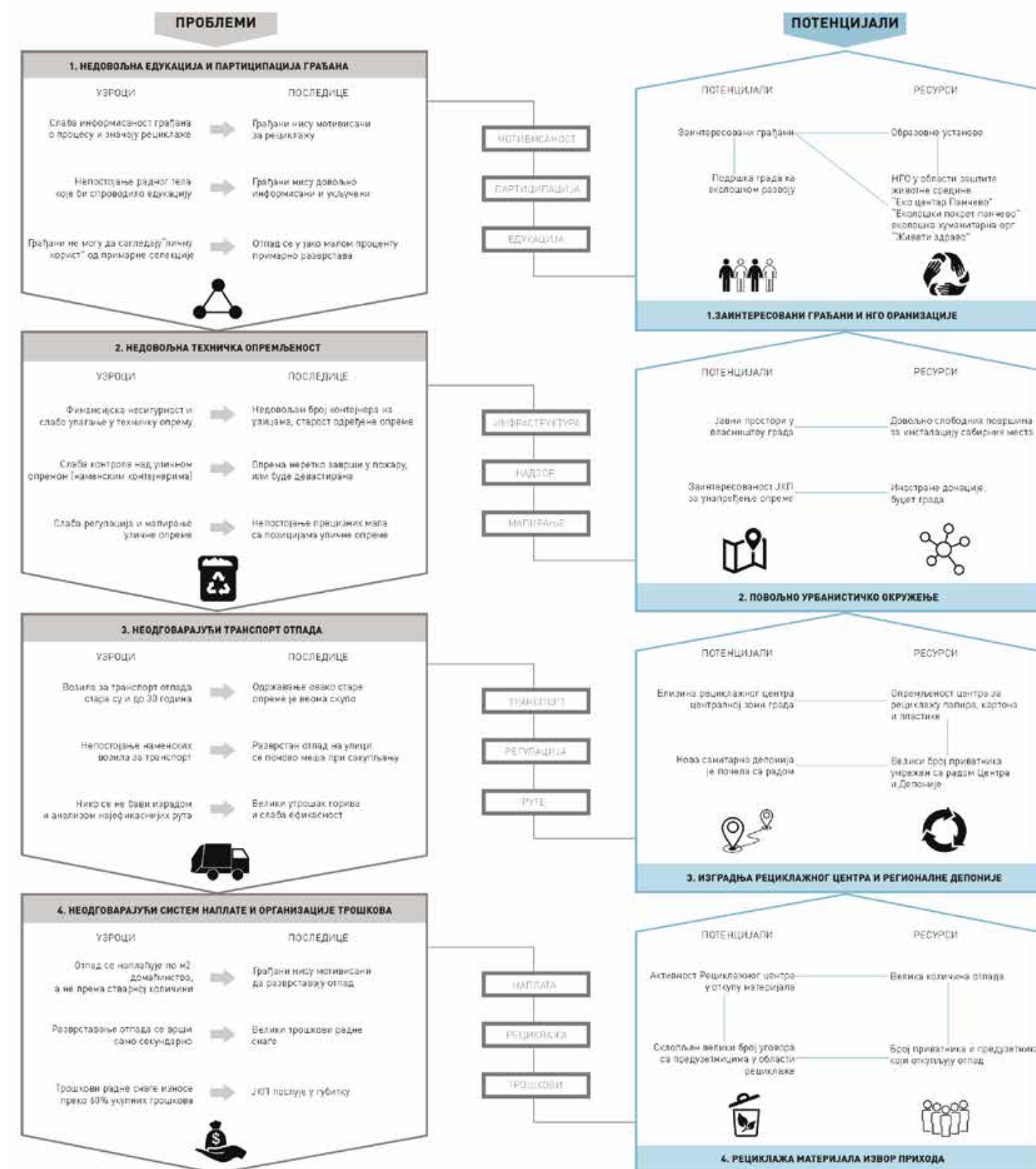
SWOT АНАЛИЗА

S	W	O	T
// ЈАКА ЛОКАЛНА САМОУПРАВА // ИЗГРАДЊА ЦЕНТРА ЗА РЕЦИКЛАЖУ // ИЗГРАДЊА РЕГИОНАЛНЕ ДЕПОНИЈЕ // ЗНАЧАЈАН БРОЈ СТРУЧНОГ КАДРА // ЗНАЊА И ИСКУСТВА У ОБЛАСТИ Ж.С. // НВО ОРГАНИЗАЦИЈЕ	// ВЕЛИКИ ОБИМ НЕСАНИТАРНИХ ЧВРИШТА // НЕПОШТОВАЊЕ ЗАКОНСКИХ ПРОПИСА // ДОТРАЈАЛОСТ КОМУНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ // НЕ ПОСТОЈИ ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ	// ЗАИНТЕРЕСОВАНОС ГРАДА И ЈКП ЗА РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА // ПОДСТИЦАЊЕ ЈПП // ИНОСТРАНЕ ДОНАЦИЈЕ У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ Ж.С.	// СПОРО УСАГЛАШАВАЊЕ ЛОКАЛНОГ И НАЦИОНАЛНОГ ЗАКОНОДАВСТВА СА ЕУ // КОНКУРЕНТНОСТ СЛИЧНИХ ПРОБЛЕМА ШИРОМ ЗЕМЉЕ // ЗАСТАЈАЊЕ У МОДЕРНОЈ ТЕХНОЛОГИЈИ // СПОРА РЕАЛИЗАЦИЈА ПЛАНОВА

ОПИС ПРОЈЕКТА

Студент: Ана Јовановић
Ментор: в.проф. др Марија Маруна
Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић
в.проф. др Александра Ступар

Студент: Ана Јовановић
Ментор: в.проф. др Марија Маруна
Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић
в.проф. др Александра Ступар

1 ФАЗА

АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ИНДИКАТОРИ	РОК РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ИЗВОРИ СРЕДСТАВА
1. Оскупљање радног тела ради израде плана едукације у области рециклаже	НВО - Секретаријат за заштиту животне средине	- Одржани састанци - Израђен план рада	2016	- Секретаријат за заштиту Ж.С.
2. Креирање инфо-платформе са свим информацијама о начину примарне селекције отпада и изгледу нових индивидуалних канти	- ЈКП Хитијена - Градска управа	- Израђен инфо-сајт - Израђени огласи	2017	- ЈКП Хитијена - Буџет града
3. Расписивање конкурса за израду нових индивидуалних канти за домаћинства	- ЈКП Хитијена	- Израђен конкурс - Израђен промотивни материјал	2017	- ЈКП Хитијена
4. Анкетирање грађана путем сајта	- Секретаријат за јавне службе и социјална питања	- Петушице анкете - 70% грађана	2017	- Секретаријат за јавне службе и социјална п.
5. Потписивање уговора са приватним партнером (ЈКП-уговор о услугама)	- ЈКП Хитијена - Приватно предузеће	- Потписан уговор	2017	- ЈКП Хитијена - Приватно предузеће
6. Подела готових канти свим домаћинствима	- ЈКП Хитијена - НВО	- Домаћинства су опремљена кантама	2017 - 2018	- ЈКП Хитијена
7. Мониторинг прве фазе				

ЕДУКАЦИЈА И ПАРТИЦИПАЦИЈА ГРАЂАНА У ОБЛАСТИ РЕЦИКЛАЖЕ УВОЂЕЊЕМ СИСТЕМА ПРИМАРНЕ СЕПАРАЦИЈЕ ОТПАДА

1. Шта је рециклажа?

Рециклажа је процес прераде отпада у нове материјале и производе. Циљ је смањити количину отпада који заврши на депонији и заштити животну средину.

2. Ко је за рециклажу одговоран?

Одговоран је свако домаћинство које производи отпад. Свако домаћинство мора имати своју канти за рециклажу.

3. Како се рециклира отпад?

Отпад се сакупља у канти, одвози на рециклажни центар, где се сортира и прерађује у нове материјале.

4. Које су предности рециклаже?

Смањивање загађења животне средине, очување природних ресурса, смањивање трошкова за град.

5. Које су последице некоректног односа према отпаду?

Загађење животне средине, здравствени проблеми, већи трошкови за град.

6. Шта је рециклажни центар?

Место где се отпад сортира и прерађује у нове материјале.

7. Које су задаци грађана?

Сортирати отпад у канти, не бацити отпад на улице, користити рециклажне канти.

8. Које су задаци ЈКП-а?

Организовати сакупљање отпада, одвозити отпад на рециклажни центар, одржавати канти.

9. Које су задаци НВО-а?

Образовати грађане о рециклажи, информисати грађане о процесу рециклаже.

10. Које су задаци града?

Организовати сакупљање отпада, одвозити отпад на рециклажни центар, одржавати канти.

11. Које су задаци приватних предузећа?

Прерађивање отпада у нове материјале, продаја нових материјала.

12. Које су задаци државе?

Својерасно одређивање политике у области рециклаже, финансирање рециклажног система.

13. Које су задаци Европске уније?

Својерасно одређивање политике у области рециклаже, финансирање рециклажног система.

14. Које су задаци Светске банке?

Својерасно одређивање политике у области рециклаже, финансирање рециклажног система.

15. Које су задаци Светског банке?

Својерасно одређивање политике у области рециклаже, финансирање рециклажног система.

16. Које су задаци Светског банке?

Својерасно одређивање политике у области рециклаже, финансирање рециклажног система.

17. Које су задаци Светског банке?

Својерасно одређивање политике у области рециклаже, финансирање рециклажног система.

18. Које су задаци Светског банке?

Својерасно одређивање политике у области рециклаже, финансирање рециклажног система.

19. Које су задаци Светског банке?

Својерасно одређивање политике у области рециклаже, финансирање рециклажног система.

20. Које су задаци Светског банке?

Својерасно одређивање политике у области рециклаже, финансирање рециклажног система.

2 ФАЗА

АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ИНДИКАТОРИ	РОК РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ИЗВОРИ СРЕДСТАВА
1. Доношење одлуке о изради мапе са детаљним позицијама сабирних места у граду	- ЈКП Хитијена	- Усвојена одлука - Израђена дигитална мапа	2016-2017	- ЈКП Хитијена
2. Набавка и инсталација додатних наменских контејнера на улицама	- ЈКП Хитијена	- Поставаљени контејнери на улици - Мањи број несабирних контејнера	2016-2017	- Буџет града
3. Прекидање postojećih камiona за превоз отпада	- ЈКП Хитијена - НВО	- Војила сакупљају само једну врсту отпада	2016-2017	- ЈКП Хитијена
4. Доношење одлуке о изради плана рада за транспорт отпада	- ЈКП Хитијена	- Израђен план	2016-2017	- ЈКП Хитијена
5. Усвајање новог правилника са временским терминима сакупљања, у зависности од врсте отпада	- ЈКП Хитијена	- Војило у различитим терминима сакупљају различит отпад	2016-2017	- ЈКП Хитијена

ПРЕМА ПРИМЕРУ ГРАДА МАЛМЕА, ОПТИМАЛНО РАСТОЈАЊЕ УЛИЧНИХ КОНТЕЈНЕРА ЈЕ 500 - 700м.

ПРЕМЕР НАМЕНСКИХ КАМИОНА:

- ПАПИР
- ПЛАСТИКА
- СТАКЛО
- МЕТАЛ

ПРЕДЛОГ НОВОГ ТЕРМИНСКОГ ПРАВИЛНИКА:

Правилник се односи на регулисање сакупљања отпада у граду Панчеву у односу на врсту отпада. Циљ је оптимизација и уштеда радне снаге.

ПРЕДЛОГ НОВОГ ТЕРМИНСКОГ ПРАВИЛНИКА:

Понедељак 07-10 - ПАПИР
Уторак 07-16 - ПЛАСТИКА
Среда 07-19 - СТАКЛО
Четвртак 07-16 - МЕТАЛ
Петак 07-19 - ОРГАНСКИ ОТПАД
Субота 07-16 - КАБАСНИ ОТПАД

Овакав систем би био нарочито погодан за индивидуална домаћинства, јер би подстицао одговорност каже грађана, тако и предузећа услуга.

Студент: Ана Јовановић
 Ментор: в.проф. др Марија Маруна
 Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић
 в.проф. др Александра Ступар

3. ФАЗА

РАЗВОЈ ЈПП СА ВОДЕЋИМ ТРГОВИНСКИМ ПАНЦЕМ У ПАНЧЕВУ УСПОСТАВЉАЊЕМ "BUY BACK" МОДЕЛА				
АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ИНДИКАТОРИ	РОК РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ИЗВОРИ СРЕДСТАВА
1. Формулисање конкурса за учешће заинтересованих трговачких главица путем ЈПП 2.1. Објављивање конкурса	- ЈКП Хигијена - Секретаријат за привреду и економски развој	- Формулисани и објављени конкурс	2017	- ЈКП Хигијена
2. Креирање уговора и дефинисање одговорности јавног и приватног партнера	- ЈКП Хигијена - Секретаријат за привреду и економски развој	- Креиран уговор	2017-2018	- ЈКП Хигијена
3. Склапање уговора са одобраним приватним партнерима	- ЈКП Хигијена - Приватни партнери	- Број укључених приватника	2017-2018	- ЈКП Хигијена
4. Креирање картица и фондова за грађане	- ЈКП Хигијена - Приватни партнери	- Дизајниране и израђене картице	2018	- Приватни партнери
5. Мониторинг	- ЈКП Хигијена	- Извештаји	2018-2020	- ЈКП Хигијена

ЈПП – УГОВОР О УПРАВЉАЊУ

Битан уговором приватни партнер добија право на мундо управљање одређеним системом за одлагање јавних отпада. Пуним и обавезним карактером уговор се уклапа у оквир ЈПП-а, зак. Законом о комуналним делатностима. Трјајане уговора је 2-5 година.

ОБРАЗАЦ ЗА АПЛИЦИРАЊЕ ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРА

ПОСРЕДНИК ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРА

Име и презиме: _____

ЈМБГ: _____

Место становања: _____

Број телефона: _____

Е-пошта: _____

ПРИВАТНИ ПАРТНЕР

Име и презиме: _____

ЈМБГ: _____

Место становања: _____

Број телефона: _____

Е-пошта: _____

ПОСРЕДНИК О ПРИЈАВЉУ

Име и презиме: _____

ЈМБГ: _____

Место становања: _____

Број телефона: _____

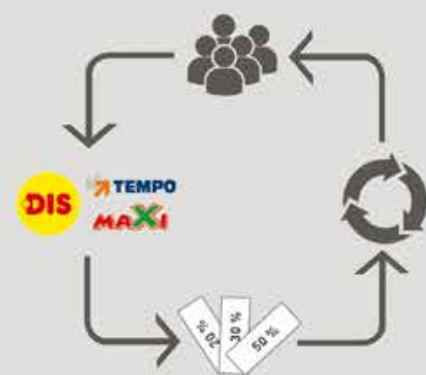
Е-пошта: _____

BUY BACK СИСТЕМ

Систем се базира на подстицању приватног сектора са укључивању у програм откупа рециклираних материјала од стране физичких лица. Програм је намењен тако да стимулише или подстиче лица, у складу са грађанским комуналним одређеним пружањем од грађана одређене врсте отпада, који би се потом рециклирао од стране јавног предузећа или другог приватног партнера. У замену за донесени материјал, грађанима би било уручени ваучери за куповину у истој мерици. Систем је засниван на тројструм: социјална, а. бенефити се огледају у свим укљученим секторима.

КОНЦЕПТ:

Студент: Ана Јовановић
 Ментор: в.проф. др Марија Маруна
 Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић
 в.проф. др Александра Ступар

4. ФАЗА

КРЕИРАЊЕ ПЛАТФОРМЕ ЗА ЕЛЕКТРОНСКО ПРАВЕЊЕ УСЛУГА И ТОКОВА ОТПАДА				
АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ИНДИКАТОРИ	РОК РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ИЗВОРИ СРЕДСТАВА
1. Донешне одлуке о унапређењу постојећег електронског система 2.1. Набавка опреме	- ЈКП Хигијена	- Донесена одлука - Креиран налог за набавку опреме	2018 - 2019	- ЈКП Хигијена - Буџет града
2. Унапређење система са GPS навигацијом у возилима	- Агенција за саобраћај - ЈКП Хигијена	- Постављени GPS уређаји у возилима - Креирана платформа	2019	- Агенција за саобраћај - ЈКП Хигијена
3. Анализа и процену најолакшијих рута за транспорт отпада	- Агенција за саобраћај - ЈКП Хигијена	- Резултати анализе	2019	- Агенција за саобраћај - ЈКП Хигијена
4. Увођење одлука за кретање возила по новим рутама	- ЈКП Хигијена	- Креиране руте - Увођење одлука	2019	- ЈКП Хигијена
5. Креирање базе података са техничким подацима о токовима отпада, количина и динамици транспорта	- Агенција за саобраћај - ЈКП Хигијена	- Ажурирање базе	2019 - 2020	- Агенција за саобраћај - ЈКП Хигијена
6. Мониторинг	- ЈКП Хигијена	- Извештаји	2018 - 2020	- ЈКП Хигијена

ПЛАТФОРМА ЗА "REAL TIME" ПРАВЕЊЕ ВОЗИЛА

Основна циљева увођења GPS система су:

- повећање дисциплине и продуктивности радника;
- оптимално искоришћавање материјалних ресурса компаније;
- повећање конкурентности на тржишту;
- смањене трошкова одржавања возила;
- смањене ризика од крађе;
- смањене потрошње горива;
- смањене броја радних сати возила и радних машина итд.

КОНТРОЛА УСЛУГА

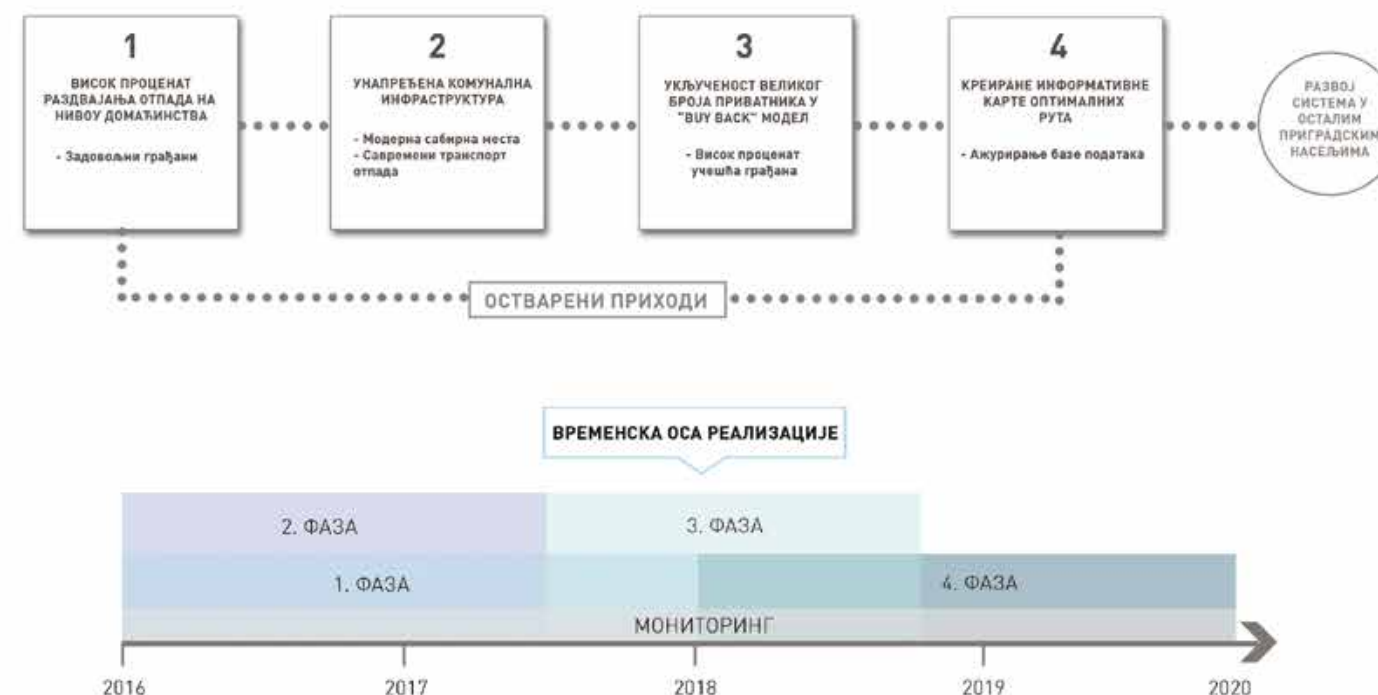
Анализа најолакшијих рута подразумева креирање мале са најолакшијим рутама за кретање возила, у односу на врсту материјала који се сакупља. Препорука је да возиле евидирају о друшци и броју рута и сакупљеним и транспортним количинама отпада треба да буде укључено у програмне радне предузећа.

Унапређење система електронског праћења реализације послова (базе података) такође укључује и прецизне податке о изостављеним рачунима и наплати, као и о мониторингу токова отпада, праћења транспорта, динамички одржавање и др.

ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ ПРОЈЕКТА

ИЗГРАДЊА БИОГАСНОГ ПОСТРОЈЕЊА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА ПАНЧЕВА

Циљеви пројекта

Основни циљеви пројекта су:

- Смањење коришћења чврстих и течних фосилних горива (дрво, угаљ и нафтни деривати). за потребе грејања на територији Панчева. Ова горива загађују ваздух и потпомажу стварању ефекта стаклене баште. Реализацијом овог циља смањује се загађење ваздуха, које је у току грејне сезоне неколико пута веће него током лета.
- Повећана употреба обновљивих извора енергије омогућава виши степен енергетске независности Града. На овај начин би Панчево постао први град у Србији који снабдева своје грађане топлотном и електричном енергијом из обновљивих извора.

Опис проблема који се пројектом решава

- Загађење ваздуха током зимског периода.
- Непродуктивно коришћење органског отпада (ресурс који се не користи).
- Проблем депоновања органског отпада (легалне депоније - трошкови).
- Проблем неадекватног депоновања органског отпада (дивље депоније- утицај на животну средину).
- Третман и манипулсања органским отпадом на фармама (трошкови и утицај на животну средину).

Просторни обухват решења/место реализације

Пројекат обухвата градско ткиво Панчева у целости. Локација изградње биогасног постројења (за потребе симулације рада система) је у близини нове градске депоније.

Програмски концепт

Концепт пројекта се базира на анализи и оцени могућности и сврсисходности за изградњу и коришћење постројења за производњу биогаса и гасне мреже на територији Панчева. Урађена је анализа и процена врсте и количине сировине за производњу биогаса, а затим дефинисан технолошки и просторно – функционални модел биопостројења. На основу тога је идентификована локација за његову реализацију и модел опремања територије инфраструктуром у зависности од процене корисности у односу на животну средину:

- Приоритетна подручја су она која немају прикључак на гасну мрежу или систем даљинског грејања и у којима потрошачи за потребе грејања користе фосилна горива.
- Подручја која су прикључена на систем даљинског грејања.
- Подручја која су прикључена на гасну мрежу

Укључени актери

Актери који учествују су Влада Републике Србије, Министарство рударства и енергетике, Министарство

пољопривреде и заштите животне средине, Електропривреда Србије, ЈП "Србијасгас", град Панчево, ЈП "Дирекција за изградњу и уређење града", ЈКП "Грејање", ЈКП "Хигијена", ЈКП "Зеленило" и приватни актери, у зависности од изабраног модела реализације (у раду су понуђена три).

Временски оквир реализације пројекта, фазе у реализацији

Временски оквир реализације пројекта је до три године.

Опис главних активности на пројекту

Прва фаза: доношење одлуке, израда студије, припрема документације, анализа и одабир локације, израда пројекта за биогасно постројење и проширење гасоводне мреже.

Друга фаза: изградња биогасног постројења.

Трећа фаза: проширење гасоводне мреже, инсталација прикључака и контролна провера корисника.

Очекивани резултати пројекта

- Смањење загађења ваздуха током зимског периода.
- Смањење трошкова становника за грејање
- Смањење трошкова града за депоновање отпада
- Смањење загађења земљишта, вода и ваздуха услед неадекватног депоновања органског отпада
- Повећање прихода за локалне фармере
- Побољшања привредног амбијента у граду услед позитивног утицаја на имиџ града уколико се овакав пројекат, први пут у Србији, реализује на нивоу града.

Буџет пројекта

На основу анализе примера, цена изградње постројења би била између 2 и 4 милиона еура. За проширење гасне мреже нису утврђени трошкови.

Извори финансирања

У раду су дата три модела јавно-приватних и јавно-јавних партнерстава и финансирања уз коришћење фондова ЕУ који се разликују по проценту учешћа, али и по избору партнера из јавног сектора.

Спецификација инструмента/инструмената

Пројекат се базира на два инструмента, то су јавно - приватно и јавно-јавно партнерство.

Студент: Михајло Жикић

Ментор: доц. др Данијела Миловановић Родић

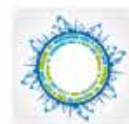
Комисија: доц. мр Бисерка Митровић,
доц. др Ана Никезић

Основне карактеристике пројекта

Просторне и локационе карактеристике:

- Површина терена на коме ће бити изграђено постројење износи 2-4 хектара.
- Земљиште ће бити обезбеђено од стране локалне самоуправе.
- У близини главног гасоводног чвора (у коме се гасовод "Панчево" - Смедерево спаја са постојећим гасоводом).
- У близини саобраћајнице (Баванцилански пут).

Капацитет постројења (на годишњем нивоу):

- Унос: >350.000,00 тона супстрата (=950,00 тона супстрата дневно)
- Принос гаса: >44.000.000,00 м³ (1м³ гаса = 2,1кWh електричне енергије + 3,1 кWh топлотне енергије)

Набавка биомасе и механизми стимулације:

- Набавка материјала се врши од:
 - *пољопривредних произвођача територије града Панчева
 - *од јавно - комуналних предузећа, Зеленило и Хигијена.
- Механизми стимулације:
 - *новач
 - *најквалитетније, тачно или често органске ђубрива за потребе земљорадње.

Прикупљање материјала и оптимизација транспортних рута:

- Транспорт супстрата се врши посебним камионима за превоз течног материјала (налик камионима за превоз горива, гаса, итд.)
- Биомаса се свакога дана прикупља и транспортује до постројења.
- За свако насељено место задужено је по једно транспортно возило за прикупљање

Употреба гаса за различите сврхе:

- За потребе грејања у зимском периоду.
- у домаћинству,
- за потребе добијања електричне и топлотне енергије.
- Крајњи производ: најквалитетније органско ђубриво.

Фазност изградње и експлоатације:

- Израда пројекта
- Прибављање потребних докумената и добијање свих дозвола
- Изградња биогасног постројења (1-2 године)
- * Проширење гасоводне мреже
- * Прикључивање нових корисника
- * Адаптација постојеће мреже (1 година)

Улагања и извори финансирања:

- Изградња биогасног постројења би коштала између 2 и 4 милиона еура
- Вредност другог дела пројекта би била између 50 и 200 хиљада еура.
- Извори финансирања:
 - *европски фондови и
 - *фондови Републике Србије
 - *приватни партнери

Запослење:

- За прву фазу пројекта предвиђено 50 - 100 нових радних места.
- Други део пројекта би омогућио запослење за још 20 - 40 људи.

Модел финансирања, партнерства и субвенције:

- Модел финансирања:
 - *јавно-приватно партнерство
 - *јавно-јавно партнерство
 - *јавно-јавно партнерство
- Партнерства:
 - *јавно-приватно партнерство
 - *јавно-јавно партнерство

1. Јавно - приватно партнерство:
Европски фондови - 50%
Приватни партнер - 40%
Држава Србија - 9%
Град Панчево - 1%

2. Јавно - јавно партнерство:
Европски фондови - 50%
Држава Србија - 40%
ЕПС - 9%
Град Панчево - 1%

3. Јавно - јавно партнерство:
Европски фондови - 50%
Држава Србија - 40%
ЈП Србијасгас - 9%
Град Панчево - 1%

1. Јавно - приватно партнерство:

- финансирање већинским делом из постојећих европских фондова
- приватни партнер би финансирао изградњу
- држава Србија - Влада Републике Србије би учествовала субвенционисањем улагања по запосленим раднику.
- градска управа града Панчева би финансирала трошкове откупа локације, припреме терена и издавање комплетне документације за почетак пројекта

2. Јавно - јавно партнерство

- финансирање већинским делом из постојећих европских фондова
- држава Србија - Влада Републике Србије би учествовала у финансирању са мањинским уделом
- Електропривреда Србије - инсталација на постројени и обавеза откупа вишка произведене електричне енергије
- градска управа града Панчева би финансирала трошкове откупа локације, припреме терена и издавање комплетне документације за почетак пројекта

3. Јавно - јавно партнерство

- финансирање већинским делом из постојећих европских фондова
- држава Србија - Влада Републике Србије би учествовала у финансирању са мањинским уделом
- ЈП "Србијасгас" - финансирање инсталација и обавеза откупа комплетно произведеног гаса и транспорт до потрошача
- градска управа града Панчева би финансирала трошкове откупа локације, припреме терена и издавање комплетне документације за почетак пројекта

Начини финансирања:

ИФЦ - Међународна финансијска корпорација

- чланица групе Светске банке
- оријентисана ка приватном сектору земаља у развоју;
- у власништву 184 земље чланице
- омогућава компанијама у развоју отварање нових радних места;
- главни задатак је искорењивање сиромаштва до 2030. године;
- инвестирање у сиромашним земљама;
- саветодавно тело у приватном сектору;
- управљање различитим фондовима;
- правно и финансијски независни од Светске банке.

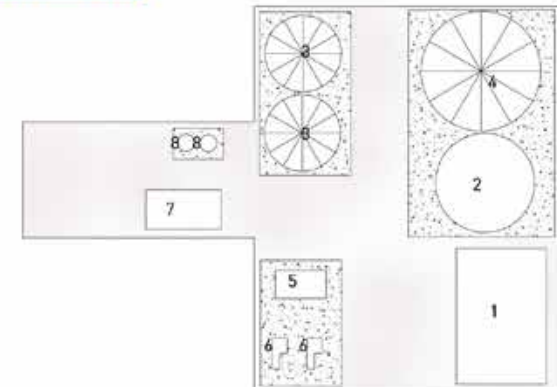
ГГФ - Фонд зеленог развоја у источној Европи

- основан 2009. године као јавно-приватно партнерство Немачке развојне банке и Европске инвестиционе банке уз подршку још неколико европских институција;
- за подстицај коришћења обновљивих извора енергије и повећања енергетске ефикасности
- фонд намењен предузетима и пољопривредницима;
- за унапређење неформалне опреме, оптимизацију производних процеса и замену пољопривредних механизација.

ИПА ФОНД

- бесповратна финансијска помоћ земаља кандидатима и потенцијалним кандидатима за приступ ЕУ;
- претприступни фондови ЕУ;
- око 70 милиона евра годишње за пројекте из области заштите животне средине у Србији;
- посвећен изградњи и јачању институција, заштити животне средине, развоју људских ресурса у руралном развоју;
- у последње 3 године Србија добила око 525 милиона евра
- финансирање пројеката који помажу Србији да приступи ЕУ.

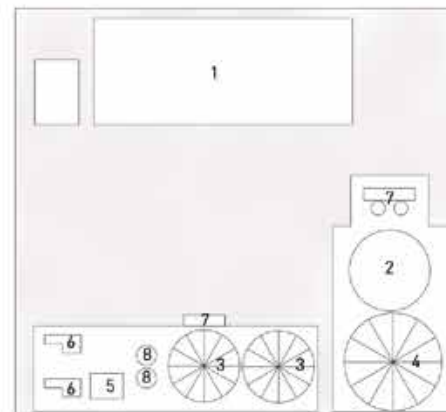
Модел постројења:

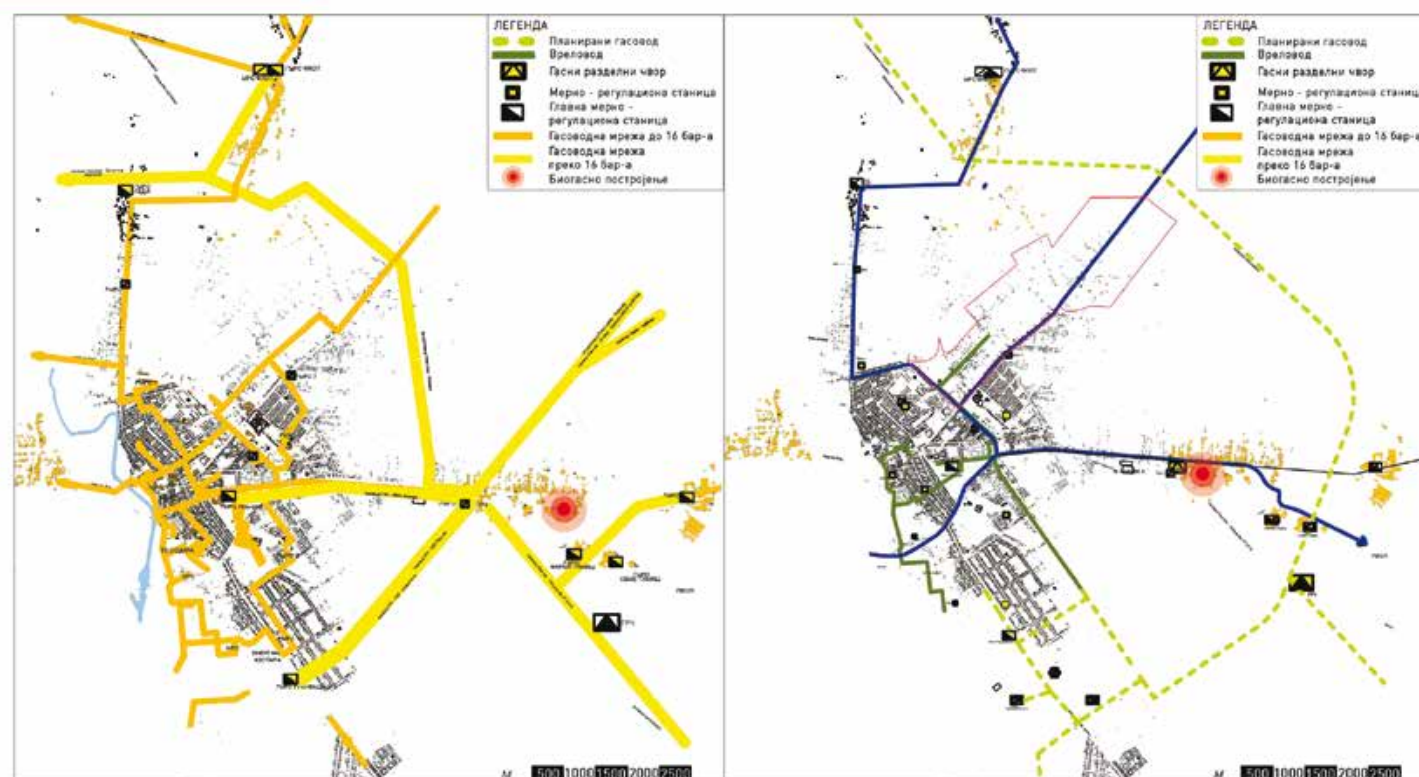
Делови постројења:

1. Складиште чврстог материјала
2. Резервоар течног материјала
3. Ферментатор / дигестор
4. Резервоар течног остатка
5. Јединица за надзор производње
6. Когенеративна јединица за производњу електричне енергије
7. Пречишћавање гаса (рафинација)
8. Складиштење гаса

* Примери постројења у Грчкој која сав добијен гас користе за производњу електричне и топлотне енергије.

Студент: Михајло Жижић
Ментор: доц. др Данијела Миловановић Родић
Комисија: доц. мр Бисерка Митровић,
доц. др Ана Никезић

Карта 1: Постојећа траса гасовода, ГУП Панчева, 2012.

Карта 2: Планирана траса гасовода, ГУП Панчева, 2012.

3Д модел, пример 1: "ALIARTOS BIOGAS PROJECT", Алиартос, Грчка

Студент: Михајло Жикић
Ментор: доц. др Данијела Миловановић Родић
Комисија: доц. мр Бисерка Митровић,
доц. др Ана Никезић

Ток пројекта:

1. Прва фаза
1.1 Расписивање конкурса
1.2 Одабир решења и израда пројекта
1.3 Пројекат за проширење гасоводне мреже
1.4 Израда свих потребних дозвола
2. Друга фаза (изградња биогасног постројења)
2.1 Финансирање и постављање подних инсталација
2.2 Изградња дигестора
2.3 Изградња складишта и резервоара
2.4 Постављање опреме
2.5 Повезивање инсталација
2.6 Провера и пуштање постројења у рад
3. Трећа фаза
3.1 Проширење гасоводне мреже
3.2 Активација постојећих корисника
3.3 Провера квалитета постојећих инсталација

[illegible]

1. Прва фаза
1.1 Расписивање конкурса
1.2 Одабир решења и израда пројекта
1.3 Пројекат за проширење гасоводне мреже
1.4 Израда свих потребних дозвола
2. Друга фаза (изградња биогасног постројења)
2.1 Фундирање и постављање подземних инсталација
2.2 Изградња дигестора
2.3 Изградња складишта и резервоара
2.4 Постављање опреме
2.5 Повезивање инсталација
2.6 Провера и пуштање постројења у рад
3. Трећа фаза
3.1 Проширење гасоводне мреже
3.2 Активација постојећих корисника
3.3 Провера квалитета постојећих инсталација

[illegible]

Критеријуми од важности

Критеријуми за приоритизацију пројекта				Ускла са стратешким приоритетима	Број актера	Одрживост	Обезбеђено финансирање	Ургентност
Изградња биолошког постројења на територији града Панчева				●		●	●	

Тематски критеријуми	Идентитет	Индустријско наслеђе	Урбана структура и јавни простори	Инфраструктура	Заштита животне средине и климатске промене	Локални економски развој	Туризам	Управљање
Изградња биолошког постројења на територији града Панчева				●	●			●

Финансијски критеријуми	Локални буџет	Јавно - приватно партнерство	Национални фондови	ЕУ фондови	Међународни програм	Остало
Изградња биолошког постројења на територији града Панчева	●	●	●	●		Јавно - јавно партнерство

Инструменти управљања	Мреже	Јавно - приватно партнерство	Партиципација	Развијање капацитета	Мониторинг	Остало
Изградња биолошког постројења на територији града Панчева		●				Јавно - јавно партнерство

ДОБАР ЖИВОТ НА СЕЛУ		
СТУДЕНТИ	МАСТЕР ПРОЈЕКТИ	
Ментор и менторска комисија		
РАСТКО КРСТИЋ Ментор: в.проф. др Марија Маруна / Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић, в.проф. др Александра Ступар		ЗАДРУЖНО ДЕЛОВАЊЕ ЗА ПОДСТИЦАЈ ОРГАНСКЕ ПРОИЗВОДЊЕ. ПИЛОТ ПРОЈЕКАТ: „ЗАДРУГА ОРГАНСКЕ ПРОИЗВОДЊЕ У ДОЛОВУ“
КАТАРИНА ПАНТИЋ Ментор: в.проф. др Марија Маруна / Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић, в.проф. др Александра Ступар		РУРАЛНИ ТУРИЗАМ КАО ЧИНИЛАЦ РАЗВОЈА РУРАЛНИХ ПОДРУЧЈА НА ТЕРИТОРИЈИ ПАНЧЕВА: СТУДИЈА СЛУЧАЈА – ИВАНОВО

ЗАДРУЖНО ДЕЛОВАЊЕ ЗА ПОДСТИЦАЈ ОРГАНСКЕ ПРОИЗВОДЊЕ. ПИЛОТ ПРОЈЕКАТ: „ЗАДРУГА ОРГАНСКЕ ПРОИЗВОДЊЕ У ДОЛОВУ“

Циљеви пројекта

Подстицај органске производња која је будћност исхране на све већем тржишту, на ресурсима који сам град Панчево поседује на 83% површине града. Подстицај органске производње кроз задружно деловања због задружног сектора који је најраспрострањенији у свету и остварује највећу финансијску добит, а могао би да буде кључ успеха малих пољопривредника за конкурентнији приступ тржишту и лакшу набавку механизације.

Пројекат ће имати за циљ да развије еколошку свест, подигне економију руралних подручја, подстакне одрживи развој, ребрендира град Панчево. Удруживање малих органских произвођача за лакши приступ механизацији и конкурентнији приступ тржишту.

Опис проблема који се пројектом решава

Пољопривредно земљиште у Панчеву карактеришу велике количине физичког отпада, недефинисане локалне депоније, дугогодишње прекомерно третирање хемијским средствима, загађеност ваздуха од индустријских зона. Са друге стране, предуслов за органску производњу је здрава средина. Њеним подстицањем би се решили наведени проблеми еколошке врсте. Тржишна цена органских производа је вишеструко већа од интегралних производа, што би за економски развој руралних подручја било од кључног значаја. Проблем локалног становништва јесу мале парцеле и велико почетно улагање, што их спречава да буду конкурентни на тржишту, а решење за њихов проблем налази се у удруживању кроз задружно деловање.

Просторни обухват решења/место реализације

Пилот пројекат задруге органске производње би се спровео на територији сеоског насеља Долово и као будући успешан пројекат би могао да се спроведе на сва остала села како у Панчеву тако и на целој територији Србије.

Програмски концепт

- Писање пројекта од стране МПЗЖС,
- Креирање стручног тима на изради и спровођењу пројекта,
- Израда ГИС мапа загађености земљишта, загађености ваздуха, загађење индустријских зона, земљишта за издавање,
- Креирање стручног тима за писање пројекта ИПАРД 2 програма,
- Отварање задруге органске производње у Долову,
- Формирање одељења за едукацију, финансирање, пласман у склопу задруге.

Укључени актери

Носилац пројекта је град Панчево, сектор за пољопривреду, водопривреду и шумарство. Пројекат пише Министарство пољопривреде и заштите животне средине.

Споразум о сарадњи у циљу спровођења пројекта остварује се између града Панчева и Привредне коморе Србије. Архитектонски факултет одсек интегралног урбанизма је укључен као сарадник при изради пројекта.

Споразум са невладиним организацијама град Панчево остварује са Центром за органску производњу, удружењем ТЕРАС, Војвађанским кластером органске производње и институтом Тамиш.

Кроз уговоре о ЈПП град Панчево остварује са произвођачима органске производње и задругама органске производње о увиду у слободном земљишту и категорији загађености и закупу истог.

Интеграција - комплементарност са другим текућим иницијативама

Друге укључене иницијативе које имају комплементарност са темом органске производње су:

- Мапирање загађивача у области заштите животне средине и креирање ГИС базе података на примеру Панчева,
- Едуковање пољопривредних произвођача у циљу унапређења рада постојећих и формирање нових урбаних башти и фарми,
- Уступање јавне имовине града као механизам подршке програму социјалног предузетништва у циљу социјално-економског развоја.

Извори финансирања

- Град Панчево – писање пројекта,
- Европски фондови – финансирање програма
- Министарство та пољопривреду и заштиту животне средине – сувениционисање нове органске производње.

Спецификација инструмента/инструмената

а)Задружно деловање као инструмент за развој органске производње

б)Инструмент за финансирање пољопривреде и руралног развоја кроз претприступне програме ЕУ – ИПАРД 2 програма. Инструмент је за претприступну помоћ у области руралног развоја и дефинише мере за подршку руралном развоју у складу са актуелним регулативама ЕУ.

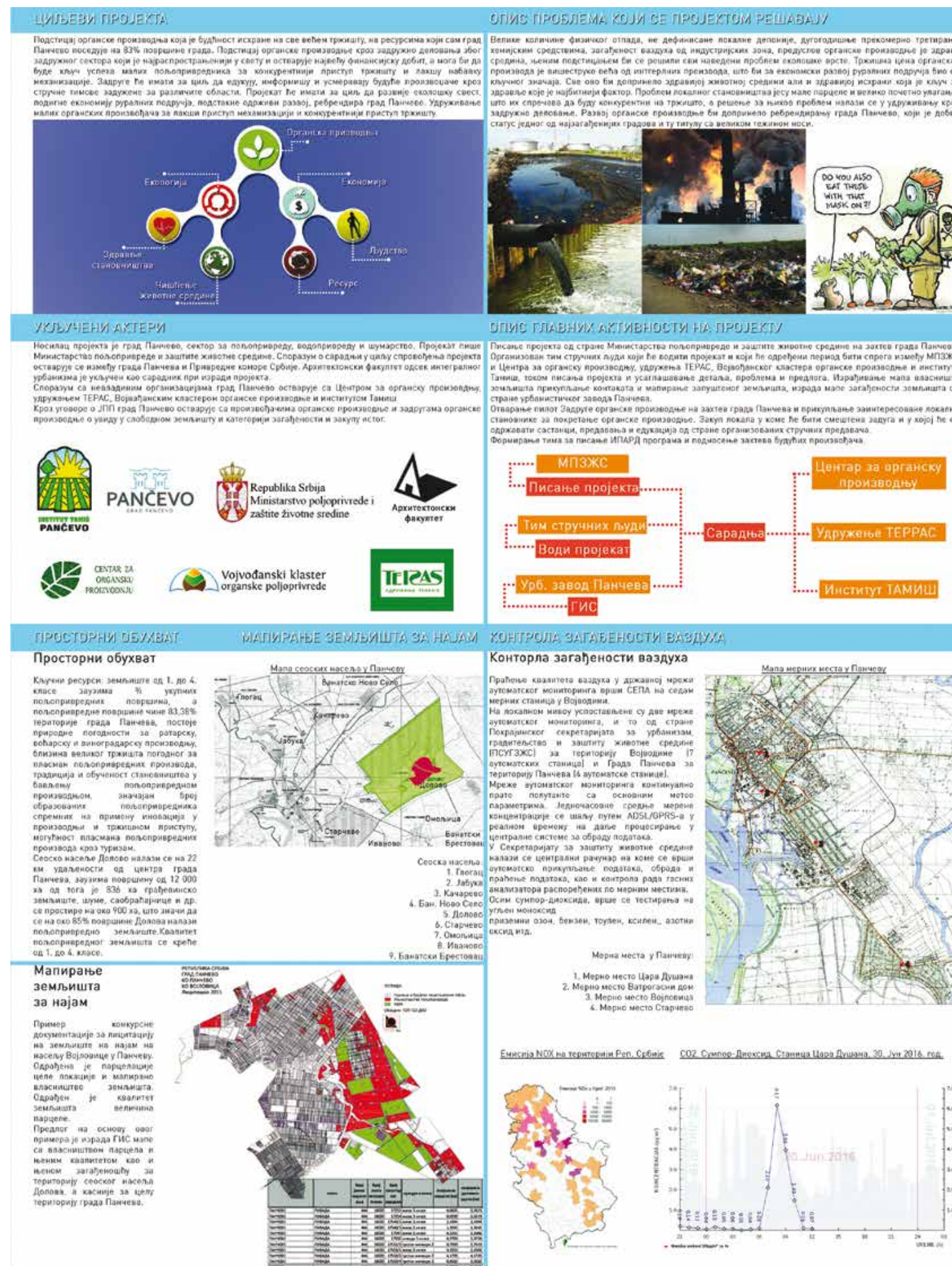
ЗАДРУЖНО ДЕЛОВАЊЕ ЗА ПОДСТИЦАЈ ОРГАНСКЕ ПРОИЗВОДЊЕ. ПИЛОТ ПРОЈЕКАТ: „ЗАДРУГА ОРГАНСКЕ ПРОИЗВОДЊЕ У ДОЛОВУ“

Студент: Растко Крстић

Ментор: в.проф. др Марија Маруна

Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић
в.проф. др Александра Ступар

ИИ

РУРАЛНИ ТУРИЗАМ КАО ЧИНИЛАЦ РАЗВОЈА
РУРАЛНИХ ПОДРУЧЈА НА ТЕРИТОРИЈИ ПАНЧЕВА:
СТУДИЈА СЛУЧАЈА – ИВАНОВО

Циљеви пројекта

Општи циљ: ревитализација руралних подручја и очување животне средине кроз уређење природних карактеристика руралних насеља у Панчеву.

Специфични циљеви:

- Развој риболова
- Развој смештајних капацитета
- Изградња марине
- Пружање подршке постојећим туристичким активностима
- Комбиновање смештаја и активности у руралним срединама
- Развој интегрисане понуде која повезује одмор и забаву
- Повећање прихода из сектора туризма
- Побољшање локалних производа и услуга
- Побољшање квалитета живота у руралним подручјима.

Опис проблема који се пројектом решава

Један од највећих потенцијала Панчева је његов положај поред две реке, што му и даје изузетно квалитетно пољопривредно земљиште којим обилује. Поред тога, од потенцијала се издвајају још и сауторно - индустријско наслеђе, развијена локална самоуправа и институционална инфраструктура, близина Београда, затим повољна клима, богат биљни и животињски свет, подземне воде и сл. Међутим, уочени су и велики проблеми, као што су: непостојање туристичке инфраструктуре, неразвијена туристичка понуда и недостатак смештајних капацитета, неискоришћеност потенцијала сеоских подручја, недостатак зелених површина, изразите миграције село-град и други.

Насељено место Иваново одликује изразити потенцијал за развој туристичких активности. Пре свега, Иваново се налази поред две реке: Дунава и Наделе, што му омогућава развој ловног туризма, наутичког туризма и осталих спортско рекреативних активности. Ипак, највећи потенцијал у овом подручју представља споменик природе "Ивановачка ада", која са својом шумском заједницом представља заштићено природно добро на националном нивоу. Међутим, Иваново нема довољно развијених смештајних капацитета да задовољи туристичку потражњу.

Просторни обухват решења/место реализације

Фокус пројекта је на приобалним зонама које припадају катастарској општини Иваново уз предлог интервенције у насељу, која треба да пружи подршку развоју пројекта.

Програмски концепт

Обзиром да се насеље Иваново налази поред

две реке, риболов је препознат као активност од примарног значаја. Поред тога, потребно је развити и марину, на подручју зимовника, како би се омогућио веза између обале и реке, како за риболовце тако и за остале туристе који су корисници речног саобраћаја. За кориснике који долазе на викенд одмор предложена је викенд зона са различитом типологијом смештајних капацитета. За дневни боравак је предвиђена пикник зона.

Укључени актери

- Министарство пољопривреде и заштите животне средине
- Туристичка организација Србије
- Покрајински секретаријат за пољопривреду, водoprивреду и шумарство
- Регионални центар за друштвено-економски развој Банат
- Туристичка организација Панчева
- ЈП Дирекција за изградњу и уређење
- ЈКП Зеленило
- ЈКП Хигијена
- Регионална привредна комора Панчево
- Приватни сектор
- Цивилни сектор.

Интеграција - комплементарност са другим текућим иницијативама

Пројекат је усклађен са развојним циљевима Стратегије развоја града Панчева 2014-2020. Наиме, изражена викенд туристичка активност и потреба за риболовом на територији Иванова су у складу са предложеним активностима за дефинисане зоне.

Извори финансирања

Фондови LEADER програма, буџет града Панчева, Министарство туризма.

Спецификација инструмента/инструмената

Иновативан приступ развоју руралних подручја. Европска унија је спровела кроз пројекат LEADER који представља инструмент за рурални развој на локалном нивоу, и омогућава повећање капацитета локалних заједница и решавање проблема који се тичу руралног развоја. Уз то, LEADER пројекат заснован је на седам кључних иновативних карактеристика и то: елаборација и имплементација одоздо-навише стратегија (bottom-up), локална јавно-приватна партнерства: локалне акционе групе (ЛАГ), интегранлне мулти-секторске акције, иновација, кооперација, умрежавање, локалне развојне стратегије базиране на простору (area-based).

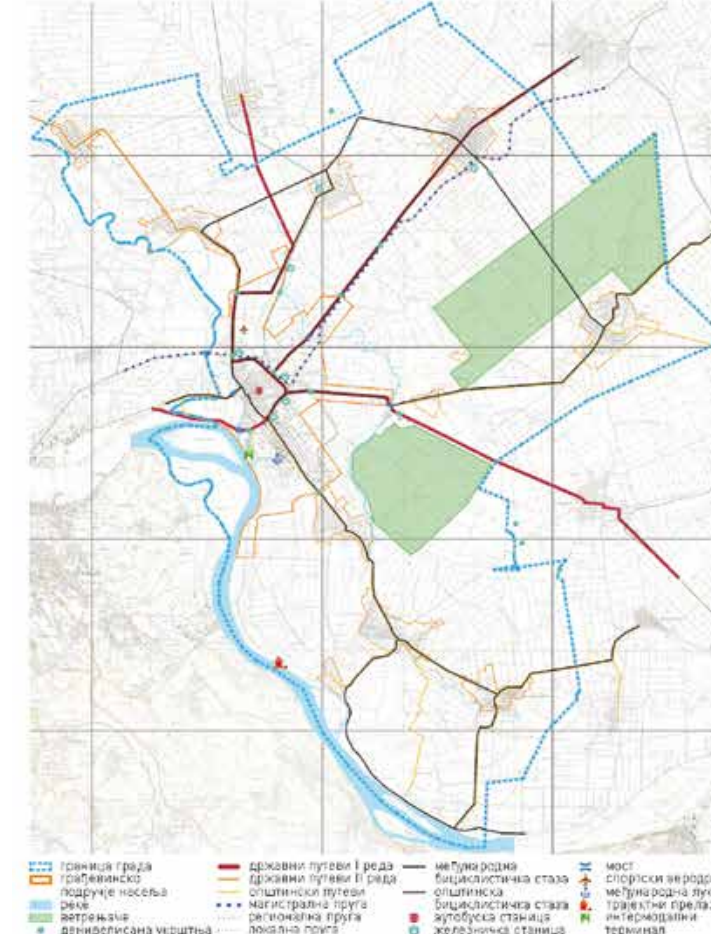
РУРАЛНИ ТУРИЗАМ КАО ЧИНИЛАЦ РАЗВОЈА РУРАЛНИХ ПОДРУЧЈА НА ТЕРИТОРИЈИ ПАНЧЕВА: СТУДИЈА
СЛУЧАЈА – ИВАНОВО

Студент:Катарина Пантић

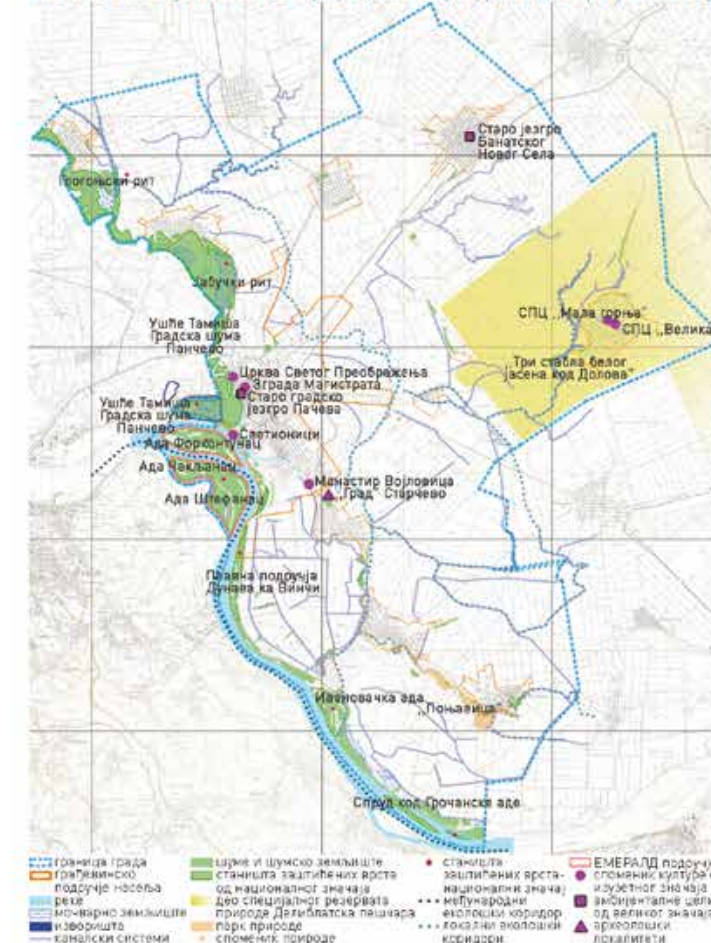
Ментор: в.проф. др Марија Маруна

Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић
в.проф. др Александра Ступар

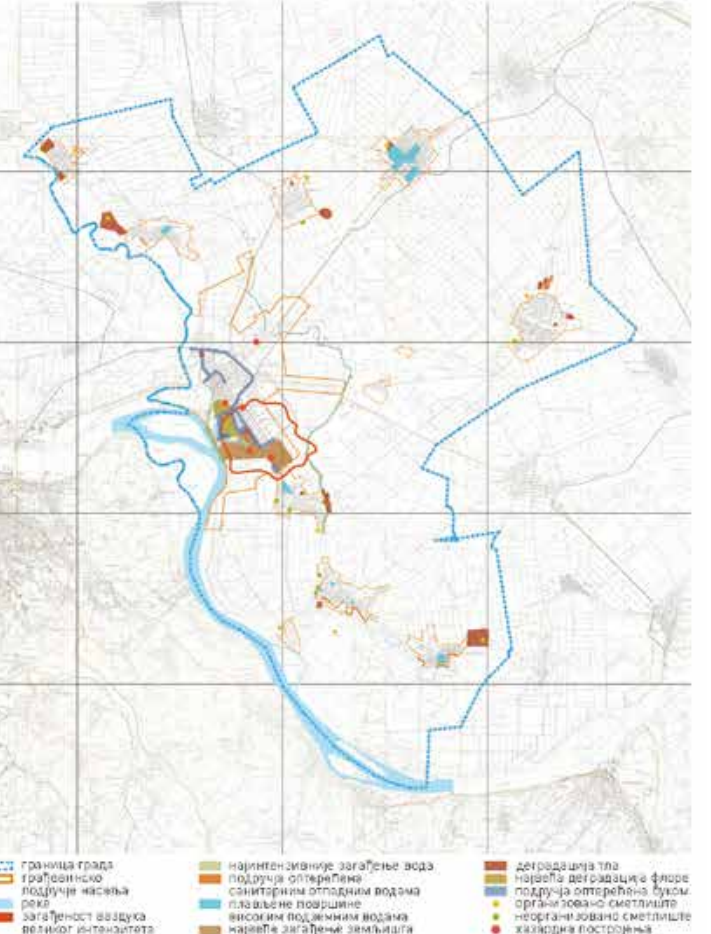
Анализа постојећег стања саобраћајне инфраструктуре у Панчеву

Анализа постојећег стања природних и културних добара у Панчеву

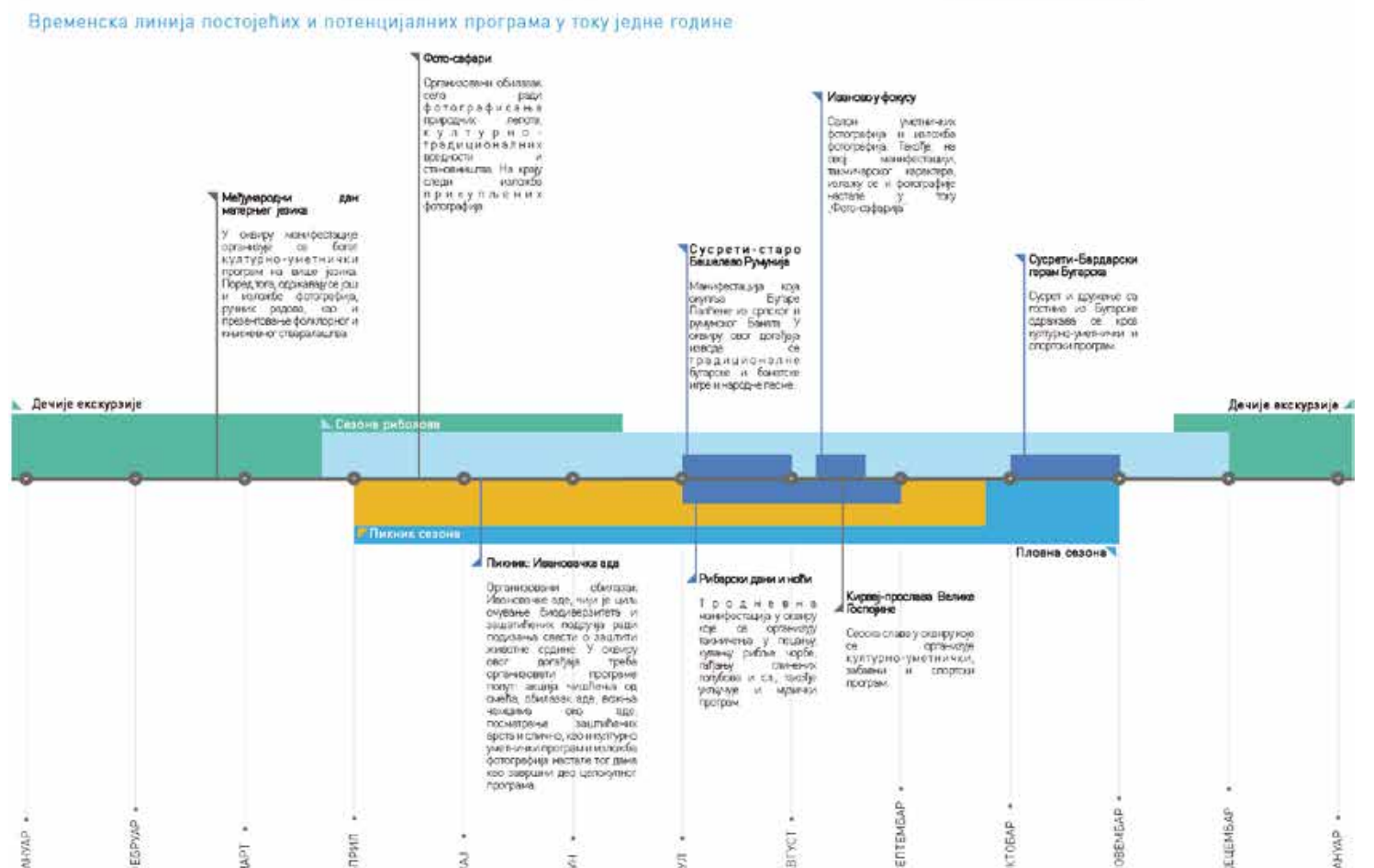
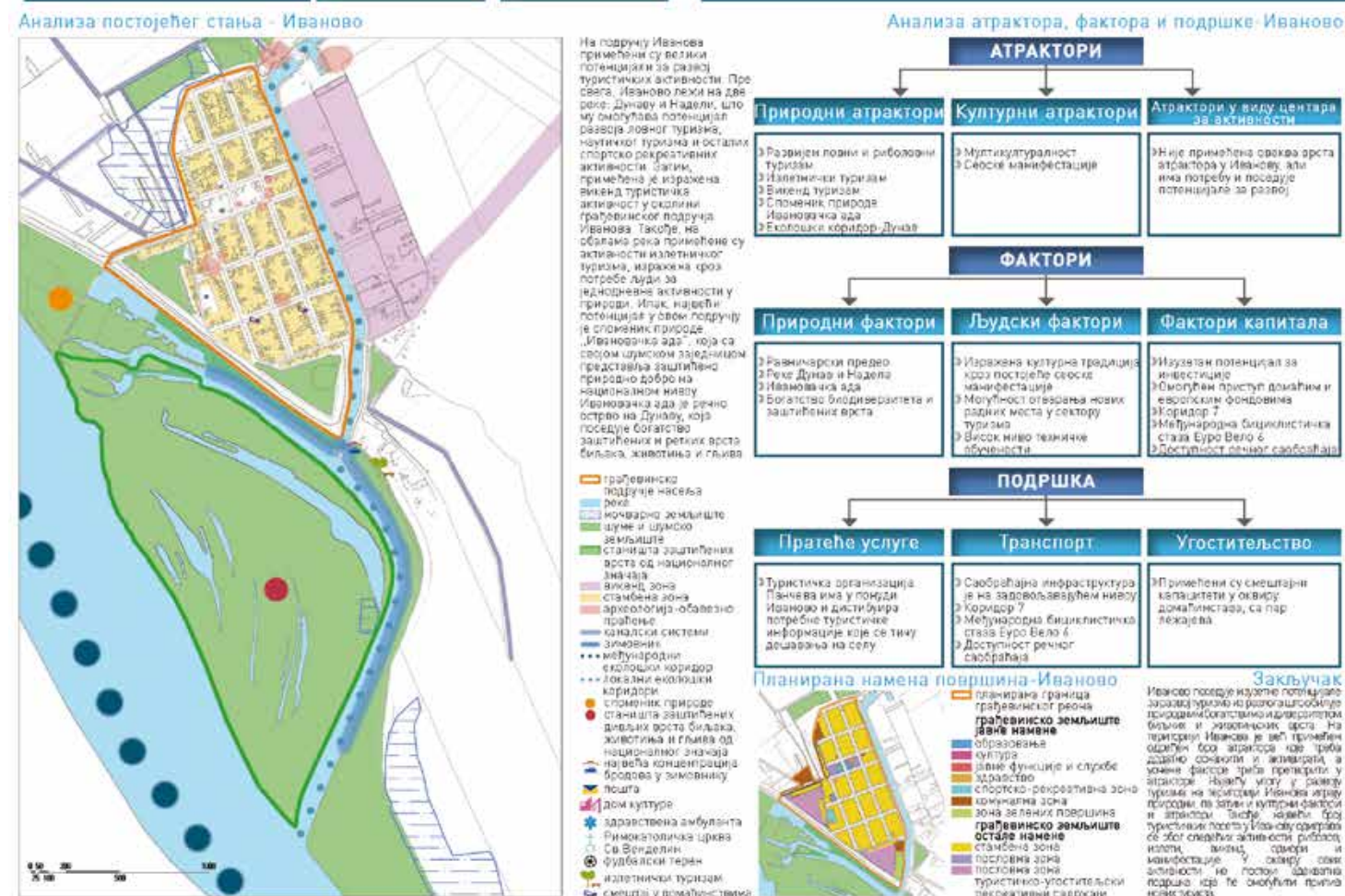

Анализа постојећег стања негативних утицаја на животну средину

Тајмлајн манифестација на територији општине Панчево

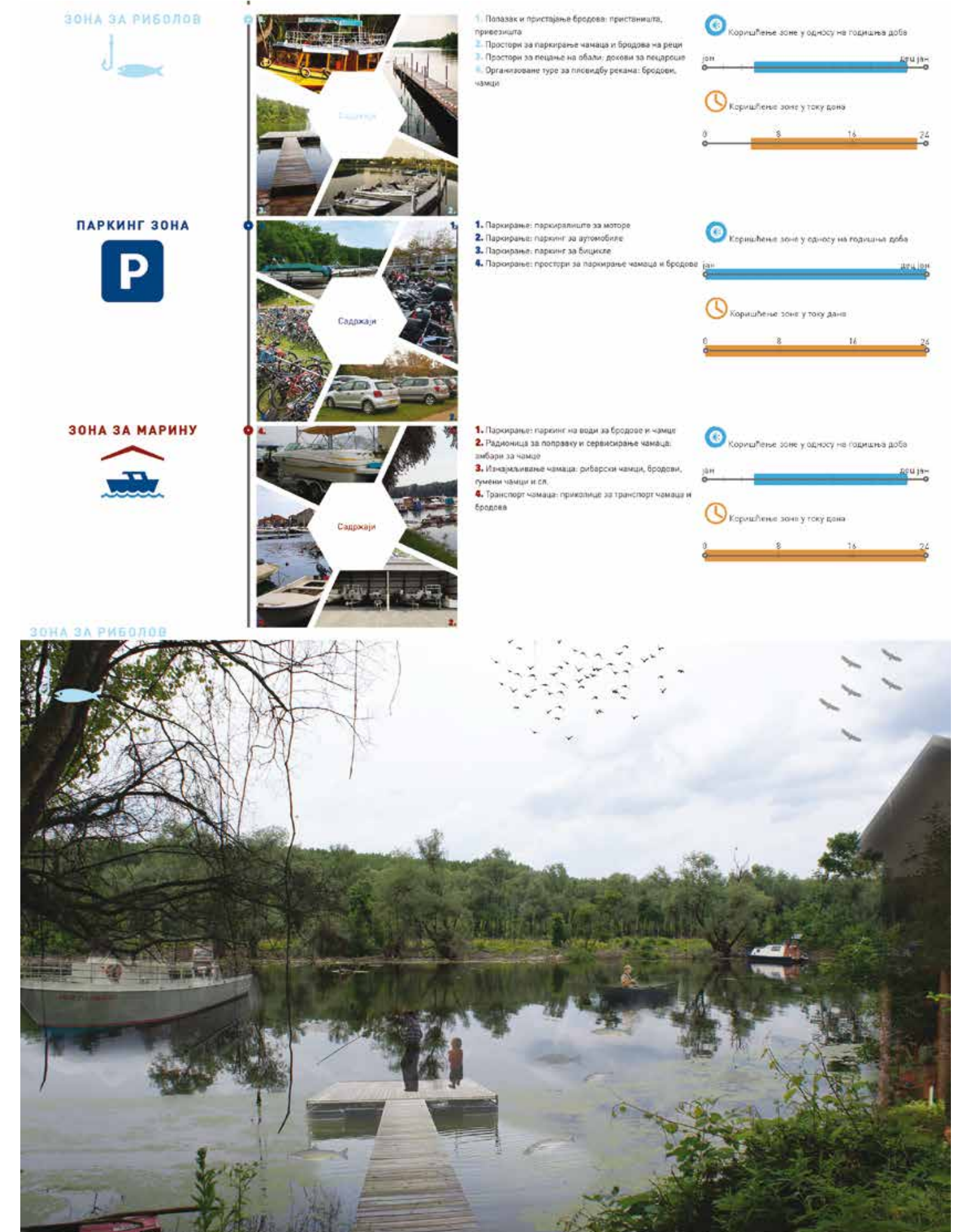

Студент: Катарина Пантић
Ментор: в.проф. др Марија Маруна
Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић
в.проф. др Александра Ступар

Студент: Катарина Пантић
Ментор: в.проф. др Марија Маруна
Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић
в.проф. др Александра Ступар

ДОБРО УПРАВЉАЊЕ		
СТУДЕНТИ	МАСТЕР ПРОЈЕКТИ	
Ментор и менторска комисија		
БОГДАН НИКОЛИЧИЋ Ментор: доц. др Ратка Чолић / Комисија: в.проф. др Александра Ђукић, в.проф. Иван Рашковић		Е-ПА ПЛАТФОРМА РАЗВОЈНИХ ИДЕЈА
АЛЕКСАНДРА МИЛОШЕВИЋ Ментор: доц. др Ратка Чолић / Комисија: в.проф. др Александра Ђукић, в.проф. Иван Рашковић		ПОГУШЋАВАЊЕ ГРАДСКИХ БЛОКОВА КРОЗ ПРИВАТНО-ЈАВНА ПАРТНЕРСТВА
ДРАГАНА ЈОКСИМОВИЋ Ментор: в.проф. др Марија Маруна / Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић, в.проф. др Александра Ступар		ИНТЕГРАЛНО БРЕНДИРАЊЕ КАО ИНСТРУМЕНТ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ИМИЦА ГРАДА ПАНЧЕВА
МИХАИЛО МИКАВИЦА Ментор: доц. др Ратка Чолић / Комисија: в.проф. др Александра Ђукић, в.проф. Иван Рашковић		МОНИТОРИНГ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА НОВИ МОДЕЛ ПРАЋЕЊА И ИЗВЕШТАВАЊА

Циљеви пројекта

Циљ пројекта је побољшање транспарентности и партиципације у планирању и доношењу одлука формирањем Е-Платформе. Кроз рад платформе прикупљале би се развојне идеје, које доприносе унапређењу квалитета живота и бољем, транспарентнијем, ефикаснијем и ефективнијем управљању урбаним развојем.

Опис проблема који се пројектом решава

У оквиру Стратегије развоја града Панчева

спроведена је анкета где је:

- Само 32% грађана упознато са могућностима учешћа у процесу доношења одлука који се тичу планске документације и заштите животне средине
- 93% грађана изразило потребу за обуком и информисањем о активнијем учешћу грађана у доношењу одлука.

Имајући у виду да је становништво Панчева скоро
дупло више компјутерски образовано од просека у
Србији, односно 61,7% грађана (Републички завод за
статистику, 2013), Е-Платформа представља погодан
алат за побољшање партиципације. Организација
градске управе и подела сектора и одељења је јасно
структурисана, али недостаје сарадња и размена
информација и знања између сектора и одељења у
оквиру градске управе. Такође, недостаје коришћење
средстава из осталих извора финансирања- највећи
део пројеката реализује се из градског буџета.

Просторни обухват решења/место реализације

Цела територија града Панчева - уже и шире градско
језгро и свих 9 села.

Програмски концепт

Е-Платформа је инструмент за постизање Е-Партиципације. У питању је алат за прикупљање идеја кроз који се у процес планирања укључују сви сектори. Пошто идеје на платформу могу да поставе сви (комерцијални сектор, невладине организације, цивилни сектор, грађани, независна стручна удружења итд.), оне доносе и иновације и нови квалитет решења, нова партнерства и нове изворе финансирања.

Укључени актери

Носилац пројекта: Градска управа града Панчева - Секретаријат за привреду и економски развој. Главни партнери су сва јавна предузећа у граду.

Остали актери дају значај платформи тако што на њу постављају идеје и то су: грађани, јавни сектор, цивилни сектор, комерцијални сектор, невладине организације, индивидуалне групе стручњака, знаменити појединци итд.

Временски оквир реализације пројекта, фазе у реализацији

2017. година - 1 година realizacije +
implementacija ideje.

Опис главних активности на пројекту

1. Формирање платформе при управи града (2 месеца)
 - Окупљање тима стручњака
 - Одређивање структуре платформе
 - Одређивање критеријума за одабир идеја
 - Промоција платформе у јавности
2. Прикупљање идеја (9 месеци)
3. Пресек/вредновање идеја и награђивање (1 месец)
4. Разрада идеје и имплементација (у зависности од сложености идеје/пројекта спровођење може трајати од 6 месеци до 3 године)

Очекивани резултати пројекта

Очекиван резултат пројекта је веће укључивање, пре свега јавности и грађана, па онда и свих осталих сектора у одлучивање о реализацији стратегије. Такође, платформа омогућава добијање иновативних, нових идеја, омогућава праћење нових извора финансирања из различитих извора. Спровођењем и имплементирањем идеја постаје транспарентнији рад управе града као и видљивије спровођење саме стратегије развоја града.

Интеграција- комплементарност са другим текућим иницијативама

Увођењем Е-Платформе доприноси се спровођењу и унапређењу Стратегије развоја града Панчева.

Буџет пројекта

5 000 000 дин. (~40 000€) + спровођење идеја

5 000 000 динара односи се на прве три фазе пројекта, док буџет за спровођење идеја варира у зависности од тога каква је идеја, односно колико времена је потребно да се спроведе и ко све треба да се ангажује у њеном спровођењу.

Извори финансирања

ЕУ фондови: Дунавски транснационални програм
и Хоризонт 2020 - Републички буџет: Министарство
културе и информисања - Покрајински буџет:
Аутономна покрајина Војводина - Покрајински
секретаријат за привреду, запошљавање и
равноправност полова

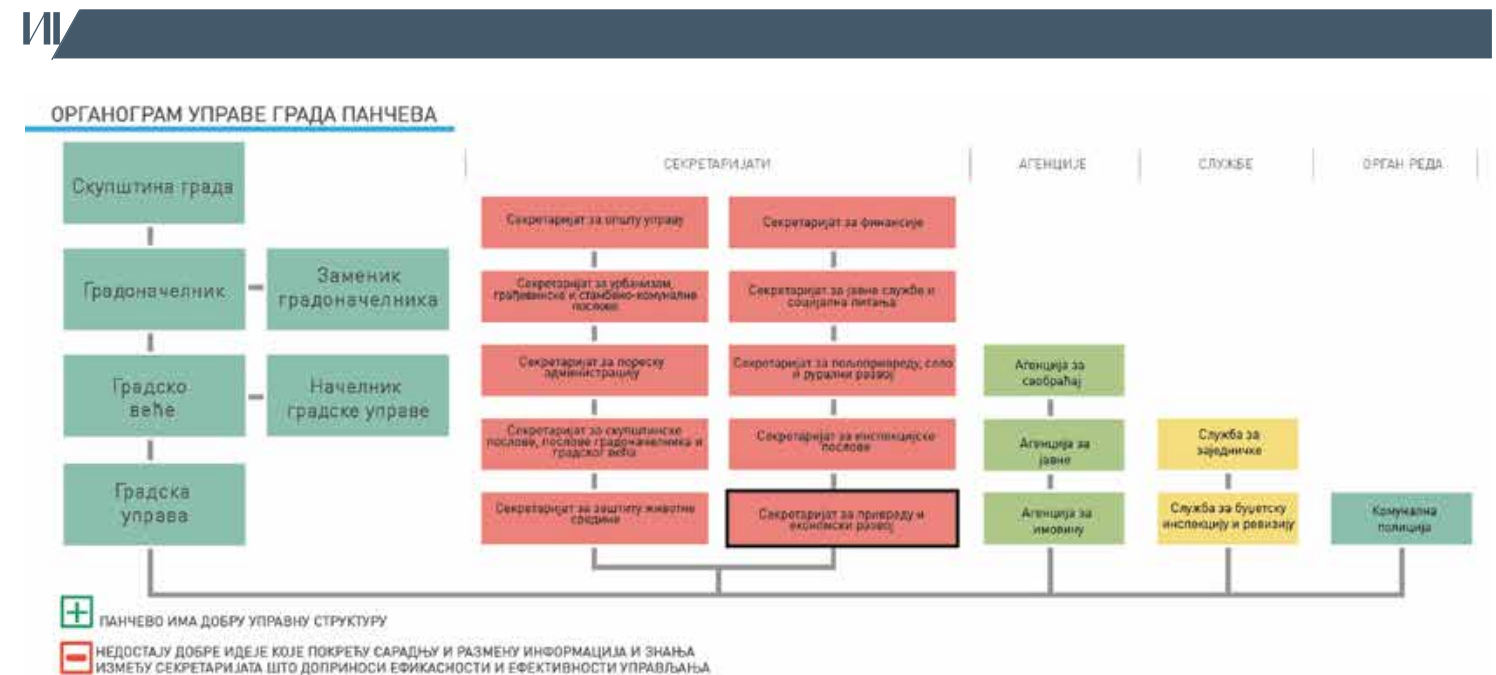
Спецификација инструмента/инструмената

Инструмент за спровођење пројекта је ГИС база података. Основни управљачки принципи су транспарентност и партиципација, тј. партиципација пре свега и јавности и грађана на истом месту и транспарентност доношења одлука.

Студент: Богдан Николић

Ментор: доц. др Ратка Чолић

Комисија: в.проф. др Александра Ђукић
в.проф. Иван Рашковић

Е-ПЛАТФОРМА

1. **Ко формира Е-Платформу и где се формира?**
 - Е-Платформу формира Градска управа града Панчева, у оквиру Секретаријата за за привреду и економски развој, јер је овај секретаријат задужен за спровођење Стратегије развоја града Панчева.
2. **Где се постављају идеје?**
 - Све идеје које се постављају на платформу, постављају се у оквиру 11 тематских група које представљају 11 стратешких приоритета из Стратегије развоја града
3. **Ко све може да постави идеје?**
 - Идеју може да постави свако: цивилни, приватни, јавни и комерцијални сектор, грађани, не владине организације. Због варијетета актера и саме идеје могу бити широког спектра, и свакоко нису у домену само једног секретаријата већ више, те се на овај начин покреће размена знања и сарадња између сектора и доприноси се ефикасности и ефективности у управљању.
4. **Шта бива са идејом када се постави на платформу?**
 - Свака идеја која бива постављена на платформу има могућност да се спроведе у оквиру Стратегије развоја града Панчева. Идеје се смештају у једно од 11 тематских поља платформе и затим се вреднују, а уколико поседују квалитет за имплементацију секретаријати у чијем домену је идеја преузимају идеју и у сарадњи са аутором идеје разрађују и прилагођавају идеју стратегији како би је спровели.
5. **Како се вреднују идеје?**
 - Идеје се вреднују на основу критеријума за приоритизацију идеја. Критеријума има 5, а подносилац идеје даје важност, односно бира 3 од 5 постављених критеријума који су важни за спровођење његове идеје. Да би се приоритизација идеја успешно спровела критеријумима се даје вредност, тј. важност, и сваки од њих има посебну и различиту вредност. Критеријуми и њихове вредности су:
 1. Усаглашеност са стратешким циљевима [10 од 100 поена]
 2. Број актера укључених у пројекат [15 поена]
 3. Одрживост: економска, социјална и еколошка [20 поена]
 4. Обезбеђено финансирање (субфинансирање) пројекта [25 поена]
 5. Ургентност [30 поена]

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

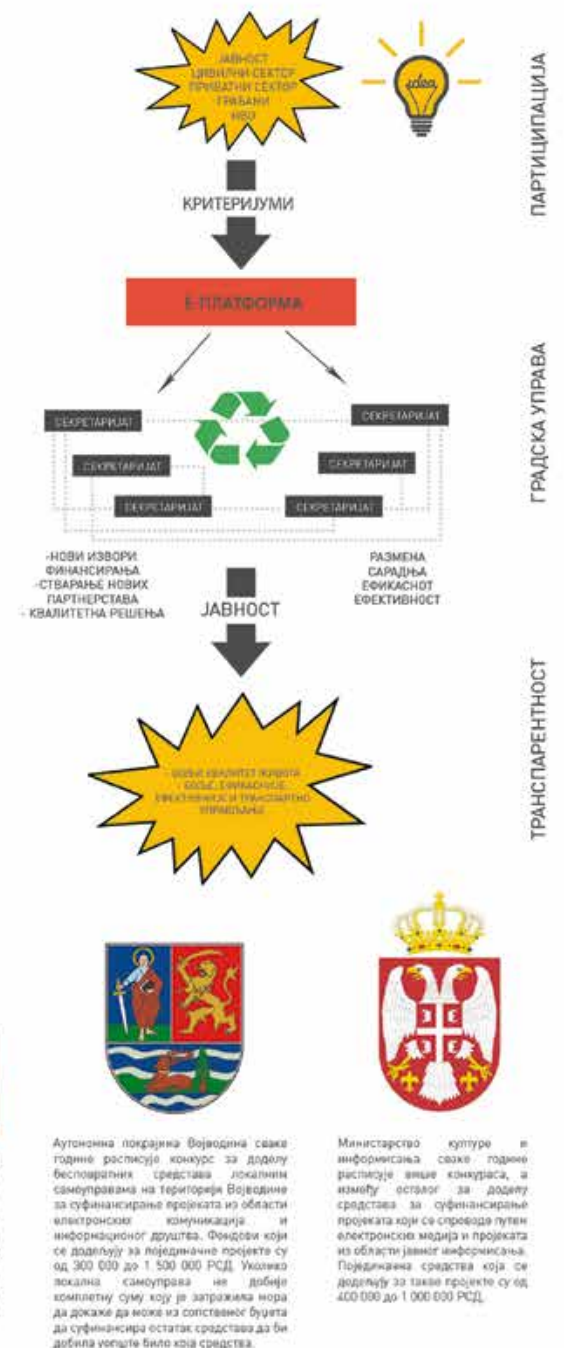
- ЕУ фондови: Дунавски транснационални програм и Хоризонт 2020
- Републички буџет: Министарство културе и информисања
- Покрајински буџет: Аутономна покрајина Војводина - Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова

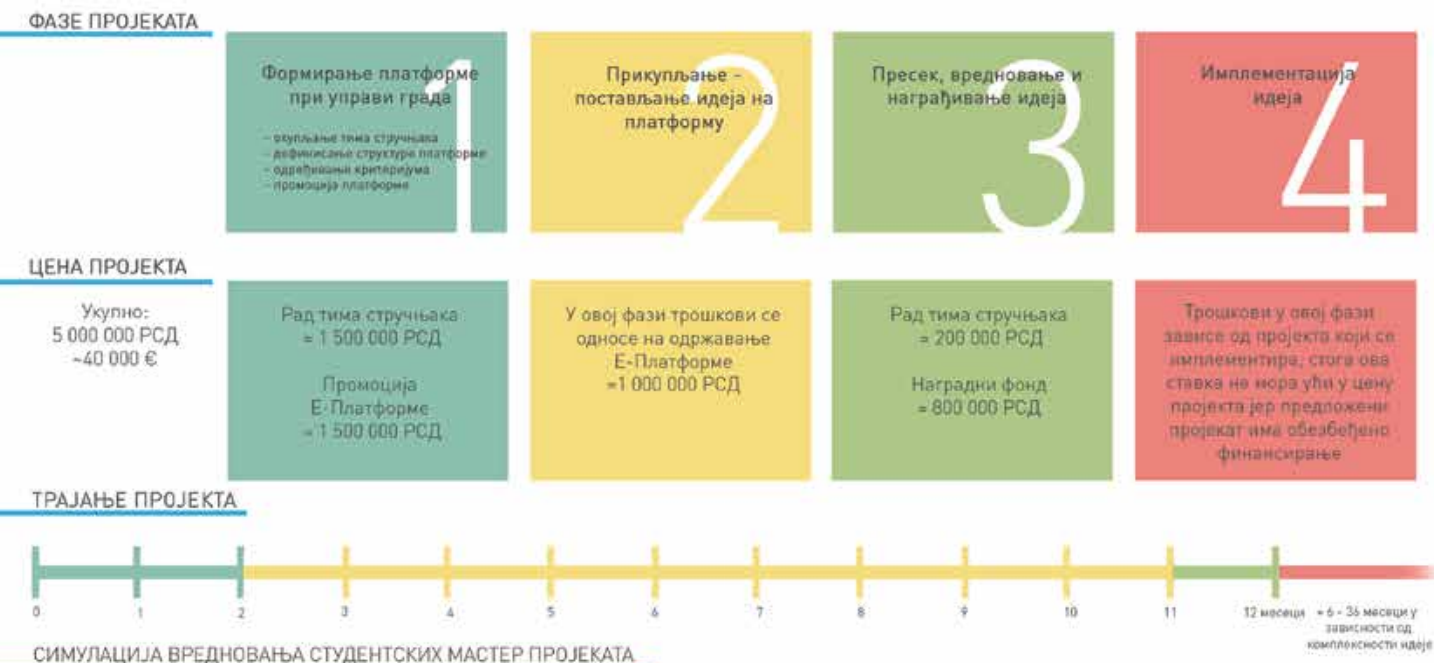
Думски транснационални програм (ДТП) је финансиран из инструмент специфичног одсека и са независним телом за доношење одлука које подржава обједињавана политика и годишњу Дум-ва. Укупан буџет фонда је 221 000 000 ЕУ за период од 2014. до 2020. године. За пројекте који се тичу још једне институционалне капитализације државних органа и ефикасне јавне управе, буџет је око 31 000 000 ЕУ. За појединачне пројекте издвајају се суме од 20 000 000 ЕУ, а за пројекте који се тичу још једне институционалне капитализације с тим што је у складу са пројектом саморазвоја или грађевинарства пројекат финансиран изгубио са 1/3 средства.

Хоризонт 2020 је највећи програм Европске уније за истраживање и иновације, који обухвата фонд од чак 78 милијарди евра. Од 2014. до 2020. године, овај програм за општи циљ истраживања и иновација доноси 100 милијарди евра, а за специфичне истраживање и иновације 100 милијарди евра. Пошто је буџет програма знатно већи, онда се и у свакој програмској финансијској и сопственој захватности пројекти. Појединачне пројекте из програма се издавају и суми веће од 1 милијарде ЕУРО. За пројекте је могуће конкурисати самостално, али већина се захтева партнерства на пројектима, на неким пројектима могуће за финансирање су 3 партнера из земаља ЕУ или земаља које кандидати за придруженије ЕУ. Уколико припадате месту пројекатног партнера, преко овог програма се могу пројекти финансирају.

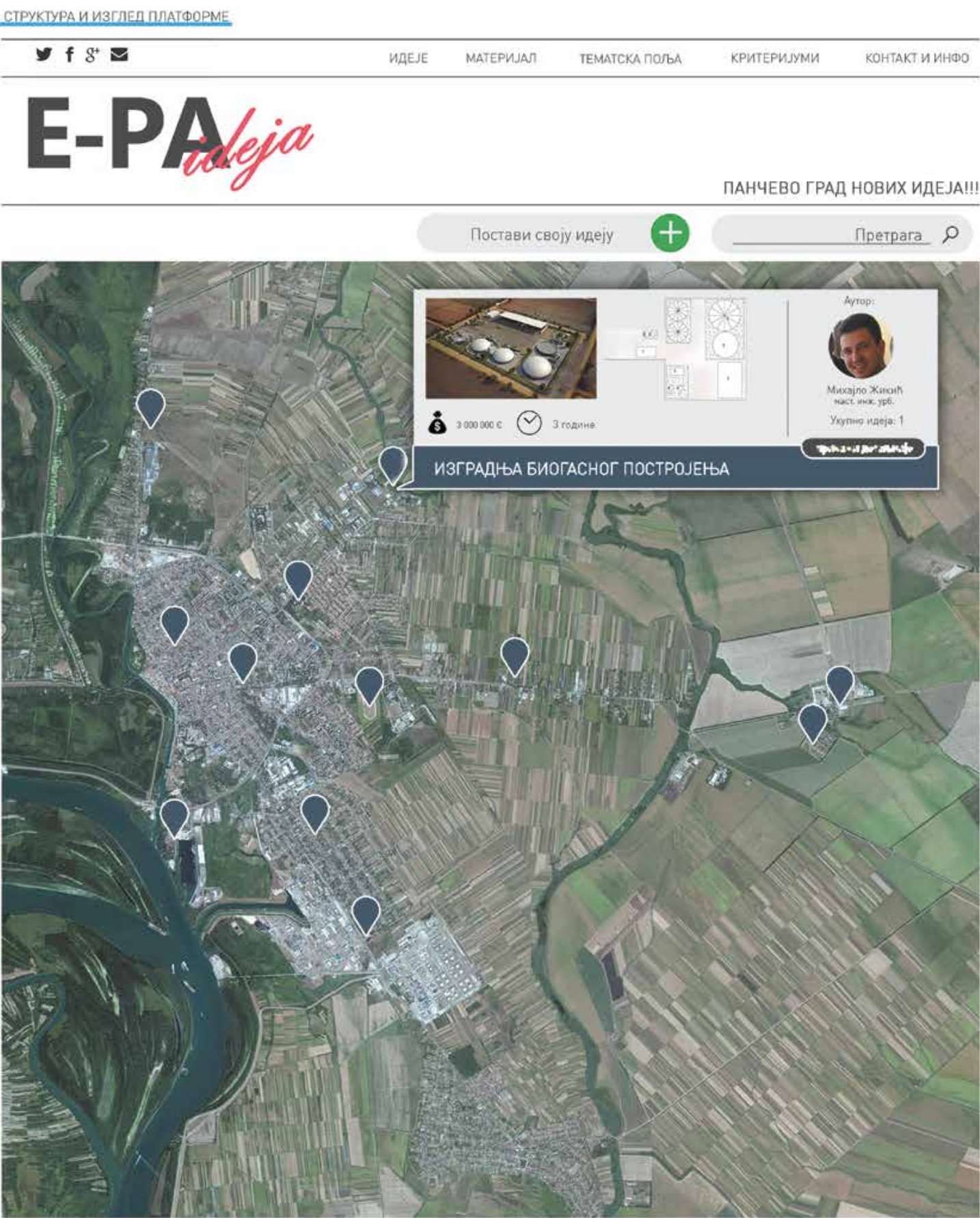

Студент: Богдан Николичић
Ментор: доц. др Ратка Чолић
Комисија: в.проф. др Александра Ђукић
в.проф. Иван Рашковић

Аутор и име пројекта	Ускла. са стратешким приоритетима	Број аутора	Одговорност	Обезбеђено финансирање	Ургентност
1. Иво Мандић Бабић Материјал: заштитна у области квалитета животне средине и квалитета ГИС базе података на територији Панчева	●	●	●	●	●
2. Желић Милош Биогазно постројење на територији града Панчева	●	●	●	●	●
3. Ана Јовановић Интегрални систем управљања отпадом у Панчеву	●	●	●	●	●
4. Сера Босиљ Упоредбени систем управљања отпадом из домаћинства и пољопривредних газдинстава на територији града Панчева	●	●	●	●	●
5. Растко Кристић Јадружно деловање за подстицај органске производње	●	●	●	●	●
6. Катарина Пантић Развој смештајних капацитета у руралним подручјима на територији Општине Панчево	●	●	●	●	●
7. Батарић Љубиша Еколошки и социјално сензитиван активирање туристичког потенцијала кроз поддршку еколошког развоја Панчева	●	●	●	●	●
8. Милош Урошац Философ туристичке руте	●	●	●	●	●
9. Драган Јосифовић Интегрално брендирање као инструмент за унапређење имиджа града Панчева	●	●	●	●	●
10. Јелена Словић Ри. Брендирање места као инструмент поддршке одрживом ри	●	●	●	●	●
11. Милош Бабић Развој бициклистичког саобраћаја у Панчеву	●	●	●	●	●
12. Пантић Милош Значај бициклистичког саобраћаја за подстицање привредних активности у Панчеву	●	●	●	●	●
13. Сузана Петровић Пројекат Фабрика културе	●	●	●	●	●
14. Марта Милић Кампања за ревитализацију индустријског наслеђа	●	●	●	●	●
15. Анастасија Милош Индустријски туризам као инструмент ревитализације индустријског наслеђа на примеру Панчеве магацина у Панчеву	●	●	●	●	●
16. Милош Николић Позиционирање културне постоје Панчева у мрежу културних постоје дивовске руте	●	●	●	●	●
17. Босиљ Максимовић Могућност ревитализације индустријског наслеђа путем јавно-приватних партнерстава	●	●	●	●	●
18. Александра Милошевић Потпуна грађанска блокада кроз јавно-приватно партнерство	●	●	●	●	●
19. Марина Пешић „Neighborhood committees“ у остваривању неискоришћених јавних простора у централној градској зони Панчева	●	●	●	●	●
20. Софија Навалскић Активација јавних простора кроз процес партиципације грађана	●	●	●	●	●
21. Ирена Костић Едукационалне полипривредне производње у циљу унапређења рада постројења и формирања нових урбаних башти и фарми	●	●	●	●	●
22. Никола Цветковић Позитивна стратешка партнерства за унапређење пословања малих и средњих предузећа	●	●	●	●	●
23. Снежана Словић Оживљавање брендирања са циљем подстицања социјалног предузетништва	●	●	●	●	●
24. Милош Милош Мониторинг имплементације стратегије развоја - пример Панчева	●	●	●	●	●
25. Софија Словић Уступање јавних простора града као механизам подршке програму социјалног предузетништва у циљу социјално-економског развоја	●	●	●	●	●
26. Растко Јосифовић Визуелно-информациони Панчево	●	●	●	●	●

Студент: Богдан Николичић
Ментор: доц. др Ратка Чолић
Комисија: в.проф. др Александра Ђукић
в.проф. Иван Рашковић

- ГИС база података са кључним ефектима подизања транспарентности и партиципације
- Интерактивни транспарентни приказ постављених идеја
- Увид и јавно доступни сви материјали потребни за постављање идеја чиме се транспарентност подиже на виши ниво
- Могућност директног учешћа у развоју града за сваког чиме се и партиципација поставља на висок ниво

Циљеви пројекта

Циљ пројекта је примена инструмента јавно-приватног партнерства које омогућава урбану обнову кроз рационалније коришћење грађевинског земљишта и укључивање приватног сектора.

Опис проблема који се пројектом решава

У централном градском подручју Панчева приметне су мање и средње густине блокова. Парцеле су дубоке са окућницама. Има примера непланске изградње и спонтаног ремоделовања блокова.

Просторни обухват решења/место реализације

Град Панчево, целина 1 (централна градска зона)

Програмски концепт

Уређивање грађевинског земљишта може се боље развијати и прилагодити тржишним принципима применом ЈПП-модела за имплементацију инвестиционих пројеката, користећи инструмент урбанистичког уговора. Погушћавање подразумева препарцелацију, повећавање заузетости земљишта и спратности објеката чиме се ствара ново урбано ткиво.

Укључени актери

Град, приватни сектор

Временски оквир реализације пројекта, фазе у реализацији

2016-2017-Припремање институција за јавно приватна партнерства, едукација запослених, припрема маркетинга за овакав вид изградње

2017-2027-Изградња улице Жарка Зрењанина

Опис главних активности на пројекту

У раду описани инструменти би могли огледно да се примене на неколико блокова и буду пример. Уз фазност реализације дефинисале би се урбанистичке мере за сваки блок.

Очекивани резултати пројекта

Реконструкцијом стамбених блокова тежи се економичнијем коришћењу постојећег грађевинског земљишта уз реорганизацију постојећих блокова у централном градском подручју. Пажња урбане обнове би се усмерила на повећање густина и преумеравање структуре и намене блока. Увећање вредности некретнина је најважнији мотив власника парцела да учествују у процесу. Искуства из земаља, које примењују модел, показују да се вредност земљишта увећава 4 до 8 пута (са пољопривредног до потпуно опремљеног и повезаног саобраћајницама грађевинског земљишта, комунално опремљеног.

Интеграција - комплементарност са другим текућим иницијативама

Пројекат је у складу са урбанистичким предлозима Плана генералне регулације којим се предвиђа урбана обнова централног градског подручја.

Буџет пројекта

Цена стана:

Проста рачуница за изградњу стана је следећа:

- Комуналије - око 200 Евра по квадратном метру

- Материјал и радна снага - око 380-400 Евра

Извори финансирања

Финансијска средства за израду плана и комунално опремање земљишта обезбеђују се из буџета града. Финансијска средства за изградњу обезбеђују се од стране приватних инвеститора.

Спецификација инструмента/инструмената

Модел сарадње у урбаном развоју: јавно-приватно партнерство (ЈПП) - урбанистички уговор

У тржишно оријентисаним условима модели сарадње добијају све више на значају. Јавно-приватна партнерства (ЈПП) су данас важан елемент развоја и имплементације урбаних пројеката у развоју грађевинског земљишта. Са усвајањем Закона о јавно-приватном партнерству 2011. Србија је већ учинила корак напред у том правцу. Циљ закона је стварање повољног оквира за подстицање и олакшавање спровођења приватног финансирања пројеката кроз јавно-приватна партнерства. За сада, закон регулише само ЈПП за спровођење јавних инфраструктурних пројеката, а још увек постоји потреба да се омогући јавно-приватно партнерство за имплементацију приватних урбанистичких пројеката. Због тога је пројектом предложено увођење инструмената урбанистичког уговора у комбинацији са планом изградње и планом инфраструктуре.

Развој урбанистичког уговора регулише права и обавезе инвеститора са једне и општине са друге стране. Овакав уговор омогућава инвеститорима успостављање услова за одобравање и реализацију пројекта. На основу плана изградње и плана инфраструктуре закључује се урбанистички уговор, који је предуслов за израду плана детаљне регулације. Развој инструмента урбанистичког уговора је инициран кроз међународне програме који се спроводе у Србији, али још увек није уведен у легални оквир.

Студент: Александра Милошевић

Ментор: доц. др Ратка Чолић

Комисија: в.проф. др Александра Ђукић
в.проф. Иван Рашковић

ИИ

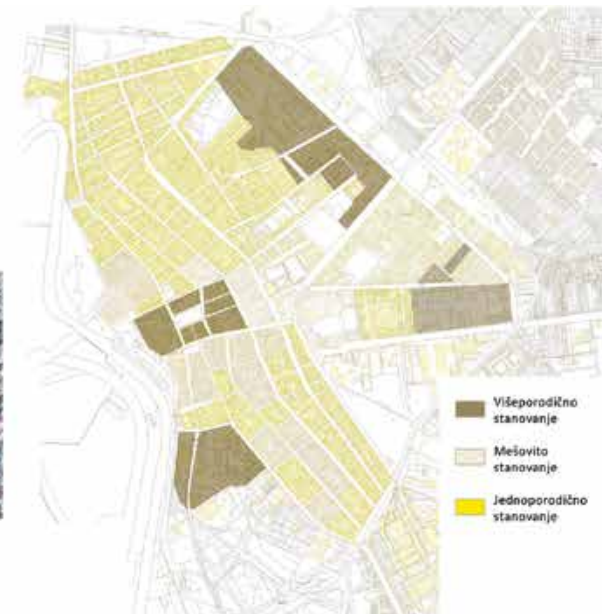
Урбане структуре и становање у Панчеву

У војвођанској традицији куће се постављају плански. Равничарска села су парцелисана по ортогоналном систему и земљиште је парцелисано управно на улици, за разлику од насеља разбијеног типа која се налазе у брдским пределима. У Панонији се граде куће у усеченим насељима збијеног типа. Куће су су приземне, постављене уз улицу, а унутрашњости блока су дворишта. Овај тип куће се задржао до данашњих дана. Величина градског блока је од 100- 250м, а блокови су затвореног, атријумског типа. Постоји проблем што сада постоје грађевине унутар блокова и тиме нарушавају приватност унутар блокова.

Наглим порастом броја становника у градовима потреба за стамбеним простором се огледа у повећању густине насељености, проценту искоришћености земљишта, доградњом бочних крила зграда и дворишних објеката и стварају се неадекватни услови становања.

Војвођански тип градње у Панчеву

Типови становања у Панчеву у унутар градском језгру

Градски центар и унутар градска зона, са акцентом на моделирању појединачних блокова

Проблем града Панчева

После распада Југославије 1992. године укидају се стамбени фондови, стан постаје потреба која се мора решавати као индивидуални проблем, тј. на индивидуални начин. У условима пролази државне, банкарског система, непостојања евиденције с власништву, непостојања хипотекарних зајмова, требало је стабилизирати тржиште. Претежно индивидуалне градње за индивидуалне потребе, које је увек постојала и била мање или више неадекватна, почиње да надлаже плански заснован развој градова. Простор је претпуштен инвеститорима, урбанистичке службе по налогу власти раде за инвеститоре. Јавни и општи интерес се потискује, а где нема општит и јавног интереса нема ни урбанизма. Такви примери у Панчеву се могу видети у централном градском зонама где поред приватних парцела постоји проблем са саобраћајем, паркирањем, простором. Удаљеном од центра града, долази се до других проблема: као што је бесправна изградња приградских зона, дуги путних коридора и других атрактивних простора за насељавање и развој привреде. На тај начин практично се не зна где се појединачна насеља завршавају а где почињу. Тако настаје линеарна урбанизација дуж путева. Изграђене су зоне мале ширине и мале густине, што подразумева велике трошкове инфраструктуре, који су апсолутно изван капацитета локалне самоуправе. Највећи део тако формираног зона деценијама неће бити довољно комунално опремљене, односно биће на одређени начин подстандардне. Генерално, може се рећи да у чиме постоје два паралелна процеса: погушћавање већ постојеће структуре и неконтролисано ширење, односно, конверзија пољопривредног у грађевинско земљиште.

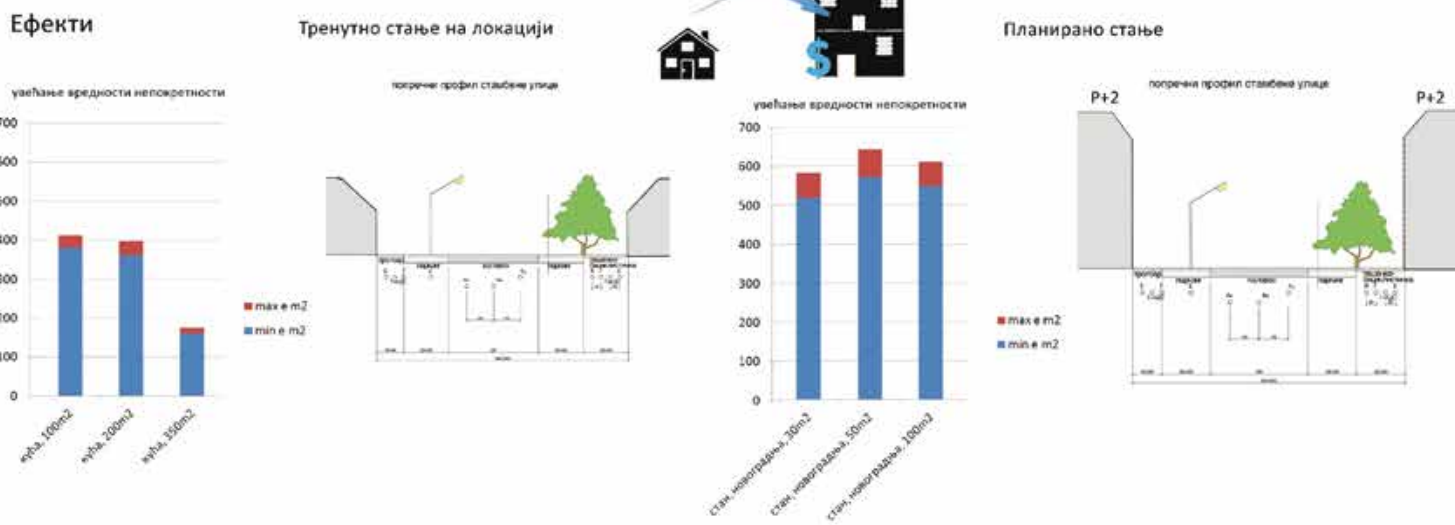
Погушћавање је у начелу добро и требало би да служи рационалном коришћењу већ опремљеног градског-грађевинског земљишта. Погушћавање, по правилу у Панчеву, подразумева препарцелацију парцела, повећавање заузетости земљишта и спратности објеката чиме се уствари ствара подстандардно урбано ткиво са вишеструким предностима.

Слика: Последице непланске градње, запустели делови града.

Студент: Александра Милошевић
Ментор: доц. др Ратка Чолић
Комисија: в.проф. др Александра Ђукић
в.проф. Иван Рашковић

Студент: Александра Милошевић
Ментор: доц. др Ратка Чолић
Комисија: в.проф. др Александра Ђукић
в.проф. Иван Рашковић

Инструменти

Спецификација инструмената

У трикитно оријентисаним срединама, модели сарадње добијају све више пажње и значаја. Јавно-приватна партнерства (ЈПП) су данас важан приступ за развој и имплементацију урбаних пројеката у сферу развоја грађевинског земљишта. Циљ Плана детаљне регулације је стварање повољног оквира за промоцију и олакшавање спровођења приватног финансирања пројеката кроз ЈПП. Развој урбанистичког уговора регулише права и обавезе инвеститора са једне и општине са друге стране. Такви уговори су важан инструмент и од великог интереса за општине. Овај инструмент треба да се прилагоди условима у Србији и да се уведе у Закон о планирању и изградњи.

Извори финансирања- кључни актери

Величину трошкова и одговорности сноси инвеститор

Урбанистички уговор

(1) Општина може да закључује урбанистичке говоре. Погодне стране оваког уговора за јавни интерес укључују:

1. припрему и спровођење урбанистичких развојних мера од стране и на терет приватног партнера. То укључује препарцелацију грађевинског земљишта, санацију земљишта и друге припремне мере. Такође, и изradу урбанистичких планова, што неће утицати на одговорност општине за поступак у законском усвајању плана;
2. промишљено, чување и ефикасно коришћење земљишта је циљ нове такве урбанистичког планирања. Јавни интерес се огледа посебно у погледу коришћења парцела, снабдевању становима осетљивих група унутар друштва које имају посебне проблеме у вези са стамбеном појеном и локалном заједницом;
3. претпоставку да општина сноси само одговорности и трошкове који су настали у вези са урбанистичким мерама и које су или предуслов или последица предложеног развојног пројекта. То обухвата пренање грађевинских парцела.

(2) уговорене обавезе морају бити у сразмери са укупним околностима.

(3) Уговор о урбани развоју мора бити у писаној форми, осим ако у прописима постоји да би погоднији био неки други облик.

(4) Ништа у овим околностима неће утицати на прихватање других урбанистичких уговора.

План пројекта и инфраструктура (Plan infrastructure projects)

- (1) У случају да не постоји инфраструктура, општина може ту обавезу да препусти приватном партнеру. План пројекта и инфраструктуре сачињен у консултације са општином, видљиво је да је носилац пројекта припремљен и у позицији да уђе у обавезу да пре усвајања обезбеди план коришћења земљишта за реализацију пројекта у оквиру фиксног рока и да носи у целини или делимично сноси трошкове планирања и пружања јавне инфраструктуре (уговор спровођења).
- (2) Општина има право да одлучи о покретану поступка и да усвоји обавезујући коришћења земљишта.
- (3) План пројекта и инфраструктуре постаје саставни део везивања употребе земљишта.
- (4) Појединачна места ван територије коју покрива план пројекта и инфраструктура могу бити укључени у везивање употребе земљишта.
- (5) Одобрено општина је потребно за сваку промену. Одобрено може се ускратити само када постоје чињенични основ који опонавља уверене да таква промена не би угрозила реализацију плана пројекта и инфраструктуре у предвиђеном року.
- (6) У случају да се план пројекта и инфраструктуре не спроводи у предвиђеном, општина ће одузети обавезујући план коришћења земљишта. Опозив за везивање плана употребе земљишта не може бити форсиран од стране произвођача као основа за успостављање тужби против општине.

У случају промене плана:
Где измене или допуне урбанистичког коришћења земљишта не утичу на основне принципе плана, то је дозвољено.
1. Инвеститор не сме да одбије захтев да пружи информације и да уђе у расправу.
2. Инвеститор мора да обавести све актере о томе и направи јавни увид у предајном року.
3. Инвеститор мора да обезбеди прилику да се договори са општином у одговарајућем року, или алтернативно да искористи процедуре учешћа.

Приказ решења

Слике: Приказ могућег решења улице Жарка Зрењанина

ИНТЕГРАЛНО БРЕНДИРАЊЕ КАО ИНСТРУМЕНТ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ИМИЦА ГРАДА ПАНЧЕВА

Циљеви пројекта

Општи циљ пројекта: Формирање интегралног брэнда града Панчева кроз мапирање, презентовање и разумевање културних вредности које чине његов идентитет. Интегрални брэнд подразумева јединствени имиџ, начин комуникације са грађанима, унутрашњим (градским партнерима), као и спољашњим – регионалним, националним, иностраним.

Опис проблема који се пројектом решава

Први део проблема третираног овим пројектом представља непостојање јединственог брэнда као начина комуникације Града Панчева са својим грађанима, институцијама и организацијама, као и оствареним и потенцијалним спољним партнерима. Други део проблема се односи на планирани приступ у решавању поменути ситуације брэндирања, и може се поделити у три целине:

- Неусаглашеност различитih стратегија које третирају брендирање (Стратегија развоја града Панчева 2014-2020, Стратегија развоја културе у граду Панчеву 2016-2020),
- Планирани приступ брендирању не укључује довољан број различитих стејкхолдера, нити подржава партиципацију грађана,
- Планирани приступ брендирању додатно отежава ГУП Панчева.

Просторни обухват решења/место реализације

Пројекат је подељен у четири фазе, од којих прве две захтевају просторије за рад Канцеларије за интегрално брендирање, док трећа и четврта подразумевају и различите јавне и приватне површине и објекте за реализацију планираних пројеката промоције. У оквиру пилот пројекта "Ноћ панчевачких спортиста", предложене су три локације:

- Гимназијалски трг (плато испред Гимназије "Урош Предић");
- Тамишки кеј, простор око кафића "Воз" (пешачка удаљеност од Гимназијалског трга);
- Градски базен (отворени базен).

Програмски концепт

Мотивисањем и активирањем већег броја стејкхолдера из различитих сектора у оквиру платформе за развој интегралног брэнда, обезбеђује се олакшавање рада локалне власти као и далеко ефективнија промоција резултата. Склапање различитих видова сарадњи са спољним партнерима је такође од врло велике важности, као и унапређење међусекторске сарадње у оквиру саме локалне управе.

Укључени актери

Носилац пројекта: Канцеларија за интегрално
брендмирање Панчева и Град Панчево као оснивач
Канцеларије.

Главни партнерi: Секретаријат за спорт,
Секретаријат за културу, Завод за заштиту споменика
културе у Панчеву, Привредна комора Војводине,
Савет привредника Панчева, Музеј Панчево,
Туристичка организација Панчева.

Други укључени актери: Спортски савез Панчево, РТВ Панчево, ЈКП Младост, основне и средње школе Панчева, Градска библиотека Панчево, уметничка удружења, верска удружења, локални бендови, појединци из различитих струка, грађани.

Интеграција - комплементарност са другим текућим иницијативама

Пројекат је формулисан ослањајући се на постојећу Стратегију развоја града Панчева 2014-2020 као и Стратегију развоја културе у граду Панчеву 2016-2020. Предложени пројекат је такође комплементаран са европском Платформом Urbact – CityLogo.

Извори финансирања

- Пројекат Европске уније ХОРИЗОНТ 2020,
- Програм транснационалне сарадње "Југоисточна Европа" (South East European Space - SEE),
- CULTURE Programme,
- Youth in Action Programme - Промоција омладинског активног грађанства уопште, а нарочито европског грађанства,
- Министарство економије и регионалног развоја,
- Фонд за развој Републике Србије,
- Буџет града Панчева,
- Дунавски транснационални фонд.

Спецификација инструмента/инструмената

Сама Канцеларија представља нов вид управљања развојем малих и средњих градова, а њени корени леже у препорукама платформе Urbact – CityLogo. Истакнуто је неколико могућих елемената управљања који могу да се примене у случају интегралног брендирања оваквог типа градова, а један од њих је стратешки одбор градског бренда као саветодавна подршка. Чланови овог савета представљају доносиоце одлука из различитих сектора, одбор је организован као удружење/ канцеларија/НВО, те самим тим не представља додатно отежавање локалне управе. Канцеларија за интегрално брендирање Панчева представља платформу за хоризонталну и вертикалну комуникацију између ГУ Панчева, различитих секретаријата, Привредног савета, Привредне коморе, привредника, појединаца, грађана, институција, удружења и свих потенцијалних партнера.

Студент: Драгана Јоксимовић

Ментор: в.проф. др Марија Маруна

Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић
в.проф. др Александра Ступар

[illegible]

ФАЗА I ОСНИВАЊЕ организације за интегрално брендирање

Претпоставке Могућности Ризици	Спољни фактори	Потребни ресурси	Активности у реализацији
Проектност и иницијатива ГУ Панчева; Едукација запослених у ГУ; Занетресованост релевантних стејхолдера на сардњу; Поступак аквизиционих извода финансирања (конкурсна, фондова организација итд).	Стаљно ангажовање малог стручног тима; Простор за канцеларију; Логистичка подршка; Додатни извори за финансирање ризик канцеларије; ...	- Презентација идеје ГУ Панчева; - Системе са релевантним члановима ГУ; - Одлука о оснивању канцеларије за Интергално финансирање; - Формирање тима за мониторинг и евалуацију; - Собирање података из базе;	- Доследан статус и визионар планови; - Остваривање земљиних средстава са стешкованима; - Формирање веб-сајта; - Успостављање веза са сврхним и акционим канцеларијама кроз мрежу партиципационих организација; Мониторинг: - Евалуација; - Редовна извештаја о напретку; - Успешна изградња;

ФАЗА II Формирање интерактивног мултимедијалног каталога културног наслеђа Панчева

Формирање интерактивног мултимедијалног каталога културног наслеђа Пачева					
Прегледности Могућности Резултати	Својим Својим Својим	Потребни Потребни Потребни	Активности у Активности у Активности у	Канцеларија и стручни Канцеларија и стручни Канцеларија и стручни	Тим за мониторинг Тим за мониторинг Тим за мониторинг
-Срећом свих релевантних стейхолдера на сарадњу; -Ефикасност релевантних актера; -Постојање различитих избора средстава за израду платформи; -Постојање различитих конкурса у области културе и наслеђа; -Заинтересованост грађана;	Израда веб-сајта; Израда апликација; Одржавање апликације; Средства за рад организације; Средства за обраду података и израду мапа; ...	-Средства за реализацију стейхолдерима; — Средства за презентовање визије и акционог плана; — Средства на тему концепције платформе; — Промоција и предсвојаче;	- Работилнице са грађанима на тему културног наслеђа; - Активни приступљиви подаци; — Обраде података и креирање различитих мапа;	- Мониторинг; -Базовици; -Ревидирање планираних корака; -Успешна испорука;	

Осмишљавање и реализација пројеката за промовисање културног наслеђа Панчева

Претпоставке Могућности Ризика	Циљна фактори	Потребни ресурси	Активности у реализацији	Канцеларија	Канцеларија	Тим за мониторинг
- Проактивност и иницијатива ГУ Панчева и стручних стожолдера; - Усложност грађана, - Извори финансирања; - Spremnost на сарадњу свих релевантних партнера;	Стално ангажоване малолетне стручне тима; Простор за канцеларију; Логистичка подршка; У зависности од одабраног начина пројекта; — *	Анализа базе података на основу претпоруке за класификацију културног наслеђа; — У сарадњу са релевантним стожолдерима, на основу престижних идеја као и изора стручних тима, дефинисање предмета пројекта.	Договорити са струч и академичким класици; — Остваривање званичних сарадњи са стожолдерима; Формирање веб-сајта; Усложвање грађана са сарадњи и класици Канцеларије кроз низ партиципационих активности.	Договорити са струч и академичким класици; — Остваривање званичних сарадњи са стожолдерима; Формирање веб-сајта; Усложвање грађана са сарадњи и класици Канцеларије кроз низ партиципационих активности.	- Мониторинг; - Евалуација; - Ревидирање планерских кориса; - Усложвање изградње.	

Студент: Драгана Јоксимовић
Ментор: в.проф. др Марија Маруна
Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић
в.проф. др Александра Ступар

ПРЕПОРУКЕ ЗА КЛАСИФИКАЦИЈУ ПОДАТАКА О КУЛТУРНОМ НАСЛЕЂУ

- Историја града
- Спортска достигнућа
- Уметничка достигнућа
- Фестивали Панчева
- Заслужни грађани
- Панчевачка толеранција

"Културни диверзитет је један од корена развоја, схваћен не само као пуки економски раст, већ и као средство у достизању вишег нивоа интелектуалног, емоционал, моралног и духовног задовољства." (Article 3 of the UNESCO Universal Declaration on Cultural Diversity)

Типови Пројеката	ПРОСТОР	ИНТЕРВЕНЦИЈА	ВРЕМЕ	НОВАЦ
Тип 1	Отворени, јавни простори Постојећи изложбени простори Приватни уређени простори	Изложба, изборочна представа Мали фестивал Заб-инсталација, Филм	До 6 месеци	До 5000 евра
Тип 2	Отворени, јавни простори Постојећи изложбени простори, Приватни уређени простори, пренамени објекта	+ већи фестивали, бијенале, летње школе, мање ревитализације, уметничке колоније	До 12+12 месеци	До 20 000 евра
Тип 3	Отворени, јавни простори Постојећи изложбени простори, Приватни уређени простори, пренамени објекта	+ захтевнија реконструкција, употреба brownfield локација	24+ месеци	+ 20 000 евра

ИНСТРУМЕНТ УПРАВЉАЊА

КУЛТУРНИ ГИС

Online platforma i aplikacija u okviru web-sajta Kancelarije za integralno brendiranje Pančeva. Platforma služi za prikupljanje podataka o kulturnom nasleđu Pančeva, bazira se na zajedničkom radu stručnog tima Kancelarije, stručnih savetnika, različitih ustanova kao i građana Pančeva.

МЕТОДОЛОГИЈА

Опција 1 – директна и самостална употреба online апликације од стране корисника

Цикло-стабильна

總發行所：東京・丸の内區・有樂町
 支店：大阪・東區・東區・東區
 支店：京都・東區・東區・東區
 支店：名古屋・東區・東區・東區

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ Платформе је прикупљање, обрада, категоризација и мапирање података о културном наслеђу Панчева

ОПШТИ ЦИЉ Платформе је стварање подлоге за низ пројеката који имају за циљ популаризацију и промоцију различитих елемената културног наслеђа Панчева.

ПЛАНИРАНИ ПРОИЗВОД Платформе је интерактивна мултимедијална мала културног наслеђа Панчева као и сет пројеката за његову промоцију, категорисаних по захтевности реализације.

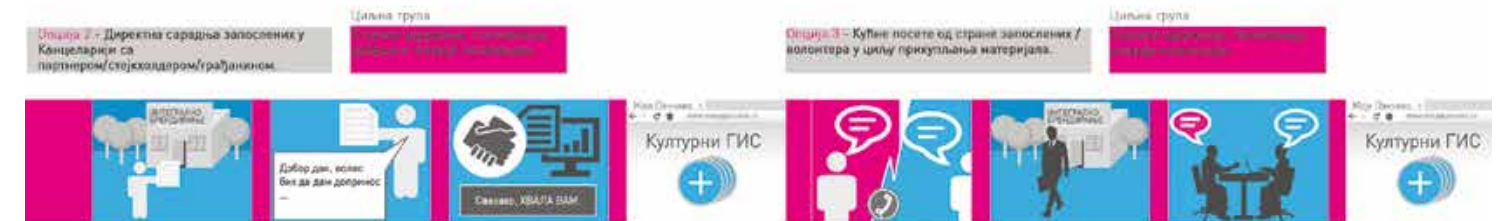
Mania 1 Приказ спортских удружења на територији града Панчева. Регистровано је ukupно 57 удружења u клубова, u sledeћим sportovima: AMEPИЧКИ ФУДБАЛ, АТЛЕТИКА, БОКС, ДИЗАЊЕ ТЕГОВА, ФУДБАЛ, КАЈАК, КАРАТЕ, КОЊИЧКИ СПОРТ, КОШАРКА, КУГЛАЊЕ, МАЧЕВАЊЕ, ОДБОЈКА, ПЛИВАЊЕ, РАГБИ, РЕКРЕАЦИЈА, РУКОМЕТ, ШАХ, СТРЕЛИЧАРСТВО, СТРЕЉАШТВО, ТЕНИС, ТРИАТЛОН, ВЕСЛАЊЕ.

Мапа 2 Приказ спортских удружења на територији града Панчева који се баве воденим спортовима. Панчево је до сада издвојило две пливачице које су како националне тако и светске рекордерке - Нађа Хигл и Ања Цревар, која ће уједно бити и наш најмлађи представник на ОИ 2016. у Риу де Жанеиру.

Извор: [Спортиски савез Панчево, 2016.]

Студент: Драгана Јоксимовић
Ментор: в.проф. др Марија Маруна
Комисија: в.проф. др Љиљана Благојевић
в.проф. др Александра Ступар

ПРОИЗВОД КЛАСИФИКАЦИЈЕ И МАПИРАЊА
КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА ПАНЧЕВА

ПРЕДЛОГ ПРОЈЕКТА: НОЋ ПАНЧЕВАЧКИХ СПОРТИСТА

ОПИС ПРОЈЕКТА
Почетком ове године, председатељство одређених репрезентатива Србије и њиховог Веспасиал клуба, "Тамис", остварило је наредбу извршио у кардифу - ове године је било на Светској првенству на 7000 његара у клубу за њихов напад, у вратима у минуте и 85-секунди. То је једино и историски резултат клуба, јер је Милош Јурић досада на оснивању клуба који је учествовао на Светској првенству и освојио медаљу, иако је осам пута био учесник овог најпрестижнијег

Maia Xeta je članica iz Plivnog kluba Tuzla iz Pameca, a trener ju je Sebastijan Xeta. Na Svetskom prvenstvu u plivanju u Tini 31. jula 2009. godine osvojila je zlato u disciplini 200 m prsno i svojim rezultatom ostvarila novi svetski rekord u toj disciplini. Osim trijumfa Xetina je uzela u obzir i istoriju Srbije plivanja, kao preduka koju je postala sportska pravilnica. Duhova je zaletu plivača Srbije - nagrada za najbolje sportiste u Srbiji. Olimpijski komitet Srbije je je proglasio da sportistkinje plivanje, a da Sportisti Srbije je primila "mladu nagradu". Dobitnica je i nagrada "Vukob" za najbolja sportistkinje Vukobine.

ЦІЛЬ ПРОЄКТА
Можливо, найважливішою спортивною мовою в Україні до сьогоднішнього часу грали на українській мові. Сьогодні українська мовна спортивна

НЕОБХОДНИ КОРАЦИ У РЕАЛИЗАЦИЈИ:

1. Дефинисање циљевних планових пројекata;
2. Успостављање датума и извршајних одговорности;
3. Премамбација извршних пројекata;
4. Медијска промоција;
5. Фирманска издвојеност тима;
6. Изада потребних материјала.

ПЛАНИРАНИ АКТЕРИ
 ТУ Ланчово, Секретаријат за спорт,
 Секретаријат за културу, Спортски
 savez Причево, Приредба хомеа,
 РТН Ланчово, ЈЕП Младост,
 Градско Училиште здружено,
 Поклоник Владана Ђосковић и
 друге школе.

У оквиру манифестација Ноћ ланчедачких спортиста, планирана су пројекcije на обали Тамиса у част десеточки клуба Тамеш, као и Сјам спортова. У оквиру сајма, на платоу испред галерије "Урош Прелић", спортисти удружења ће представити свој рад, своје чланове, као и достигнуће.

У летој сезони 2016. године, отворени градски базен у Панчеву неће радити услед недостатка новца за реконструкцију.

Како пратити програм манифестације Неф панчевачких спортиста, подвргава се организовању забаве у част спортиста планирана у Панчеву, док би новаца од продајних улазница био додатоци ЈКП Младост за уређење базена.

МОНИТОРИНГ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ СТРАТЕГИЈЕ
РАЗВОЈА НОВИ МОДЕЛ ПРАЋЕЊА И
ИЗВЕШТАВАЊА

Циљеви пројекта

- Подршка локалној самоуправи у одабиру, управљању и спровођењу пројеката
- Допринос транспатентном, партиципативном и економичном управљању и развијању капацитета за ефикасније спровођење стратегије развоја
- Константно и систематично праћење пројеката, анализа постигнутих резултата
- Допринос усаглашавању визије, буџета, циљева и активности
- Подршка локалној самоуправи при аплицирању за средства из фондова Европске уније
- Систематично, континуално и адекватно обавештавање јавности о изведеним, актуелним и будућим пројектима града Панчева

Опис проблема који се пројектом решава

У Панчеву не постоји тело, које се бави имплементацијом стратегије развоја. Тим за мониторинг је састављен од представника чија су примарна задужења на другим позицијама у оквиру градске администрације. У том контексту посебну улогу има модел извештавања, приступ праћењу пројеката, активности и садржај финалног извештаја.

Просторни обухват решења/место реализације

Град Панчево

Програмски концепт

Предуслови за спровођење пројекта су: успостављен тим за мониторинг у оквиру институционалних капацитета локалне самоуправе, са приоритетним задатком праћења и извештавања о имплементацији стратегије; програмски буџет града и стратегија развоја треба да буду компатабилни и усаглашени; укључивање цивилног и комерцијалног сектора.

Укључени актери

Носилац пројекта: град Панчево

Партнери: Министарство државне управе и локалне самоуправе, град Панчево-градске управе, СКГО, Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу
Други укључени актери: јавна предузећа и установе, удружења предузетника, градске општине, грађани

Временски оквир реализације пројекта, фазе у реализацији

Трајање пројекта: три године реализације.

Опис главних активности на пројекту

- Одлука о увођењу новог модела мониторинга
- Одлука о успостављању тима за мониторинг и имплементацију Стратегије
- Израда плана, програма и модела извештавања за потребе мониторинга

- Усклађивање програмског буџета и модела за праћење и извештавање
- Јавне расправе о структури Модела
- Установљавање коначног изгледа извештаја на годишњем и међугодишњем нивоу
- Презентовање модела за извештавање и упућивање кадрова градске управе у процес мониторинга
- Презентовање новог процеса мониторинга јавности
- Укључивање релевантних стејкхолдера
- Активно праћење и извештавање о имплементацији Стратегије
- Обједињавање информација о реализованим и актуелним пројектима из свих сектора
- Формирање листа пројеката, актуелних, реализованих и планираних

Очекивани резултати пројекта

Очекује се да као резултат пројекта проистекну детаљни и редовни извештаји о имплементацији стратегије развоја, као и унапређење међусекторске сарадње и ефикасности градске управе увођењем уникатног модела извештавања. Укључивањем јавности у процес мониторинга и усмеравања развоја града очекује се већи степен поверења у градску управу и легитимитет у даљем деловању. С обзиром да је пројекат у складу са европским стандардима и прописима у домену мониторинга, очекује се и напредак у приступу ЕУ фондовима.

Интеграција- комплементарност са другим текућим иницијативама

Пројекат се у потпуности ослања на Стратегију развоја града Панчева и комплементаран је са градским буџетом. Такође, прати иницијативу Владе Републике Србије, Министарства финансија, Министарства државне управе и локалне самоуправе и СКГО за увођење програмског система буџетирања и усаглашавање са стратегијама развоја градова. Модел извештавања и праћења у складу је са европским законима и принципима у домену мониторинга.

Буџет пројекта

Процена је да основни буџет пројекта износи приближно 2 500 000 динара.

Извори финансирања

- Буџет града Панчева

Потенцијални извори финансирања:

- Дунавски транснационални фонд
- Хоризонт 2020 (EASI - (1.1.) PROGRESS)
- Хоризонт 2020 (EUROPEAN STATISTICAL PROGRAMME)

Спецификација инструмента/инструмената

Процес мониторинга обезбеђује ефективније и ефикасније спровођење локалних политика. Контролисано, транспарентно и планско буџетирање може се подстаћи успостављањем програмског система буџетирања.

Студент: Михаило Микавица

Ментор: доц. др Ратка Чолић

Комисија: в.проф. др Александра Ђукић
в.проф. Иван Рашковић

ИИ

71 ПРОЈЕКАТ СЕ ФИНАНСИРА
ДИРЕКТО ИЗ БУЏЕТА
ГРАДА ПАНЧЕВА58 ПРОЈЕКАТА НИЈЕ
РЕАЛИЗОВАНО6 НИЈЕ БИЛО
ПЛАНИРАНИХ СРЕДСТАВАПРОЈЕКАТ СЕ ФИНАНСИРА
ДИРЕКТО ИЗ БУЏЕТА
ГРАДА ПАНЧЕВА 99ПРОЈЕКАТ СЕ ПЛАНИРА
ДУГОРОЧНО ДО 2020 27ПРОЈЕКАТ СЕ ПЛАНИРА
ЗА 2016 И 2017 114

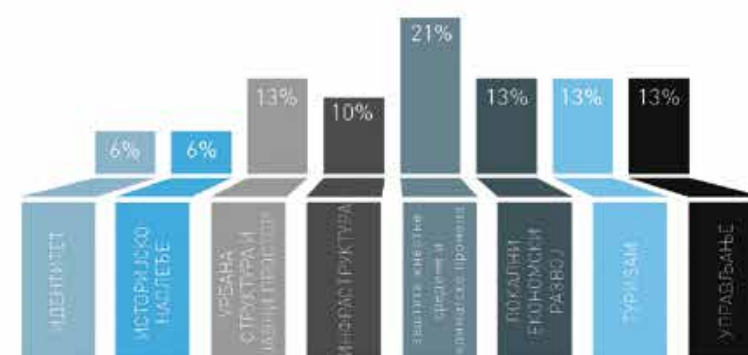
У ТРАЈАЊУ ОД 2 ГОДИНЕ 43

ПРОЈЕКТИ ИЗ ГОДИШЊЕГ ИЗВЕШТАЈА О ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ
СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА ГРАДА ПАНЧЕВА ЗА 2015. ГОДИНУ

Унапређивање пословног амбијента	17
Повећање запослености кроз увођење стимул мера у области екон. раз. и запошљавања	5
Унапређивање комуналне инфраструктуре на целој територији града	21
Унапређивање пољопривредне производње и агарске инфраструктуре	22
Побољшање квалитета животне средине	21
Развој одрживог система управљања отпадом	13
Подизање нивоа енергетске ефикасности и коришћења алтернативних извора енергије	7
Унапређивање процеса планирања у циљу квалитетније израде просторног и урб. планова	11
Унапређење социјално-економског положаја друштвено осетљивих група	6
Модернизација и унапређење јавних служби и потпуније коришћење надлежности ЈЛС	17
Развој културног и етно туризма, укључивање туристичког потенцијала у оквиру Београда	14

ПРОЈЕКТИ ИЗ АКЦИОНОГ ПЛАНА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ
СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА ГРАДА ПАНЧЕВА ЗА 2016. ГОДИНУ

22 Унапређивање пословног амбијента
9 Повећање запослености кроз увођење стимул мера у области екон. раз. и запошљавања
47 Унапређивање комуналне инфраструктуре на целој територији града
10 Унапређивање пољопривредне производње и агарске инфраструктуре
26 Побољшање квалитета животне средине
23 Развој одрживог система управљања отпадом
14 Подизање нивоа енергетске ефикасности и коришћења алтернативних извора енергије
5 Унапређивање процеса планирања у циљу квалитетније израде просторног и урб. планова
6 Унапређење социјално-економског положаја друштвено осетљивих група
17 Модернизација и унапређење јавних служби и потпуније коришћење надлежности ЈЛС
13 Развој културног и етно туризма, укључивање туристичког потенцијала у оквиру Београда

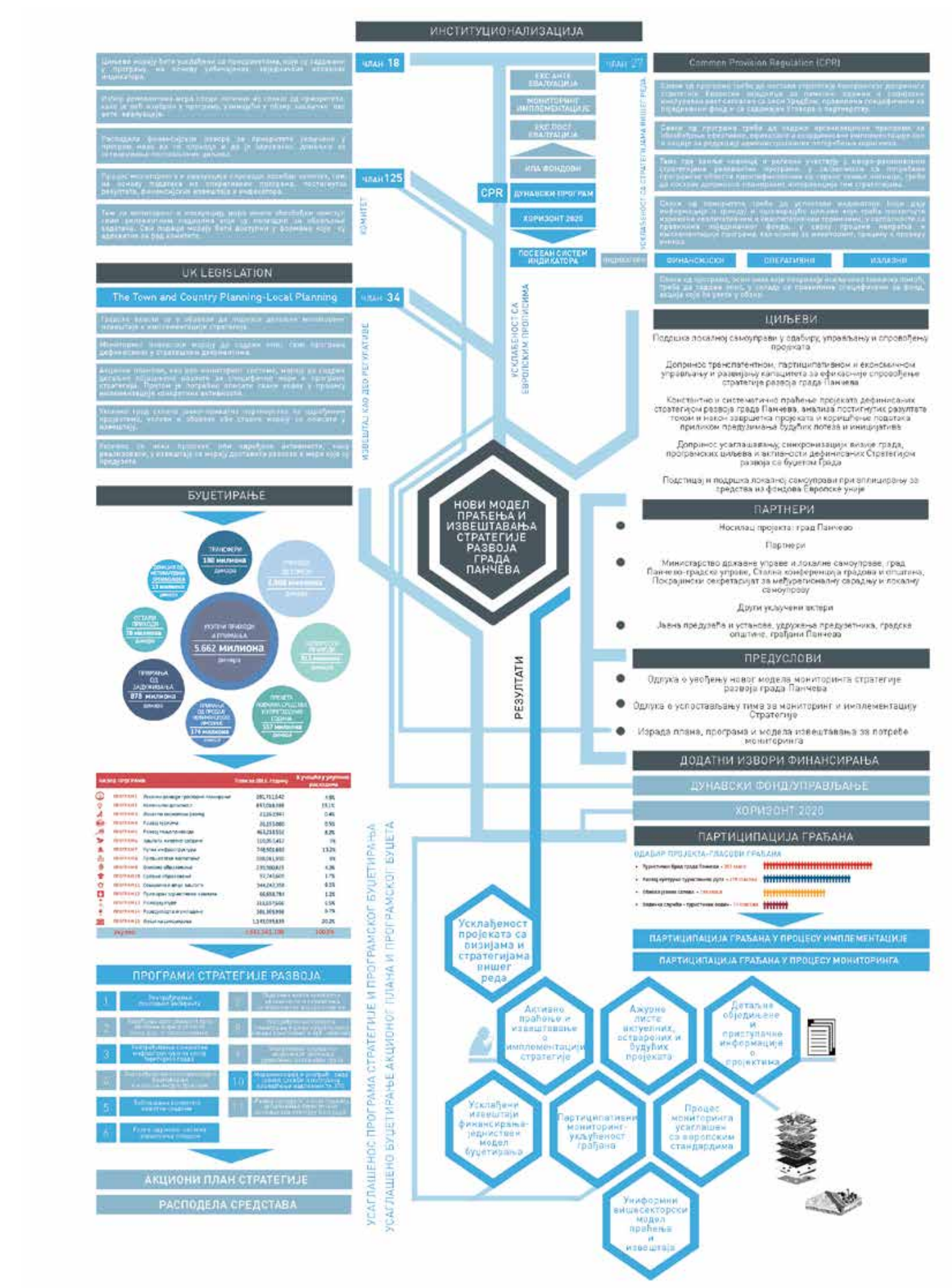
ПРИКАЗ ПРОЈЕКТА НА ОСНОВУ ТЕМАТСКОГ ГРУПИСАЊА (РАДОВИ СТУДЕНАТА)

ПРИКАЗ ИЗВОРА ФИНАНСИРАЊА ПРОЈЕКТА (РАДОВИ СТУДЕНАТА)

ПРИКАЗ ПРОЈЕКТА НА ОСНОВУ УПРАВЉАЧКИХ
ИНСТРУМЕНАТА (РАДОВИ СТУДЕНАТА)

Студент: Михаило Микавица
Ментор: доц. др Ратка Чолић
Комисија: в.проф. др Александра Ђукић
в.проф. Иван Рашковић

CIP - Каталогизacija y publikaciji -
Narodna biblioteka Srbije, Beograd

oooooooooooooooooooooooooooo

Инструменти управљања интегралним урбаним развојем на примеру града Панчева.
Каталог изложбе завршних радова генерације студената 2014/2015
/ уредници Данијела Миловановић Родић, Марија Маруна, Ратка Чолић;
Београд : Универзитет, Архитектонски факултет ;
Colorgrafx]. - 148 стр. : илустр. ; 23 x 33 cm

ISBN 978-86-7924-170-2

COBISS.SR

Овај рад реализован је у оквиру научноистраживачких пројеката “Истраживање климатских промена на животну средину: праћење утицаја, адаптација и ублажавање” (43007) и „Просторни, еколошки, енергетски и друштвени аспекти развоја насеља и климатске промене – међусобни утицаји” (ТР 36035) које финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије у периоду 2011-2016.